מדינת ישראל

משרד המבטחון

ארכיון צה"ל ומערכת המבטחון

2848/1994

51

בתיק זה, בחשוואה לתיק המקורי, חסרים 4 מסמכים, אשר נאסרו לעיון על פי קריטריונים שנקבעו על ידי שר המבטחון, כתנאי לחקדמת פתיחת החומר לעיון.

תיק זה הוא העתק מצולם מחתיק המקורי הנמצא בארכיון צה"ל ומערכת המבטחון.
השימוש בתיק זה מותר רק למטרות שאושרו כדין. חל איסור על ייצור ו/או צילום עותקים נוספים מהתיק בלי אישור ממי שחוסמך לכך על פי דין

2

משרד הביטחון
ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון

2848/1997
51

התחלת התיק

שם היחידה: תפ"ש 467 / לשכת המתאם

הנושא: ועדת משנה (קבע) תקני עובדים
ישראלים בשטחים

25.11.68 - 25.4.68

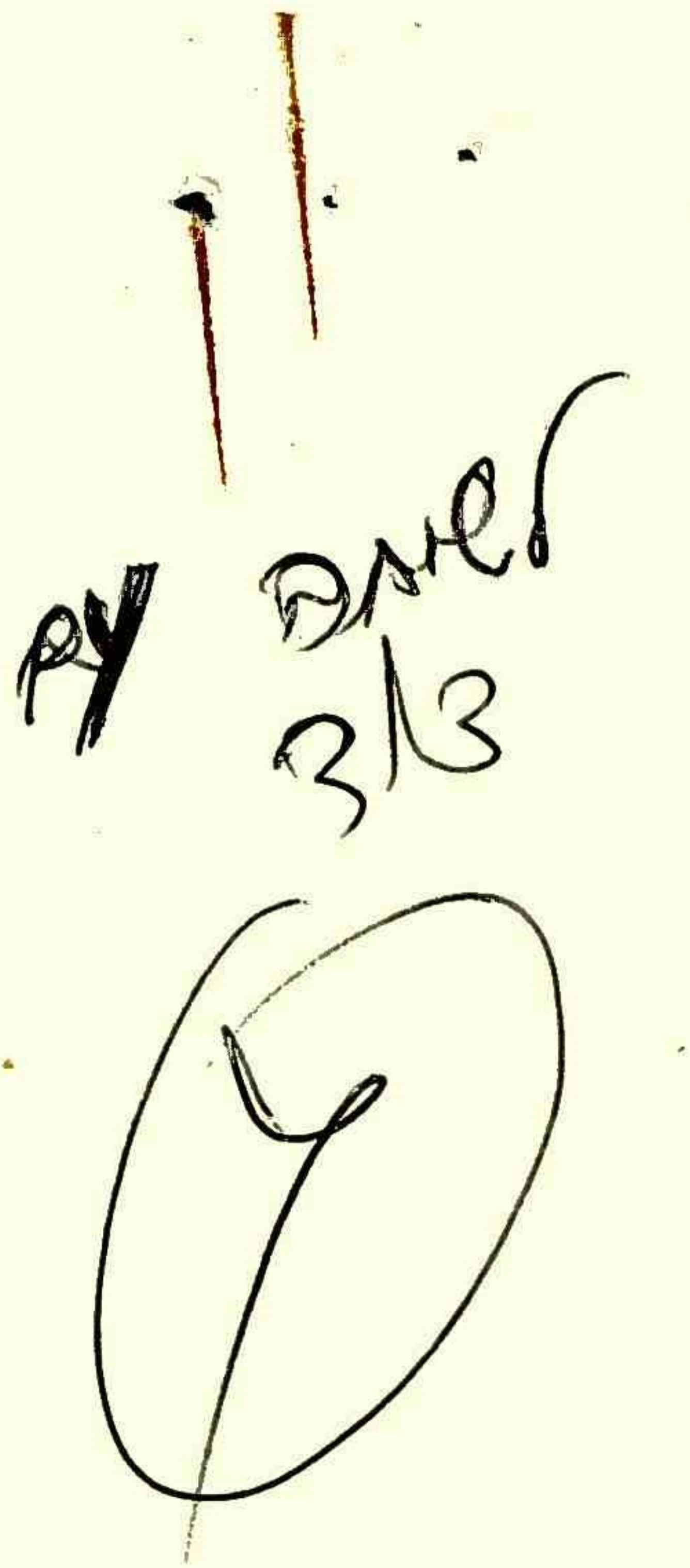

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז להכנון ופיתוח חקלאי
האגף לתכנון כולל

6.7.72

המשך אחזקת ימת הברדאוויל*

א. המצב הנוכחי

כרגע שני פתחי הימה פתוחים, נראה כי בועז 1 ישאר פתוח עד 1973. לגבי בועז 2 אין עדיין נסיון מספיק ולא ידוע כמה זמן יוכל להשאר פתוח.

בשנה זאת הוחל בגביית אגרת דייג לכיסוי הוצאות האחזקה של הימה. בשנה זו עשויה הגביה להגיע לכ-1.0 מליון ל"י, עם עליה השלל עשויה הגביה בעתיד להגיע לכ-1.5 - 2.0 מליון ל"י בשנה.

ב. המשך הפעולות בימה

בכדי לקבל נתונים נוספים שיאפשרו לקבל החלטות בעתיד מוצע לקיים מעקב שוטף על מצב הפתחים, לשם כך יהיה צורך בביצוע מדידות, צילומי אויר שחישוב כמויות חול לפינוי. לאור נתונים אלו ניתן יהיה לקבל החלטה לגבי כדאיות הקמת מזחים לעומת אפשרות של המשך התפירה. במידה ויוחלט על הקמת מזחים ישמשו נתונים אלו לחיכנון המזחים.

בהתאם לבדיקה הכלכלית וחיכנון המזחים תחקבל הערכה תקציבית לגבי אחזקה שוטפת של הימה.

לפיכך מוצע להקציב 50,000 ל"י לצורך ביצוע המעקב, ריכוז הנתונים ועיבודם ולשמור רזרבה תקציבית בהיקף של 30,000 ל"י, לצורך חיכנון מפורט של המזחים במידה ויוחלט על הקמתם.

---

* נשרר ע"י: ר. ויים בשיתוף עם ד. קרדו - מאגף הדייג.

ISRAEL OCEANOGRAPHIC & LIMNOLOGICAL RESEARCH LTD.
HAIFA, 120, HAATZMAUTH ROAD - TEL. 539258/9

חקר ימים ואגמים לישראל בע"מ
תיפה, דרך העצמאות 120 - טל. 539258/9

7 ליוני 1972
ברדוויל-5532

לכבוד
סאל מנשה אביוב
מפקד סיני
אל-עריש

א.נ.,

הנדון: תכנית מחקר ימת ברדוויל לשנת 1972/73

בהמשך למכתבי מיום 31.5.72 בנדון אני שולח לך את תכנית המחקר לימת ברדוויל לשנה זו. כפי שתראה מההצעה מורחבת הפעילות המוצעת גם על נושא החקלאות הימית אשר פתוחה הוא לדעתי מפתח לקדום כלכלתה של הימה והאזור בכלל. כמו כן תווכח לדעת מההצעה כי הושג שתוף פעולה ~~[illegible]~~ לתאום מלא עם התחנה לחקר המדגה בדור כדי למנוע תופעות של כפילות ובזבוז אשר ארעו בעבר.

אני מצפה ליזמתך בעניין הפגישה בין אנשי הממשל והחוקרים בה נוכל להציג את התכנית בע"פ ולקבל את אשור הממשל לבצועה.

ב ב ר כ ה

אברהם גוליק

העתק:

ת"אל גזית, מתאם הפעולות בשטחים,
משרד הבטחון, הקריה, ת"א.

עקיבא לנדאו, מנהל האגף לתכנון כולל
משרד החקלאות, הקריה, ת"א.

דורון קרדו, אגף הדייג, הקריה ת"א.

שלמה
זמנתי בעניין זה את מנהלה
מחר ב- 12.00.
לו הגמינו לצפה

מחקר ימת ברדוויל

הקדמה

מחקר ימת ברדוויל נשא עד כה אפי של אסוף מידע פיסיקלי כימי וביולוגי אשר מטרתו היתה הכרת התנהגות הימה ודגיה כדי לאפשר בה משטר דייג נבון וכן הכנת הבסיס לקראת פתוח חקלאות ימית בימה. עד עתה התרכז המחקר בבעיות הביולוגיה וההידרוגרפיה של הימה אך עם מציאתם ותפישתם של דגיגי ספרוס(דניס) ולברק בכמויות סבירות יש להרחיב את המחקר ולהכיל בו גם את החקלאות הימית. תכנית העבודה הנוכחית כוללת לכן שני הלקים עיקריים:

א. המשך המחקר הביולוגי הידרוגרפי בבצוע חקר ימים ואגמים לישראל.

ב. מחקר חקלאות ימית בבצוע משותף של חקר ימים ואגמים לישראל והתחנה לחקר המדגה בדור.

חלק א' – המחקר הביולוגי-הידרוגרפי

1. מחקר ביולוגי

בתקופת מחקר קודמת נאספו נתונים ראשוניים על המחזור הביולוגי של דגי ברדוויל בעלי חשיבות מסחרית. לנתונים האלה חשיבות רבה כי הם צריכים לשמש:

א. בסיס להערכת מלאי דגי ברדוויל ודרכים אפקטיביות ביותר לניצולם, כולל חקיקת חוקי דייג;

ב. בסיס להדרכה בבחירת דגי ברדוויל לגידולים בתנאים מבוקרים.

המאמץ העיקרי רוכז על הבהרת מחזור החיים של ספרוס (דניס). כתוצאה מכך יש לנו עתה נתונים מוסמכים על שיעור הגדילה ונתונים ראשוניים על ההתרבות, מזון ודייג.

כדי לקדם את המטרות העיקריות של המחקר המכוון בימה, אנחנו מציעים להתרכז בתקופה הקרובה בבעיות הבאות:

א. מחזור ביולוגי ובפרט מחזור הרביה ותפוצת הסטדיות הצעירות של דגי ברדוויל בעלי פוטנציאל מסחרי (ספרוס, לברק וקיפון);

/.

ב. התאמת עין הרשת לאופי המלאי ומחזור ביולוגי של הדגים המסחריים;

ג. יזום נסיונות באיסוף וגידול דגיגי ספרוס, לברק וקיפון בשיתוף פעולה עם התחנה לחקר המדגה בדור ועם גורמים אחרים המתעניינים בגידול דגים (מעין צבי ומעגן מיכאל).

<u>תכנית ביצוע</u>

א. <u>איסוף נתונים על הרכב השלל</u>

תערך בדיקת מדגמי דגים מסחריים לשם קביעת תפוצת המינים המרכיבים את השלל (פעם לשבועיים דיגום בים; פעם לשבועיים דיגום בנקודת ריכוז; פעם לחודש ריכוז הנתונים הסטטיסטיים של הממשל) – סה"כ 5 ימי עבודה לחודש.

המבצעים: צ. הרמן ו–ד. קטלן.

ב. <u>מחקר ביולוגי של דגים (ספרוס, לברקים וקיפונים)</u>

המשך עבודה על המחזור הביולוגי של דגי ברדוויל בעלי חשיבות מסחרית. יאספו נתונים על הגדילה, מזון והתרבות (דגום פעם לשבועיים, עבודה מעבדתית בהתאם).

מבצעים: א. בן–טוביה ו–צ. הרמן.

ג. <u>ניסויים בסלקטיביות של רשתות</u>

ניסויים בשימוש ברשתות בעלות עין מוגדלת, כדי שישוחררו ספרוסים קטנים מ–180 מ"מ. בדיקת השפעתה של הגדלת עין הרשת על דגי ברדוויל אחרים.

העבודה תצריך כחמישה נסויים אשר ימשכו חדשיים.

המבצעים: א. בן–טוביה, צ. הרמן ו–ד. קטלן.

ד. <u>סקר תפוצת דגיגים מסחריים</u>

יערך חיפוש שיטתי ושגרתי (פעם לשבוע) אחרי ריכוזי דגיגים בימה, לפי עונות ולפי איזורים. תשומת לב מיוחדת תנתן לחודשים מרץ–מאי ולאיזור בועז 1, מטיבליס ורומיה.

המבצעים: א. בן–טוביה, צ. הרמן ו–ד. קטלן, בשיתוף פעולה עם מעין צבי ומעגן מיכאל.

./.

		העברה	233,350 ל"י
<u>נסויים בברדוויל</u>			
מכלאה	10,000.-		
כלובים	5,000.-		
מזון לדגים	2,000.-		
מזינים אוטומטיים	2,000.-		
שמירה ואחזקה	10,000.-		
תחבורה לברדוויל	4,000.-		
שונות	3,000.-	36,000	
<u>נסויים בדור</u>			
שפוץ ואחזקת ברכות	15,000.-		
עבודת פועלים	6,000.-		
אסבסטונים ואקווריות	3,000.-		
ציוד אזיל	2,000.-		
מזון לדגים	2,400.-		
הפעלת ברכות	6,200.-	34,600	
		311,950.-	ל"י
<u>נסוי התקציב</u>			
חקר ימים ואגמים		138,000.-	ל"י
התחנה לחקר המדגה בדור		34,200.-	
		172,200.-	
התקציב המבוקש לממון מהממשל		139,750.-	
סה"כ		311,950.-	ל"י

2. <u>ההידרוגרפיה של ימת ברדוויל</u>

תוצאות הסקר שנעשה עד כה בימת ברדוויל הצביעו על השפעת התנאים ההידרוגרפיים בימה (במקרה זה מליחות) על שלל הדיג. אין ספק שלפרמטרים ההידרוגרפיים תהיה השפעה חשובה יותר במקרה של גידול מבוקר של אורגניזמים בין בכלובים, מכלאות או בריכות. עצם הקמתם והפעלתם של המכלאות, הכלובים והבריכות יוכתב במידה רבה ע"י הנתונים המטאורולוגים וההידרוגרפיים השוררים בימה.

מעקב רציף אחר ההידרוגרפיה של הימה חיוני במיוחד לאור העובדה שישנה כוונה להפסיק את פעולת המחפר לתקופה של כשנתיים ימים. ידועה לנו רגישותה של הימה ותגובתה המהירה לשינויים בגודל הפתחים.

מטרתו של הסקר ההידרוגרפי היא על כן מעקב רציף ושיגרתי (monitoring) של כמה פרמטרים פיסיקליים וכימיים בימה בכללותה אשר יאפשר לנו התראה בפני התפתחות אשר תביא למצב בו היתה נתונה הימה בקיץ 1970. כמו-כן, יעסוק סקר זה בפעילות מרוכזת יותר באיזורים אשר יבחרו לעבודות פיתוח בחקלאות ימית.

<u>תכנית העבודה</u>

מעקב שיגרתי

א. - רוח וגובה פני הימה

כיום מצוייה ליד נחל ים תחנה קבועה בה מותקנים מד רוח ומד גאות ושפל הרושמים באופן אוטומטי נתונים אלה. כדי לקבל אינפורמציה על השפעת הרוח על גובה פני המים (וכך בעקיפין אינפורמציה על סדר גודל כמויות המים הנכנסות ויוצאות מהימה בתקופת הסערות ויכולת הימה ל"רענן" את המים) יש להתקין עוד שתי תחנות דומות בימה. הפעלת המיכשור אינה מצריכה כח אדם, פרט לטפול שיגרתי. פענוח הנתונים יעשה באמצעות מחשב.

ב. - קצב התאיידות

קצב ההתאיידות הוא אחד הגורמים הקובעים את רמת מליחות המים בימה. מצוייה גיבית התאיידות בנחל-ים ופרמטר זה יכול להמדד בצורה שוטפת ללא כל מאמץ מיוחד.

./.

ג. – טמפרטורה, מליחות, חמצן, p^H ו– Eh

איסוף דוגמאות מים לשם קביעת פרמטרים אלה יעשה בכל רחבי הימה הן מפני שטח המים והן משכבת המים התחתונה בצורה שיגרתית אחת לחודש. את המליחות, ה– p^H וה– Eh אפשר למדוד באמצעות אלקטרודה בנחל–ים ואילו בדיקות החמצן תעשינה במעבדות בחיפה. דיגום זה, הכולל מדידות ורישום, יגזול שלושה ימים בחודש.

ד. – מרכיבי מזון (נוטריינטים)

מטרתו של סקר זה היא לקבל מידע על החוליה הראשונה בשרשרת המזון של הימה. מאחר והכוונה בסקר זה היא לקבל את השינויים העונתיים החלים על פרמטרים אלה, תעשה הבדיקה אחת ל– 6 – 8 שבועות. כל בדיקה כוללת 6 תחנות והיא גוזלת שבדע ימים בתחנה בנחל–ים. עיבוד נוסף של החומר יעשה במעבדות חיפה. כל הציוד הנדרש לסקר זה קיים.

תכניות מיוחדות

א. – נוסף למעקב אחר ההתפתחויות בימה בכללותה יש לבצע מעקב רציף יותר של פרמטרים כימיים באיזורים שיבחרו לצורך גידול דגים. באיזורים אלה יערך מעקב רצוף של 24 שעות אחת לחודשיים, בו ימדדו הטמפרטורה,המליחות והחמצן ויצביעו על השתנות התנאים בהם יהיו נתונים הדגים במקומות גדולים הן בטורת של יממה והן בטורת עונתי.

ב. – בדיקה ראשונית של אפשרות דשון הימה

הועלתה האפשרות של העלאת פוריות הימה ע"י דשונה. כדי לבדוק אפשרות זו יש לבצע נסוי שיאפשר הוכחת או פסילת רעיון זה. נסוי כזה הוא מורכב ומסובך ומוצע בזה להכין במשך שנה זו את כל נתוני הרקע הדרושים לביצועו. הכוונה היא בעיקר לבחור שיטות בהן ניתן לבצע נסוי כזה, לבדוק את הפרמטרים הכימיים והביולוגיים שיש למדוד לבצועו של ניסוי זה לקבוע את אנשי המקצוע שיהיו מעורבים בנסוי כזה ולברר את הבעיות הלוגיסטיות הכרוכות בו.

חלק ב' - חקלאות ימית

בשנה החולפת הצלחנו תוך שתוף פעולה עם אנשי משק מעיין צבי, להפוש דגיגים צעירים של ספרוס (דנים) ולברק בימה. מציאותם של דגיגים אלה בכמויות סבירות מאפשר פתוח נסיונות שמטרתם גדול מבוקר של דגים בימה. במקביל נעשו בתחנה לחקר המדגה בדור נסויים לגדל את הספרוס והלברק בבריכות מי-ים אשר בהן נעה מליחות המים בין 40-45 °/oo. יחד עם דגים אלה גודל בבריכות מי הים גם אמנון הירדן שהוא דג מים מתוקים אך מסתגל יפה למים מלוחים. להקות של דג זה נמצאו אף בברדוויל בה המליחות גבוהה ממליחות מי הים. הנסויים שבוצעו בבריכות היו ראשוניים ולא נתן בשלב זה להסיק מהן מסקנות חד משמעיות בשלב זה אך נתן לומר כי קיים סכוי טוב לאקלום אמנון הירדן בימה.

לפתוח החקלאות הימית בברדוויל יש לבצע סדרת נסויים מבוקרת בתנאי מעבדה אשר מהם נוכל לקבל אינפורמציה בסיסית באשר לתנאים האופטימליים (כגון צפיפות, סוגי מזון, שיטות הזנה, מליחות וכיו"ב) אשר להם נזקק הדג כדי להגיע לקצב גדול מהיר. במקביל עלינו לבצע נסיונות של גדול דגים מבוקר בימה עצמה כדי לבדוק את שיטות הגדול (כלובים, מכלאות או בריכות), את הבעיות הלוגיסטיות הכרוכות בשיטות אלו ואת קצב גדול הדגים. תכנית המחקר בחקלאות ימית מורכבת לכן מנסויי גדול בברדוויל ומנסויים ביולוגיים בתחנה לחקר המדגה בדור.

גדול דגים בימה

הנסויים יערכו בשתי שיטות: גדול בכלובים וגדול במכלאה.

- גדול בכלובים: יותקנו 8 כלובים אשר יתאימו לתנאי המקום ויעגנו בסמיכות לבועז 2. לכלובים אלה יוכנסו דגי ספרוס ולברק בצפיפויות שונות. מזון הדגיגים ינתן ע"י מזינים אוטומטיים. יבדק שעור גדול הדגים בתנאי צפיפות שונים ובהרכבי מזון שונים.

./.

- גדול במכלאה: תוקם מכלאה (ע"י הקמת גדר רשת) בתוך המים אשר שטחה יהיה בסדר גודל של כ-50x50 מ'. מקום המכלאה יקבע על פי שקולי איכות המים, בטיחות ודרכי גישה למקום. המכלאה תאוכלס בדגיגי ספרוס לברק וקיפון אשר יקבלו מזון מלאכותי. גם כאן יבדקו שעור גדול הדגים והבעיות הכרוכות באחזקת המכלאה.

המבצעים: ע. סנדלר, י. צ'רווינסקי, צ. הרמן, ג. ברוקמן, ד.קטלן, ומ. בן-ימי בעזרת שומרים ופועלים בדואיים מקומיים.

נסויים ביולוגיים ונסויי גדול דגים בבריכות מי ים בדור

מטרות הנסויים הן:

א. מבחן כושר הגדילה של אמנון הירדן, קיפון גדול הראש, קיפון הפז וספרוס.

ב. לברר את התנאים האופטימליים הדרושים לגידול הדגים בבריכות, מכלאות וכלובים:

1) דרך הטפול בבריכה להעשרתה במזון טבעי;

2) לקבוע את טיב המזון אשר יש להוסיף לדגים;

3) צפיפות האכלוס בבריכה;

4) הרכב המינים בבריכה, על מנת להשיג את הניהול היעיל ביותר.

תכנית הנסויים

1) בריכות: בדור מוצע בשלב הראשון לגדל את הדגים הרשומים מטה:

אמנון ירדן, קיפון הפז, ספרוס וקיפון גדול הראש.

2 בריכות		2 בריכות	
אמנון הירדן	100	אמנון הירדן	100
קיפון הפז	200	קיפון גדול הראש	200
ספרוס	200	ספרוס	200

בשלב ראשון יבחן בבריכות דור הדישון וההזנה בכופתיות של 25% חלבון.

2) יש לבחון את הרגלי התזונה של לברק וספרוס באקוריונים ובכלי אזבסט. מוצע בשלב הראשון לבחון את ההזנה בשני המינים הנ"ל ב-25% חלבון וב-50% חלבון, כולל חלבון מהצומח. ולבחון את כושר הגדילה של הדגים הנ"ל בשתי הרמות הנ"ל.

./.

6 אזבסטונים לספרוס.

6. אזבסטונים ללברק.

3) בחינה של עמידות הספרוס לריכוזים שונים של מלח, כמו-כן יש לערוך בדיקות של הלחץ האוסמוטי בדם הספרוס בריכוזים שונים של מי ים.

המבצעים: י. צ'רווינסקי, ע. טנדלר, ג. ברוקמן.

תקציב לשנת 1972/73

1. <u>המחקר הביולוגי-הידרוגרפי</u>

<u>כח אדם</u>

אדם בן-טוביה	–	חקר ימים ואגמים	40,000.-	
יגאל רוט	–	"	24,000.-	
צבי הרמן	–	"	25,600.-	
דרור קטלן	–	"	23,000.-	112,600
אחזקת תחנת שדה-ברדוויל			20,000.-	
תחבורה			6,000.-	26,000

<u>ציוד</u>

הידרוגרפי		13,000.-	
מכונת חשוב		1,000.-	
ציוד דגום		2,000.-	
ציוד דייג		3,000.-	19,000

<u>הוצאות שוטפות</u>

קנית דגים		2,000.-	
חומרים וכימיקלים		3,000.-	
שימוש בספינת דיג		2,000.-	
ספרות		500.-	
שונות		1,000.-	8,500

2. <u>חקלאות ימית</u>

<u>כח אדם</u>

יהונתן צ'רווינסקי	–	תחנה לחקר המדגה דור.	28,000.-	
עמוס טנדלר	–	חקר ימים ואגמים	20,750.-	
גדי ברוקמן	–	"	26,500.-	75,250

העברה 233,350 ל"י

./.

ISRAEL OCEANOGRAPHIC & LIMNOLOGICAL RESEARCH LTD.
HAIFA, 120, HAATZMAUTH ROAD - TEL. 539258/9

חקר ימים ואגמים לישראל בע"מ
חיפה, דרך העצמאות 120 - טל. 539258/9

31 למאי 1972
ברדוויל-5504

לכבוד
ת"אל גזית
מתאם הפעולות בשטחים
משרד הבטחון
ה ק ר י ה
תל - אביב

א.נ.,

הנדון: מחקר ימת ברדוויל

כידוע לך מקיימת חברתנו מחקר של ימת ברדוויל אשר מטרתו היא הגדלת שלל הדייג ופתוח חקלאות ימית בימה. בממון הוצאות מחקר זה משתתפים הממשל הצבאי וחברתנו. אני מצרף למכתב זה דוח המסכם את פעולות המחקר בשנת התקציב 1971/72 ובימים הקרובים אשלח לך את תכנית עבודתנו לשנת 1972/73.

בקשתי ממפקד סיני ליזום פגישה בה ישתתפו חוקרי הימה ואנשי הממשל כדי ללבן את תכנית העבודה ואת דרכי ממושה.

ב ב ר כ ה

ד"ר אברהם גוליק

לאתם עם מקשקה

4.6

חברה לחקר ימים ואגמים
ליד המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח
בע"מ
חיפה, דרך העצמאות 120 – טל. 539258/9

OCEANOGRAPHIC & LIMNOLOGICAL RESEARCH CO.
THE NATIONAL COUNCIL FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT
LTD.
HAIFA, 120, HAATZMAUTH ROAD – TEL. 539258/9

מחקר ימת ברדוויל

דו"ח לשנת 1971/72 ותכנית עבודה לשנת 1972/73

מוגש ע"י:

1. הסקר הכימי – יגאל רוט
2. המחקר הביולוגי של אוכלוסיות הדגים – אדם בן-טוביה וצבי הרמן
3. סקר הסרטניות – עמוס שנדלר

מרץ 1972

ת כ ן ע נ י נ י ם

מ ב ו א

1. <u>הסקר הכימי</u> – י. רוט

א. שיטות עבודה
ב. סקר המליחות
ג. תוצאות סקר מרכיבי המזון
ד. דיון ומסקנות
ה. ספרות

2. <u>המחקר הביולוגי של אוכלוסיות הדגים</u> – א. בן-טוביה ו-צ. הרמן

א. ביולוגיה של ספרוס – **Sparus aurata**
(1) מדידות אורך
(2) גיל ושיעור הגדילה
(3) היחס בין אורך למשקל
(4) תכן קיבות
(5) התרבות
ב. דגים בעלי חשיבות מסחרית
ג. מינים אחרים
ד. דגי ברדוויל ואופיים הזואוגיאוגרפי
ה. תופעות ביולוגיות בעלות אופי מיוחד
ו. שינויים בהופעת הדגים בעקבות שינוי מליחות
ז. חלוקת השלל בחודשים השונים
ח. ממשק ושיטות הדיג
ט. הבעת תודה
י. ספרות

3. <u>מחקר סרטניות</u> – ע. טנדלר

א. הקדמה
ב. שיטות עבודה
ג. תוצאות
ד. סיכום
ה. ספרות

4. <u>תכנית עבודה לשנת 1972/73</u>

א. הסקר הכימי
ב. הביולוגיה של דגי ימת ברדוויל

מחקר ימת ברדוויל

מבוא

בשנה החולפת החלה נורמליזציה של תנאי ימת ברדוויל עקב פריצת והרחבת הפתחים בועז 1 ובועז 2 בשרטון הסוגר את הימה. חלה ירידה דרסטית במליחות הימה, עלתה תפוקת הדייג ויש סמנים לכך שמיני דגים אשר עזבו את הימה בשל המליחות הגבוהה ששררה בשנת 1970-71 החלו לחזור לימה.

בשנה זו התרכז המחקר, במעקב אחר התפתחויות במליחות המים, בתפוצת מרכיבי המזון (נוטריינטים) ואלמנטים כימיים אחרים בימה וכן במעקב אחר היקף הדייג וביולוגיה של דגים בעלי חשיבות מסחרית בלגונה. תשומת הלב העיקרית הוקדשה לספרוס (דניס) אשר לגביו נקבעו שעור הגדילה, ההתרבות והמזון. כמו כן נאסף מידע ראשוני על אורח החיים של שני מיני דגי לברק.

הסקר הכימי - יגאל רוש

א. שיטות העבודה

התוצאות המסוכמות בדו"ח זה נאספו ב-5 יציאות לימה. בחדשים מרץ, מאי, אוגוסט ספטמבר 1971 וינואר 1972. בשל ריחוק הימה מהמעבדות בחיפה ובשל הבעיות הלוגיסטיות הכרוכות בהקפאה עמוקה של הדגימות, כדי שלא יחולו שנויים בהרכבן בעת הבאתן למעבדה בחיפה, מתבצעות רוב האנליזות הכימיות במעבדת החברה לחקר ימים בנחל-ים.

בסקר זה נבדקו השיכבה העליונה והשיכבה התחתונה של המים ב-6 תחנות דיגום אשר נבחרו כך שיתנו מדגם אפיני לאזורי הימה השונים. מיקום תחנות הדיגום מסומן בציור מס' 1 והעומק הממוצע של איזור תחנת הדיגום מופיע בטבלה מס'1. האנליזות הכימיותהתחילו כשעה עד שעתיים לאחר הדגום.

./.

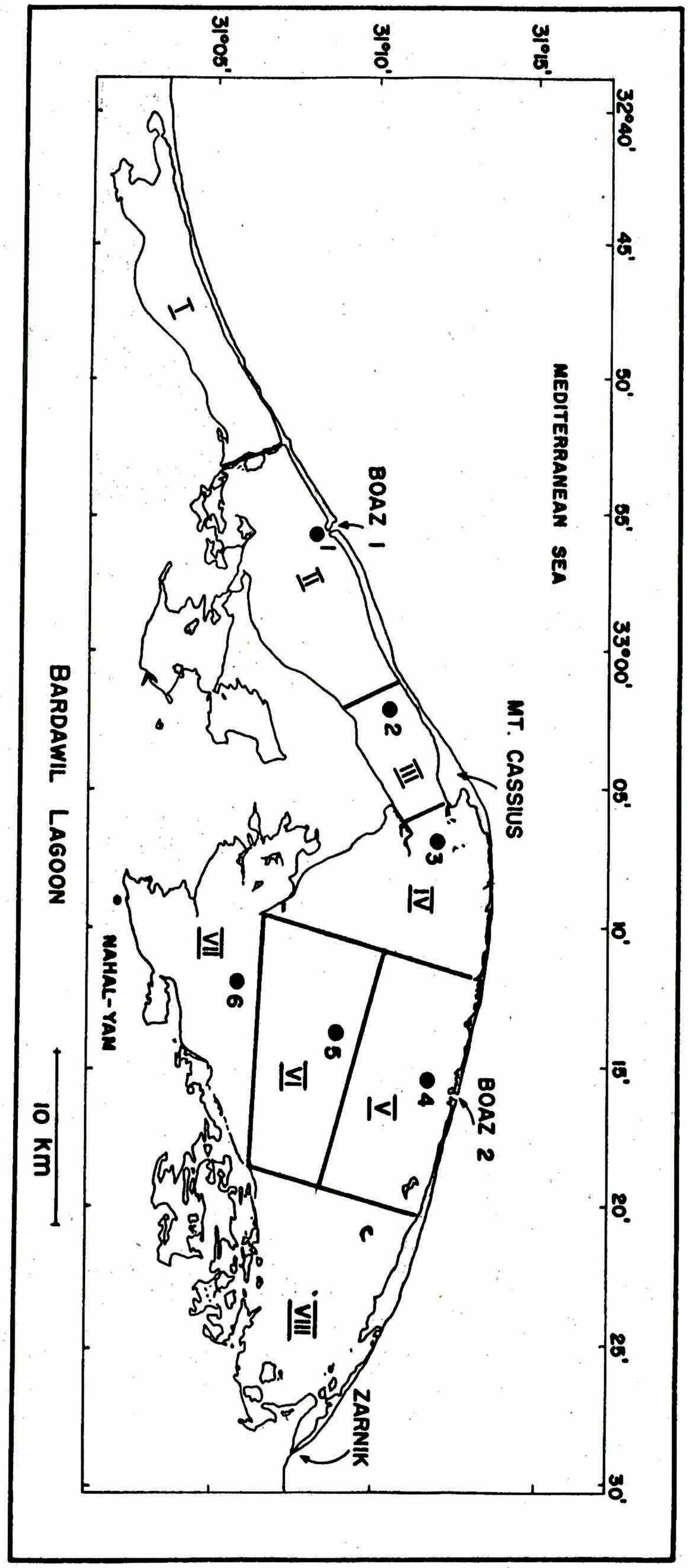

מיקום תחנות הדיגום באזור הלגונה של ברדאוויל - 1.00 צילום

השלב הראשון בבדיקת הדגימות היה סינון החומר החלקקי שבמים היות ובדרך כלל כמותו במי הימה נכרת (נמצאה בין 100-600 mg/l באחת מהיציאות). הסינון נעשה דרך ממברנה המעבירה חלקיקים הקטנים מ- 0.45 μ כלומר ממברנה המפרידה בין החומר המסיס והחלקקי שבמי הים לפי ההגדרה האוקיאנוגרפית.

הבדיקות הכימיות של מרכיבי המזון מבוססות על העיקרון של קישור היון הנבדק עם חומר נוסף אשר תוצאתו היא חומר צבוע ואשר עצמת הצבע שלו הוא הגודל המבטא את ריכוזו. בדיקות עצמת הצבע נעשו בספקטרופיטומטר SPECTRONIC 70 שנרכש במיוחד למטרה זו.

השיטות הכימיות בהן נבדקו הניטרטים , ניטריטים פוספט מסיס וסיליקה מסיס פורטו בדו"חי ההתקדמות 3-1, (1970) (מחקר מס' 061-016 במוסד הטכניון למחקר ופיתוח). בדוחים אלה פורטו גם הבדיקות והתוצאות של השפעת המליחות על חלק מהבדיקות (SALT ERROR).

השיטה בה נבדקה כמות הפוספט הכללי בדגימות היא שיטת 1) MENZEL and CORWIN שבה חימצון החומר האורגני נעשה ע"י פרסולפט. כמו כן נבדקה האפשרות לאנליזה של אמוניה לפי שיטת Solorzano (2 אבל עדיין ללא הצלחה.

מחברר, כי בכל הבדיקות האלו יש תלות מסוימת בין הקריאות במכשיר המדידה (הספקטרופוטומטר) לבין כמות המלח שבמים הנבדקים לגבי כמות קבועה של חומר נבדק (Salt error). בדרך כלל לשנויים הנובעים מגורם זה יש רק חשיבות אנליטית היות ומבחינת הריכוז הממשי של מרכיב המזון השנוי יהיה בלתי משמעי.

בשלב זה של העבודה עדין נבדק גורם זה לגבי האנליזה של הפוספט הכללי ושל הצורן המסיס במים כדי לקבל את גורם השנוי האנליטי.

./.

ב. <u>סקר המליחות</u>

מדידות המליחות שנערכו בימת ברדוויל עד לחודש דצמבר 1970 היו מצומצמות ולא סדירות. החל מחודש ינואר 1971 נערכו הבדיקות בצורה סדירה ואינטנסיבית. נלקחו דגימות מים רבות מהשיכבה העלירונה ומהשיכבה התחתונה של המים מכל אזורי הימה שאליהם היתה גישה.

היות ומליחות המים בימה בכל נקודה ונקודה תלויה באופן קיצוני בתנאים פיסיקליים כגון רוחות, זרמים משקעים ואיוד, תנודות המליחות בימה לא נבדקו לגבי נקודות דיגום מסוימות כי אם לגבי אזורים בימה. הימה חולקה למספר אזורים (ציור מס'1) בהתאם לרמות מליחות שונות.

תוצאות הסקר עד לחודש ינואר 1972 מסוכמות בצורה גרפית (ציור מס' 2) כשהנקודות הבולטות ביותר הן:

א. רמת המליחות בימה כולה בינואר 1972 נמוכה בהרבה מרמת המליחות של ינואר 1969 ו- 1970.

ב. בחדשי החורף 1971 ישנה ירידה עונתית במליחות בעקב גשמים, איוד קטן יותר וחדירת מי-ים דרך הפתחים בגלל סערות, ובחדשי הקיץ 1971 ישנה עליה עונתית במליחות.

ג. החל מתאריך 12/8/71, שבו נפרץ הפתח ביעד 2, החלה המליחות בימה לרדת במהירות. בעיקר הורגשה הירידה באזורים 6,5, ו-7 שבהן ירדה המליחות תוך 4 חדשים מערכים של ‰ 75-90 לערכים של ‰ 44-53. רואים כאן בברור את ההשפעה של פתיחת בוער 2 על מליחות חלק גדול מאד מהימה.

ג. <u>תוצאות סקר מרכיבי המזון</u>

תוצאות האנלידות לקביעת הריכוז של מרכיבי המזון נמצאות בטבלאות מס' 6-2.

./.

ציור מס' 2א' – השתנות המליחות (בפני שטח המים ובעומק) באזורים 2' ו-4' בשנת 1971

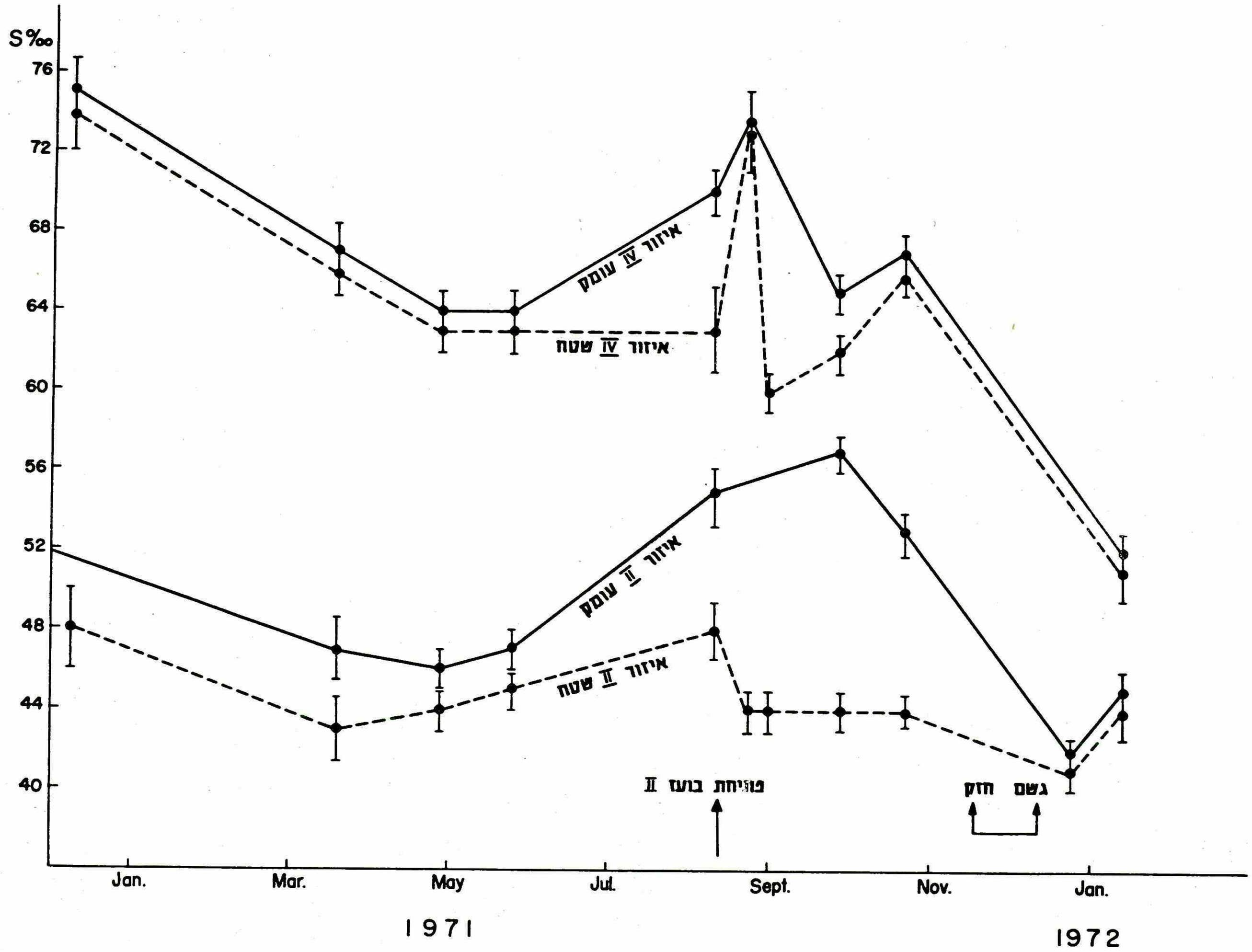

ציור מס.2ב' – השתנות המליחות (בפני שטח המים ובעומק) באזורים 3' ו- 7' בשנת 1971.

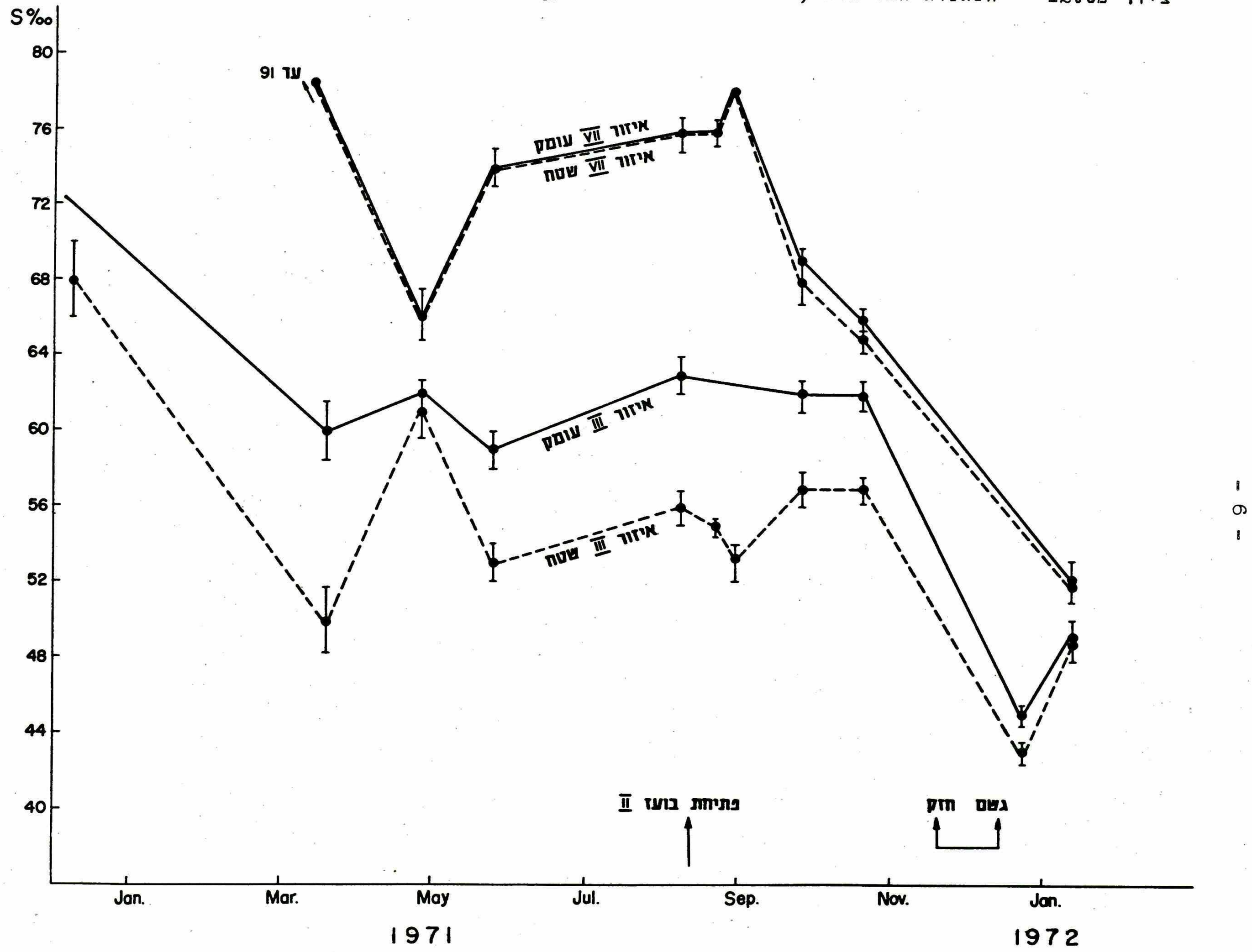

צירר מס'2ג' - השתנות המליחות (בפני שטח המים ובעומק) באזורים 5' ו-6' בשנת 1971.

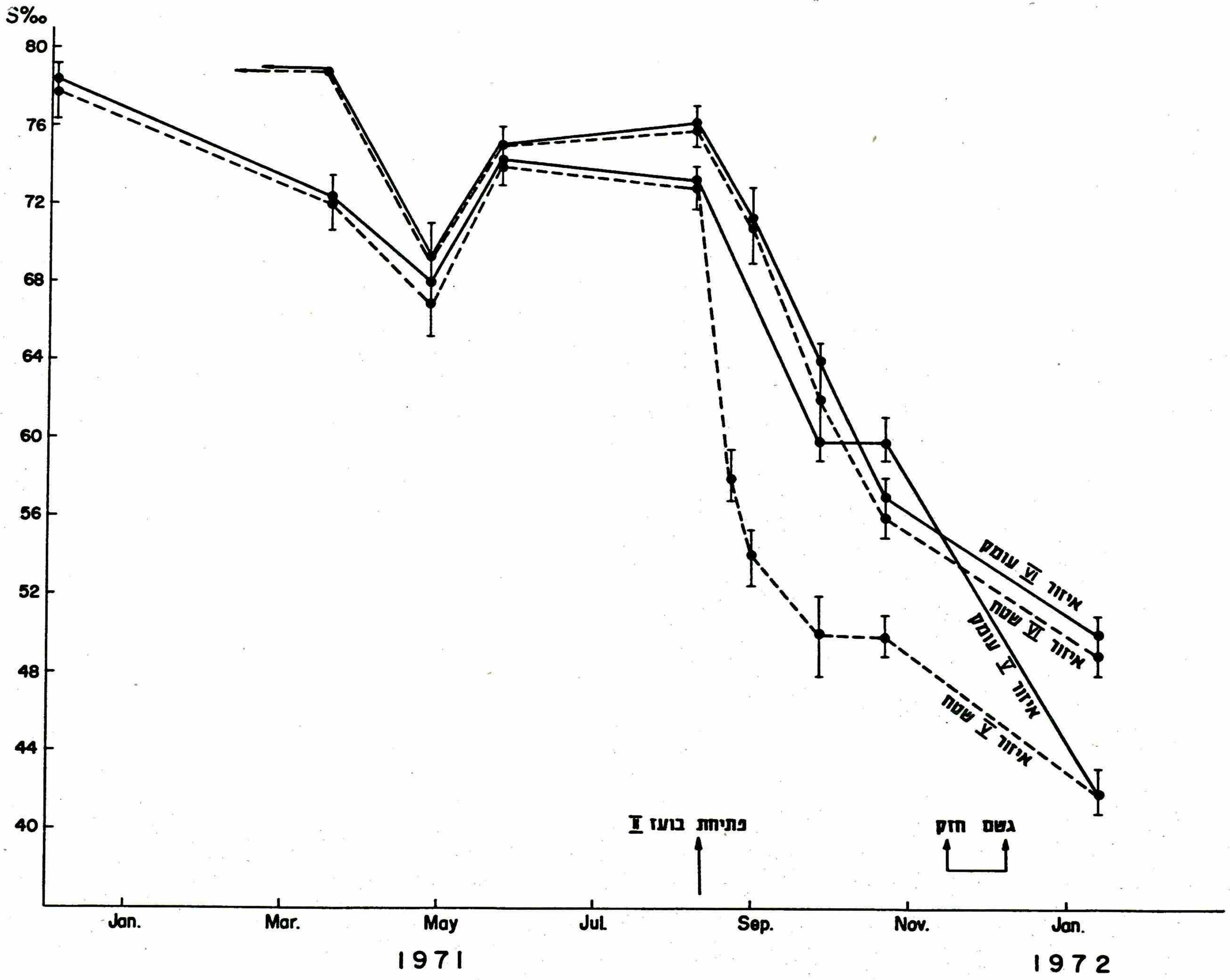

לפני הדיון בתוצאות אלו יש לציין את הדברים הבאים:

1) לתוצאות שנתקבלו בירידה של חודש מרץ 1971 יש להתייחס במידת זהירות גדולה כיון שהיתה זו הירידה הראשונה לימה במסגרת סקר זה ויתכן שלא כל האנלידות היו מוצלחות.

2) התוצאות שנתקבלו הן רק תוצאות ראשוניות, ומספר הנתונים קטן מכדי להגיע למסקנות מלאות.

3) הסקת מסקנות מתוצאות אלו לגבי השנוי העונתי בימה הוא קשה היות ובמשך שנת 1971 השתנה מצב הימה בגלל פתיחת בועז 2' .

ד. <u>דיון ומסקנות מתוצאות הבדיקות</u>

1. <u>החומר החלקיקי Particulate matter</u> (טבלא מס.2)

בגלל התנאים הפיסיקליים של הימה - רדידות המים, התפתחות יומיומית של גלים והקרקע הבוצית, מוצאים כי בדרך כלל מי הימה אינם צלולים אלא מכילים בתוכם כמות ניכרת של חומר חלקיקי שהוא בחלקו חומר אי-אורגני (חול , טין וחרסית) ובחלקו חומר אורגני שמוצאו מהחי והצומח שבים.

היות וכמות החלקיקים במים משתנה בהתאם לתנאים אטמוספריים (בעקר) נמדדה כמות החומר החלקקי בתחנות הדיגום ביציאה אחת, כדי לקבל מושג על סדר הגודל של כמות החלקיקים . בטבלה מס' 2' רואים כי בנסוי זה נעה כמות החומר החלקיקי בין 88-620 $mg/_l$. באותה ההזדמנות נמדדה כמות החלקיקים בים התיכון במרחק של כ 200 מ' מהחוף ונתקבל ערך של 60 $mg/_l$. רואים איפא כי כמות החלקיקים במי הימה גדולה מזו שבים (דבר זה נראה גם בכל יתר היציאות לעבודה בימה אבל לא נמדד באופן כמותי). יש לציין כי במי הים התיכון המובאים ממרחק גדול מהחוף (הפלגות O.N.R) אין כמעט בכלל חומר חלקקי והמים צלולים לגמרי.

./.

טבלה מס' 1

עומק מים ממוצע בס"מ של תחנות הדיגום

תחנה	עומק
1	220
2	200
3	150
4	150
5	110
6	90
מי-ים *	60

השגיאה cm 25 $\pm$

* נמדד בנקודה המרוחקת כ 200 מ' מהחוף ליד בועז I .

טבלה מס' 2

חומר חלקיקי במי הימה ב- $mg/_l$

נמדד בסוף מאי 1971.

שטח 1	100
עומק	210
שטח 2	88
עומק	280
שטח 3	180
עומק	555
שטח 4	150
עומק	180
שטח 5	240
עומק	620
שטח 6	160
עומק	280

השגיאה היא: I 20 mg/l

כדי לבדוק את ההשפעה של החומר החלקקי על ריכוז מרכיבי המזון במים נמדדה כמות החומר החלקקי שבדגימה כשערכה ניתן ע"י אחוז הבליעה של האור (כשלמים מסוננים בליעה של 0 אחוז) והשואתה מול ריכוז פוספט מסיס ופוספט כללי במים (טבלה מס'3).

מתברר כי ברוב המקרים בהם רב החומר החלקקי במים (אחוז בליעה גבוה יותר) מוצאים במים כמות גדולה יותר של פוספט מסיס ופוספט כללי. למרות זאת יש מקרים בהם קיימת כמות גדולה של חומר חלקקי ובכל זאת כמות קטנה של פוספטים במים. תופעה זו יכולה להיות מוסברת בחלקה ע"י כך שיש פוספט הקשור לחלקקים בצורה קלה והוא יכול לרדת מהם ע"י ניעור (פעולת זרם או גלים). יש להניח כי אי הקביעות בתופעה זו נובעת מהשוני בסוג הקרקע והחלקקים באזורים שונים של הימה. עובדה זו מקבלת אישור נוסף מנסוי המתואר בסעיף הבא.

2. <u>פוספט מסיס וכללי</u> (טבלה מס'3)

ריכוז הפוספט המסיס נע בין 0.3-4.1 $mg/m3$ ואילו ריכוז הפוספט הכללי נע בין 15-38 $mg/m3$.

כדי לראות מהי השפעת הקרקעית על ריכוז הפוספט המסיס במים נלקחו מספר דגימות של קרקע, מאזורים שונים בימה, וכמות הפוספט שבמים שמעל הקרקע נבדקה. דגימות הקרקע המכוסות במי הים נשמרו בחושך במשך מספר ימים כשהדגימה מנוערת מדי פעם ואז התברר כי כמות הפוספט המסיס במים גדולה בהרבה מזו שהיתה בתחילה. תופעה זו לא היתה בכל המקרים אלא רק בסוג קרקע אחד (בוץ). יתכן איפא שיש פוספט הקשור בצורה קלה לסוג קרקע מסוים והוא יכול להנתק ממנה ולעבור למים בתור פוספט מסיס. דבר זה צריך להמשיך ולבדוק וזה יהיה חלק מתכנית המשך המחקר.

3. <u>סיליקה מסיס - פעיל</u> (טבלה מס.4)

ריכוז הסיליקה המסיס בימה נע בין 90-990 $mg/m3$ שהוא ריכוז הגבוה מריכוז

./.

טבלה מס' 3

ריכוז זרחן אנאורגני מסיס PO_4^{-3} – P וריכוז זרחן כללי ב- mg/m^3

תחנה		PO_4^{-3} – P	P_{TOTAL}	% בליעה	PO_4^{-3} – P	P_{TOTAL}	% בליעה	PO_4^{-3} – P	P_{TOTAL}
			8/1971		9/-971			1/1972	
שטח	1	< 0.4	20	8	4.1	21	3	0.8	18
עומק			23	15	0.8	33	4	0.9	17
שטח	2		20	5	1.5	19	2	0.6	17
עומק			22	6	-	20	6	2.7	19
שטח	3		36	5	1.5	15	2	0.7	17
עומק			20	2	5.6	24	11	2.5	70
שטח	4		31	4	0.8	14	15	4.1	34
עומק			43	5	0.7	17	14	4.1	38
שטח	5		27	10	0.7	17	4	1.7	18
עומק			27	13	0.5	15	6	0.9	26
שטח	6		23	1	0.4	17	11	0.6	25
עומק			26	2	0.4	17	9	0.6	27

הטעות בבדיקות : PO_4^{-3} – P ± 0.3

P TOTAL ± 4

הסיליקה המסיס המצוי בים התיכון לאורך החוף והנע בין 5-100 mg/m^3 לפי (3)

מהטבלה רואים כי הריכוז גבוה יותר בקיץ אבל אפילו בחורף ריכוז הסיליקה המסיס גבוה בהרבה מהמינימום הדרוש לפי (4) של 30-40 mg/m^3 לגידול פלנקטון בעל שלד סיליקטי.

מכאן שהסיליקה בימה אינה מהווה גורם מגביל לגידול הפלנקטון.

4. <u>ניטרטים וניטריטים</u> (טבלה מס.5)

ריכוז הניטריטים גבוה ביותר באביב והוא הולך וקטן לקראת החורף. באביב הריכוז נע בין 0.45-5 mg/m^3 ובחורף בין 0.4-0.9 mg/m^3. לא נמצא כל שנוי סיסטמטי בריכוז בין הדגימות ממי השטח והעומק.

ריכוז הניטרטים בימה בתקופה הנידונה נע בין 4.4-38.4 mg/m^3 כשאין הבחנה ברורה בשנוי בריכוז בעונות השונות או בין שכבות המים השונות. ריכוז זה גבוה מהריכוז במי השטח של חוף הים התיכון שהוא נע בין 0-7.5 mg/m^3 לפי (3).

ההסבר לריכוז הגבוה יחסית של הניטרט בימה בהשואה לריכוזו במי השטח בים - התיכון, יכול להיות מוסבר ע"י העובדה שמי הימה רדודים ופרוק החומר האורגני המכיל חנקן ופעולות הניטריפיקציה נעשות כמעט בכל נפח המים. מכיון שיש ריכוז די גדול של צמחיה בימה יש להניח כי כל הזמן מתקיים פרוק של חומר אורגני ויצירת ניטרטים וניטריטים.

5. <u>החמצן בימה</u> (טבלה מס.6)

כמות החמצן המומס בתוך מי הים תלוי בגורמים פיסיקליים וביולוגיים.

הגורמים הפיסיקליים הם כמות המלח שבמים, הטמפרטורה ותנועת המים (אגיטציה) (גלים וזרמים). כמות החמצן המתמוססת במים הולכת וקטנה עם עלית המליחות ועם עלית הטמפרטורה, ואילו אגיטציה, גוף המים עקב רוח ויצירת גלים גורמת לדיפוזיה נוספת ועליה בכמות החמצן.

./.

טבלה מס' 4

ריכוז הסיליקה המסיסה בימה ב $SiO_3 - Si$ $mg/m3$

תחנה		5/1971 Si	8/1971 Si	9/1971 Si	1/1972 Si
שטח	1	520	940	565	293
עומק		371	880	994	155
שטח	2	286	703	832	175
עומק		433	742	416	93
שטח	3	335	576	614	90
עומק		230	403	600	42
שטח	4	211	667	452	448
עומק		238	576	-	440
שטח	5	139	338	450	122
עומק		195	268	415	138
שטח	6	93	498	410	155
עומק		203	650	655	90

הטעות האנליטית היא : $\pm$ 10 $\frac{mg\ Si}{m^3}$

טבלה מס' 5

ריכוז ניטרטים $NO_3^- - N$ וריכוז ניטריטים $NO_2^- - N$ בימה ב- mg/m^3

		3/1971		5/1971		8/1971		9/1971		1/1972	
		$NO_2^- - N$	$NO_3^- - N$	$NO_2^- - N$	$NO_3^- - N$	$NO_2^- - N$	$NO_3^- - N$	$NO_2^- - N$	$NO_3^- - N$	$NO_2^- - N$	$NO_3^- - N$
שטח	1	1.1		-	10.7	1.2	12.4	0.6	27.0	0.7	16.4
עומק		-			9.1	1.3	12.4	0.4	35.0	0.7	10.7
שטח	2	1.3		-	14.3	1.2	7.9	0.4	18.6	0.3	5.3
עומק		-			15.0	0.9	9.1	0.6	34.0	0.5	8.7
שטח	3	1.3		-	12.1	0.5	5.8	0.6	21.6	0.9	12.3
עומק		-			11.7	1.2	9.7	0.6	38.4	0.7	11.0
שטח	4	0.5			3.5	6.7	0.9	6.7	0.6	21.6	0.4	10.0
עומק		-			5.1	9.1	0.9	7.3	0.6	17.3	0.4	10.7
שטח	5	0.5			11.0	22.8	0.8	7.6	1.2	16.3	0.4	12.3
עומק		-			14.0	19.5	0.7	7.0	0.6	23.0	0.4	10.7
שטח	6	0.5			1.0	5.6	0.7	8.3	0.6	17.3	0.9	12.6
עומק		-			0.45	4.4	1.1	8.3	0.7	20.6	0.9	10.7

הטעות האנליטית היא: לגבי $NO_2^- - N$ I 0.2

לגבי $NO_2^- - N$ I 0.4

טבלה מס' 6

בדיקות חמצן* במי הימה ב - ml O_2/l ב- N.T.P.

	5/1971				8/1971				9/1971							
	Cl	°C	ml O_2	%	Cl	°C	ml O_2	%	Cl	°C	ml O_2	%	Cl	°C	ml O_2	Cl
שטח 1	24.9	21	4.4	94	27.0	25	4.0	92	21.5	28	5.6	127	24.1	15	5.3	98
עומק	26.1	21	4.1	88	31.7	24	3.9	94	21.7	27	8.9	200	26.7	14	5.3	100
שטח 2	27.7	22	4.2	92	30.0	25	3.2	75	26.5	28	5.8	141	23.0	15	5.4	99
עומק	30.2	21	4.3	95	33.5	24	3.3	81	31.5	27	6.4	162	26.8	15	5.3	101
שטח 3	34.8	22	3.8	90	34.0	25	2.3	57	29.4	28	6.8	168				
עומק	34.9	22	3.9	92	36.6	25	4.0	101	36.1	28	6.5	170	-	-	-	-
שטח 4	41.1	22	2.8	72	40.3	25	3.5	93	23.6	28	5.7	132				
עומק	41.1	22	3.6	91	40.4	25	3.0	80	35.0	28	5.9	155	-	-	-	-
שטח 5	41.6	23	3.5	88	42.2	26	3.3	88	35.0	29	4.1	116	27.7	16	5.6	107
עומק	41.6	23	3.5	88	42.2	26	3.4	90	36.1	29	4.9	132	27.8	16	5.6	107
שטח 6	41.5	23	3.7	92	-	-	-	-	40.5	29	4.7	131				
עומק	41.5	23	3.2	81	42.2	26	3.2	86	40.5	29	4.8	131	-	-	-	-

* הדגימות נלקחו בין 7-10 בבוקר.

השגיאה: $\pm$ 0.2 Cl

$\pm$ 0.5 °C

$\pm$ 0.1 ml O_2

הגורמים הביולוגיים הם נשימת החי בים הצורך חמצן מצד אחד ופליטת חמצן בתהליך הפוטוסינטיזה של הצומח מצד שני.

כמות החמצן המינימלית הדרושה לדגים תלויה הן בסוג הדג והן בגודלו (5,6). כאשר כמות החמצן פוחתת במים נפגעת פעילות הדגים והתפתחותם. לגבי הדגים החיים בימת ברדוויל עדיין אין נתונים לגבי כמות החמצן המינימלית הדרושה להם.

יש לציין כי הנתונים בטבלה מס' 6 מהווים רק חלק קטן מאוד ממערכת החמצן בימה היות ונעשו רק פעם אחת ביום. יש איפא צורך בעבודה אינטנסיבית במחקר שנויי ריכוז החמצן בימה הן השנויים היומיים (diurnal changes) והן השנויים העונתיים.

מהתוצאות אפשר לראות כי למרות שאחוז הרוויה ברוב אזורי הימה היה בסביבות 90% (חוץ מחודש ספטמבר 1971) הרי שמבחינת כמות החמצן האבסולוטית ישנה עליה נכרת בחודש ינואר 1971 שנובעת בחלקה מירידת הטמפרטורה ובחלקה מהירידה הכללית במליחות הימה. כמו כן אפשר לראות כי בדרך כלל אחוז הרוויה גבוה יותר במים העמוקים מאשר בפני השטח וזה נובע בעיקרו מפליטת החמצן בתהליך הפוטוסינטיזה של הצמחיה המצויה בקרקעית הימה.

6. <u>מדידת ה-P^H במי הימה</u>

בחודש ינואר 1972 נבדקו מי הימה באזורים שונים לקביעת ה-P^H. התברר כי ה-P^H בכל אזורי הימה (בעלי מלחויות שונות) היה שווה ל- 8.20 ± 0.05, שהוא שווה לערך ה-P^H שנמדד בים לאורך חופי הארץ (3).

ס פ ר ו ת

1) Menzel, D.W. and Corwin N.,
Limnol. and Oceanog., 10 , 280 , 1965.

2) Solorzano L.,
Limn. and Oceanog. 14 , 799, 1969.

3) Oren, O.H. and Hornung H.,
Oceanographic Data for the coastel waters of Israel, 1947-1970,
In the Files of the C.F.R.S.,Haifa.

4) Riley,J.P., and Skirrow, G.
Chemical Oceanography Vol I P.415.
Academic Press, 1965.

5) Hoar, W.S , and Randall, D.J.
Fish Physiology , Vol I P.411
Academic Press, 1969.

6) Rounsefell, G.A., and Everhart, W.H.,
Fishery Science, P.41.
John Wily, New-York, 1953.

המחקר הביולוגי של אוכלוסיות הדגים - א. בן-טוביה ו-צ. הרמן

א. ביולוגיה של ספרוס (דנים) - *Sparus aurata*

(1) מדידות אורך

בתקופת המחקר בין דצמבר 1969 ודצמבר 1971 נמדדו כ- 4,500 דגי ספרוס. המדידות נעשו על מדגמי דגים שנלקחו משלל הדיג המסחרי של דייגי נחל ים, או דייגים ערביים הפועלים מישובים קרובים, ובעיקר מאל-עריש ועזה. הנתונים מתקופת דצמבר 1969 - מרץ 1970 נלקחו ראשית כל מדייגי נחל ים שהשתמשו בשיטת דיג מכמורת וברשתות עמידה. שמוש במכמורת הופסק באביב 1970 בגלל מיעוט דגים ובגלל תקלות בכלי שיט. ביתר חודשי 1970 ו- 1971 המשיכו דייגי נחל-ים, אם כי בקנה מידה מצומצם, את מאמציהם לדוג דגים ברשתות עמידה, אולם השלל היה זעום. בגלל מיעוט הספרוסים בשלל, ולעתים בגלל הגבלות הדיג מטעמים בטחוניים וביולוגיים, היו חודשים ללא מדגמים. הופעת הספרוסים בשלל עלתה בקיץ 1971 ובתקופה שלאחר כך (יולי-נובמבר) יש מדגמים מכל חודש וחודש. לעומת זאת, אין נתונים מחודשים אוקטובר 1970 - יוני 1971. הדגים נמדדו לפי האורך הסטנדרטי, מקצה הלסתות עד לקצות אונות סנפיר הזנב, ובקבוצות אורך כל חצי סנטימטר. לשם פשטות ונוחיות המדידה, האורך נרשם לפי הגבול התחתון של קבוצת אורך. כך למשל דגים בין 20.0 ו- 20.4 ס"מ אורכם נרשם בתור 20.0 ס"מ, בין 20.5 ו- 20.9 ס"מ - אורכם נרשם בתור 20.5 ס"מ וכו'.

אנליזה של התפלגות שכיחויות האורך מאפשרת לנו לקבל מידע על הרכב השלל. כמו-כן, משמשת ביקורת בבדיקת הנתונים על שיפור הגדילה של ספרוס, על בסיס קביעות גיל לפי מספר הטבעות באוטוליטים.

שכיחויות חדשיות של מדידות אורך ניתנות בנפרד לשתי תקופות (ציור 3 וציור 4). בתקופת דצמבר 1969 - ספטמבר 1970 (ציור 3) מרבית הדגים שנמדדו היו גדולים עם ערך שכיח של 260 - 280 מ"מ (המתאים לגיל שנתיים). דגים צעירים יותר, באורך של 120 - 250 מ"מ, נמדדו בחודש פברואר 1970; הערך השכיח שלהם היה 200 מ"מ. הדגים האלה, לפי קביעות הגיל השלימו זה עתה את השנה הראשונה לחייהם. דגים צעירים של 120 - 180 מ"מ המשתייכים לקבוצת גיל 0 נמדדו בחודש ספטמבר 1970. התפלגות שכיחויות אורך חודשיות עבור התקופה יולי 1971 - ינואר 1972 (ציור 4) מראה במרבית החודשים שני ריכוזים נפרדים של קבוצות אורך, כל אחד עם ערך שכיח משלו. הערך השכיח הראשון מיצג במפורש קבוצת גיל 0.

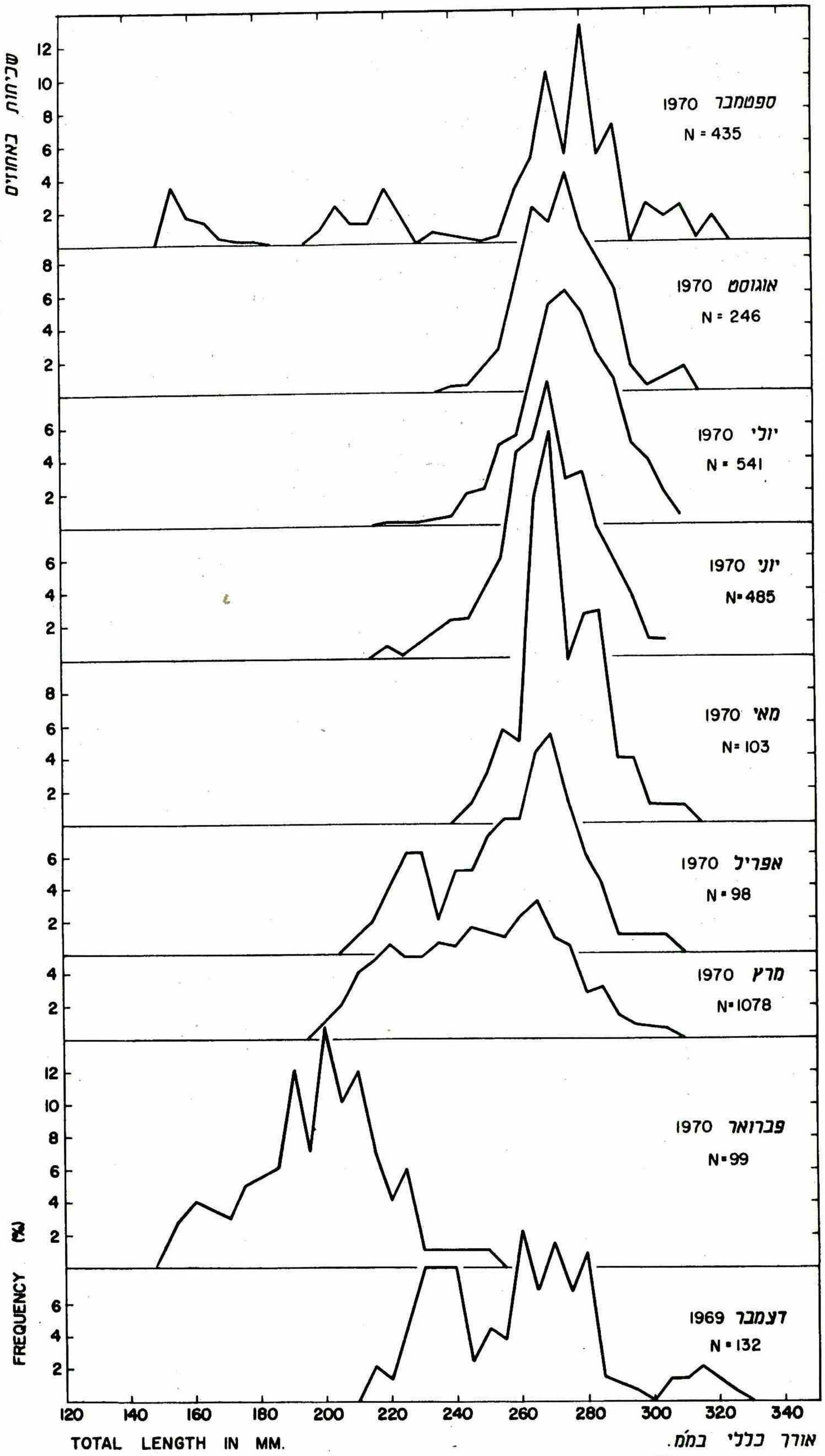

ציור מס. 3 - עקומות מדידות אורך של ספרוס בתקופה
דצמבר 1969 - ספטמבר 1970.

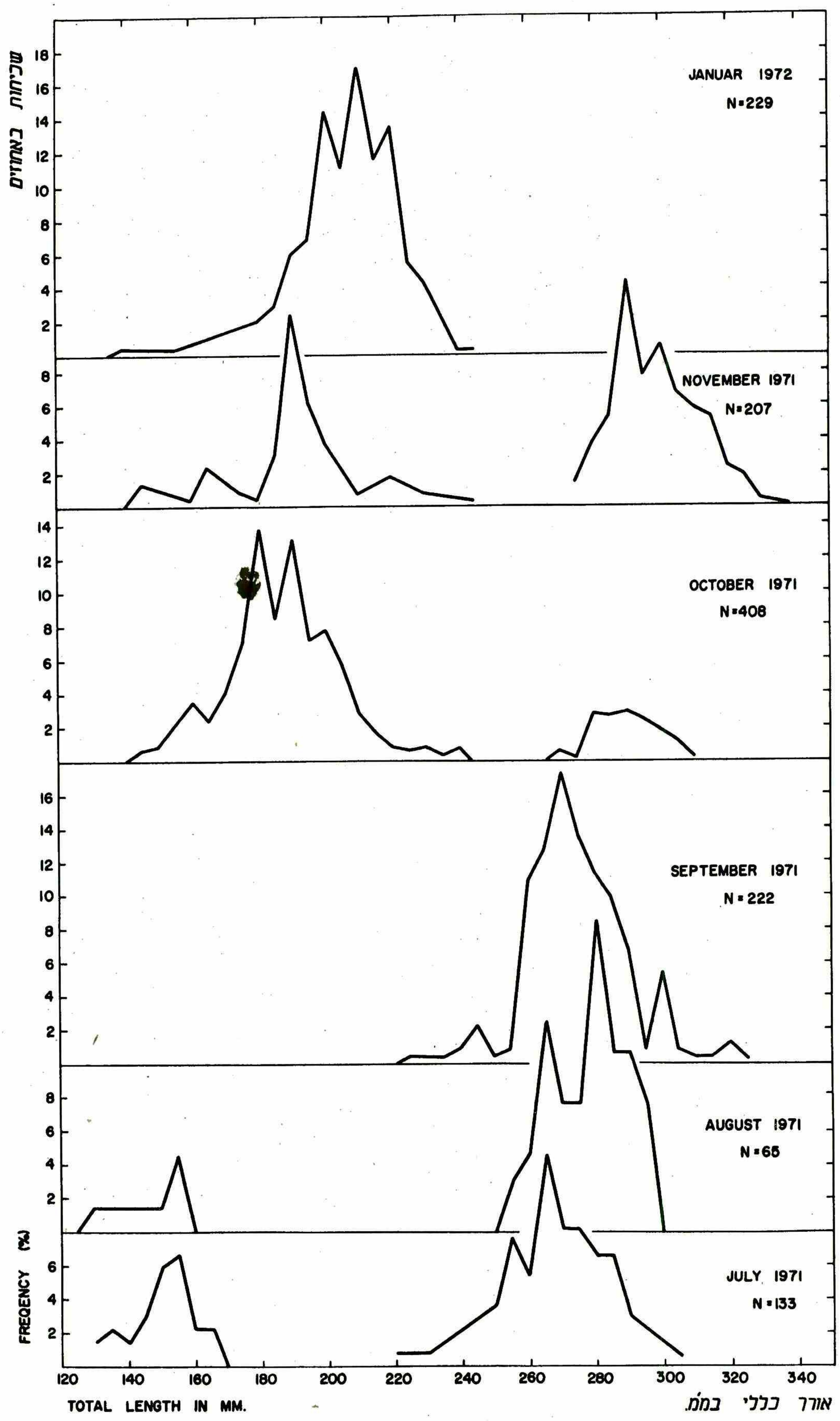

ציור מס.4- עקומות מדידות אורך של ספרוס בתקופה
יולי 1971 - ינואר 1972.

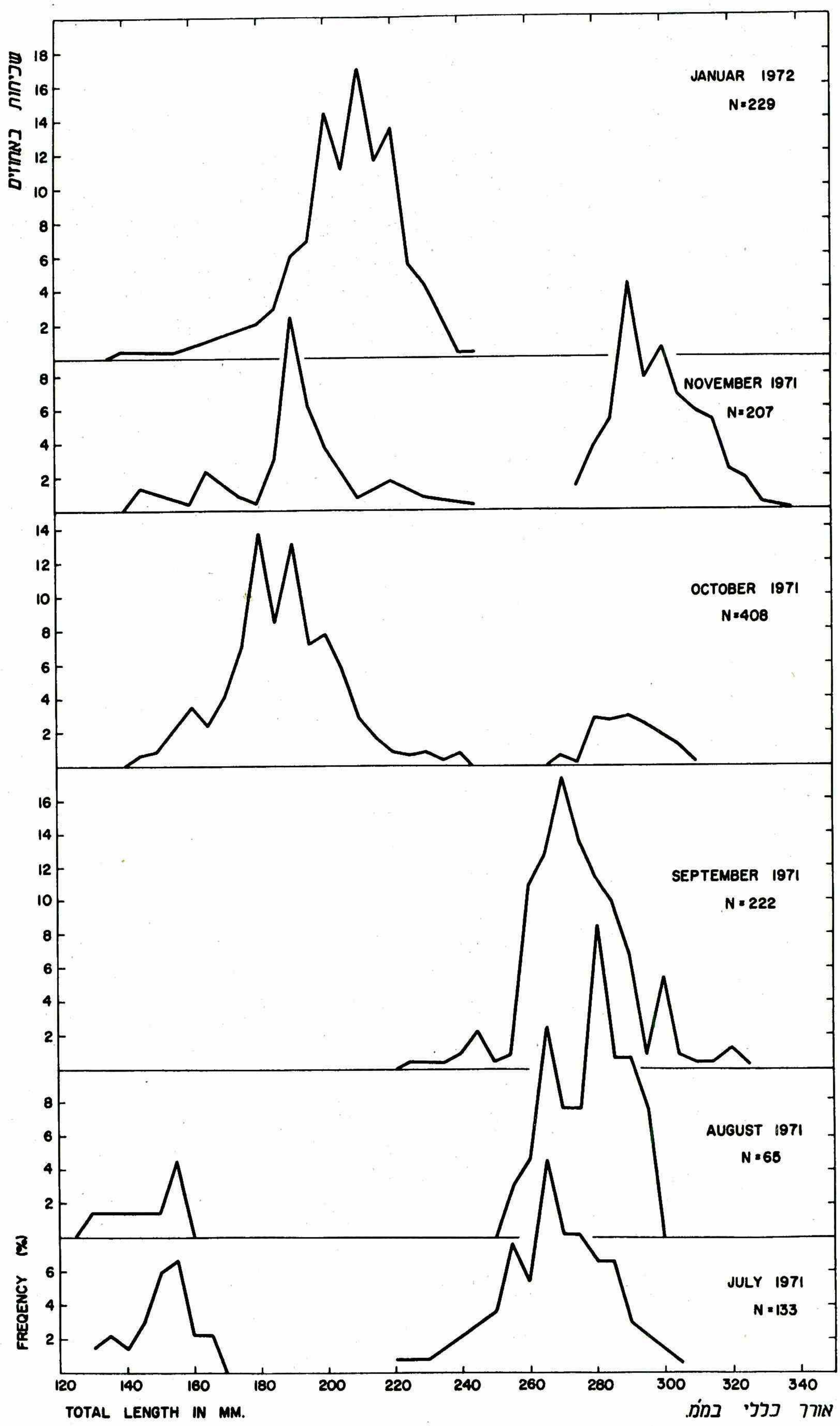

ציור מס.4- עקומות מדידות אורך של ספרוס בתקופה
יולי 1971 - ינואר 1972.

דגים צעירים אלה כפי שנמצאו ברשתות חרם של דייגים ערביים בחודשים יולי ואוגוסט היו בעלי אורך של 130 – 160 מ"מ. הדגים האלה מגיעים כנראה בחודש אוקטובר – נובמבר לגודל של 160 – 200 מ"מ עם ערך שכיח של 180 – 190 מ"מ. קבוצת אורך שניה מורכבת מדגים גדולים יותר, 260 מ"מ, המיצגים קבוצות גיל אחת, שתיים ושלוש. מדידות אורך אלה מאשרות את ההנחות שמתקבלות מקריאות גיל של האוטוליטים.

(2) גיל ושיעור הגדילה

ידוע שאוטוליטים וקשקשים של דגים מראים בדרך כלל טבעות גדילה שנתית שלפיהן יש אפשרות לקבוע את גיל הדג. בעבודה הנ"ל העדפנו אוטוליטים כי אחרי בדיקה נוכחנו לדעת שטבעותיהם ברורות ונוחות לקביעת הגיל במידה רבה יותר מטבעות של קשקשים. כדי שאפשר יהיה לנצל את האוטוליטים לקביעת מהירות הגדילה של הדגים, יש צורך להשוות באיזו מידה גדלים האוטוליטים בפרופורציה ישירה עם אורך הדג. לשם כך נמדדו אוטוליטים של 422 ספרוסים. מדידות קוטר של האוטוליטים ביחס לאורך כללי של דגים שמהם נלקחו האוטוליטים ניתנים בציור 5. הנתונים מראים יחס ישיר בין גודל הדג וגודל האוטוליט. על בסיס היחס הזה אפשר לקבוע את אורך הדג בזמן יצירת הטבעות השנתיות. לשם כך מודדים את קוטר האוטוליט ואת קוטר כל טבעת וטבעת של אותו אוטוליט. את המדידות האלה משווים לאורך של הדג שממנו נלקח האוטוליט.

הספרוסים שהשתמשנו בהם לקביעת הגיל נלקחו משלל דיג מסחרי בברדוויל במשך רוב חודשי השנה בתקופת דצמבר 1969 – ינואר 1972. מכל דג נלקחו שני אוטוליטים ואחד מהם נבדק בדיקת גיל. כל אוטוליט כזה כוסה בגליצרין ונבדק על רקע שחור, כשהצד הקעור שלו פונה למעלה.

בהגדלה 12 × של בינאוקולר אפשר היה בדרך כלל להבחין בבירור במשטחים קונצנטרים המוגדרים ע"י טבעת היאלינית חורת (ציור 6). לפי הנחותינו מבטאת טבעת זאת את טבעת הגדילה השנתית הנוצרת עכב הגדילה האיטית בחודשי החורף. האוטוליטים שנבדקו צויירו בעזרת מכשיר ציור (קמרה לוצידה).

הדגים הקטנים (120 – 170 מ"מ), המשתייכים לקבוצת גיל 0 מראים אמנם טבעת בלתי ברורה שבמבט הראשון אפשר לקחת אותה בתור טבעת שנתית, אולם בדיקה השואתית עם דגים המשתייכים בוודאות לאלה שלא גמרו עדיין שנה אחת לחייהם, מוכיחה שיש לנו ענין עם טבעת מדומה. יתכן וטבעת זאת נוצרת בזמן שהדג נכנס מהים הפתוח לימת ברדוויל ושינוי אקולוגי זה מחבטא ביצירת טבעת מדומה באוטוליט (ציור 7).

מרבית הדגים שנבדקו היו באורך של 220 – 300 מ"מ, ודגים גדולים מאלה היו מועטים. טרם הובחנו דגים שגילם עולה על 4 שנים (טבלה 8,7). ברוב האוטוליטים הטבעות

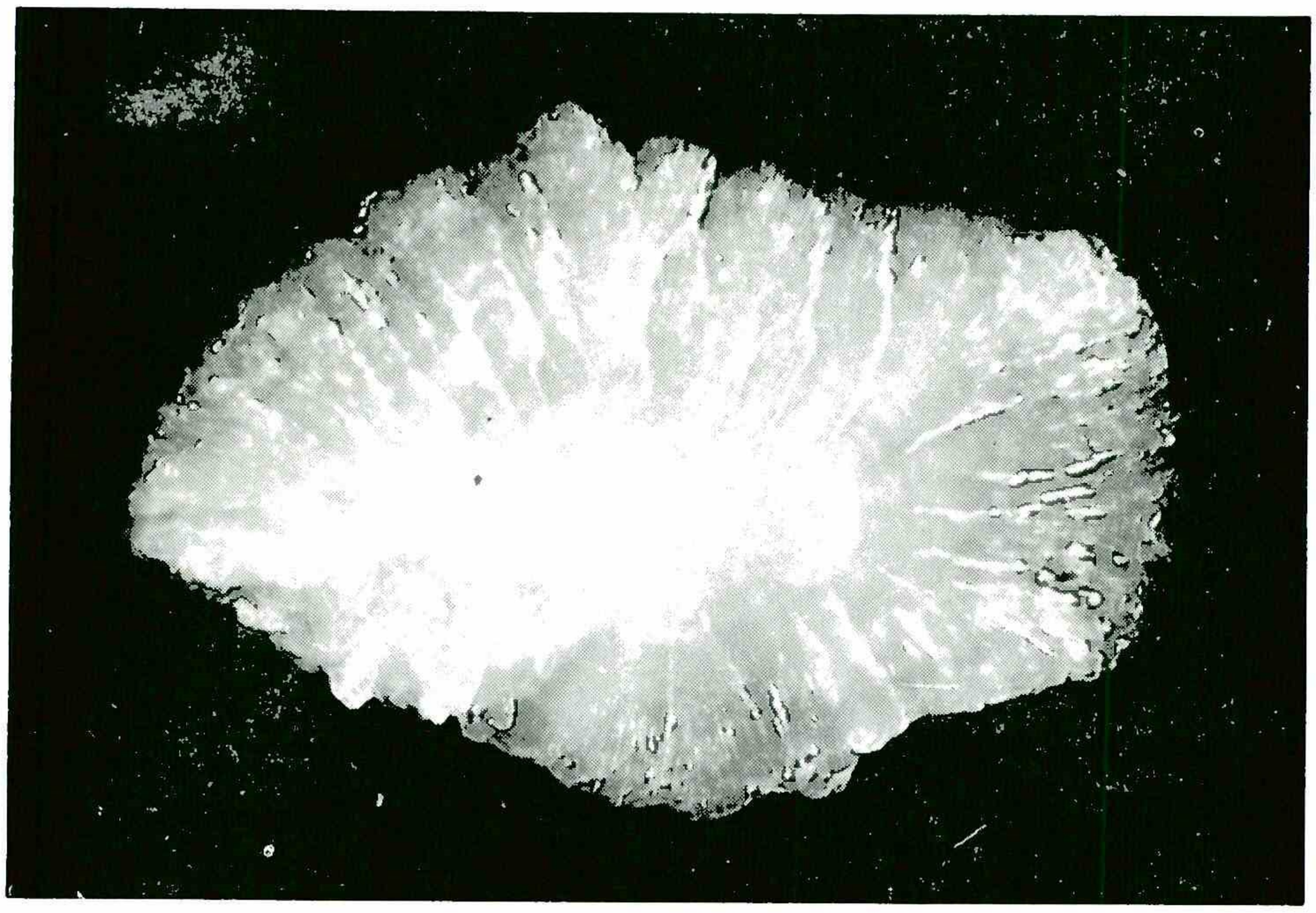

ציור 7. אוטוליט מספרוס בגודל 140 מ"מ. נראה מרכז גדילה (ניקלאוס) ומסביבו טבעת גדילה מדומה. קוטר האוטוליט 4.7 מ"מ.

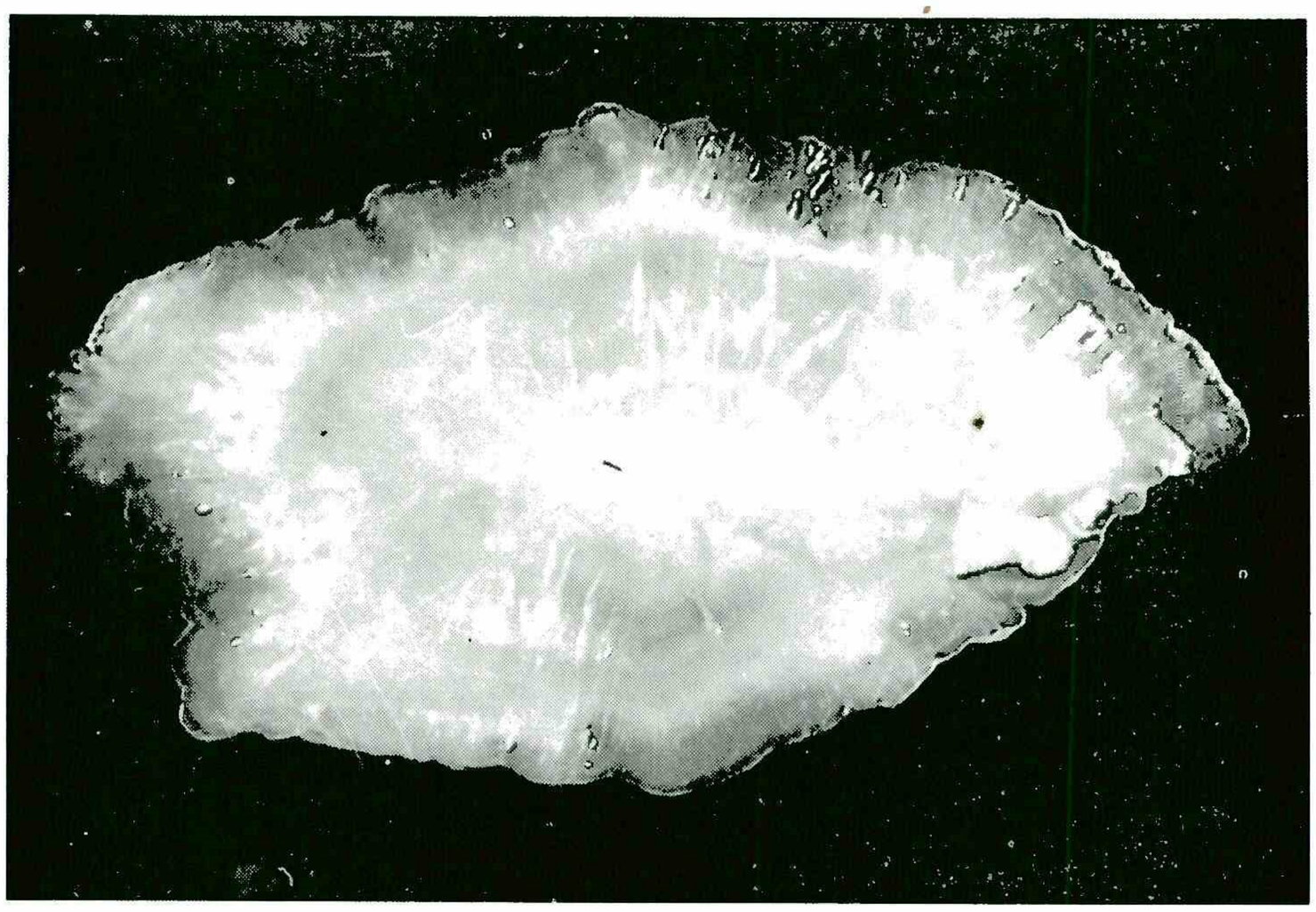

ציור 6. אוטוליט מספרוס בגודל 220 מ"מ. נראה מרכז הגדילה, אחריו טבעת ראשונה מדומה, וטבעת אחת שלמה קרובה לקצוות המצינת שנת גדילה אחת. קוטר האוטוליט 8.1 מ"מ.

ציור 5

היחס בין אורך הספרוס ואורך האוטוליט של 422 פרטים

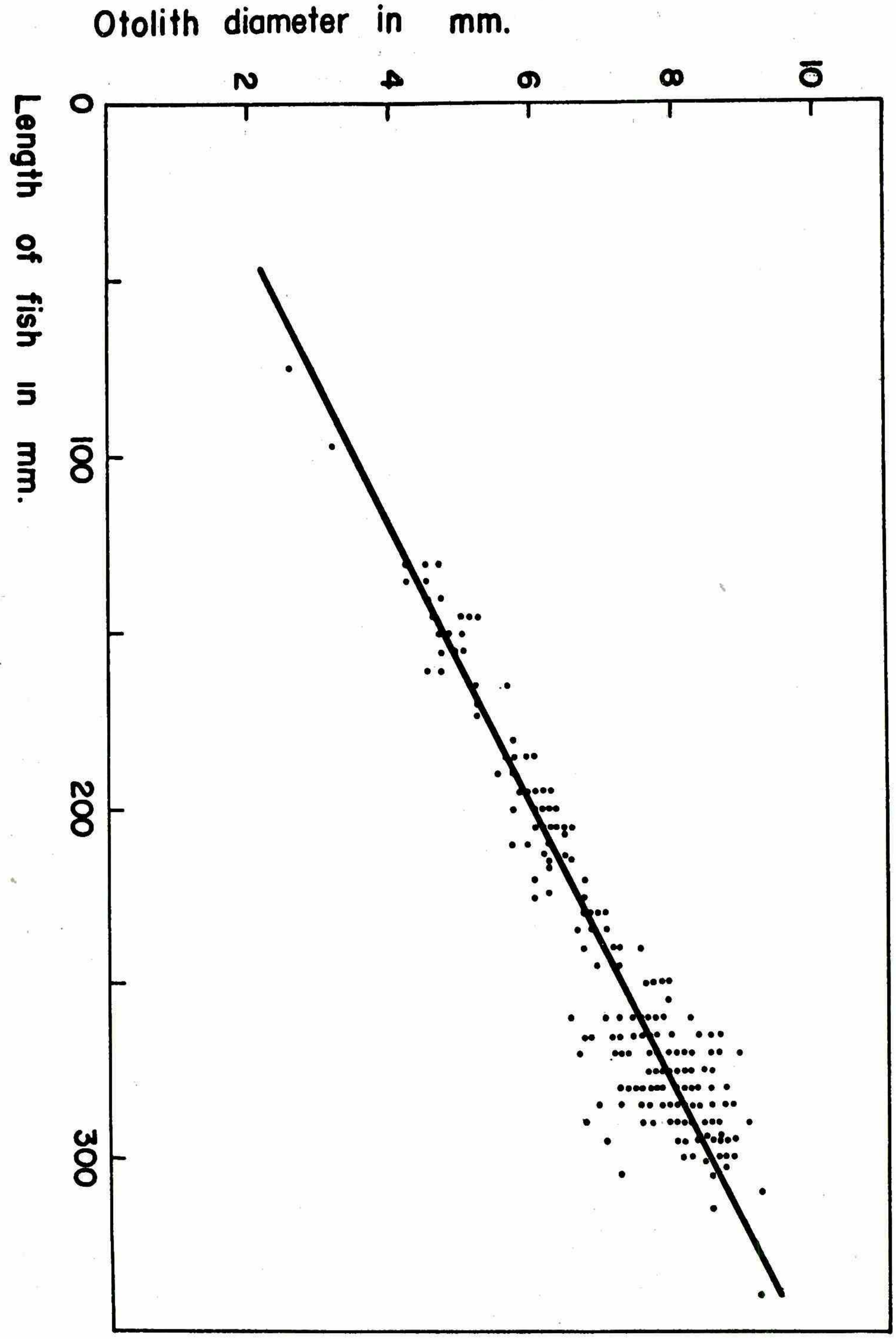

טבלה 7

מספר הספרוסים בקבוצות גיל מ-0 עד 4, בהתאם לקבוצות אורך
כפי שנקבע מספירת הטבעות באוטוליטים

קבוצות אורך במ"מ	מספר טבעות					סה"כ
	0	1	2	3	10	
124 - 120						
129 - 125						
134 - 130						
139 - 135						
144 - 140	5					5
149 - 145	7					7
154 - 150	6					6
159 - 155	8					8
164 - 160	2					2
169 - 165	2					2
174 - 170	1					1
179 - 175	3					3
184 - 180	3					3
189 - 185	7					7
194 - 190	4	3				7
199 - 195	6	1				7
204 - 200	9	1				10
209 - 205	10	1				11
214 - 210	6	5				11
219 - 215	4	4				8
224 - 220	8	6				14
229 - 225	1	8				9
234 - 230	3	5	6			14
239 - 235		10	2			12
244 - 240		12	1			13
249 - 245		4	1			5
254 - 250		4	2			6
259 - 255		6	6			12
264 - 260		14	13	2		29
269 - 265		12	5	1		18
274 - 270		12	10	5		27
279 - 275		6	21	4		31
284 - 280		9	17	11		37
289 - 285		6	11	8		25
294 - 290		2	6	9	1	18
299 - 295		8	8	5	2	23
304 - 300			2	9	1	12
309 - 305			5	4	3	12
314 - 310					1	1
319 - 315				1	1	2
324 - 320					1	1
329 - 325					2	2
334 - 330						
339 - 335						
344 - 340					1	1
349 - 345						
354 - 350						
מספר הפריטים	95	139	116	59	13	422
אחוז	22.5	32.9	27.4	13.9	3.0	100

טבלה 8

קביעת גיל של ספרוסים בהתאם לאורך; ניתנים גבולות אורך וממוצעים לקבוצות גיל 0 עד 4. הגיל נקבע לפי מספר הטבעות באוטוליטים של 442 דגים

קבוצות גיל בשנים	0	1	2	3	4
גבולות אורך	230 - 140	295 - 190	305 - 230	315 - 260	400-275
ממוצע	185.3	251.5	272.9	286.6	305.0
מספר הפריטים	95	139	116	59	13

ציור 11

שיעור הגדילה של ספרוס

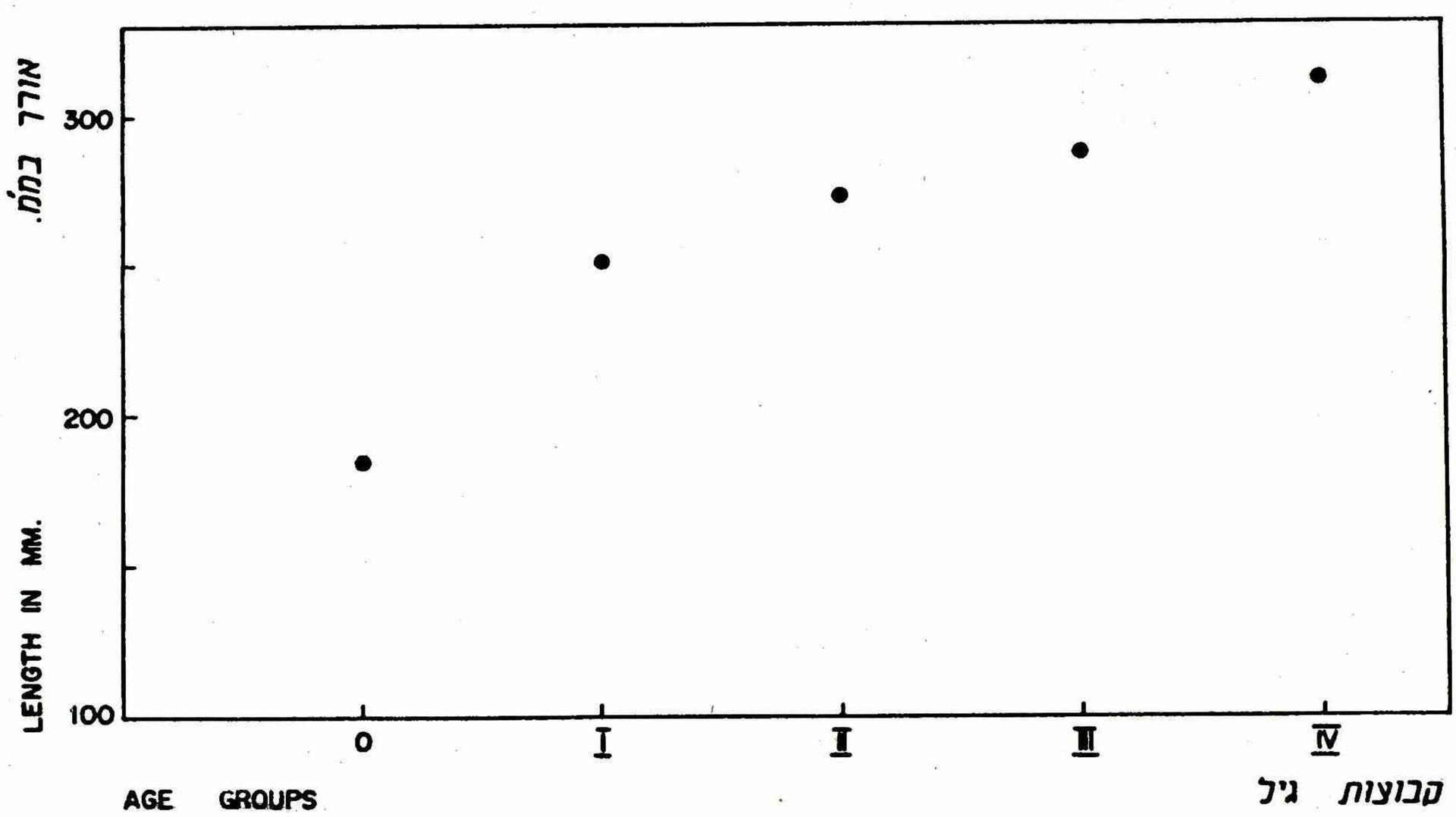

ציור 8. אוטוליט מספרוס בגודל 260 מ"מ. נראות שתי טבעות גדילה שנתיות. קוטר האוטוליט 9.4 מ"מ.

ציור 9. אוטוליט מספרוס בגודל 285 מ"מ. נראות שלוש טבעות גדילה שנתיות. קוטר האוטוליט 9.7 מ"מ.

ציור 10. אוטוליט מספרוס בגודל 310 מ"מ. נראות ארבע טבעות גדילה שנתיות. קוטר האוטוליט 10.5 מ"מ.

ברורות (ציורים 7 – 10) וניתנות לקריאה בקלות יחסית, אולם כ-10% לא הראו טבעות כאלה ולכן לא יכולנו להשתמש בהם בעבודה זו.

הגדילה של דגי ספרוס, לפי קריאת האוטוליטים, ניתנת בציור 11. האורך הממוצע של דגים מקבוצת 0 (שלא גמרו עדיין שנה ראשונה לחייהם) היה 185.3 מ"מ; קבוצת גיל 1 – 251.5 מ"מ; קבוצת גיל 2 – 272.9 מ"מ; קבוצת גיל 3 – 286.6 מ"מ; קבוצת גיל 4 – 305.0 מ"מ (טבלה 8,7). הנתונים האלה שמשו לנו לחישוב שיעור גדילה באורך לפי הנוסחה שניתנת ע"י (Beverton and Holt, 1957)

$$lt + 1 - lt = (1 - e - k)\ (L\infty - lt)$$

$L\infty$ = אורך מקסימלי אליו נוטה הדג להגיע

k = המדידה המבטאת את השיעור בו מתקרב האורך ל- $L\infty$

lt = אורך הדג בזמנים קצובים (שנה 1, 2, 3 וכו')

לפי כך: $1 - e - k = 0.8961$

$e - k = 0.1039$

$k = 0.26$

נוסף לאמור לעיל, נעשו קביעות הגיל בנפרד לזכרים ולנקבות (טבלה 9, 10), אולם הקושי בזה שרק בחודשים שלפני ההטלה אפשר להפריד באופן מקרוסקופי לפי מצב בלוטות המין בין זכרים ונקבות. מסתבר שלא היו הבדלים מהותיים בשיעור הגדילה של זכרים ונקבות.

הזכר הגדול ביותר שנמצא עד כה היה באורך של 375 מ"מ; הנקבה – באורך של 400 מ"מ.

אדואן (Audouin, 1962) חקר את מהירות הגדילה של ספרוס בלגונה של תאו, בדרום צרפת, הידועה בפוריותה. לפי עבודתו מרבית הדגים שהשתייכו לקבוצת גיל 0 הגיעו בחודש אוקטובר לאורך של כ-210 מ"מ; קבוצת גיל אחת הגיע לאורך ממוצע של 280 מ"מ; קבוצת גיל 2 ל- 370 מ"מ. הדגים הגדולים ביותר, בני 10 שנים, מגיעים לאורך של 630 מ"מ ומשקל של כ- 5 ק"ג. קביעות הגיל שלו נעשו לפי קריאת קשקשים ולפי מדידות אורך.

(3) היחס בין אורך למשקל

נרשם אורך כללי ומשקל של 189 דגים שנתפסו בשנת 1971. הדגים נמדדו טריים בקבוצות אורך של 5 מ"מ. הנתונים סוכמו (ציור 12). כל נקודה מציינת אורך ומשקל של דג.

התאמת העקומה נעשתה בשיטת המרובעים הקטנים לפי נוסחה: $W = KL^n$

כש: W = משקל

L = אורך

K = מקדם מיוחד לספרוס

הערכים שהתקבלו הם: $W = 0.00001$ ו- 3.73 2.81

ובצורה לוגריטמית: $\log W = -4.43 + 2.81$

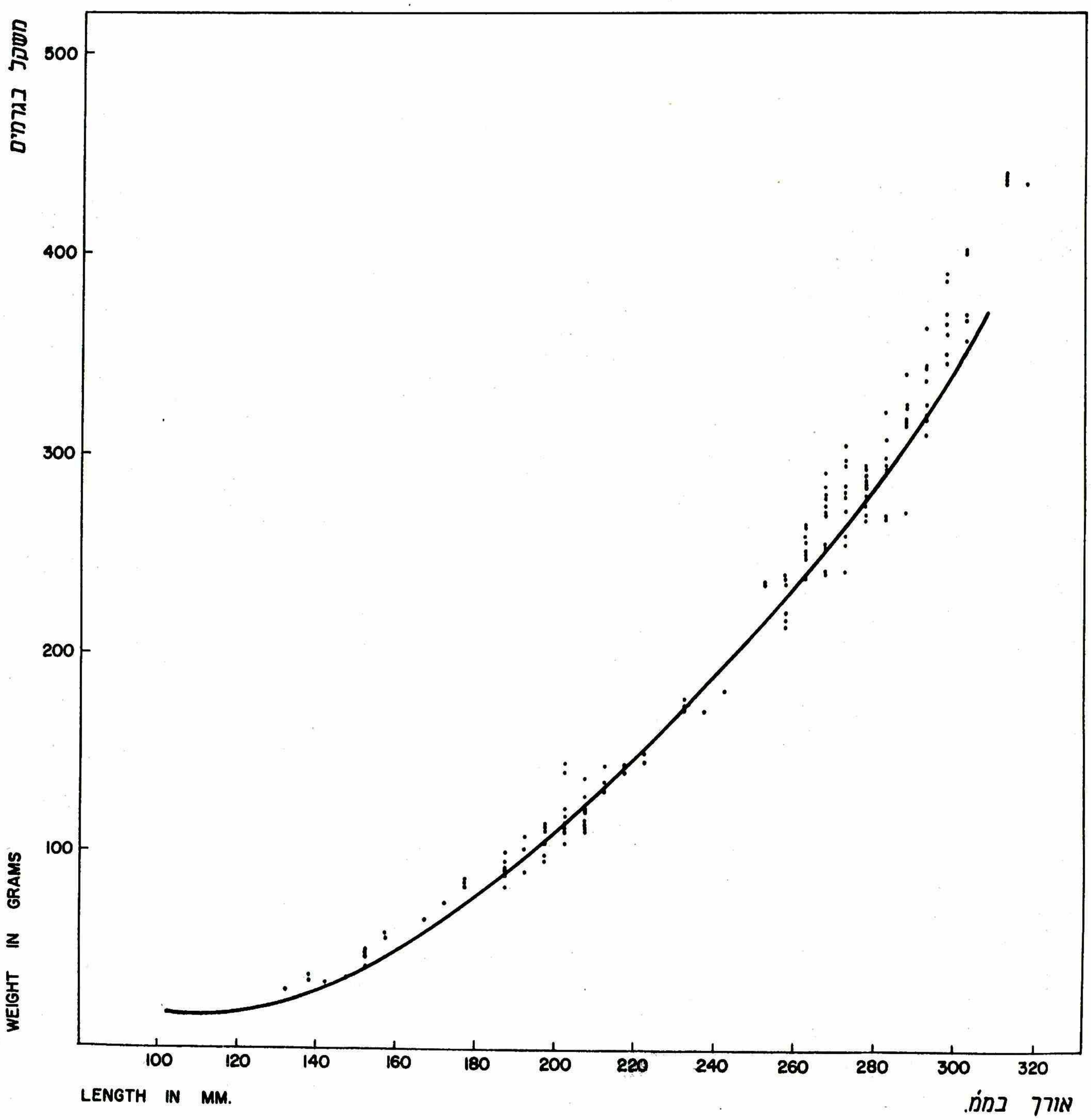

ציור מס' 12 - שיעור עליית המשקל של הספרוס עם עלייתו באורך.

(4) תכן קיבות

קיבות של ספרוס נאספו בחודשים שונים, לשם בדיקת תכן הקיבה והבנת טיב המזון, בהתאם לעונות השנה ומצב הידרוגרפי של הלגונה. התברר שהדג נזון בעיקר על רכיכות, אם כי לעתים רחוקות נמצאו גם שרידי תולעים ואצות. תכן קיבות של 12 דגים מ- 16.12.1969, מאיזור של בועז 1, נבדק ע"י ד"ר א. ברש וגב' דנין. הממצאים הושוו לרכיכות שנאספו מאותו איזור בתאריך 2.2.1970.

המינים הנפוצים ביותר בקיבות היו *Cerithrium scabridum* שהוא ידוע כאחד החלזונות (גסטרופודה) הנפוצות ביותר בברדוויל; *Modiola glaberrima* - צדפה הידועה כמין ים-סופי; ודרגות צעירות של *Cardium edule* ו- *Mactra coralina* הנפוצים גם לאורך כל החוף הים-תיכוני של הארץ.

בבדיקות נוספות שבוצעו על ידינו התברר שדגים צעירים, 120 - 150 מ"מ, נזונו בחודשי הקיץ במידה רבה מגלמי חרקים ותולעים.

(5) התרבות

לבעית ההתרבות חשיבות רבה כי השלל תלוי במספר הצעירים המצליחים להאחז בלגונה. כמו-כן, חשוב להבין את מנגנון ההתרבות, לשם עריכת נסיונות בגידול ספרוסים בתנאים מלאכותיים. התהליך מסובך במיוחד אצל ספרוס כי:

א. לקראת עונת ההתרבות מפתח ספרוס את בלוטת המין הזכרית או הנקבית שלו ממצב מין אמביבלנטי;

ב. הספרוס כנראה אינו מתרבה בלגונה אלא נודד לשם הטלה לים הפתוח.

לפי בדיקת הגונדות בחודש דצמבר התברר שהדגים התכוננו להטלה והשחלות והאשכים היו גדולים ובשלים. יש להניח שההטלה חלה בתקופת ינואר - מרץ. רוב הדגים הגדולים נעלמים בחודשי ינואר - מרץ. אלה שנמצאו ונבדקו בחודשי פברואר ומרץ בלגונה הראו כי מצב הגונדות הוא של אחרי הטלה. כנראה שהדגים חוזרים ללגונה אחרי ההטלה ובאותה התקופה (או קצת אחרי זה) מוצאים הדגיגים הצעירים את דרכם לימה דרך הפתחים.

מבחינת היחס בין זכרים לנקבות, על סמך מדגמים של חודש דצמבר, שני שליש של הדגים (99 פרטים חוך 132) היו זכרים והנותרים נקבות. הנקבות היו גדולות יותר ואורכן היה בממוצע 284 מ"מ בו בזמן שאורכם של הזכרים היה בממוצע 253 מ"מ. בסיכום כלל תקופתי הנקבות היו מרובות יותר. מתוך סה"כ הדגים (171) שנבדקו לקביעת הגיל וניתן היה לקבוע את המין, היו 42 זכרים ו-129 נקבות.

יהיה צורך באיסוף צורות לרווליות של דגים בחודשי החורף, כדי לברר את מידת הנוכחות של ביצים ולרוות של ספרוס בלגונה ובקרבתה בים. לפי הספרות הצרפתית (Audouin, 1960) הלרוות בגודל של 40 - 60 מ"מ נכנסות ללגונות בסוף חודש אפריל. לפי הנתונים שבידינו התהליך הזה מתקיים בארץ מוקדם יותר, כנראה כבר בפברואר.

טבלה 9

מספר הספרוסים בקבוצות גיל מ- 1 עד 4, בהתאם לקבוצות אורך ומין

סה"כ	מספר טבעות								אורך במ"מ
	4		3		2		1		
	נקבה	זכר	נקבה	זכר	נקבה	זכר	נקבה	זכר	
									185
1								1	190
									195
									200
1								1	205
1							1		210
1							1		215
4							2	2	220
4							3	1	225
6						3	3		230
7							3	4	235
3							1	2	240
2					1		1		245
4					2		2		250
5					1	2	2		255
15			2		5	1	3	4	260
19			1		8		8	2	265
12			3		2	1	3	3	270
16	1		4		5	3	1	2	275
24			6	1	8	4	2	3	280
13	1		5		5		2		285
10			6	1	2	1			290
11	3		3		3		2		295
4	1		2		1				300
4			2		2				305
1	1								310
2	1		1						315
									320
1	1								325
									330
+ 129 42	9		35	2	45	15	40	25	סה"כ

טבלה 10

קביעת גיל בנפרד לזכרים ולנקבות; ניתנים גבולות אורך וממוצעים לקבוצות גיל 1 עד 4; הגיל נקבע לפי מספר הטבעות באוטוליטים של 42 זכרים ו-129 נקבות

קבוצות גיל בשנים	1		2		3		4	
	נקבה	זכר	נקבה	זכר	נקבה	זכר	נקבה	זכר
גבולות אורך	295-210	280-190	305-245	290-225	315-260	290-280	400-275	-
ממוצע	253.4	250.0	275.0	270.3	285.8	285.0	309.5	-
מספר הפרטים	40	25	45	15	35	2	9	-

ב. <u>דגים בעלי חשיבות מסחרית</u>

שלוש קבוצות דגים נתפסים באופן קבוע ברשתות דיג: 1) ספרוס; 2) קיפונים; 3) לברק.

הביולוגיה של הספרוס נידונה בהרחבה בסעיף א'.

2) קיפונים (בורי - Mugilidae

כ-40% של שלל ברדוויל מורכב מקיפונים. הנפוצים ביותר קיפון גדול הראש (*Mugil cephalus*) וקיפון מצוי (*Liza ramada*). המעקב הביולוגי אחרי שני המינים האלה התרכז בעיקר בבעית שעור הגדילה וההתרבות. במהלך המחקר נאספו קשקשים ואוטוליטים המשמשים לקביעת הגיל. כמו-כן, נבדקו דרגות בשלות הגונדות. תוצאות המחקר יתפרסמו במרוצת הזמן.

נמצאו גם מינים אחרים, אם כי בכמות קטנה יותר; קיפון פז (*Liza aurata*), קיפון חרוץ (*Liza saliens*), קיפון שפתנו (*Liza provensalis*) וקיפון קטן (*Liza carinata*) שמוצאו מים-סוף. דגיגים של מרבית המינים נאספו ברשת נסיונית "נאוסטון" הנגררת על פני המים או ברשת חרם נסיונית. יש לציין שקיפונים נמצאו בכל חלקי הלגונה, כולל איזורים בעלי המליחות הגבוהה ביותר (מעל 100 פרומיל) כגון בקרבת מעגן נחל-ים, אם כי במספר קטן.

3) ביולוגיה של לברקים

שני מינים של לברקים המופיעים בברדוויל ומהווים כ-10% מהשלל הכללי. אחד הוא בעל נקודות שחורות; השני מחוסר נקודות שחורות ומגיע לגודל רב יותר.

ללברקים יש חלק בשלל המגיע בערך ל-10% של השלל הכולל. בתקופת המחקר נאסף חומר על תפוצת הדגים, שעור גידולם ומזונם.

לברק מנוקד - (ארוס נקוד) *Dicentrarchus punctatus*

מופיע ברוב חודשי השנה בגדלים של 50 - 400 מ"מ. בעיקר נתקלנו בו בחודשי החורף והאביב, בהם חלה ההתרבות. לדגים בגודל של 140 מ"מ היו גונדות בשלות. באותם החודשים נמצאו גם דגיגים רבים בגודל פחות מ-100 מ"מ.
נאספו אוטוליטים וקשקשים של מספר מדגמים שיאפשר לקבוע את גיל הדגים. כמו-כן, נרשמו נתונים על האורך והמשקל.
בדיקת תכן הקיבות הראתה שהדגים הקטנים יותר (בין 100 - 250 מ"מ) ניזונים בעיקר מסטדיות צעירות של משפחת היתושים. בקיבות של דגים גדולים יותר נמצאו גם שרידים של דגים כגון ספרוס ואפניוס.

לברק חלק (ארוס) *Dicentrarchus labrax*

פחות נפוץ בלגונה. דגים קטנים (80 - 200 מ"מ) נמצאו בחודשי מרץ - אפריל.
דגים גדולים בודדים מופיעים בשלל בכל חודשי השנה. הגדול ביניהם היה כ-800 מ"מ.
בדיקת קיבות של דגים בגודל של 200 - 400 מ"מ גילתה שמזון מורכב בעיקר מסרטנים עגולים, מפנונים (*Metapaeneus stebingi*) ומדגים, רובם ספרוס או אדרית.

ג. <u>מינים אחרים</u>

שורה ארוכה של מינים נמצאה בלגונה, אולם בדרך כלל במספר קטן ואין להם חשיבות לדיג. לעומת זאת, יש שלושה מינים נפוצים מאוד, אם כי הם קטנים וחשיבותם רבה במחזור אקולוגי:

1) נאוית סהרונית (*Aphanius dispar*)
הדג הזה אינו עולה על 60 מ"מ אורך כלל. הוא ממוצא ים-סופי ומניחים שמופיע בים-התיכון דרך תעלת סואץ (או תעלה שקדמה לה). להקות גדולות פוגשים במים.

2) אדרית (*Atherina mochon*)
מופיע בלהקות קטנות בכל חלקי הלגונה, בעיקר במים עליונים, ומשמשת מזון לדגים טורפים כגון לברק.

3) קברנון (*Pomatoschistus marmoratus*)
דג קרקע קטן שנפוץ מאוד בכל הלגונה. חשיבותו כמזון לדגים אחרים או כמתחרה במזון, אולם לעת עתה לא נחקר.

ד. <u>דגי ברדוויל ואופיים הזואוגיאוגרפי</u>

בגלל התנאים המיוחדים השוררים בלגונה (מליחות גבוהה, שינויי טמפרטורה גדולים בין יום ולילה ובעונות שונות של השנה, המים הרדודים וכו'), רק מספר מינים מועט הסתגל לאיזור מחיה זה. הדגים באים מהים התיכון דרך הפתחים, אם כי יש מינים שלא רק יושבים בלגונה אלא כנראה גם מתרבים בה, כגון נאוית. מינים אחרים מבצעים נדידות קבועות ליום, לשם התרבות והצעירים חודרים ללגונה. כמו-כן, יש מינים שנמצאו רק במספר קטן ומגיעים ללגונה באקראי.

מרבית הדגים שנמצאו בברדוויל משתייכים למינים אטלנטו-ים תיכוניים, אולם גם חלקם של מינים ים-סופיים יחסית רב. נאספו עד כה 41 מינים (טבלה 11), סה"כ כ-14% ממספר מיני דגים שנמצאו בחוף הים-תיכוני של ישראל (בן-טוביה, 1971). 23 מהם שייכים למינים אטלנטו-ים תיכוניים ו-13 למינים ים-סופיים. לפי הנתונים האלה מסתבר שחלקם של מינים ים-סופיים גבוהה בהרבה בברדוויל (כ-30%) בהשוואה למצב של חופים ים-תיכוניים בהם מספרם אינו עולה על 11%. יש לציין שמין ים-סופי בשם קרנידס (*Crenidens crenidens*) לא נמצא עדיין בשום מקום אחר באיזור ים-התיכון, אלא בברדוויל.

ה. <u>תופעות ביולוגיות בעלות אופי מיוחד</u>

יש לציין שהביומסה העיקרית בימת ברדוויל מתפתחת על הקרקעית או בקרבתה. הדגים הנפוצים ביותר, כגון ספרוס, קיפונים, קברנון וכו', ניזונים מיצורי קרקע. הקרקעית עשירה ברכיכות, סרטנים וחולעים. כמו-כן, באיזורים נרחבים מכוסה בכמה מיני אצות ים ובעיקר *Ruppa spiralis* (Lipkin ,1969) ומיני קלדופורה (Cladophora), התפשטו במיוחד בשנת 1970 בתקופת הממלחה החזקה של הימה. לחרקים מקבוצת היתושים יש חשיבות אקולוגית רבה. התברר שמזונם של דגים רבים מורכב מיתושים אלה.

TABLE 11.

List of fishes found in Bardawil with particulars about their occurrence in the lagoon and their general zoogeographical distribution

Family and species	Date	No. specimens	St.1 in mm max.-min.	Occurrence R[1]	C[2]	V.C.[3]	Dist.[4]
RHINOBATIDAE							
Rhonobatos sp.	16 Dec. 1969	1	300	+			A
CLUPEIDAE							
Sardinella maderensis	23 Nov. 1956	3	44-58				A
HEMIRAMPHIDAE							
Hemiramphus far			230	+			R
Hyporhamphus picarti	23 Nov. 1956	6	90-110		+		A
	5 June 1970	3	110-115				
	23 Oct. 1967	1	85				
CYPRINODONTIDAE							
Aphanius dispar	22 July 1967	c. 50	22-60			+	R
Aphanius fasciatus	22 June 1970	c. 100	30-80			+	R
SERRANIDAE							
Dicentrarchus labrax	17 Dec. 1969	4	150-250			+	A
Dicentrarchus punctatus	23 Nov. 1956	1	103			+	A
Epinephelus aeneus	6 July 1971	1	177	+			A
Epinephelus alexandrinus	17 Dec. 1969	1	200	+			A
Mycteroperca rubra	17 Dec. 1969	1	230	+			A
POMATOMIDAE							
Pomatomus saltarix	14 Apr. 1970	1	265	+			C
CARANGIDAE							
Atule djeddaba	14 Apr. 1970	1	180	+			R

[1]R - rare
[2]C - common
[3]V.C. - very common

[4]A - Atlanto-Mediterranean species
R - Red Sea species
C - Cosmopolitan species
M - Endemic to the Mediterranean

TABLE 11 (contd.)

List of fishes found in Bardawil with particulars about their occurrence in the lagoon and their general zoogeographical distribution

Family and species	Date	No. specimens	St. 1 in mm max.-min.	Occurrence R[1]	C[2]	V.C.[3]	Dist.[4]
LOBOTIDAE							
Lobotes surinamensis	23 Nov. 1956	1	88	+			C
LEIOGNATHIDAE							
Leiognathus klunzingeri	16 Nov. 1970	15	50-60		+		R
	4 Feb. 1969	4	28-42				
SCIAENIDAE							
Argyrosomus regius	23 Nov. 1956	5	100-220			+	A
MULLIDAE							
Upeneus moluccensis	16 Nov. 1970	8	80-90	+			R
SPARIDAE							
Crenidens crenidens	27 Feb. 1970		68-138		+		R
	5 June 1970		65-120				
Diplodus annularis	16 Nov. 1970	1	88				
Diplodus sargus	17 Dec. 1969	1	110		+		A
Lithognathus mormyrus	16 Nov. 1970	6	95-110	+			A
Sparus auratus	21 July 1967	3	73-88			+	A
	23 Oct. 1967	3	98-105				
	27 Feb. 1970	1	157				
MUGILIDAE							
Liza ramada	1970 - 1971	many	30-200			+	A
Liza aurata	1970 - 1971	many	25-200			+	A
Liza carinata	8 Sept. 1969	1	TL 208		+		R
	17 Dec. 1969	1	190				
	2 Feb. 1970	3	155-160				
	2 Feb. 1970	3	140-150				
	21 Jan. 1970	7	135-205				
	7 Jan. 1970	1	140				

[1]R - rare
[2]C - common
[3]V.C. - very common

[4]A - Atlanto-Mediterranean species
R - Red Sea species
C - Cosmopolitan species
M - Endemic to the Mediterranean

TABLE 11 (contd.)

List of fishes found in Bardawil with particulars about their occurrence in the lagoon and their general zoogeographical distribution

Family and species	Date	No. specimens	St. 1 in mm max.-min.	Occurrence R[1]	C[2]	V.C.[3]	Dist.[4]
MUGILIDAE							
Liza provensalis		3	250-260			+	A
Liza saliens		5	30-200			+	A
Mugil cephalus	1970 - 1971	many	80-250			+	C
ATHERINIDAE							
Atherina mochon	17 Dec. 1969	many	50-80			+	M
Pranesus pinguis	17 Dec. 1969	3	80-90	+			R
GOBIIDAE							
Pomatoschistus marmoratus	27 Feb. 1970	2	72			+	A
CALLIONYMIDAE							
Callionymus belenus	4 Feb. 1969	1	112	+			R
SIGANIDAE							
Siganus luridus	17 Dec. 1968	1	63	+			R
Siganus rivulatus				+			R
TRIGLIDAE							
Lepidotrigla cavillone	4 Feb. 1969	2	68-83	+			A
CEHALACANTHIDAE							
Cephalacanthus volitans	4 Feb. 1969	1	76	+			A
BOTHIDAE							
Arnoglossus laterna	16 Nov. 1970	3	65-73	+			A

[1]R- rare
[2]C- common
[3]V.C.- very common

[4]A- Atlanto-Mediterranean species
R- Red Sea species
C- Cosmopolitan species
M- Endemic to the Mediterranean

TABLE 11 (contd.)

List of fishes found in Bardawil with particulars about their occurrence in the lagoon and their general zoogeographical distribution

Family and species	Date	No. specimens	St. 1 in mm max.-min.	Occurrence R[1]	C[2]	V.C.[3]	Dist.[4]
SOLEIDAE							
Solea vulgaris aegyptiaca	1970 - 1971	many	180-240			+	A
ECHENEIDAE							
Echeneis naucrates	27 Feb. 1970	1	145	+			C
BALISTIDAE							
Balistes carolinensis	23 July 1967	1	130	+			A
	16 Nov. 1970	4	97-115				
TETRAODONTIDAE							
Sphaeroides spadiceus	16 Nov. 1970	1	76	+			R

[1]R - rare
[2]C - common
[3]V.C.- very common

[4]A - Atlanto-Mediterranean species
R - Red Sea species
C - Cosmopolitan species
M - Endemic to the Mediterranean

ו. <u>שינויים בהופעת הדגים בעקבות שינויי מליחויות</u>

סתימת הפתחים ועליה במליחות בשנות 1969/70 הביאו אתם שינויים בולטים בהרכב השלל, כבטוי לשינויים בהרכב אוכלוסיות דגים בלגונה. בשנת 1968 היווה ספרוס 68.5% של כלל שלל הדגים; בשנת 1969 63.7%; בשנת 1970 עם העליה התלולה במליחות חלקו היה רק 22% (טבלה 12). אין עדיין סכומים סופיים לשנת 1971, אולם לפי הנתונים החלקיים ברור ששלל ספרוסים עולה לעומת דגים אחרים ויהווה לפחות כ-50% של שלל.

ישנם מספר מינים המופיעים בכמויות מסחריות קטנות בברדוויל בתקופות של מליחויות נורמליות. כך למשל במשך השנים 1968 - 1969 נתפסו לעתים קרובות סוליה (*Solea vulgaris*) ועיט הים (*Argyrosomus regius*) אולם הדגים האלה נעלמו לגמרי בשנת 1970. לעומת זאת, עקב ירידת המליחויות ב-1971, שוב התחילו מינים אלה להופיע בשלל של אותה השנה.

טבלה 12

סכום נתוני שלל שנתי 1968 - 1970 של ספרוס ודגים אחרים בטונות ובאחוזים (ראה טבלה 14)

השנה	שלל (בטונות)		שלל באחוזים	
	ספרוס	אחרים	ספרוס	אחרים
1968	819	377	68.5	31.5
1969	1,186.3	674.7	63.7	36.3
1970	419	1,487	22.0	78.0

ז. <u>חלוקת השלל בחודשים השונים</u>

כמות השלל בכלליות בימת ברדוויל מושפעת ממספר גורמים כמו: הגבלות פקוח עונתיות, הגבלות בטחוניות וגורמים כלכליים.

הדיווח הנעשה ע"י פקחים מקומיים לוקה באי דיוק, כתוצאה מרישום בלתי מהימן, וכן חוסר של כ-10% - 15% מהשלל הכללי, שלא מופיע ברישום, כתוצאה מהברחות ודיווח לא נכון של הדייגים.

ניתן להסיק מהסיכומים שישנה עונת שיא בחודשים יולי - אוקטובר, ותקופת שפל בחודשי החורף נובמבר - דצמבר.

חודשי פברואר - מאי, שונים לרוב משנה לשנה, וכנראה מושפעים מגורמים אקלימיים, המשפיעים על זמני חדירת הדגים ללגונה ובהתאם לכך על כמות השלל בחודשים אלה (טבלה 13).

בתקופת 1968 - 1970 הסתמנה עליה בשלל (טבלה 14). השלל של 1970 הגיע ל-1,900 טון לעומת 1,200 טון ב-1968. לפי הנתונים החלקיים השלל של 1971 יגיע לערך של השלל ב-1970.

בתקופת השלטון המצרי ניצול הדגה בלגונה היה בידי חוכר, היבול בשנים 1924 - 1938 נע בין 300 - 700 טון לשנה (בן-טוביה, 1956) בשנים המאוחרות יותר הגיע השלל ל-1,500 - 2,500 טון.

מרבית השלל מורכב מספרוס וממני קיפונים. לפי הנתונים של 1968 - 1970 (טבלה 12) שלל הספרוסים נע בין 400 - 1,100 טון לשנה. הממוצע השנתי של שלל הספרוסים לשלוש השנים האלה היה כ-808 טון, 48.8%, לעומת דגים אחרים, ששללם הממוצע לאותה התקופה היה 846 טון 51.1%.

ספרוס מהווה את הדג בעל החשיבות המסחרית הגבוה ביותר הודות למחירו הגבוה בשוקי הארץ וחו"ל. לפי מחירי 1971 ספרוס בינוני וגדול נמכר כיצוא ישראל לאיטליה במחיר של כ-1,700 $ לטון. מחיר דומה בשוקי איטליה משיג לברק, אולם הכמויות הנתפסות בברדוויל אינן עולות כנראה על 10% מהשלל הכללי. בין מיני הקיפונים הערך הגבוה ביותר מקבל קיפון גדול הראש, שמחירו יחסית גבוה, גם קיפון מצוי נתפס בכמויות גדולות, אולם מחירו נמוך.

טבלה 13

ממוצע שלל חודשי בטונות עבור השנים 1968 - 1970 (ראה טבלה 14)

חודשים	ספרוס	אחרים	ממוצע לשלוש שנים
יוני	74	49	186
פברואר	74	73	220
מרץ	70	64	202
אפריל	48	86	201
מאי	45	72	176
יוני	56	54	166
יולי	81	79	241
אוגוסט	68	109	267
ספטמבר	96	86	274
אוקטובר	108	99	311
נובמבר	47	41	133
דצמבר	37	31	103

טבלה 14

נתונים על השלל החודשי (בטונות) בימת ברדוילל בשנים 1968 - 1970, בנפרד לספרוס ולדגים אחרים; נרשמו גם מספר קבוצות דיג שפעלו לפי רשיון דיג*

1968						1969					
חודש	שלל בטונות			קב' דיג		חודש	שלל בטונות			קב' דיג	
	ספרוס	אחרים	סה"כ	ח (1)	ז (2)	סה"כ	ספרוס	אחרים	סה"כ	ח (1)	ז (2)	סה"כ
ינואר	40	3	43	45		45	81	58	139	50	30	80
פברואר	80	5	85	30		30	131	78	209	65	40	105
מרץ	48	2	50	83		83	115	71	186	60	34	94
אפריל	36	-	36	48		48	55	41	96	40	35	75
מאי	37	7	44	26		26	58	39	97	60	30	90
יוני	51	5	56	32		32	86	59	145	45	30	75
יולי	68	16	84	33		33	130	72	202	45	40	85
אוגוסט	89	78	167	45		45	90	57	147	80	35	115
ספטמבר	104	39	143	113		113	160	77	237	90	60	150
אוקטובר	85	73	158	104		104	225	103	328	95	80	145
נובמבר	76	61	137	115		115	47	15	62	-	-	-
דצמבר	105	88	143	115		115	8	5	13	-	-	-
סה"כ	819	377	1,146	789		789	1,186	675	1861	630	414	1,014

1970					
חודש	שלל בטונות			קב' דיג	
	ספרוס	אחרים	סה"כ	ח (1)	ז (2)	סה"כ
ינואר	102	88	190	45	85	130
פברואר	11	136	147	20	90	110
מרץ	48	121	169	30	80	110
אפריל	53	217	270	20	50	120
מאי	42	170	212	20	52	90
יוני	32	99	131	20	60	80
יולי	45	151	196	40	90	130
אוגוסט	27	193	220	35	90	125
ספטמבר	24	143	167	30	105	135
אוקטובר	15	122	137	20	110	130
נובמבר	20	47	67	10	55	65
דצמבר	-	-	-	-	-	-
סה"כ	419	1,487	1,906	290	867	1,225

(1) ח - חרם (רשת גריפה);
(2) ז - רשת זימים (רשת עמידה).

* הנתונים התקבלו ממר א. גרופית, האגף לדיג, משרד החקלאות.

ח. <u>ממשק ושיטות הדיג</u>

הדיג הנעשה בימה מבוצע ע"י שני גופים עיקריים:

1. דיג ערבי (דייגי אל-עריש, דייגים בדואים);
2. נחל-ים.

הדיג הערבי שלפני מלחמת ששת הימים בוצע בצורה מאורגנת ע"י חוכר. הועסקו דייגים ערביים מקצועיים שהובאו ממצרים עצמה. הדיג נעשה בהתאם לתקופות נדידת אוכלוסיות הדגים לים וחזרה.

הדיג שלאחר מלחמת ששת הימים מאורגן בצורה של שוק חופשי, ניתנים רשיונות תמורת תשלום אגרה, לכל המעוניין לעסוק בדיג. כתוצאה מהסדר זה הדיג מתנהל במשך כל עונות השנה ומושפע מגורמים שאינם תלויים בדייגים עצמם:

1. עונות שפל בכמויות הדגה;
2. הגבלות בטחוניות ופיקוח משרד החקלאות;
3. גורמים כלכליים.

שיטות הדיג המקובלות הן: אמבטן - (רשת עמידה); חרם - (רשת גריפה); הקפה - (צ'ינצ'ולה). סירות הדיג הן משני סוגים:

1. סירות מפרש - לרשתות עמידה;
2. סירות ממונעות - לרשתות צ'ינצ'ולה.

לאחרונה הוגבר השימוש בסירות ממונעות לרשתות צ'ינצ'ולה, עקב הספק עבודתן הגבוה, שלל גדול יחסית, ותנועה מהירה לאיזורי הדיג הנמצאים רחוקים ממקומות ריכוז השלל.

איזורי הדיג

איזורי הדיג המקובלים הם בסביבות פתח בועז 1 ומערב לכיוון איזור רומיה, ועד הר קסיוס לאחרונה כתוצאה מפתיחת בועז 2 גם בסביבתו. דיג חרם (רשת גריפה) נעשה לאורכו של החוף הדרומי, מאיזור המתיבלים ועד לרומיה.

דיג נחל - ים

ההאחזות עוסקת בדיג משך כל השנה, ובעיקר מתרכזת בדיג ממוכן בטרול ורשתות עמידה בקרבת ההאחזות ובפתחים. בקיץ 1971 דגו בהצלחה ניכרת בחכות גרירה (ג'רג'רה) בבעוז 1 בעיקר דגי לברק.

אחסון ושווק

בתנאים הקיימים האחסון וההובלה אינם לפי המקובל בארץ ועומדים על רמה נמוכה. שלל הדיג הערבי נמצא ללא קירור מרגע תפיסתו ועד הגיעו למקום הריכוז, שם מכוסים הדגים

בשכבת קרח מרוסק, ובצורה זו מובלים הלאה.
גם שלל נחל-ים אינו מקבל קירור, אלא לאחר שמגיע להאחזות, שם יש אפשרות לאחסון בקור.

ט. <u>הבעת תודה</u>

תודתנו נתונה ליוסף סמולביץ עבור עבודתו באיסוף הנתונים בשנת 1970; לשילה בן-טוביה, אוניברסיטת חיפה, עבור העיבוד המתמטי של החומה; לד"ר א. ברשת וגב' צ. דנין, אוניברסיטת תל-אביב, עבור הגדרת תכן קיבות של הספרוס; לעירית ברכר עבור שרטוטי הגרפים; לרות נדל עבור עזרתה בעיבוד החומר; למר ניב (איבי) עבור צלומי אוטוליטים.

ס פ ר ו ת

בן-טוביה, א. 1956 סיור בעזה ובאגם ברדוויל. עלון הדייגים מס' 10, ע' 16 - 17.

Audouin, J. La Daurade de l'etang de Thau [*Chrysophrys aurata* (Linné)]. Rev. Trav. Inst. Pêches marit., 26(1) 1962, pp: 105-126.

Ben-Tuvia, A. Revised list of the Mediterranean fishes of Israel. Israel J. Zool., 20(1) 1971, pp: 1-39.

Beverton, R. J. H. and S. J. Holt. On the dynamics of exploited fish populations. Fishery Invest., Lond. (2)19 1957, p. 533.

סקר סרטניות - עמוס טנדלר

א. הקדמה

עבודה זו עוסקת בסרטנית Metapenaeus stebbingi Nobili , מין אינדופציפי נפוץ בימת ברדוויל, אולם נדיר בחופי הארץ (Lewinsohn and Holthuis, 1964). מניחים כי מין זה נדד לים התיכון דרך תעלת סואץ. תפוצתו ידועה מחופי פקיסטאן (Tirmizi ,1962), דרום-מזרח אפריקה (Barnard ,1950) ים סוף ותעלת סואץ (Holthuis ,1956), וכן בחופים הים תיכוניים של מצרים (Gorgy ,1966). למין זה חלק חשוב בשלל הדיג של מצרים (Gorgy ,1966); (Aleem ,1969) ופקיסטאן (Tirmizi, 1967).

אוכלוסיה גדולה המורכבת מבוגרים וצעירים, נתגלתה בשנת 1969 בעבודות הדיג והדיגום בימה. מעקב אחר הופעת סרטניות נערך מתוך עיון בדו"חות דיג, כמו-כן, נערך סקר קצר של הסרטניות הצעירות בימה.

ב. שיטות עבודה

דיגום בלתי סדיר של הפרטים הצעירים החל בינואר 1970 ונגמר בספטמבר 1970, אמצעי הדיגום היתה רשת דחיפה מיוחדת שתוכננה ע"י מר מ. בן-ימי מהתחנה לחקר הדיג הימי בחיפה. מימדי פתחה 30x80 ס"מ, גודל עין הרשת 1.2 מ"מ. השטח נדגם ברצועות אורך של 15 מ' ליד החוף בעומק של 20 - 50 ס"מ. דגימה חיה מכל דיגום הועברה להמשך הסתכלות באקוריום. במקרים בודדים נתקבלו סרטניות בחרם (רשת גריפה) נסיוני. בכל המקרים נבדקה המליחות והטמפרטורה באיזור הנדגם. כמו-כן, נתקבלו פרטים בוגרים שנתפסו ברשת מכמורת של דייגי נחל ים.

הגדרה - ע"י ד"ר ח. לוינסון מהמחלקה לביולוגיה ימית באוניברסיטת ת"א.

ג. תוצאות

הופעת הסרטניות במליחות גבוהה

פרופיל חד פעמי נעשה ב-21.1.1970 בשתי תחנות: בועז 1 והר קסיוס (קאלס). המליחות באיזור הר קסיוס היתה כ-60%, לעומת בועז 1 בו שררה מליחות של 40%. בבועז 1 נתפסו 50-100 פרטים לרשת, לעומת תפיסות של 5-10 פרטים בהר קסיוס.

./.

<u>האוכלוסיה שבבוצ 1</u>

הקרקע באיזור בוצ 1 חולית-טינית. אוכלוסית הסרטניות נדגמה ונמדדה באמצע החורף ובסתיו של אותה השנה. שכיחויות אורך ניתנות בציור מס.13 . בשלושת המדגמים בולט הערך השכיח בקבוצות אורך בין 8-12 מ"מ. טווח הגדלים הוא 4-26 מ"מ בעקום הראשון, 6-30 מ"מ בעקום השני ו- 6-28 מ"מ בעקום השלישי. סביר לחשוב כי התלילות של העקום בכיוון ערכי האורך הנמוכים, היא תוצאה של מידת הסלקטיביות של הרשת, בעוד שהמיתון בכיוון ערכי האורך הגבוהים הינו תוצאה של העלמות הפרטים הגדולים מאיזור הדיגום (בכל אמצעי התפיסה שנוסו לא נתפסו או נתגלו פרטים בינוניים באיזור הדיגום).

<u>נסיון גידול באקוריום</u>

קבוצות של כ-15 פרטים כ"א הוכנסו לאקוריומים קטנים (20x20x20 ס"מ) לבדיקת איקלומם למזון שסופק להם במעבדה:

1. מזון צמחי - התגובה שלילית, נעשה נסיון הכנסה של אצות שונות;
2. בשר דגים טחון - נתקבל מצויין. פרטים שמתו באקוריום נשארו שלמים במשך שעות מבלי שיגעו בהם, מה שיכול להעיד על העדפה של בשר טחון.

ד. <u>ס כ ו ם</u>

אוכלוסית הסרטנית <u>Metapenaeus stebbingi</u> נתגלתה בימת ברדוויל. פרטים בוגרים נדוגו באביב 1969 ומאז לא נדוגו יותר. הפרטים הצעירים נדגמו ברשת דחיפה נסיונית. נבדקו שכיחויות אורך והסבילות האפשרית למליחות גבוהה. נמצא כי בתנאי מעבדה המזון המקובל ביותר היה בשר דגים טחון.

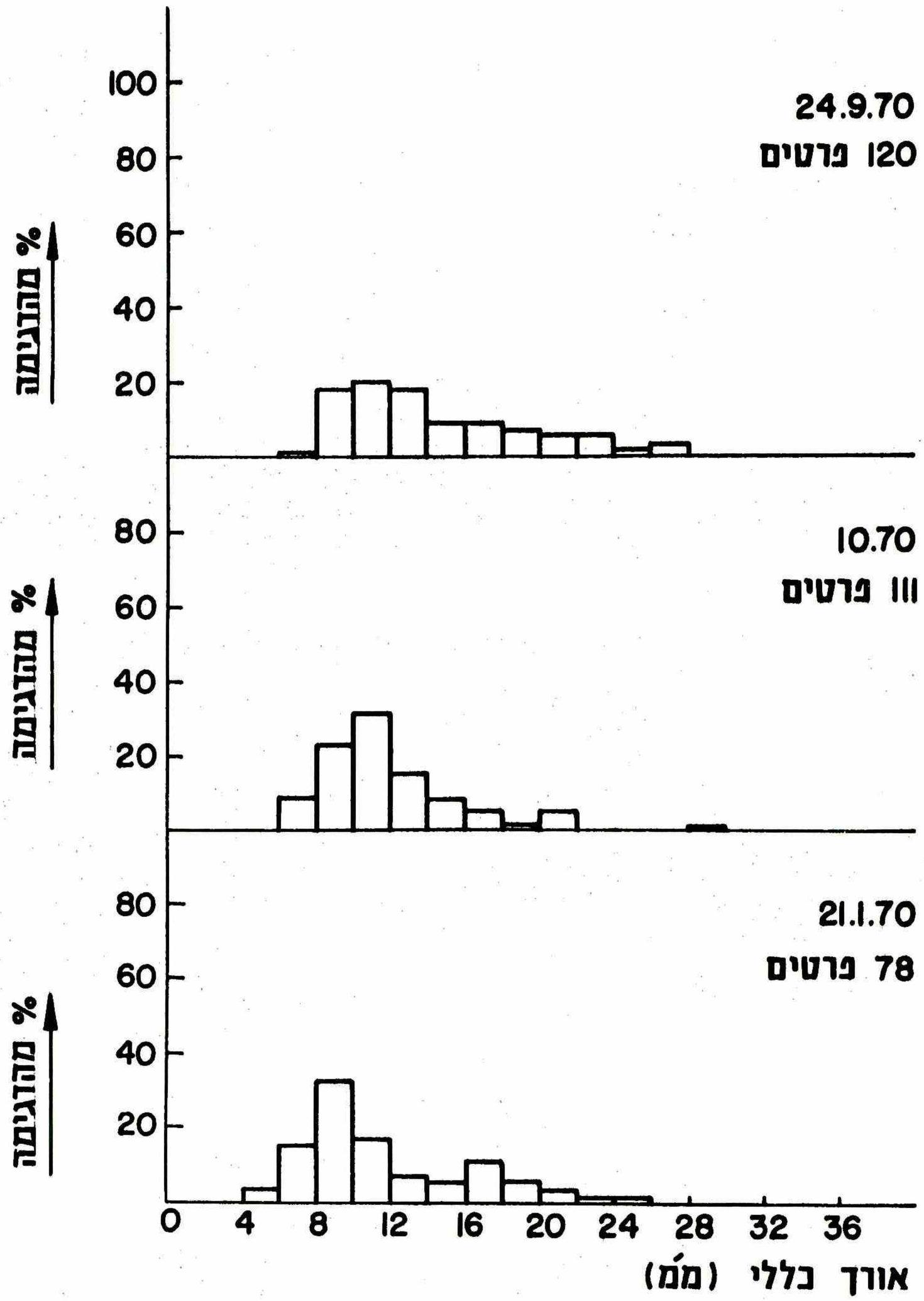

ציור מס.13 - שכיחויות אורך של סרטניות בעונות שונות.

ה ס פ ר ו ת

Aleem, A.A. 1969. Marine resources of the U.A.R. Stud. Rev. gen. Fish Coun. Mediterr., 43 :1-22.

Barnard, K.H. 1950. Descriptive catalogue of the South Africa Decapoda Crustacea. Ann. S. Afr., 38: 1 - 837.

Gorgy, S. 1966. Les pêcheries et le milien marin dans le-secteur Mediterranèen de l'Rau. Rev. Trav. Inst. pêches marit., 30 (1) : 25-92.

Holthuis, L.B. 1956. Notes on a collection of Crustacea Decapoda from the great Bitter Lake, Egypt, with a list of the species of Decapoda known from the Suez Canal. Zool. Med. Leiden, 34 : 301 -330.

Lewinsohn Ch. and L.B. Holthuis, 1964. New records of Decapoda Crustacea from the Mediterranean Coast of Israel and the eastern Mediterranean. Zool. Med. Leiden, 40(8) : 45-63.

Tirmizi, N.M. 1962. A new record for Metapeneeus stebbingi Nobili from Pakistan. Crustaceaur, 4:103-106.

- 1967. Commercial prawus of West Pakistan, FAO Fish. Rep. 57(3) 2749-764.

מפקדת אזור רצועת עזה
מזרד חקלאות – מח' הדרים

תאריך : 13.6.72

אל : מר א.אדמון – קמ"ט חקלאות

הנדון : יצוא כמות פרי הדר (166,493) טון מהתחילת העונה עד תאריך: 13.6.72 לאירופה המזרחית והמערבית, עמאן , הגדה ומפעלי עסים בישראל.

1. דו"ח יצוא פרי הדר למזרח אירופה עד תאריך : 13.6.72

מס' סד'	שם הטוחר	כמות יצוא במטן						סה"כ
		סמוטי	לימון	אשכליות	קלמנטינות	תפו"ז מתוק	ולנסיה	
1.	יזג'י ומרטגי	6222	3866	1852	188	-	15447	27575
2.	אבו אל חייר	3829	1239	2688	132	-	10865	18753
	סה"כ	10051	5105	4540	320	-	26312	46328

2. דו"ח יצוא פרי הדר לעמאן, הגדה ומפעלי עסים בישראל עד תאריך: 13.6.72

מס' סד'	מקום יבוא	כמות יצוא במטן							סה"כ
		סמוטי	לימון	אשכליות	קלמנטינות	תפו"ז מתוק	ח'טח'ט	ולנסיה	
1.	עמאן והגדה	15426	978	809	76	233	-	38248	55770
2.	מפעלי עסים	-	11	2263	-	-	60	737	3071
	סה"כ	15426	989	3072	76	233	60	38985	58841

.../2

3. דו"ח ליצוא פרי הדר למערב אירופה וסנגאפור עד תאריך : 13.6.72

מט' סד'	ש ם הסוחר	כמות				יצוא בטון		סה"כ
		סומטי	לימון	אשכליות	קלמנטינום	תפו"ז מתוק	ולנסיה	
11	אלהג' וסאד אל סוא	130	-	461	-	-	320	911
12	וסאד זל סוא וראזי אל סוא	1249	-	1211	-	36	1706	4202
13	ראזי אל סוא	228	-	154	-	-	407	789
14	בקר אל חזנדאר	344	-	361	-	-	1446	2151
15	אחמד סודאב	1340	-	713	-	-	3435	5488
16	יזג'י ומרסגי	-	-	098	-	-	-	98
17	אקרים אל טבאע	455	-	271	-	20	2415	3161
18	אברהים מוסה אל מוגרבי	301	-	494	-	9	931	1735
19	עבד ראזל	231	-	351	-	41	1110	1733
20	ק ר נ י	1186	-	2488	-	-	1254	4928
21	ג'אלב עבור	88	-	257	-	-	769	1114
22	אבראהים וחאלד אל מוגרבי	608	-	508	-	-	453	1569
23	חאלד אל מוגרבי	09	-	583	-	-	-	592
	אבו אל וחייר	3635	-	2187	-	164	3501	9487
25	סעדי וגאלב עגור	-	-	-	-	-	-	-
26	עבדל קרים אלצ סוא	497	-	131	-	7	566	1201
27	פתחי זועוב	-	-	259	-	-	471	730
28	אחמד סודאב	-	-	124	-	-	210	334
29	חאתם אבו גזאלה	70	-	79	-	-	06	155
30	חג' פריח למצדר	-	-	235	-	-	528	763
31	סחדה זועוב	-	-	48	-	-	81	129
32	מחרום פארס	-	-	179	-	-	49	228
33	עטא אל סוא וילדים	340	-	71	-	-	331	742
34	עבדל עזיז אל ריים	293	-	252	-	12	328	885
35	מהמד אל חסינה	187	-	363	-	27	1519	2096
36	חלף אבו סידו	-	-	-	-	-	-	-
37	מחמוד אל סוא	-	-	-	-	-	-	-
38	עיסה מוראד	154	-	104	-	-	426	684
39	אמין אל סוא	176	-	-	-	-	168	344
40	ע ז ה ד ר	-	-	795	-	-	-	795
41	חסאם אבו סעבאן	321	-	268	-	17	991	1597
42	רשיד אל גמל	-	-	205	-	-	1018	1223
43	סמי אבו סלים	-	-	379	-	-	352	731
44	עבדל ראוף אל קטאע	172	-	122	-	-	298	592
45	עטא אל געפראוי	267	-	154	-	-	290	711
46	רמדן נעים	50	-	173	-	-	392	615
47	עבדל חקים עבדל גפור	66	-	256	-	-	1226	1548
48	סלם אל טרפא	237	-	252	-	-	996	1485
49	עבדל רחמן אל זיבה	12	-	401	-	-	829	1242
50	יוסף אבו עידה	-	-	213	-	-	578	791
51	רבאח קחיל	130	-	-	-	-	301	431
52	רבחי עגור	256	-	252	-	-	1426	1934
53	סמיר אל טרפא	10	-	92	-	-	100	202
54	טריף אל קיסאוי	-	-	61	-	-	93	154
55	דיב אל נחאלה	-	-	88	-	-	127	215
56	עבדל לטיף אבו מדיין	-	-	-	-	-	-	-
57	חליל אל מוגרבי	-	-	-	-	-	165	165
58	עטא זועוב	-	-	-	-	-	180	180
59	מחמד קלי בזיר	-	-	-	-	-	464	464
	סה"כ	13042	-	15693	-	333	32256	61324

.../3

4. דו"ח סה"כ יצוא פרי הדר מהתחילת העונה עד תאריך : 13.6.72

מס' סד'	מקום יבוא	כמות יצוא בטון							סה"כ
		שמוטי	לימון	אשכליות	קלמנטינות	תפו"ז מתוק	ח'שח'ש	ולנסיה	
1.	מזרח אירופה	10051	5105	4540	320	-	-	26312	46328
2.	מערב "	13042	-	15693	-	-	-	32256	60991
3.	סנגאפור	-	-	-	-	333	-	-	333
4.	עמאן והגדה	15426	978	809	76	233	-	38248	55770
5.	מפעלי עסיס	-	11	2263	-	-	60	737	3071
	סה"כ	38519	6094	23305	396	566	60	97553	166493

5. דו"ח סה"כ יצוא פרי הדר לעונה שעברה עד תאריך : 31.5.71

מס' סד'	מקום יבוא	כמות יצוא בטון							סה"כ
		שמוטי	לימון	אשכליות	אשכליות לקרור	לימון לקרור	תפו"ז מתוק	ולנסיה	
1.	מזרח אירופה	5659	4562	908	-	-	407	17221	28757
2.	מערב "	7397	1497	8506	134	126	-	58935	76595
3.	סנגאפור	-	-	-	-	-	399	-	399
4.	עמאן והגדה	15676	1386	454	-	-	341	27414	45271
5.	מפעלי עסיס	-	320	9700	-	-	50 חשחש	1260	11330
	סה"כ	28732	7765	19568	134	126	1197	104830	16[illegible]352

6. דו"ח הארזי בבתי אריזה מהתחילת העונה עד תאריך : 13.6.72

מס' סד'	שם בית אריזה	כמות יצוא בקרטון											סה"כ
		מזרח אירופה				מערב אירופה				עמאן והגדה			
		שמוטי	לימון	אשכליות	ולנסה	שמוטי	אשכליות	תפו"ז מתוק	ולנסיה	שמוטי	תפו"ז מתוק	ולנסיה	
1.	קרני	294976	65506	55018	773272	59327	152330	-	89346	-	-	47073	1536848
2.	שורב	45000	-	7000	42841	166200	221900	2974	631789	-	-	26545	1144249
3.	אבול חיר	190000	60000	138000	397000	265400	224000	11100	621936	30320	-	65234	2002990
4.	אל שוא	11352	30473	38979	-	171000	211054	2596	235956	67769	4045	465065	1238289
	סה"כ	541328	155979	238997	1213113	661927	809284	16670	1579027	98089	4045	603917	5922376

ב ב ר כ ה

ד"ר פהמי טורק
מנהל מח' ההדרים ומטעים - עזה
ד"ר פהמי אלהוץ
מנהל מח' הדרים ומטעים
مدير شعبة الحمضيات والفواكه - غزة

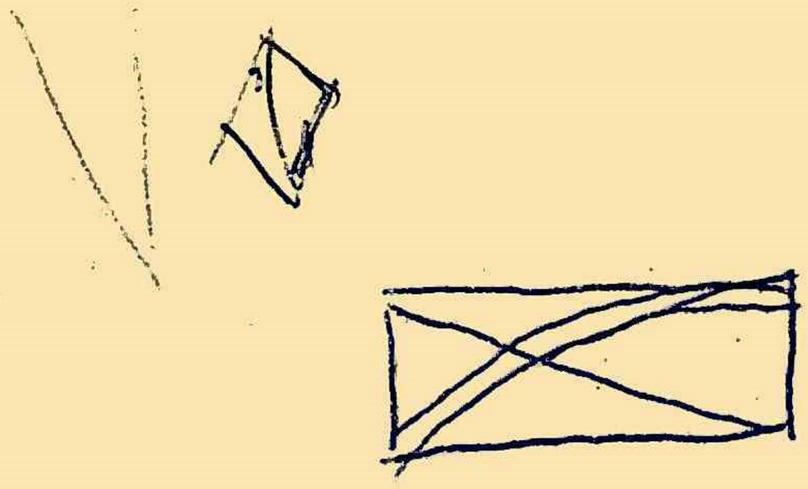

מדינת ישראל

מערך החקלאות

12.6.72

דו"ח ישיבה מיום 1.6.72 בלשכת המנכ"ל

על הנושא: מבנה ארגוני בעזה ובאל-עריש

נוכחים: ח"ה ן א. ברום - המנכ"ל, תת-אלוף ש. גזית, אל"מ ש. בריז, ע. לנדאו, א. אדמון.

1. תת-אלוף ש. גזית - הציג השינויים הארגוניים שחלו בעזה ובאל-עריש, לפי שיקולי צה"ל, שמשמעותם היא שעזה צורפה לפיקוד המרכז ואל-עריש לפיקוד הדרום. לאור כך יהיה צורך להתאים גם את המינהל האזרחי.

2. - המבנה הארגוני חייב לאפשר למפקדת אל-עריש לעבוד בצורה מסודרת. לכן צריך להיות נציג מערך החקלאות באל-עריש עם אחריות מלאה כמקובל ביחד האיזורים המוחזקים.

3. - תחום הפעולה של קמ"ש חקלאות בעזה ישאר באיזור עזה.

4. - באשר למערך המינהלי, נציג משרד החקלאות ישען על המערך בעזה, או לפי הצעה אלטרנטיבית משלם משרד החקלאות.

5. - מבקש מינוי של נציג משרד החקלאות בהקדם.

התקיים דיון על הנושא בהשתתפות כל הנוכחים.

א. אדמון הודיע שאין לו שום התנגדות למבנה הארגוני החדש.

המנכ"ל סיכם: -1. שמענו דרישת משרד הביטחון.

-2. נעשה הכל כדי למצוא בהקדם מועמד מתאים לתפקיד נציג המשרד בצפון סיני.

15/6

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

כד' תמוז תשל"
הקריה 6 יולי 72
מס' גמ/2145

רע"נ כלכלה - מפקדת אזור רצועה-עזה.

הנדון: **מועצת מגדלי ירקות.**

1. נושא מועצות מגדלי ירקות בשני האזורים, יובא במשך החודש לדיון בהנהלת משרד החקלאות.
2. מצורפים להלן העתקי התכתבות בנושא.

ב ב ר כ ה,

אריה עומר

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה כ"ג תמוז תשל"ב
5 יולי 72

מס' גמ/2130

מר עקבא לנדאו - מרכז לחכנון
משרד החקלאות
ת ל - א ב י ב

הנדון:- הקמת בית אריזה נוסף ברצועת - עזה

1. ממקדת רצועת עזה הועברה אלינו פניה להעלות במנכ"לים בקשת הקמת בית אריזה נוסף.

2. בנוסף לבקשה אישור הקמה, מבקשים שני יזמים, לצורך זה, הלוואת פיתוח של 900000 ל"י .

3. נא את חוות דעתך בהקדם בנידון, לכל אחת מהשאלות לחוד.

ב ב ר כ ה .

אריה עומר

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
משרד החקלאות
טלפון : 4143 - 051

אל: א/מ – ברין.

قيادة منطقة قطاع غزة وشمال سيناء
دائـــرة الزراعـــة
تليفون : ٤١٤٣ - ٠٥١

עזה 3.7.72
غزة
חיק /9231
رقم الملف
תנדון: הלואה ליצוא למזרח אירופה, מר יאזדי – מורטאג'י.
الموضوع

מצ"ב העתק פניה של חברת יאזדי מורטאג'י בקשר למימון יצוא למזרח אירופה.

אני מבקש טיפולך באישור ערביות ע"י בנק-לאומי כדי לאפשר קבלת המימון.

באשר למימון חומרי האריזה אני אטפל בנפרד ע"י המועצה לשיווק פרי הדר.

בברכה,

א. אדמון
קמ"ט חקלאות.

העתק: פיני עמיר.
קמ"ט אוצר – יוסי שנקר.
עקיבא לנדאו.

אא/אד.

Telephone
Office 269
654
1486

Your Ref
Our Ref

YAZEGI & MOURTAGA CO.

GENERAL COMMERCE - IMPORT - EXPORT
Omar El - Mukhtar Street - P. O. Box : 134
GAZA

Telegram : YAZMEER
C. R. B. : 57

Gaza 24 / 6 / 1972

Mr. Admon
The Commander Officer Of The Agriculture - GAZA

Re:- OUR EXPORTING CITRUS FOR SEASON 72-73

Dear Sir,

Thanking you for your letter NO. 100-3 Dated 31.5.72 we want to express our sincerely thanks for your efforts and facilities for our export Citrus for the recent season .

We would like to inform you that we had contact with Messrs. Yazegi & Mourtaga the Owners of the Company, and they do their efforts for increasing the export for the Season 72-73 than the last Season and mainly they signed an protocol with the Importers in Yugoslavia for the quantities of Thirty Thousands Tons and Now in negotiation with Chekoslovakian Importers for Ten Thousands Tons That means our Export to East Europe will be about Forty Thousands Tons (40.000 Tons) .

Therefore you are kindly requested to grant us aloan for Tree Million Israelian Pounds to be as Follows: -

1.500;000 - I.L By Bank Laumi GAZA

1.500.000 - I.L For Packing Material, Cartons, Papers, etc;by C.M.B

We have no doubt that you encourge the Exporting the Citrus, we take this opportunity to point out that apart of ours Citrus had arrived to the ports of destination spoil due to the waiting time for loading Vessels .

Kindly we request your intervention towards the next Season of Citrus, Via Ashdod Port to arrange the Gainsand berth in position to increase the export and to avoid the spoiling of Citrus .

Thanking you in advance Hoping that this our request will meet your Kind approvel and we remain dear Sir,

Yours Truly
YAZEGI & MOURTAGA Co.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה כ"א חמוז תשל"ב
3 יולי 72
מס' גמ/2108

מר מיכה לינדנשטראוס
לשכת השר שמעון פרס
בית הדר דפנה – ת"א

א.נ.,

הנדון:- דו"ח באנגלית על פיתוח החקלאות בשטחים
מכתבך שט/כל/1956

1. קבלנו פניתך אלינו מיום 27 יוני 1972.

2. החומר המבוקש על ידך מצוי בחוברת "4 שנות ממשל" המופיעה גם באנגלית. אמנם קיימים פה ושם נחונים מעודכנים קצת יותר, אך הם אינם מקובצים וגם לא מופיעים באנגלית. נראה לי שחומר זה עשוי להספיק.

3. מצורפת להלן החוברת הנזכרת.

בברכה,

אריה עומר

בנין הדר דפנה
רח' שאול המלך, 41 ת"א
טל. 256825

לשכת השר שמעון פרס
עוזר השר לשטחים

תל-אביב, טו' תמוז תשל"ב
27 יוני 1972
שט/כל/1956

תאום הפעולה בשטחים/משהב"ט

הנדון: דו"ח באנגלית על פתוח
החקלאות ברצועת עזה
1972 - 1967

אודה לכם אם תוכלו להעביר אליבו דו"ח באנגלית על פיתוח החקלאות ברצועת עזה וביו"ש בשנים 1967-1972 או סמוך לשנים אילו שנתבקשתי להעביר לפרופסור רוי פרוסטרמן מאוניברסיטת ושינגטון שהביע רצון לגייס כספים לשיפור מקורות מים ואמצעי החקלאות בשטחים המוחזקים בעת בקורו ברצועה.

ב ב ר כ ה ,

מיכה ליבדנשטראוס

מדינת ישראל

משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי
תל־אביב

תאריך 23.6.72

מספר

אל: תת–אלוף ש. גזית – מתאם הפעולה בשטחים

מאת: האגף לתכנון כולל

1. בהמשך לשיחתנו הטלפונית מלפני שבוע הנני מציע שתזמן ישיבה עם כל הנוגעים בדבר על הנושא:
"אשראי לענף הפרדסנות בעזה".

2. כן אני מציע שנקיים דיון אצלך על הנושא:
"מחקרים בימת ברדוויל".
לדיון זה אני מציע להזמין את האדונים הבאים:
יוחאי בן–נון וד"ר א. גוליק – ממחקר ימים ואגמים לישראל בע"מ, דורון קרדו, וש. שריג מאגף הדיג, מפקד אל–עריש, הח"מ ואחרים הקשורים. אני מניח שתצעות המחקר הועברו אליך.

ב ב ר כ ה

עקיבא לנדאו
מנהל האגף

הקריה ת"ד 7011 תל־אביב 61070 טל' 259411 (03)

מדף 907

מ ו ג ב ל

מפקדת אזור קיני
לשכת המפקד
מא- 65
תמוז תשל"ב
יובי 72

22

מתאח הפעולה בשטחים/ תא"ל גזית
משרד החקלאות/מדור לתכנון-מר עיקבא לנדאו
משרד החקלאות/אגף הדייג - דורון קרדו .
קמ"ט אוצר/י. שבקר

הבידון:- חקר מחלות דגים - ברדוויל

1. אני מבקש לזמן דיון בנושא בהקדם ולקבוע , את המשך הפעילות בבידון .

2. אבקש לזמן את המכותבים .

אמ/שר שלמה
הנה לדבר דיון זה
לדיון בנושא אחרבים
הימה?

אביוב מנשה , סא"ל
מפקד האזור

מ ו ג ב ל

25.6

Dear

Thank you very much

לתיק

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
משרד החקלאות
טלפון : 4143 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وشمال سيناء
دائـــرة الزراعـــة
تليفون : ٤١٤٣ - ٠٥١

אל: א/מ בריך.

עזה 2.7.72
غزة

חיק 9222/
رقم الملف

תודון: תשלומים של מורטאג'י.
الموضوع

בנק לאומי דורש מחברת מורטאג'י תשלום מידי של ההלואה וזה למרות ההמלצה שלך לבנק ישראל.

בקשתי: - טיפולך לשם קבלת האישור הנדרש ע"י בנק לאומי - עזה.

ב ב ר כ ה,

א. אדמון
קמ"ט חקלאות.

אא/אד

10.VII.72

נתנה תשובה בע"פ.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה כ' תמוז תשל"ב
2 יולי 72
מס. גמ/2096

סא"ל י. מינץ - מפקדת אזור יהודה ושומרון

הנדון: פטום כבשים

1. קבלנו פנייתך להעלות הנושא הנידון בוועדת מנכ"לים

2. הנושא בכללו נמצא עתה בבדיקה כללית ע"י משרד החקלאות ומשרד המסחר והתעשיה.

3. עם קבלת חוות הדעת המקצועית יועלה החומר בוועדת המנכ"לים.

ב ב ר כ ה,

אריה עומר

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה כ' חמוז תשל"ב
72 2 יולי

מס' גמ/2092

מר ע. לנדאו - משרד החקלאות
<u>מר ש. בכר - משרד מסחר ותעשיה</u>

הנדון:- <u>פיסום כבשים מיובאים מרומניה</u>

1. הגיעה אלינו פניה להעלות לועדת המנכ"לים את הנושא הנ"ל.

2. בהתאם לבקשת תא"ל ש. גזית אודה לך באם תעביר אלינו חוות דעת משרדכם בנידון.

ב ב ר כ ה .

אריה עומר

21.6.72

אל: מר י. קיבץ - תאום תפעולה בשטחים, משרד הבטחון

מאת: ע. לנדאו

הנדון: תקציב לפיתוח הדייג בדרום סיני

בעיקבות שיחתנו הטלפונית, להלן השתלשלות העניינים בנדון:

1. בישיבת ועדת המנכלים מיום 9.12.71 סוכם "לבצע בדיקה נוספת ע"י משרד החקלאות ומרש"ל לגבי דרכי המימון לפיתוח הנושא".

2. בישיבה שהתקיימה ב-14.1.72 במינהל האזרחי מרש"ל סוכם על הכנת אומדן תקציב לפיתוח הנושא, ובחינת אפשרויות המימון של המינהל האזרחי, הסוכנות היהודית ומשרד החקלאות, (מצ"ב סיכום דיון בנושא).

3. לאור הסיכום מה-14.1.72 הוכן אומדן תקציב והצעה להשתתפות במימון בחלקים שווים של המנהל האזרחי מרש"ל, הסוכנות היהודית ומשרד החקלאות. מצ"ב התזכיר דייג בדרום סיני מתאריך 27.3.72.

4. ביום 20.4.72 התקיים דיון על הצעת התקציב שהוכנה ע"י משרד החקלאות.

בדיון זה סוכם לתקן את הצעת התקציב המוצעת ולהעמידה על 290 אלף ל"י כמקום 340 ל"י שבהצעה המקורית. החוכנית המתוקנת תועלה לאישור ועדת המנכלים.
מצ"ב דו"ח הישיבה מיום - 20.4.72

5. ביום 1.6.72 התקיים דיון בנושא אצל מנכ"ל משרד החקלאות בהשתתפות תא"ל גזית ואל מ ברין.

בישיבה זו הודיע מנכ"ל משרד החקלאות כי הסכמתו להשתתפות משרד החקלאות במימון פיתוח הדייג בדרום סיני הוא בהתאם לסיכום בין המנהל האזרחי מרש"ל, הסוכנות היהודית ומשרד החקלאות, על מימון הפרויקט בחלקים שווים של שלושת הגופים. השתתפות משרד החקלאות מותנת בקיומו של הסכם זה.

לידיעתך.

ב ב ר כ ה

עקיבא לנדאו
מנהל תאגף

העתק:
ה"ה: א. ברום - המנכ"ל
תא"ל ש.גזית-מתאם הפעולה בשטחים
אל"מ ד.ברין-תאום הפעולה בשטחים
י. אייגס- הסוכנות היהודית / ד. חצרוני-מ"מ ראש מינהל אזרחי - מרש"ל
י. אריאב - אגף הדייג / ר. ויים - כאן.

22/6

לשבת שר החקלאות

20 ביוני 1972
ח' בסיון תשל"ב

לכבוד
תא"ל : ש. גזית
ה"ה : ר. אלוני
ש. גלאון
י. אייגס
ע. בן דוד
מאת: עוזר שר החקלאות .

הנידון: <u>חורת שעשוע – סיכום פגישה מ-4.5.72.</u>

בסעיף 2 צ"ל – השטח ימסר זמנית לישוב האזרחי אולם <u>לא</u> יכלל במשבצת הקבע של הישוב" .

אודה על תיקון הסיכום .

ב ב ר כ ה

טרביה מצקביץ

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה,
כז' אייר תשל"ב
מ.ל. מאי 72
גם 1542

ראש לשכת שר החקלאות
מפקד אזור יהודה ושומרון
מנהל מחלקת המישבות בסוכנות
מר אלוני – מינהל מקרקעי ישראל

הנדון: חוות שועשע ביריחו
שלך: מיום 1.5.72

1. בסעיף 3, בסיכום הדיון הנ"ל, נקבע "כי השטח ישמש לגידולי ירקות אשר אינם כרוכה בעבודת ידים, כאשר רוב עבודות השדה מסוכנות".

2. ברצוני להבהיר כי מטרת סכום זה היא כי ביצוע העבודה יעשה בידיים יהודיות.

שלמה גזית – תת אלוף

לשכת שר החקלאות

~~7 במאי 1972~~

כג באייר תשל"ב

סיכום ישיבה בלשכת שר החקלאות שהתקיימה

בתאריך 4.5.72

בנושא: חנות שוקשאץ ביריחו

נוכחים: ה"ה: השר, ש. גזית, א. אלוני, י. אייגס, ע. בן-דוד, ש. בלאון, ט. מצקביץ.

סוכם:

1. סיום החכרת השטח לשאפיק באלי יעשה הקיץ, עם סיום הקדת היבול מהשדות בטוף העונה הנוכחית.

2. השטח ימסר זמניח לישוב האזרחי בקליה אולם ייכלל במשבצת הקבע של הישוב.

3. השטח יעובד ע"י חברת ייצור ופיתוח עד אשר המשק יוכל לעבדו בכוחות עצמו. הכוונה כי השטח ישמש לגידולי ירקות אשר אינם כרוכים בעבודת ידיים כשרוב עבודות השדה ממוכנות.

4. לשאפיק באלי יוקצה שטח לעיבוד בגדל 100-150 דונם מתוך השטח האמור.

(ט. מצקביץ)

10.5

תגיד בבקשה
במבר למרכלים שלנו מכיוון השתתפות השלום ב-50 אלף ל:
לעיון הרשות לסיבות דומות. עקיבא לנדאו יוכל שתמאן סכום
של 95 אלף ל: (שלח הסקר במלואו + חלק מההדרכה)
יגאל

21.6.72

אל: מר י. קיבץ - מזכיר המועצה בשחזים, מחוז הבמזון

מאת: ע. לנדאו

הנדון: תקציב לפיתוח הדייג בדרום סיני

בעיקבות שיחתנו הטלפונית, להלן השתלשלות העניינים בנדון:

1. בישיבת ועדת המנכלים מיום 9.12.71 סוכם "לבצע בדיקה נוספת ע"י משרד החקלאות ומרש"ל לגבי דרכי המימון לפיתוח הנושא".

2. בישיבה שהתקיימה ב-14.1.72 במינהל האזרחי מרש"ל סוכם על מכנת אומדן תקציב לפיתוח הנושא, ובמינה אשרויות המימון של המינהל האזרחי, הסוכנות היהודית ומשרד החקלאות, (מצ"ב סיכום דיון בנושא).

3. לאור הסיכום מה-14.1.72 הוכן אומדן תקציב והצעה להשתתפות במימון בחלקים שווים של המנהל האזרחי מרש"ל, הסוכנות היהודית ומשרד החקלאות, על מימון הפרויקט בחלקים שווים של שלושת הגופים. השתתפות משרד החקלאות מותנת בקיומו של הסכם זה.

4. ביום 20.4.72 התקיים דיון על הצעת התקציב שהובנה ע"י משרד החקלאות.

בדיון זה סוכם לתקן את הצעת התקציב המוצעת ולהעמידה על 290 אלף ל"י במקום 340 ל"י שבהצעה המקורית. התוכנית המתוקנת מועלה לאישור ועדת המנכלים.
מצ"ב דלה בישיבה מיום 20.4.72.

5. ביום 1.6.72 התקיים דיון בנושא אצל מנכ"ל משרד החקלאות בהשתתפות תא"ל בזית ואל"מ ברין.

בישיבה זו הודיע מנכ"ל משרד החקלאות כי הסכמתו להשתתפות משרד החקלאות במימון פיתוח הדייג בדרום סיני הוא בהחשם לסיכום בין המנהל האזרחי מרש"ל, הסוכנות היהודית ומשרד החקלאות, על מימון הפרויקט בחלקים שווים של שלושת הגופים. השתתפות משרד החקלאות מותנת בקיומו של הסכם זה.

לידיעתך.

ב ב ר כ ה

עקיבא לנדאו
מנהל האגף

העתק:
ת"ה ז. ברום - המנכ"ל
תא"ל ש.בזית-מתאם הפעולה בשטחים
אל"מ ד.ברין-תאום הפעולה בשטחים
י. אייגס- הסוכנות היהודית / ד. הצרוני-מ"מ ראש מינהל אזרחי - מרש"ל
י. אריאב - אגף הדייג / ד. ויים - כאן.

אל: א/מ - מנשה אביוב - 18 .6 .72
מפקד נמת אל-עריש.

/9169

חומרי ריסוס לזיתים.

את החומרים בשם "זיתן""ודיאזינון" יש להשיג ומיד, הספקת החומרים מהספקים בכמויות הדרושות הובטחה בשעתו על-ידנו.

1. "זיתן" בהמשביר ש"א המחלקה לזרעים- כמות שהובטחה 5 טון- לפנות לחצר"יוסי".
2. "דיאזינון" לפנות למר קורצמן במשק ושירותים "הקריה מכרז מס' 46/72 ג"כ 5 טון.
3. 5 מרססים גדולים + 20 מרססים קטנים נמצאים במצב תקין באל-עריש במחסן, לרשותך כמובן.
4. מציע שתכלה משאית ותקח החומרים מיד, [redacted]
5. מר עניה ברקת ממשרדנו בעזה יצא עם המשאית שתשלח עם האיש האחראי מטעמך, להסדיר קבלת החומרים בתנאי שהודיעו יום קודם.

יצחק שריר
קצין חקלאות
ד.ב.ר.כנסאי
יצחק שריר
ק. נמת חן-יונס.

העתק: מת-אלוף גזית - מתאם פעולה בשטחים.
עקיבא לנדאו - מתאם פעולות משרד החקלאות בשטחים.
א. אדמון - קמ"ט חקלאות - עזה.

20/6/

יש/אד

תל-אביב

האגף לתכנון כולל

16.6.72

אל: מר י. שדיר - מ"מ קמ"ט חקלאות בעזה

מאת: מתאם פעולת משרד החקלאות בשטחים

הנדון: <u>חומרי ריסוס לזיחים</u>

בהמשך לשיחתנו מהיום ועקב דיון שהתקיים אתמול אצל חת-אלוף ש. גזית עם סא"ל מנשה אביוב, אבקשך להשאיל לאזור אל-עריש את המרססים והחומר הנחוצים לביצוע הריסוס.

אבקשך לתת מכסימום עזרה לקידום הנושא.

ב ב ר כ ה

עקיבא לנדאו

העתק:
ה"הנתח-אלוף ש. גזית - מתאם פעולה בשטחים
סא"ל מ. אביוב - מפקד אזור אל-עריש
א. אדמון - קמ"ט חקלאות בעזה.

19/6/

מדינת ישראל

משרד החקלאות

12.6.72

סיכום שיחה בנושא מימות הדייג

בחופי דרום מיני מתאריך 1.6.72

נוכחים: ה"ה ; א. ברום – המנכ"ל, מ. לוי – המנכ"ל, תא"ל ש. גזית, אל"מ ד. ברין
י. אייגס, ד. חצרוני, י. אריאב, א. עומר, ע. לנדאו, ר. ויים.

ע. לנדאו: – לאור הסיור שנערך נשאלת השאלה האם יש צורך לשנות את התזכיר שהוגש למשרד הבטחון. לדעת רוב החברים אפשר לתמוך בתזכיר זה. לאחר שנת מוצע לדון בנושא שנית.

א. ברום: – מציע לעבור נקודה נקודה ולקבל החלטות בהתאם.

א – טור

א. ברום: – הבעיה בנקודה זאת היא מדינית בעיקרה. מציע להודיע לאנשים במקום שאין תקציב התישבותי לנקודה זאת ולא להקציב כספים למבני קבע במקום.

י. אייגס: – השר גלילי הודיע שאפשר לעזור לאנשי א-טור.

אל"מ ד. ברין – קיימת בעיה של העסקת בידואים בא-טור וניצולם ע"י הדייגים היהודיים. מבקש לבדוק את האפשרות לעזור לדייגים הערביים.

סוכם: – 1. תיבדק הבעיה של העסקת הדייגים הבידואים במקום.

2. לגבי עזרה לדייגים היהודיים לא יוחלט שום דבר עד שהמנכ"ל יקבל הנחיה מועדת השרים להתישבות בשטחים.

אופירה

א. ברום: – בשלב זה אין כל צורך בהחלטה לגבי נקודה זאת.

16.6

2 / ..

ר ה ב (1) המושב

א. ברוש: - התרשמנו בסיור כי הבעיה העיקרית במקום היא סיכסוך עם הישוב האזרחי.

י. איבגי: - לאנשי דהב נאמר שאין להם אופציה על כל האיזור. הסיכסוכים נובעים מכך שאנשי דהב דורשים אופציה זאת.

מבחינה מקצועית זקוקה דהב למדריך בענף הדיג.

מוכמן - 1. יובהר שנית לאנשי המקום שאין להם אופציה על כל האיזור.

2. תינתן עזרה בהתאם למוצע, בעיקר יש להקפיד על כתן הדרכה.

2) רוקמה

א. ברוש: - בסיור התרשמנו כי בעיתו העיקרית של רוקמה היא בעיה חקשה הבית של רוקמה.

ד. תמרוני: - הבעיה היא שרוקמה אינו מוכן להקים את ביתו בהתאם לתובנית האב ולכן ועדת בניין ערים אינה מאשרת את התובנית שלו.

א. ברוש: - על המשל לארגות לרוקמה את המקום שבו הוא יכול להקים את ביתו.

תא"ל ש. גזית: - חומי דרום סיני אינם חומסיים בך שכל אחד יכול לחפוס לעצמו חלקת אדמה.

אם רוקמה רוצה לעסוק בדייג והוא זקוק לשם כך למבנה או שניים לא תהיה בעיה, אולם בית מגוריו לא ניתן לו לבנות באיזור זה.

אל"מ ד. בדין: - גם כאן קיימת בעיה של ניצול דייגים בידואים ע"י היחודים. מבקש לבדוק האם ניתן לעזור לדייגים הבידואים, ולסכוע את ניצולם.

ע. לנדאו: - הבחינה המקצועית תיעשה ע"י משרד החקלאות אולם המימון חייב לבוא ממשרד-הבטחון.

מוכמן: - 1. לרוקמה יאמר בכתב שנושא חדייג שלו יבחן אולם דיור במקום לא יינתן לו.

2. יבחן נושא העזרה לדייגים ערביים.

חיבק

סוכם: - החלואות יאושרו בהתאם למוצע, במידה וישיג בשחונות מתאימים.

נויבע

סוכם: - תאושר העזרה בהתאם למוצע.

סקר ימי

אל"מ ד. ברין: - לא ברור מדוע משרד הבטחון צריך לממן את הסקר הימי.

א. ברום: - בהתאם לסיכום בין המינהל האזרחי הסוכנות היהודית ומשרד החקלאות, יעשה מימון הפרויקט בשיתוף ע"י שלושת הגורמים. במידה ומשרד הבטחון לא ישתתף כתקציב הרי גם משרד החקלאות לא ישתתף.

מדינת ישראל

משרד החקלאות

12.6.72

סיכום שיחה בנושא מיתוג הדיג

מועדי דדום סיני מתאריך 1.6.72

נוכחים: ה"ה ; א. ברום - המנכ"ל, מ. לוי - הסמנכ"ל, תא"ל ש. גזית, אל"מ ד. ברין
י. אייגס, ד. חצרוני, י. אריאב, א. עומר, ע. לנדאו, ר. ויים.

ע. לנדאו: - לאור הסיור שנערך נשאלה השאלה האם יש צורך לשנות את התזכיר שהוגש למשרד הבטחון. לדעת רוב החברים אפשר לתמוך בתזכיר זה. לאחר שנה מוצע לדון בנושא שנית.

א. ברום: - מציע לעבור נקודה נקודה ולקבל החלטות בהתאם.

א - טור

א. ברום: - הבעיה בנקודה זאת היא מדינית בעיקרה. מציע להודיע לאנשים במקום שאין תקציב התישבותי לנקודה זאת ולא להקציב כספים למבני קבע במקום.

י. אייגס: - השר גלילי הודיע שאפשר לעזור לאנשי א-טור.

אל"מ ד. ברין- קיימת בעיה של העסקת בידואים בא-טור וניצולם ע"י הדייגים היהודיים. מבקש לבדוק את האפשרות לעזור לדייגים הערביים.

סוכם: - 1. תיבדק הבעיה של העסקת הדייגים הבידואים במקום.
2. לגבי עזרה לדייגים היהודיים לא יוחלט שום דבר עד שהמנכ"ל יקבל הנחיה מועדת השרים להתישבות בשטחים.

אומירה

א. ברום: - בשלב זה אין כל צורך בהחלטה לגבי נקודה זאת.

16.6

2/..

ד ה ב ; 1) המושב

א. ברום: - התרשמנו בסיור כי הבעיה העיקרית במקום היא סיכסוך עם המינהל האזרחי.

י. אייגס: - לאנשי דהב נאמר שאין להם אופציה על כל האיזור. הסיכסוכים נובעים מכך שאנשי דהב דורשים אופציה זאת.

מבחינה מקצועית זקוקה דהב למדריך בענף הדייג.

חוכם: - 1. יובהר שנית לאנשי המקום שאין להם אופציה על כל האיזור.

2. תינתן עזרה בהתאם למוצע, בעיקר יש להקפיד על מתן הדרכה.

2) רוקסה

א. ברום: - בסיור התרשמנו כי בעיתו העיקרית של רוקסא היא בעית הקמת הבית של רוקסא.

ד. חצרוני: - הבעיה היא שרוקסא אינו מוכן להקים את ביתו בהתאם לתוכנית האב ולכן ועדת בניין ערים אינה מאשרת את התוכנית שלו.

א. ברום: - על הממשל להראות לרוקסא את המקום שבו הוא יכול להקים את ביתו.

תא"ל ש. גזית: - חופי דרום סיני אינם חופשיים כך שכל אחד יכול לתפוס לעצמו חלקת אדמה.

אם רוקסא רוצה לעסוק בדייג והוא זקוק לשם כך לסככה או שניים לא תהיה בעיה, אולם בית מגורים לא ניתן לו לבנות באיזור זה.

אל"מ ד. ברין: - גם כאן קיימת בעיה של ניצול דייגים בידואים ע"י היהודים. מבקש לבדוק האם ניתן לעזור לדיגים הבידואים, ולמנוע את ניצולם.

ע. לנדאו: - הבחינה המקצועית תיעשה ע"י משרד החקלאות אולם המימון חייב לבוא ממשרד-הבטחון.

סוכם: - 1. לרוקסא ימסר בכתב שנושא הדייג שלו יבחן אולם דיור במקום לא ינתן לו.

2. יבחן נושא העזרה לדייגים ערביים.

ח י ב ק

סוכם: - ההלואות יאושרו בהתאם למצב, במידה וישיב בתחונות מתאימים.

נויבע

סוכם: - תאושר העזרה בהתאם למוצע.

טקר ימי

אל"מ ד. ברין: - לא ברור מדוע משרד הבטחון צריך לממן את הסקר הימי.

א. ברום: - בהתאם לסיכום בין המינהל האזרחי הסוכנות היהודית ומשרד החקלאות, יעשה מימון הפרויקט בשיתוף ע"י שלושת הגורמים. במידה ומשרד הבטחון לא ישתתף בתקציב הרי גם משרד החקלאות לא ישתתף.

תק 8/11

מדינת ישראל

משרד החקלאות

12.6.72

דו"ח ישיבה מיום 1.6.72 בלשכת המנכ"ל

על הנושא: מבנה ארגוני בעזה ובאל-עריש

נוכחים: ה"ה ; א. ברום – המנכ"ל, תת-אלוף ש. גזית, אל"מ ה. ברין, ע. לנדאו, א. אדמון.

1. תת-אלוף ש. גזית – הציג השינויים הארגוניים שחלו בעזה ובאל-עריש, לפי שיקולי צה"ל, שמשמעותם היא שעזה צורפה לפיקוד המרכז ואל-עריש לפיקוד הדרום. לאור כך יהיה צורך להתאים גם את המינהל האזרחי.

2. – המבנה הארגוני חייב לאפשר למפקדת אל-עריש לעבוד בצורה מסודרת. לכן צריך להיות נציג משרד החקלאות באל-עריש עם אחריות מלאה כמקובל ביתר האיזורים המוחזקים.

3. – תחום הפעולה של קמ"ט חקלאות בעזה ישאר באיזור עזה.

4. – באשר למערך המינהלי, נציג משרד החקלאות ישען על המערך בעזה, או לפי הצעה אלטרנטיבית מטעם משרד החקלאות.

5. – מבקש מינוי של נציג משרד החקלאות בהקדם.

התקיים דיון על הנושא בהשתתפות כל הנוכחים.

א. אדמון הודיע שאין לו שום התנגדות למבנה הארגוני החדש.

המנכ"ל סיכם: 1- שמענו דרישת משרד הביטחון.

2- נעשה הכל כדי למצוא בהקדם מועמד מתאים לתפקיד נציג המשרד בצפון סיני.

15/6

√2. (ב) ביוני 1969 ערכה החברה חוזה עם משרד החקלאות, שלפיו יוחל בתכנון מעבדת שדה בימת ברדוויל. במעבדה יבוצעו מחקרים, שיעזרו לפיתוח הדיג בימה של ברדוויל ולהפיכתו למקור תעסוקה של התושבים באיזור. בשלב ראשון נקבע תקציב בסך 220,000 ל"י למימוש נתיים; משרד החקלאות התחייב להשתתף בתקציב זה בסכום של 120,000 ל"י.

√3. בפברואר 1971 ערכה החברה סקר, שכלל בין היתר נתונים על מאזן המים בימת ברדוויל וכן סקרים גיאוגרפיים והידרולוגיים, לרבות מיפוי קרקעות לאורך לטון ברדוויל. החברה עשתה עוד מחקר במעבדות של מכון אחר בתחום בדיקת שיטות כימיות לקביעת ריכוזים של מרכיבי המזון במי ברדוויל.

54 אחת הבעיות הקשורות במחקרים אלה היא חשיפת פתח מן הימה אל תם החיכון, כדי להתגבר על המליחות הגורמת לתמותת הדגים. לצורך יעוץ לחופירת הפתח הזמינה החברה, בהסכמת משרד החקלאות ומשרד הבטחון, שני מומחים מחו"ל. הוצאות העסקתם כוסו על ידי משרד הבטחון, שאף הזמין את הקבלנים לביצוע העבודה. לשם תיאום בין הגורמים הוקמה בשעתה ועדה מייעצת בהשתתפות החברה. ממסמכי החברה עולה שההמלצות שבדו"חות המומחים בוצעו בחלקן הקטן בלבד, ולקחים בוצעו טעולות בניגוד להמלצות אלה.
בגלל הילוקי הדעות בנוגע לאופן ביצוע העבודה, פרש נציג החברה מהוועדה המייעצת.

29/5

הוקלד

שלום

רחל בלומנטל מרחוב הרצל 17 כ"ס –

כאשר נסעתי לביקור אצל הורי בכפר סבא –

לא ידעתי כי אחי הקטן יוסף נפל חולה

ואף כי ידעתי שהוא חולה

כרמי

מדינת ישראל

משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי
תל־אביב

תאריך 24.5.72

מספר

אל: תא"ל גזית - מתאם פעולה בשטחים

מאת: האגף לתכנון כולל

הנדון: בית אריזה אבו אל-חיר

בהתאם להחלטת ועדת המנכלים מתאריך 13.4.72 ערכנו בדיקה נוספת של הנושא.

בבדיקה זאת נבדקו שנית הנזקים שנגרמו לבית האריזה, הנזקים שנגרמו לפרי וחומרי אריזה וכן אפשרויותיו של מר אבו אל-חיר להחזיר את ההלואה המוצעת.

רצ"ב תוצאות הבדיקה הנ"ל.

ב ב ר כ ה

עקיבא לנדאו
מנהל האגף

העתק: א. ברום - המנכ"ל
תא"ל פונדק - מפקדת רצועת עזה
אל"מ ברין - תאום פעולה בשטחים.
ח. פרידמן - האוצר - י-ם
י. שנקר - קמ"ט אוצר
א. אדמון - קמ"ט חקלאות - עזה.

28.5

הקריה ת"ד 7011 תל־אביב 61070 טל' 259411 (03)

מדף 907

24.5.72

אל: תא"ל גזית - מתאם פעולה בשטחים

מאת: המגף לתכנון כולל

הנדון: בית אריזה אבו אל-חיר

בהתאם להחלטת ועדת המנכלים מתאריך 13.4.72 ערכנו בדיקה נוספת של הנושא.

בבדיקה זאת נבדקו שתי חלופות שנגרמו לבית האריזה, הנזקים שנגרמו לפרי וחומרי אריזה וכן אפשרויותיו של מר אבו אל-חיר להחזיר את ההלואה המובטחת.

רצ"ב תוצאות הבדיקה הנ"ל.

ב ב ר כ ה

עקיבא לנדאו

מנהל המגף

העתקי: א. ברוס - המנכ"ל
תא"ל פונדק - מפקדת רצועת עזה
אל"מ ברין - תאום פעולה בשטחים
ח. פרידמן - האוצר - י-ם
י. שגיא - קמ"ט אוצר
א. אדמון - קמ"ט חקלאות - עזה.

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

בית אריזה אבו-אל-חיר

בהתאם להחלטת ועדת המנכלים נבדקו שנית אומדני הנזקים של מר אבו אל-חיר כתוצאה מהשריפה ונבדקה אפשרות החזרת ההלואה של מר אבו אל-חיר.

מסקנות:

1. אומדן הנזקים שנגרם לבית האריזה (מבנים וציוד) מסתכם בכ-570,000 ל"י.
   מצ"ב דו"ח אומדן הנזקים שנערך ע"י מר מ. קידר מהמדור לתיכנון מפעלים (נספח מס' 1).
2. אומדן הנזקים שנגרם לפרי, חומרי אריזה וכו' מסתכם בכ-1,165,000 ל"י.
   מצ"ב דו"ח אומדן הנזקים שנערך ע"י מר פ. עמיר מנהל חברת "עזהדר" (נספח מס' 2).
3. א) לפי אומדן זהיר ביותר (חסם תחתון) הכנסתו של מר אבו אל-חיר מסתכמת בכ-360,000 ל"י.
   הכנסה זו מקורה ביצוא פרי הדר למזרח אירופה ולמועצה לשיווק פרי הדר ואיננה כוללת הכנסה נוספת מאריזת הפרי ומעיבוד 250 דונם פרדס שבבעלותו.

   ב) לפי הערכתנו הכנסתו השנתית של מר אבו אל-חיר מגיעה לכ-700,000 ל"י מהם כ-60,000 ל"י מעיבוד פרדסו וכ-640,000 ל"י מאריזה וסחר בפרי.
   זוהי גם הערכה זהירה מכיון שבחישובנו לקחנו בחשבון שכאילו כל פרי ההדר שייצא מר אבו אל-חיר קיבל תמורה של 510 ל"י לטון - שהיא מחיר הולנסיה.
   למעשה מתוך סה"כ הכמות ששיווק מר אבו אל-חיר שווקו כ-4,875 טון אשכוליות וכ-7,464 טון שמוטי שמקבלים מחירים גבוהים מהולנסיה.

   ג) במידה ומר אבו אל-חיר יקבל הלואה בסך 1.5 מליון ל"י למשך 5 שנים, יהיה עליו להחזיר הלואה זו בתשלומים רבע שנתיים של כ-80 אלף ל"י כל תשלום,
   דהיינו כ-320 אלף ל"י בשנה.
   לדעתינו יוכל מר אבו אל-חיר לעמוד בתשלומים אילו רצ"ב חזכירנו "בדיקת אפשרות ההלואה של מר אבו אל-חיר" (נספח מס' 3).
4. לאור האמור בסעיפים הקודמים אנו ממליצים להעמיד לרשות מר אבו אל-חיר הלואת פיתוח בסך 1.5 מליון ל"י למשך 5 שנים.

הקריה ת"א כ"א איר תשל"ב
5.5.1972

4801/00

נספח 1

אל: מר ע. לנדאו

מאת: המדור לתכנון מפעלים

הנדון: אומדן הנזקים לבית האריזה לפרי הדר של מר אבו אל חיר ליד עזה.

רצ"ב אומדן הנזקים הנ"ל כפי שערך מר ס. קידר מהמדור, בהתאם לבקשתכם ובתאום אתכם.

ב ב ר כ ה

מרדכי שימאן
מנהל המדור לתכנון מפעלים

העתק: ד"ר א. קדם

מדינת ישראל
משרד החקלאות

הסוכנות היהודית לא"י
המחלקה להתישבות

המרכז לתיכנון ופיתוח חקלאי והחישבותי
האגף לתכנון כפרי - אזורי

הקריה ת"א, כא' איר חשל"ב
4 במאי 1972

בית אריזה להדרים 4801/00
עזה

הנדון: אומדן הנזקים לבית האריזה לפרי הדר של מר אבו אל חיר ליד עזה.

א. סיכום

1. בדו"ח הראשון שהגיש האגף לתכנון כולל בנדון, נאמד הנזק הישיר בבית האריזה בכ - 570.000 ל"י, מתוך נזק כולל של כ - 2.5 מיליון ל"י. (1

2. בתאום עם מר פנחס עמיר, מנהל "עזהדר" ועם מר רפי וויס מהאגף לתכנון כולל, אנו ממליצים לקבל אומדן ראשון זה של הנזק הישיר אם כי בהרכב שונה.

ב. פירוט

1.1. בית האריזה של מר אבו אל חיר הוקם ליד עזה ב - 1968, על שטח של כ- 14 דונם, ובכושר אריזה של כ - 8,000 - 12,000 חבות / משמרת.

1.2 המבנים שתוכננו ע"י מר פייטלזון מהרצליה היו בגדלים דלהלן:

א) משרדים ושרותים 2 קומות בסה"כ 600 מ^2
ב) מבנה בטון כולל רצפת בטון 4,000 מ^2
ג) סככת אסבסט עם רצפת אספלט 3,750 מ^2

1.3 ספק הציוד היה מר בן יעקב מאזור להלן מרכיבי הציוד העיקריים:

א) מערכת הפיכה של ת"ש בכושר שפיכה של כ - 1.800 - 2400 ת"ש/ שעה
ב) מערכת רחיצה חטוי, דינוג וייבוש.
ג) מערכת בירור אחת הכוללת 4 שולחנות (2
ד) מערכת סימול
ה) מערכת מיון ואריזה הכוללת 7 מכונות "ספרדיות" לאריזה מהירה.
ו) מונורייל לחלוקת תיבות ריקות.
ז) מערכת סגירת תיבות הכוללת מכונת ברוסים ומכונת קרטונים.

(1 לא נתבקשנו לחת את חוות דעתנו בנדון.

(2 ברצועה נוהגים לעשות בירור ראשון בפרדס ולכן אין צורך בשתי מערכות בירור.

2. <u>תאור הדליקה</u>

2.1 בעונת 71/72 פרצה דלקה בבית האריזה הנ"ל. בית האריזה לא היה מבוטח.
מאחר והממשל מעונין לסייע למר אבו אל חיר, נתבקשנו אנו להגיש סיוע מקצועי לאגף לתכנון כולל ולהעריך את נזקי הדליקה.

2.2 מירב הנזקים היו בפרי, ובתבות ובחמרי האריזה שנשרפו כליל.
הדגשנו במפורש שאין בידינו הידע להעריך נזקים אלה.

2.3 האש נגרמה כנראה ע"י קצר חשמלי והחפשטה במהירות ע"י מערכת החשמל על פני כל המפעל.
מוקדי הנזק העיקריים למבנה היו במקומות בו נערם פרי ארוז, חומר גלם, או חומרי אריזה.
מבנה האסבסט כולל ריצפת האספלט נשרפו כליל. גם במבנה הבטון יש סדקים והוצבו שם חמוכות זמניות, כדי למנוע החמוטטות חלק מהבנין.

מערכת החשמל כולל המנועים ניזוקה כולה ובמכונות נשרפו כל הסרטים וכל החלקים מפלסטיק(1 מגומי ומעץ (2 צבע המגן של המכונות נשרף כולו.

2.4 בית האריזה שוקם זמניח בתוך מבנה הבטון בלבד מערכת החשמל והמנועים במבנה הבטון וכל הסרטים חודשו ,מיסבים וגלילים שהחעקמו הוחלפו. כמו כן חודשו 10 מ' מכבש של מכונת הקרטונים.

3. <u>אומדן הנזק</u>

3.1 <u>חשחית</u>
רצפת אספלט 2.500 $מ^2$, לפי 6 ל"י /$מ^2$ — 15,000 ל"י

3.2 <u>מבנים</u>
3.2.1. מבנה האסבסט 3,750 $מ^2$, לפי 60 ל"י/$מ^2$ — 225,000 ל"י
3.2.2 מבנה הבטו — 25,000 "
3.2.3 מבנה המשרדים והשרותים (דלתות חלונות צבע) — 12,000 " — 262,000 ל"י

3.3 <u>מערכת חשמל</u> (3
3.3.1 לוחות פיקוד — 20,000 ל"י
3.3.2. אינסטלציה — 60,000 "
3.3.3 מנועים — 80,000 " — 160,000 ל"י(3

3.4 <u>ציוד להרכבה</u> (4
3.4.1 סרטים, מיסבים גלילים וכו' — 82,000 ל"י
3.4.2 מכבש למכונת הקרטונים 10 מ'לפי 1,600 ל"י/ מ' 16,000 " — 98,000 ל"י

3.5 <u>ציוד משרדי</u>

3.5.1 6 שולחנו כתיבה	5,500 ל"י	
3.5.3 מרכזיה 5 קווים "תדיראן"	5,000 "	
3.5.3 מכשירי קשר תוצרת אמפא	3,500	
3.5.4 כיסאות	2,200	
3.5.5 ארונות	2,000	
3.5.6 מכונת כתיבה ומכונת חישוב "אוליבט"	6,800	25,000 ל"י
	ס"ה כולל	570,000 ל"י

ב ב ר כ ה,
מרדכי קדר
מרדכי קדר.

---

(1) במיסבים של משנעי גלילים יש חלקי פלסטיק.
(2) במכונות "הסכרדיות" יש חלק גומי וקשחות עץ.
(3) קיים הסכם על תיקוני חשמל בסך 140.000 ל"י שאינו כולל את תיקוני החשמל במבנה האסבסט.
(4) על תיקון נזקים אלה יכול בעל המפעל להציג קבלות.

„עזהדר" חברה בע"מ

תל-אביב, 10.5.72

לכבוד
משרד החקלאות
<u>המרכז לתכנון ופיחוח חקלאי</u>

א.נ.,

בסיכום לסיור שנערך בנוכחות מר ויים ממשרדכם, הרינו לפרט להלן את אומדן הנזקים שנגרמו לביא"ר הנ"ל כפי שהוערכו על ידנו מיד לאחר השריפה וכן מפירוטים שונים שנתקבלו ע"י קמ"ט חקלאות וע"י בית האריזה.

כמו כן אנו מצרפים בלוטה מכתבו של מר אבו אל חיר בצירוף קבלות והערכות על שיקום ביא"ר.

בביא"ר של אבו אל חיר שהינו בית אריזה מודרני שהוקם בכספו של מר אבו אל חיר ללא כל עזרה של הממשל, פרצה שריפה שגרמה לנזק כולל הנאמד בכ- 2.5 מיליון ל"י. מכלל הנזק הנ"ל חלקו של מר אבו אל חיר נאמד בכ- 1.8 מליון ל"י. יתרת הנזק נגרם לרכוש של המועצה לשיווק פרי הדר ולסוחרים מקומיים. הנזק של מר אבו אל חיר נגרם עקב שריפת חמרי אריזה, פרי, מכונות, מבנים וציוד משרדי, שלא היו מבוטחים וזאת משום שלא נמצאה חברת ביטוח שהיתה מוכנה לבטח רכוש זה.

לאחר השריפה נמצא מר אבו אל חיר בחובות של כ- 1,300,000 ל"מזה כ- 1,000,000 ל"לספקי הפרי, ספקים שונים, נהגים וכו', וכ- 300,000 ל"הוצאות שכבר נעשו לשיקום בית האריזה.

במידה ומר אבו אל חיר לא יקבל עזרה במימון נראה כי לא יוכל לעמוד בהתחיבויותיו לנושים השונים ובשנה הבאה לא יקבל פרי לאריזה.

להלן אומדן הנזק: -

1. אומדן הנזקים למבנים, מכונות וציוד - ראה מכתבו ותרגומו.
2. לפי הערכתנו, אומדן הנזקים לחמרי אריזה ופרי ארוז על חשבוננו הפרטי של אבו אל חיר אשר אינם מכוסים ע"י כל ביטוח או ע"י המועצה כדלקמן: -

27,000 חיבות שדה		80,000 ל"מ	
168,000 ברוס וקרטון		360,000 ל"מ	
21,500 טון נייר		64,500 ל"מ	
חמרים שונים (דבק, ציוד אריזה , תויות, מדבקות)		60,000 ל"מ	
700 טון פרי לא ארוז בחיבות		140,000 ל"מ	
44,500 מיכלים ארוזים-פרי בלבד		220,000 ל"מ	
48,000 חיבות פרי ארוז ליצוא ליגוסלביה (הפרי בלבד)		220,000 ל"מ	1,164,500 ל"מ

3. אומדן הנזקים של המועצה לשיווק פרי הדר: -

44,500 מיכלים, חמרי אריזה	100,000 ל"מ	
10 טון נייר	30,000 ל"מ	
270,000 מיכלים וברוסים	500,000 ל"מ	
2,000 משטחים	100,000 ל"מ	730,000 ל"מ

בכבוד רב,
"עזהדר" בע"מ
פ. עמיר
מנהל

חמעון-מברקים „ציטרוס" תל-אביב. טלפון 440411

Office .305 ' 1857
Home . 375

شركة ابو الخير التجارية

مكتب : ٣٠٥ ، ١٨٥٧
منزل : ٣٧٥

ABOU ELKHAIR COMMERCIAL CO.

تجارة عامة - تعبئة وتصدير الحمضيات

GENERAL COMMERCE, PACKING & EXPORTING CITRUS

R. C. : 5893 P. O. B. : 48 CABLE - ELKHAIR برقياً - الخير ص . ب : ٤٨ س . ت : ٥٨٩٣

Gaza ١٩٧٢/٥/٤ غزه في

السادة/ مجلس الحمضيات الاسرائيلي المحترم
تل ابيب

تحية وبعد

نرفق لسيادتكم طيه فواتير اصلاح وتقدير التلف الذي اصاب ماكينات ومخازن ومكاتب مصنعنا بسبب الحريق الذي شب في المصنع مساء يوم ٧٢/٢/٢٨ وذلك بناء على طلب الخبراء الذين زاروا المصنع امس ١٩٧٢/٥/٢ برفقة السيد/ بني أمير.

ليره اسرائيليه			
١٢٦٥٤٢	٧٥	فاتورة رقم ١	لتصليح الكهرباء وتابلوهات واسلاك وكابل
٢٢٢٧٠		فاتورة رقم ٢	تقديريه لتكملة اصلاح الكهرباء
٨١٨٠٠		فاتورة رقم ٣	لتصليح ماكنات المصنع وثمن فراستي واسفنج ودروس وجنازير
١٧٠٠٠		فاتورة رقم ٤	اصلاح ماكنة الكرتون ومكبس جديد بدل تالف طول ١٠ متر
٩٠٠٠		فاتورة رقم ٥	اصلاح منورول مع جنزير كامل بدل تالف طول ٦٧ متر
٢٦٠٠٠٠		فاتورة رقم ٦	أعادة بناء مخازن وسقف لمساحة ٤٠٠٠ متر مربع
٥٤٠٠		فاتورة رقم ١٢	ثمن ابواب وشبابيك خشب وحديد وزجاج مع تركيب
٢٦٨٠			طراشة ودهان الشبابيك والحيطان
٢٥٠٠			تحويلة تلفون وماكنات تلفون عدد ٤
٢٧٥٥			ميكرفون
٢٦٤٩			انتركوم
٢٨٠٥			مكنة طباعة عدد ٢ عربي وانجليزي
٤٠٠٠			مكنة حاسبة
٢٧٥٠			طاولة مكتب عدد ٥
٩٠٠			كراسي فوتيه عدد ١١
٢٤٠٠			كراسي عادية عدد ١٨
٢٤٠٠			خزانات حفظ اوراق ومستندات عدد ٦
١٤٠٠٠٠			خزانات دولاب عدد ٢
٦١١٩٥١	٧٥		أرضية اسفلت للمصنع مساحة ٤٠٠٠ متر مربع تقديري
٣٥٠٠٠			قرطاسية ودفاتر وتنظيف اثار الحريق وعمال
٦٤٦٩٥١	٧٥		

فواتير ارقام ٧، ٨، ٩، ١٠، ١١ وبعضها بدون فواتير

„עזהדר" חברה בע"מ

תל-אביב, 4.5.72

נשלח מס 2/ג

לכבוד
המועצה לשוק פרי הדר
ת ל - א ב י ב

א.נ.,

הננו מחכבדים לצרף בזה קבלות תקונים והערכות נזק שנגרם למכונות ולמחסנים ולמשרדי בית האריזה שלנו עקב השריפה אשר פרצה בו ערב יום 28.2.72 וזאת לבקשת המומחים אשר בקרו בביהא"ר ערב ה- 3.5.72, בלווית מר פנחס עמיר.

בל"י	חשבון	פרטים
136542.75	1	תקון חשמל, לוח הבקרה, חוטים, וכבלים
- 32370.	2	הערכת תקון להשלמת תקון החשמל.
- 81800.	3	תקון מכונות ביתא"ר ומחיר מברשות ספוג, גלגלי שיניים ושרשראות.
- 17000.	4	תקון מכונות הקרטון ושטנץ חדש באורך 10 מטר.
- 9000.	5	תקון מונורול עם שרשראות קומפלט באורך 67 מטר.
- 260000.	6	בניית מחסן וסככה מחדש בשטח 4000 ממ"ר.
- 5400.	12	מחיר דלתות, חלונות עץ, ברזל וזכוכית כולל הרכבה.
- 2680.		סיוד וצביעת חלונות וקירות.
- 3500.		מרכזית טלפון ו-4 מכשירי טלפון.
- 3755.		מיקרופונים ואינטרקום.
- 3649.		2 מכונות כתיבה ערבית ואנגלית.
- 3805.		מכונת חישוב.
- 4000.		5 שולחנות כתיבה למשרד.
- 2750.		11 כסאות משרד.
900. -		18 כסאות רגילים.
- 2400.		6 ארונות לשמירת ניירות ומסמכים.
- 2400.		2 ארונות בגדים.
- 40000.		משטח אספלט למפעל בשטח 4000 ממ"ר.
- 35000.		יומנים וספרי חשבונות וניקוי עקבות השריפה כולל שכר עבודה.
646951.75		

אבו-אל-חיר.

תמון:-מבורקים „ציטרוס" תל-אביב. טלפון 440411

4.70 — 20/100/1 45 טופס

נספח מס' 3:

בדיקת אפשרות החזרת הלואה ע"י מר אבו אל-חיר

מבוא: לאחר דיון בועדת מנכלים נתבקש האגף לתכנון כולל לחוות דעתו על יכולתו של מר אבו אל-חיר להחזיר הלואה על סך של 1.5 מליון ל"י במשך 5 שנים, והרי חוות דעתנו:

מסקנות והמלצות:

1. לפי אומדן זהיר ביותר (חסם תחתון) הכנסתו של מר אבו אל-חיר מסתכמת בכ-360,000 ל"י. הכנסה זו מקורה בייצוא פרי הדר למזרח אירופה ולמועצה לשיווק פרי הדר ואיננה כוללת הכנסה נוספת מאריזת פרי ומעיבוד 250 דונם פרדס שבבעלותו.

2. לפי הערכתינו הכנסתו השנתית מתפעול בית האריזה ומסחר בפרי מגיעות לכ-643,000 ל"י. סך הוצאות ע"ח פרי, קטיף, הובלה ואריזה מסתכמות ב-13,991,020 ל"י. כאשר הוצאות הובלה קטיף ואריזה של פרי למזרח אירופה הסתכמו ב-4,094,820 ל"י ולמועצה 3,622,200 ל"י, ההוצאות ע"ח פרי היו 6,274,000 ל"י. (מתוכם 3,033,200 ל"י עבור פרי למזרח אירופה, ו-2,613,400 ל"י למועצה ו-627,400 ל"י עבור בררה). הפדיון עבור הפרי מהמועצה וממזרח אירופה מסתכמות ב-14,634,100 ל"י, (מהמועצה 6,899,440 ל"י, ועבור פרי למזרח אירופה 7,734,660 ל"י).-ראה לוח מס' 3.

3. בנוסף להכנסתו מתיפעול בית האריזה למר אבו אל-חיר הכנסה שנתית נוספת של כ-60,000 ל"י מבעלות על 250 דונם פרדס. (ראה נספח 3/ד).

4. הכנסתו השנתית הכוללת של מר אבו אל-חיר מסתכמת בכ-700,000 ל"י. לאור זאת ניראה שהוא יוכל לעמוד בהחזרת הלואה של 1.5 מליון ל"י במשך 5 שנים בתשלומים רבע שנתיים בריבית של 6%, כאשר כל תשלום רבע שנתי מסתכם בכ-78,375 ל"י, (תשלום שנתי של כ-320 אלף ל"י).

כללי: בבחינת כמויות ומחירי הפרי שמר אבו אל-חיר סחר בהם הסתמכנו לגבי העונה הנוכחית (71/2) על דוחות השיווק של פרי הדר שנמסרו ע"י ד"ר טורק מנהל מח' הדרים עזה. לגבי יתרת העונה שעדיין בעיצומה נלקחו כמויות מקבילות לאילו של אשתקד.

נתונים על מחירי פרי הדר והוצאות אריזה נתקבלו גם ממר פ. עמיר מנכ"ל "עזהדר" וכן ממר אבו אל-חיר בעל בית האריזה.

קנית הפרי נעשית על העץ, עם הקניה משלם מר אבו אל-חיר מקדמות ע"ח הפרי בסך של 50% מערך הפרי (100 ל"י לטון).

כשבוע לאחר אריזת הפרי הוא משלם את היתרה.

המקדמות ע"ח הפרי הסתכמו בכ-3.1 מליון ל"י.

במשך העונה יוצאו דרך בית האריזה 28,233 טון פרי. (המהווים כ-90% מכלל הפרי שנקנה ע"י מר אבו אל-חיר. 10% הנוספים (3,137 טון) נמכרו כבררה לפי 75 ל"י לטון, התשלום התקבל עם המכירה).

עבור הכמות המיוצאת דרך המועצה (13,067 טון) הוא מקבל מקדמה בסך 3.75 ל"י לתיבה כשבוע לאחר מסירת הפרי. עם סיום העונה נעשית התחשבנות והוא מקבל את ההפרשים. (בסיכום התקבול לטון הוא 510 ל"י).

עבור הכמות המיוצאת למזרח אירופה (15,166 טון) מר אבו אל-חיר מקבל 510 ל"י לטון, כאשר התשלום עבור כל משלוח מתקבל כ-5 - 4 חודשים לאחר מסירת הפרי.

הוצאות קטיף אריזה והובלה (לבית אריזה ולנמל) עבור פרי לייצוא מסתכמים ב- 270 ל"י לטון.

לוח מס' 1:

התפלגות היצוא לפי חודשים וסוגי הפרי למועצה, למזרח אירופה וברה בטונות *

פ י ר ו ט	תאריך	שמוט'	אשכוליות	ולנסיה	ברה	ס ה " כ
למזרח אירופה	31/12	3035	2546	-	-	5581
למועצה	31/12	1793	1230	-	-	3023
למזרח אירופה	31/1	674	142	1919	-	2735
למועצה	31/1	1842	721	-	-	2563
ברה	15/2	-	-	-	2000	2000
למזרח אירופה	29/2	120	-	2709	-	2829
למועצה	29/2	-	236	802	-	1038
למזרח אירופה	31/3	-	-	4021	-	4021
למועצה	31/3	-	-	813	-	813
ברה	15/4	-	-	-	1137	1137
למזרח אירופה**	30/4	-	-	-	-	-
למועצה**	30/4	-	-	5630	-	5630
ס ה " כ		7464	4875	15894	3137	31370

הערות:

* לפי נתוני ד"ר טורק.

**מאחר שלתאריך 30/4 אין עדיין נתונים מהעונה הנוכחית הרי שנלקחו נתונים מעונה קודמת.

לוח מס' 2:

התפלגות הכמויות ליעדים השונים (טון)

יעד	כמות
מועצה	13,076
מזרח אירופה	15,167
בררה(1)	3,137
סה"כ	31,370

(1) הונח שהבררה מהווה 10% מסך הכמות.

טור מ"ק: יתרת הנפקד מהקבלן, מניעת אוזלה ומאזנת פלאשבק אוצרי ומשלוח עיי הפרי בע"מ

הסבר	תאריך	תשלום עד סוף	תשלום לפי מקבל	מקבל הקבלן ואוצרי	מניעת אוזלה	מקבל	מאזנת	מקבלים	מאזנת אוזלה	מקבלים מאזנת אוזלה	יתרה	יתרה		
מקבאה עיי הפרי	1/8	3,137,000									-3,137,000	-3,137,000		
הוצ' אוצרי מיוחד עבור הפרי למועדה לתשלום	31/12			1,506,870	1,506,870	468,565	468,565				-5,112,435	-1,975,435		
תשלום עבור הפרי שהוקצע עד 31/12	10/1	3,997,400	860,400								-5,972,835	-860,400		
הקצאת מאזנאדה	10/1										-3906,023	+2066,812	1,500,000	1,500,000
הוצ' אוצרי ומיוחד עבור הפרי למועדה לתשלום אוצרי	31/1			738,456	2,245,320	397,265	865,830				-5041,738	-1,135,715		
הפרשים מאזנאדה	31/1							914,107	1,480,919	—	-4127,631	+914,107	—	—
תשלום עבור הפרי שהוקצע עד 31/12	10/2	4,527,200	529,800								-4657,431	-529,800		
הוצ' על חשבון אוצרי עבור הפרי למועדה ע"ח 31/12	10/2					347,641	1,213,475				-5,005,072	-347,641		
הקצאת מאזנאדה ומאזנת אוזלה	10/2							480,562	1361,481	1,846,310	-3478,200	+1526,872	2,546310	1,846,310
תשלום עד סכום ואוצרי קיבל ומאזנת (2000 טון)	10/2	4727,200	200,000			69,000	1273,475				-3738,200	-260,000		
הקצאת מאזנאדה 2000 טון מהסה	15/2							150,000	2111,481	—	-3588,200	+150,000	—	—
הוצ' אוצרי מניעת אוזלה מאזנאדה	29/2			761,830	3,009,150	160,890	1,434,365				-4512,920	-924,720		
הוצ' עבור מאזנאדה עבור הפרי למועדה ע"ח 1/2	29/2					294,745	1,729,110				-4807,665	-294,745		
תשלום עבור הפרי שהוקצע עד 29/2	10/3	5,113,900	386,700								-5194,365	-386,700		
הקצאת מאזנאדה ומניעת אוזלה	10/3							194,625	2306,106	1,694,850	-3381,890	+1889,475	4291,160	1,694,850
הפרשים מאזנאדה	15/3							1,500,000	3806,106		-1804,890	+1500,000		
הוצ' אוצרי למניעת אוזלה ומאזנאדה	31/3			1,085,670	4,094,820	176,015	1,855,125				-3096,575	-1211,685		
הוצ' על חשבון אוצרי עבור הפרי למועדה ע"ח 29/2	31/3					119,370	1,034,995				-3135,945	-119,370		
תשלום עבור הפרי שהוקצע עד 31/3	10/4	5593,300	489,400								-3619,345	-489,400		
הקצאת מאזנאדה ומניעת אוזלה	10/4							152,487	3958,543	1442,390	-2024,118	+1595,227	5683,350	1442,390
הוצ' עיי הפרי עבור קיבל ומאזנת (1133 טון)	10/4	5711,000	113,700			34,110	2,008,605				-2,137,928	-447,810		
הקצאת מאזנאדה 1133 טון מהסה	15/4							85,272	4043,815		-2,008,656	+85,272		
הוצ' עבור מאזנאדה ומניעת אוזלה	30/4			—	—	872,650	2,881,255				-2959,306	-872,650		
הוצ' על חשבון אוצרי עבור הפרי למועדה ע"ח 31/3	30/4					93,495	2,974,750				-3052,801	-93,495		
הפרשים מאזנאדה	1/5							800,000	4843,815		-2252,801	+800,000		
תשלום עבור הפרי שהוקצע עד 1/5	10/5	6,274,000	563,000								-2815,801	-563,000		
הקצאת מאזנאדה ומניעת אוזלה	10/5							1,055,625	5899,444	1,000,000	-760,176	+2,055,625	6683,950	1,000,000
הוצ' על חשבון אוצרי עבור הפרי למועדה ע"ח 1/5	31/5					647,450	3,622,200				-1407,625	-647,450		
תשלום מאזנת אוזלה	30/6									1,050,710	-356,915	+1,050,710	3,734,660	1,050,710
הפרשים מאזנאדה	30/7							1,000,000	6899,444		+643,085	+1,000,000		

3/ס

נספח 3/א:

תחשיבי הוצאות ותקבולים עבור פרי למזרח אירופה

א. הוצאות: כמות הפרי המיוצא – 15,166 טון.

1. תשלום ע"ח פרי:

200 ל"י לטון = 4.0 ל"י לחיבה.

עם תחילת העונה משולמת מקדמה בסך 100 ל"י לטון.

ובעת קבלת הסחורה משולמת היתרה –(100 ל"י לטון).

2. הוצאות קטיף, הובלה ואריזה:

מחיר תיבת ברוס	2.30	ל"י לחיבה
הוצאות ניור	0.50	ל"י "
הוצאות אריזה	0.80	ל"י "
ס ה " כ הוצאות לארגז	3.60	ל"י "
מס' תיבות לטון	50.-	
הוצאות אריזה לטון	180.-	ל"י לטון
בנוסף הוצאות קטיף והובלה לבית אריזה	30.-	ל"י לטון
בנוסף הוצאות הובלה לנמל	10.-	ל"י לטון
הוצאות נמל ואחרות עד פו"ב	50.-	ל"י לטון
סה"כ הוצאות קטיף הובלה ואריזה	270.-	ל"י לטון

3. סה"כ הוצאות על טון לייצוא:

א. תשלום ע"ח פרי –	200	ל"י לטון
ב. הוצאות הובלה, קטיף ואריזה –	270	ל"י לטון
ג. סה"כ הוצאות על טון	470	ל"י לטון

ב. תקבולים:

תקבול עבור טון יצוא מסחכם ב–100$.

לפי 5.1 ל"י = 1$ ליצוא הרי שתקבול עבור טון בל"י יסחכם ב–510 ל"י.

ג. תקבול נטו:

1. תקבול עבור טון ליצוא –	510	ל"י
2. הוצאות קטיף, הובלה ואריזה לטון–	470	ל"י
3. רווח לטון	40	ל"י/טון
4. סה"כ כמות מיוצא למזרח אירופה	15,166	טון
5. תקבול נטו עבור הפרי (4×3) =	606,640	ל"י

נספח 3/ב:

תחשיב הוצאות ותקבולים עבור פרי למועצה

א. הוצאות: כמות הפרי למועצה 13,067 טון.

1. תשלום ע"ח פרי: 200 ל"י לטון (כמו למזרח אירופה).

2. קטיף, הובלה ואריזה:

עבור האריזה אינו משלם מיד אלא חודש אחרי קבלתה לפי 2.30 ל"י לארגז.
(115 ל"י לטון).

סך הוצאות קטיף הובלה ואריזה 270 ל"י לטון (כמו למזרח אירופה).

3. סה"כ הוצאות על טון:

תשלום ע"ח פרי -	200	ל"י/טון
הוצאות הובלה, אריזה וקטיף-	270	ל"י/טון
סה"כ הוצאות לטון	470	ל"י/טון

ב. תקבולים:

שבוע אחרי קבלת הפרי המועצה משלמת מקדמה בסך 3.75 ל"י לתיבה. ההפרשים משולמים עם סיום העונה.

חישוב ההפרשים בסוף העונה נעשה לפי $100 לטון (10.2 × 50 ארגז) הנתון נלקח מדוח"ת המועצה לשיווק פרי הדר לשבוע מ-21.4.72 - 27.4.72)

1. מקדמה מהמועצה 3.75 ל"י לתיבה.
כפול מס' תיבות-לטון -50.
מקדמה מהמועצה 187.5 ל"י/טון

2. הפרשים בסוף העונה 6.45 ל"י לתיבה (10.2 - 3.75 = 6.45)
-50.
הפרשים לטון 322.5 ל"י

3. סה"כ תקבול לטון מהמועצה.

מקדמה	187.5	ל"י/טון
הפרשים	322.5	ל"י/טון
סה"כ תקבול	510.0	ל"י/טון

ג. תקבול נטו:

1.	תקבול עבור טון לייצוא	510	ל"י טון
2.	הוצאות קטיף הובלה ואריזה	470	ל"י טון
3.	רווח לטון	40	ל"י
4.	סה"כ כמות למועצה	13,067	טון
5.	תקבול נטו עבור הפרי (3×4)	522,680	ל"י.

נספח 3/ג':

תחשיב הוצאות ותקבולים עבור בררה

א. הוצאות: כמות הבררה 3,137 טון.

1. תשלום ע"ח פרי:

200 ל"י לטון (כמו למזרח אירופה).

2. הוצאות קטיף והובלה:

אין הוצאות אריזה.

הוצאות קטיף והובלה - 30 ל"י לטון.

3. סה"כ הוצאות על טון פרי:

תשלום ע"ח פרי	200	ל"י/טון
הוצאות קטיף והובלה	30	ל"י/טון
סה"כ הוצאות על טון	230	ל"י/טון

ב. תקבולים:

75 ל"י לטון. (תשלום שהתעשיה משלמת).

ג. תקבול נטו:

1. תקבול עבור בררה	75	ל"י טון
2. הוצאות (ע"ח פרי, הובלה-קטיף)	230	ל"י טון
3. הפסד על הבררה	155	ל"י טון
4. סה"כ בררה	3,137	טון
5. סה"כ הפסד על בררה (3×4)	486,235	ל"י.

נספח 3/ד':

תחשיב הוצאות ותקבולים לדונם פרדס

1. סה"כ יבול מדונם פרדס 3.25 טון לדונם.
2. ערך הפרי 200 ל"י / לטון.
3. סה"כ ערך הפרי (1x2) 650 ל"י לדונם.
4. תחשיב הוצאות לדונם פרדס 419 ל"י לדונם.*
5. עודף ברוטו לדונם (4 - 3) 231 ל"י לדונם.
6. למר אבו אל-חיר 250 דונם פרדס.
7. הכנסתו השנתית של מר אבו אל-חיר מפרדסיו (6x5) = 57,750 ל"י

---

* תחשיב הוצאות לדונם פרדס מבוגר בעזה שנערך ב - 4.11.72.

סה"כ עבודה שכירה	77	ל"י	לדונם
סה"כ עבודה קבלנית	85	ל"י	לדונם
סה"כ עבודה	162	ל"י	לדונם
סה"כ כלים	20	ל"י	"
סה"כ חומרים	118	ל"י	"
ריבית להון חוזר (6%) שנה	9	ל"י	"
החזר הון מטע 6% 30 שנה	110	ל"י	"
סה"כ כללי	419	ל"י	לדונם.

נספח 3/ה':

הכנסה שנתית כוללת

הכנסה מייצוא פרי למזרח אירופה	606,640	ל"י
הכנסה עבור פרי הממועצה	522,680	ל"י
סה"כ הכנסה מייצוא	1,129,320	ל"י
הפסד מברירה	486,235	ל"י
סה"כ הכנסה מתפעול בית אריזה וסחר בפרי	643,085	ל"י
הכנסה מפרדס	57,750	ל"י
סה"כ הכנסה שנתית	700,835	ל"י

[illegible]

[illegible]

1. [illegible]

2. [illegible]

3. [illegible]

[illegible] 1.5 [illegible].

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
<u>אגף לתכנון כולל</u>

בית אריזה אבו-אל-חיר

בהתאם להחלטת ועדת המנכלים נבדקו שנית אומדני הנזקים של מר אבו אל-חיר כתוצאה מהשריפה ונבדקה אפשרות החזרת ההלואה של מר אבו אל-חיר.

<u>מסקנות:</u>

1. אומדן הנזקים שנגרם לבית האריזה (מבנים וציוד) מסתכם בכ-570,000 ל"י.
   מצ"ב דו"ח אומדן הנזקים שנערך ע"י מר מ. קידר מהמדור לתיכנון מפעלים (נספח מס' 1).
2. אומדן הנזקים שנגרם לפרי, חומרי אריזה וכו' מסתכם בכ-1,165,000 ל"י.
   מצ"ב דו"ח אומדן הנזקים שנערך ע"י מר פ. עמיר מנהל חברת "עזהדר" (נספח מס' 2).
3. א) לפי אומדן זהיר ביותר (חסם תחתון) הכנסתו של מר אבו אל-חיר מסתכמת בכ-360,000 ל"י.
   הכנסה זו מקורה ביצוא פרי הדר למזרח אירופה ולמועצה לשיווק פרי הדר ואיננה כוללת הכנסה נוספת מאריזת הפרי ומעיבוד 250 דונם פרדס שבבעלותו.

   ב) לפי הערכתנו הכנסתו השנתית של מר אבו אל-חיר מגיעה לכ-700,000 ל"י מהם כ-60,000 ל"י מעיבוד פרדסו וכ-640,000 ל"י מאריזה וסחר בפרי.
   זוהי גם הערכה זהירה מכיון שבחישובנו לקחנו בחשבון שכאילו כל פרי ההדר שייצא מר אבו אל-חיר קיבל תמורה של 510 ל"י לטון - שהיא מחיר הולנסיה.
   למעשה מתוך סה"כ הכמות ששיווק מר אבו אל-חיר שווקו כ-4,875 טון אשכוליות וכ-7,464 טון שמוטי שמקבלים מחירים גבוהים מהולנסיה.

   ג) במידה ומר אבו אל-חיר יקבל הלואה בסך 1.5 מליון ל"י למשך 5 שנים, יהיה עליו להחזיר הלואה זו בתשלומים רבע שנתיים של כ-80 אלף ל"י כל תשלום, דהיינו כ-320 אלף ל"י בשנה.
   לדעתינו יוכל מר אבו אל-חיר לעמוד בתשלומים אילו רצ"ב חזכירנו "בדיקת אפשרות ההלואה של מר אבו אל-חיר" (נספח מס' 3).
4. לאור האמור בסעיפים הקודמים אנו ממליצים להעמיד לרשות מר אבו אל-חיר הלואת פיתוח בסך 1.5 מליון ל"י למשך 5 שנים.

הקריה ת"א כ"א אייר תשל"ב
5.5.1972

4801/00

נספח 1

אל: מר ע. לנדאו

מאת: המדור לחכנון מפעלים

הנדון: אומדן הנזקים לבית האריזה לפרי הדר של מר אבו אל חיר ליד עזה.

רצ"ב אומדן הנזקים הנ"ל כפי שערך מר מ. קידר מהמדור, בהתאם לבקשתכם ובתאום אתכם.

ב ב ר כ ה

מרדכי שימאן
מנהל המדור לחכנון מפעלים

העתק: ד"ר א. קדם

מדינת ישראל
משרד החקלאות

הסוכנות היהודית לא"י
המחלקה להחישבות

המרכז להיכנון ופיתוח חקלאי והחישבותי
האגף לתכנון כפרי - אזורי

הקריה ת"א, כא' אייר חשל"ב
4 במאי 1972

בית אריזה להדרים 4801/00
עזה

הנדון: <u>אומדן הנזקים לבית האריזה לפרי הדר של מר אבו אל חיר ליד עזה.</u>

א. <u>סיכום</u>

1. בדו"ח הראשון שהגיש האגף לתכנון כולל בנדון, נאמד הנזק הישיר בבית האריזה בכ - 570.000 ל"י, מתוך נזק כולל של כ - 2.5 מיליון ל"י. (1

2. בתאום עם מר פנחס עמיר, מנהל "עזהדר" ועם מר רפי וויס מהאגף לתכנון כולל, אנו ממליצים לקבל אומדן ראשון זה של הנזק הישיר אם כי בהרכב שונה.

ב. <u>פירוט</u>

1.1. בית האריזה של מר אבו אל חיר הוקם ליד עזה ב - 1968, על שטח של כ- 14 דונם, ובכושר אריזה של כ - 8,000 - 12,000 תבות / משמרת.

1.2 המבנים שתוכננו ע"י מר פייטלזון מהרצליה היו בגדלים דלהלן:

א) משרדים ושרותים 2 קומות בסה"כ 600 $מ^2$
ב) מבנה בטון כולל רצפת בטון 4,000 $מ^2$
ג) סככת אסבסט עם רצפת אספלט 3,750 $מ^2$

1.3 ספק הציוד היה מר בן יעקב מאזור. להלן מרכיבי הציוד העיקריים:
א) מערכת הפיכה של ת"ש בכושר שפיכה של כ - 1.800 - 2400 ת"ש/ שעה
ב) מערכת רחיצה חטוי, דינוג וייבוש.
ג) מערכת בירור אחת הכוללת 4 שולחנות (2
ד) מערכת סימול
ה) מערכת מיון ואריזה הכוללת 7 מכונות "ספרדיות" לאריזה מהירה.
ו) מונורייל לחלוקת תיבות ריקות.
ז) מערכת סגירת תיבות הכוללת מכונת ברוסים ומכונת קרטונים.

(1 לא נתבקשנו לחת את חוות דעתנו בנדון.

(2 ברצועה נוהגים לעשות בירור ראשון בפרדס ולכן אין צורך בשחי מערכות בירור.

2. <u>תאור הדליקה</u>

2.1 בעונת 71/72 פרצה דלקה בבית האריזה הנ"ל. בית האריזה לא היה מבוטח.
מאחר והממשל מעונין לסייע למר אבו אל חיר, נתבקשנו אנו להגיש סיוע מקצועי לאגף לחכנון כולל ולהעריך את נזקי הדליקה.

2.2 מירב הנזקים היו בפרי, ובחבות ובחמרי האריזה שנשרפו כליל.
הדגשנו במפורש שאין בידינו הידע להעריך נזקים אלה.

2.3 האש נגרמה כנראה ע"י קצר חשמלי והתפשטה במהירות ע"י מערכת החשמל על פני כל המפעל.
מוקדי הנזק העיקריים למבנה היו במקומות בו נערם פרי ארוז, חומר גלם, או חומרי אריזה.
מבנה האספסט כולל ריצפת האספלט נשרפו כליל. גם במבנה הבטון יש סדקים והוצבו שם חמוכות זמניות, כדי למנוע החמוטטות חלק מהבנין.

מערכת החשמל כולל המנועים ניזוקה כולה ובמכונות נשרפו כל הסרטים וכל החלקים מפלסטיק(1 מגומי ומעץ (2 צבע המגן של המכונות נשרף כולו.

2.4 בית האריזה שוקם זמניח בתוך מבנה הבטון בלבד מערכת החשמל והמנועים במבנה הבטון וכל הסרטים חודשו ,מיסבים וגלילים שהתעקמו הוחלפו. כמו כן חודשו 10 מ' מכבש של מכונת הקרטונים.

3. <u>אומדן הנזק</u>

3.1 <u>תשתית</u>
רצפת אספלט 2.500 $מ^2$, לפי 6 ל"י /$מ^2$ — 15,000 ל"י

3.2 <u>מבנים</u>

3.2.1.	מבנה האסבסט 3,750 $מ^2$, לפי 60 ל"י/$מ^2$	225,000 ל"י	
3.2.2	מבנה הבטו	25,000 "	
3.2.3	מבנה המשרדים והשרותים (דלחות חלונות צבע)	12,000 "	262,000 ל"י

3.3 <u>מערכת חשמל</u> (3

3.3.1	לוחות פיקוד	20,000 ל"י
3.3.2.	אינסטלציה	60,000 "
3.3.3	מנועים	80,000 " 160,000 ל"י(3

3.4 <u>ציוד להרכבה</u> (4

3.4.1	סרטים, מיסבים גלילים וכו'	82,000 ל"י	
3.4.2	מכבש למכונת הקרטונים 10 מ'לפי 1,600 ל"י/ מ'	16,000 "	98,000 ל"י

3.5 <u>ציוד משרדי</u>

3.5.1	6 שולחנו כתיבה	5,500 ל"י	
3.5.3	מרכזיה 5 קווים "תדיראן"	5,000 "	
3.5.3	מכשירי קשר תוצרת אמפא	3,500	
3.5.4	כיסאות	2,200	
3.5.5	ארונות	2,000	
3.5.6	מכונת כתיבה ומכונח חישוב "אוליבט"	6,800	25,000 ל"י

ס"ה כולל 570,000 ל"י

ב ב ר כ ה,
מרדכי קדר
מרדכי קדר.

---

1) במיסבים של משעני גלילים יש חלקי פלסטיק.
2) במכונות "הסכרדיות" יש חלק גומי וקשחות עץ.
3) קיים הסכם על תיקוני חשמל בסך 140.000 ל"י שאינו כולל את תיקוני החשמל במבנה האסבסט.
4) על תיקון נזקים אלה יכול בעל המפעל להציג קבלות.

„עזהדר" חברה בע"מ

תל־אביב, 10.5.72

לכבוד
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי

א.נ.,

בסיכום לסיור שנערך בנוכחות מר וייס ממשרדכם, הרינו לפרט להלן את אומדן הנזקים שנגרמו לביא"ר הנ"ל כפי שהוערכו על ידנו מיד לאחר השריפה וכן מפירוטים שונים שנתקבלו ע"י קמ"ט חקלאות וע"י בית האריזה.

כמו כן אנו מצרפים בלוטה מכתבו של מר אבו אל חיר בצירוף קבלות והערכות על שיקום ביא"ר.

בביא"ר של אבו אל חיר שהינו בית אריזה מודרני שהוקם בכספו של מר אבו אל חיר ללא כל עזרה של הממשל, פרצה שריפה שגרמה לנזק כולל הנאמד בכ- 2.5 מיליון ל"י. מכלל הנזק הנ"ל חלקו של מר אבו אל חיר נאמד בכ- 1.8 מליון ל"י. יתרת הנזק נגרם לרכוש של המועצה לשיווק פרי הדר ולסוחרים מקומיים. הנזק של מר אבו אל חיר נגרם עקב שריפת חמרי אריזה, פרי, מכונות, מבנים וציוד משרדי, שלא היו מבוטחים וזאת משום שלא נמצאה חברת ביטוח שהיתה מוכנה לבטח רכוש זה.

לאחר השריפה נמצא מר אבו אל חיר בחובות של כ- 1,300,000 ל"י מזה כ- 1,000,000 ל"י לספקי הפרי, ספקים שונים, נהגים וכו'. וכ- 300,000 ל"י הוצאות שכבר נעשו לשיקום בית האריזה.

במידה ומר אבו אל חיר לא יקבל עזרה במימון נראה כי לא יוכל לעמוד בהתחיבויותיו לנושים השונים ובשנה הבאה לא יקבל פרי לאריזה.

להלן אומדן הנזק: -

1. אומדן הנזקים למבנים, מכונות וציוד - ראה מכתבו ותרגומו.

2. לפי הערכתנו, אומדן הנזקים לחמרי אריזה ופרי ארוז על חשבוננו הפרטי של אבו אל חיר אשר אינם מכוסים ע"י כל ביטוח או ע"י המועצה כדלקמן: -

27,000 תיבות שדה	80,000 ל"י	
168,000 ברוס וקרטון	360,000 ל"י	
21,500 טון נייר	64,500 ל"י	
חמרים שונים (דבק, ציוד אריזה , תויות, מדבקות)	60,000 ל"י	
700 טון פרי לא ארוז בתיבות	140,000 ל"י	
44,500 מיכלים ארוזים-פרי בלבד	220,000 ל"י	
48,000 תיבות פרי ארוז ליצוא ליגוסלביה (הפרי בלבד)	220,000 ל"י	1,164,500 ל"י

3. אומדן הנזקים של המועצה לשיווק פרי הדר: -

44,500 מיכלים, חמרי אריזה	100,000 ל"י	
10 טון נייר	30,000 ל"י	
270,000 מיכלים וברוסים	500,000 ל"י	
2,000 משטחים	100,000 ל"י	730,000 ל"י

בכבוד רב,
"עזהדר" בע"מ
פ. עמיר
מנהל

המען:-מברקים „ציטרוס" תל־אביב. טלפון 440411

Office .305 ' 1857
Home . 375

شركة ابو الخير التجارية

مكتب : ٣٠٥ ، ١٨٥٧
منزل : ٣٧٥

ABOU ELKHAIR COMMERCIAL CO.

تجارة عامة - تعبئة وتصدير الحمضيات

GENERAL COMMERCE, PACKING & EXPORTING CITRUS

R. C. : 5893 P. O. B. : 48 CABLE - ELKHAIR برقياً - الخير ص . ب : ٤٨ س . ت : ٥٨٩٣

Gaza ١٩٧٢/٥/٤ غزه في

السادة/ مجلس الحمضيات الاسرائيلي المحترم
تل ابيب

تحية وبعد

نرفق لسيادتكم طيه فواتير اصلاح وتقدير التلف الذي اصاب ماكينات ومخازن ومكاتب مصنعنا بسبب الحريق الذي شب في المصنع مساء يوم ٧٢/٢/٢٨ وذلك بناء على طلب الخبراء الذين زاروا المصنع امس ١٩٧٢/٥/٢ برفقة السيد/ بني أمير.

ليره اسرائيليه			
١٢٦٥٤٢	٧٥	فاتورة رقم ١	لتصليح الكهرباء وتابلوهات واسلاك وكابل
٣٢٣٧٠		فاتورة رقم ٢	تقديريه لتكملة اصلاح الكهرباء
٨١٨٠٠		فاتورة رقم ٣	لتصليح ماكنات المصنع وثمن فراستي واسفنج ودروس وجنازير
١٧٠٠٠		فاتورة رقم ٤	اصلاح ماكنة الكرتون ومكبس جديد بدل تالف طول ١٠ متر
٩٠٠٠		فاتورة رقم ٥	اصلاح منورول مع جنزير كامل بدل تالف طول ٦٧ متر
٣٦٠٠٠٠		فاتورة رقم ٦	أعادة بناء مخازن وسقف لمساحة ٤٠٠٠ متر مربع /
٥٤٠٠		فاتورة رقم ١٢	ثمن ابواب وشبابيك خشب وحديد وزجاج مع تركيب
٢٦٨٠			طراشة ودهان الشبابيك والحيطان
٣٥٠٠			تحويلة تلفون وماكنات تلفون عدد ٤
٣٧٥٥			ميكرفون
٣٦٤٩			انتركوم
٣٨٠٥			مكنة طباعة عدد ٢ عربي وانجليزي
٤٠٠٠			مكنة حاسبة
٢٧٥٠			طاولة مكتب عدد ٥
٩٠٠			كراسي فوتيه عدد ١١
٢٤٠٠			كراسي عادية عدد ١٨
٢٤٠٠			خزانات حفظ اوراق ومستندات عدد ٦
١٤٠٠٠٠			خزانات دولاب عدد ٢
٦١١٩٥١	٧٥		أرضية اسفلت للمصنع مساحة ٤٠٠٠ متر مربع تقديري
٣٥٠٠٠			قرطاسية ودفاتر وتنظيف اثار الحريق وعمال
٦٤٦٩٥١	٧٥		

فواتير ارقام ٧، ٨، ٩، ١٠، ١١ وبعضها بدون فواتير

"עזהדר" חברה בע"מ

תל-אביב, 4.5.72

נשפח מס 2/ג

לכבוד
המועצה לשווק פרי הדר
ת ל - א ב י ב

א.נ.,

הננו מחכבדים לצרף בזה קבלות תקונים והערכות נזק שנברם למכונות ולמחסנים ולמשרדי בית האריזה שלנו עקב השריפה אשר פרצה בו ערב יום 28.2.72 וזאת לבקשת המומחים אשר בקרו בביהא"ר ערב ה- 3.5.72, בלווית מר פנחס עמיר.

בל"י	חשבון	פרטים
136542.75	1	תקון חשמל, לוח הבקרה, חוטים, וכבלים
- 32370.	2	הערכת תקון להשלמת תקון החשמל.
- 81800.	3	תקון מכונות ביתא"ר ומחיר מברשות ספוג, גלגלי שיניים ושרשראות.
- 17000.	4	תקון מכונות הקרטון ושטנץ חדש באורך 10 מטר.
- 9000.	5	תקון מונורול עם שרשראות קומפלט באורך 67 מטר.
- 260000.	6	בניית מחסן וסככה מחדש בשטח 4000 ממ"ר.
- 5400.	12	מחיר דלתות, חלונות עץ, ברזל וזכוכית כולל הרכבה.
- 2680.		סיוד וצביעת חלונות וקירות.
- 3500.		מרכזית טלפון ו-4 מכשירי טלפון.
- 3755.		מיקרופונים ואינטרקום.
- 3649.		2 מכונות כתיבה ערבית ואנגלית.
- 3805.		מכונת חישוב.
- 4000.		5 שולחנות כתיבה למשרד.
- 2750.		11 כסאות משרד.
900. -		18 כסאות רגילים.
2400. -		6 ארונות לשמירת ניירות ומסמכים.
2400. -		2 ארונות בגדים.
40000. -		משטח אספלט למפעל בשטח 4000 ממ"ר.
35000. -		יומנים וספרי חשבונות וניקוי עקבות השריפה כולל שכר עבודה.
646,951.75		

אבו-אל-חיר.

תמען:-מברקים „ציטרוס" תל-אביב. טלפון 440411

4.70 — 20/100/1 45 טופס

נספח מס' 3:

בדיקת אפשרות החזרת הלואה ע"י מר אבו אל-חיר

מבוא: לאחר דיון בועדת מנכלים נתבקש האגף לתכנון כולל לחוות דעתו על יכולתו של מר אבו אל-חיר להחזיר הלואה על סך של 1.5 מליון ל"י במשך 5 שנים, והרי חוות דעתנו:

מסקנות והמלצות:

1. לפי אומדן זהיר ביותר (חסם תחתון) הכנסתו של מר אבו אל-חיר מסחכמת בכ-360,000 ל"י. הכנסה זו מקורה בייצוא פרי הדר למזרח אירופה ולמועצה לשיווק פרי הדר ואיננה כוללת הכנסה נוספת מאריזת פרי ומעיבוד 250 דונם פרדס שבבעלותו.

2. לפי הערכתינו הכנסתו השנתית מחפעול בית האריזה ומסחר בפרי מגיעות לכ-643,000 ל"י. סך הוצאות ע"ח פרי, קטיף, הובלה ואריזה מסחכמות ב-13,991,020 ל"י. כאשר הוצאות הובלה קטיף ואריזה של פרי למזרח אירופה הסחכמו ב-4,094,820 ל"י ולמועצה 3,622,200 ל"י, ההוצאות ע"ח פרי היו 6,274,000 ל"י. (מחוכם 3,033,200 ל"י עבור פרי למזרח אירופה, ו-2,613,400 ל"י למועצה ו-627,400 ל"י עבור בררה). הפדיון עבור הפרי מהמועצה וממזרח אירופה מסחכמות ב-14,634,100 ל"י, (מהמועצה 6,899,440 ל"י, ועבור פרי למזרח אירופה 7,734,660 ל"י).-ראה לוח מס' 3.

3. בנוסף להכנסתו מחיפעול בית האריזה למר אבו אל-חיר הכנסה שנחית נוספת של כ-60,000 ל"י מבעלות על 250 דונם פרדס. (ראה נספח 3/ד).

4. הכנסתו השנתית הכוללת של מר אבו אל-חיר מסחכמת בכ-700,000 ל"י. לאור זאת ניראה שהוא יוכל לעמוד בהחזרת הלואה של 1.5 מליון ל"י במשך 5 שנים בתשלומים רבע שנתיים בריבית של 6%, כאשר כל תשלום רבע שנתי מסחכם בכ-78,375 ל"י, (תשלום שנתי של כ-320 אלף ל"י).

כללי: בבחינת כמויות ומחירי הפרי שמר אבו אל-חיר סחר בהם הסתמכנו לגבי העונה הנוכחית (71/2) על דוחות השיווק של פרי הדר שנמסרו ע"י ד"ר טורק מנהל מח' הדרים עזה. לגבי יתרת העונה שעדיין בעיצומה נלקחו כמויות מקבילות לאילו של אשתקד.

נתונים על מחירי פרי הדר והוצאות אריזה נתקבלו גם ממר פ. עמיר מנכ"ל "עזהדר" וכן ממר אבו אל-חיר בעל בית האריזה.

קנית הפרי נעשית על העץ, עם הקניה משלם מר אבו אל-חיר מקדמות ע"ח הפרי בסך של 50% מערך הפרי (100 ל"י לטון).

כשבוע לאחר אריזת הפרי הוא משלם את היתרה.

המקדמות ע"ח הפרי הסתכמו בכ-3.1 מליון ל"י.

במשך העונה יוצאו דרך בית האריזה 28,233 טון פרי. (המהווים כ-90% מכלל הפרי שנקנה ע"י מר אבו אל-חיר. 10% הנוספים (3,137 טון) נמכרו כבררה לפי 75 ל"י לטון, התשלום התקבל עם המכירה).

עבור הכמות המיוצאת דרך המועצה (13,067 טון) הוא מקבל מקדמה בסך 3.75 ל"י לתיבה כשבוע לאחר מסירת הפרי. עם סיום העונה נעשית התחשבנות והוא מקבל את ההפרשים. (בסיכום התקבול לטון הוא 510 ל"י).

עבור הכמות המיוצאת למזרח אירופה (15,166 טון) מר אבו אל-חיר מקבל 510 ל"י לטון, כאשר התשלום עבור כל משלוח מתקבל כ-5 - 4 חודשים לאחר מסירת הפרי.

הוצאות קטיף אריזה והובלה (לבית אריזה ולנמל) עבור פרי לייצוא מסתכמים ב- 270 ל"י לטון.

לוח מס' 1:

התפלגות היצוא לפי חודשים וסוגי הפרי למועצה, למזרח אירופה וברה בטונות *

פ י ר ו ט	תאריך	שמוטי	אשכוליות	ולנסיה	ברה	ס ה " כ
למזרח אירופה	31/12	3035	2546	-	-	5581
למועצה	31/12	1793	1230	-	-	3023
למזרח אירופה	31/1	674	142	1919	-	2735
למועצה	31/1	1842	721	-	-	2563
ברה	15/2	-	-	-	2000	2000
למזרח אירופה	29/2	120	-	2709	-	2829
למועצה	29/2	-	236	802	-	1038
למזרח אירופה	31/3	-	-	4021	-	4021
למועצה	31/3	-	-	813	-	813
ברה	15/4	-	-	-	1137	1137
למזרח אירופה**	30/4	-	-	-	-	-
למועצה**	30/4	-	-	5630	-	5630
ס ה " כ		7464	4875	15894	3137	31370

הערות:

* לפי נתוני ד"ר טורק.

**מאחר שלתאריך 30/4 אין עדיין נתונים מהעונה הנוכחית הרי שנלקחו נתונים מעונה קודמת.

לוח מס' 2:

התפלגות הכמויות ליעדים השונים (טון)

יעד	כמות
מועצה	13,076
מזרח אירופה	15,167
בררה(1)	3,137
סה"כ	31,370

(1) הונח שהבררה מהווה 10% מסך הכמות.

שם הסטודנט: יתרת הנפש מתקדמי, מערכת ההפעלה ומחשבי מחשבים אלגוריתמים ומבנה נתונים בלתי.

הסבר	תאריך	יתרת פתיחה	יתרת פתיחה לפי מלאי	עלות המכר	עלות המכר לפי מלאי	מלאי סופי	מלאי ממוצע	עלות המכר	עלות המכר לפי מלאי	מלאי סופי	מלאי ממוצע	עלות המכר	יתרה		
מלאי פתיחה	1/8	3,137,000	3,137,000										-3,137,000	-3,137,000	
קניות במהלך השנה לפי שיטת הממוצע הנע	31/12							468,565	468,565	1,506,870	1,506,870		-5,112,435	-1,975,435	
מכירות שבוצעו עד ליום 31/12	10/1	3,997,400	860,400										-5,972,835	-860,400	
מלאי ממוצע	10/1					566,812	566,812					1,500,000	-3906,023	+2,066,812	1500000
קניות במהלך השנה לפי שיטת הממוצע הנע	31/1			738,456	397,265	2,245,320		865,830	397,265				-5041,738	-1,135,715	
הפרשים מחושבים	31/1					914,107	914,107					—	-4127,631	+914,107	—
מכירות שבוצעו עד ליום 31/12	10/2	4,527,200	529,800										-4657,431	-529,800	
קניות עד תאריך אלגוריתם שבוצעו עד ליום 31/12	10/2							1,213,475	347,641				-5,005,072	-347,641	
מלאי ממוצע ומחירים שלילים	10/2					1961,481	480,562					1,846,310	-3478,200	+1526,872	2,546,310
מכירות עד מכרה ומלאי קניות ומלאי (2000 יח)	10/2	4727,200	200,000					1,273,475	60,000				-3738,200	-260,000	
מלאי ממוצע 2000 יח מכרה	15/2					2111,481	150,000					—	-3588,200	+150,000	—
קניות אלגוריתם שבוצעו עד ליום 29/2	29/2			762,830	3,009,150			1,834,365	160,890				-4512,920	-924,720	
קניות שבוצעו ומחירים שלילים	29/2							1,729,110	284,745				-4807,665	-294,745	
מכירות שבוצעו עד ליום 29/2	10/3	5,113,800	396,700										-5194,365	-386,700	
מלאי ממוצע ומחירים שלילים	10/3					2306,106	194,625					1,694,850	-3304,890	+1889,075	4291,160
הפרשים מחושבים	15/3					3806,106	1,500,000						-1804,890	+1500,000	
קניות אלגוריתם ומחירים שלילים	31/3			1085,670	4,094,820			1,855,125	176,015				-3016,575	-1211,685	
קניות עד תאריך ומחירים שבוצעו עד ליום 29/2	31/3							1,974,495	119,370				-3135,945	-119,370	
מכירות שבוצעו עד ליום 31/3	10/4	5,597,300	483,400										-3619,345	-483,400	
מלאי ממוצע ומחירים שלילים	10/4					3958,543	1523,437					1442,990	-2024,118	+1595,227	5683,950
קניות עד תאריך ומחירים (1133 יח)	10/4	5711,000	113,700					2,008,605	34,110				-2,171,928	-147,810	
מלאי ממוצע 1133 יח מכרה	15/4					4043,815	85,272						-2086,656	+85,272	
קניות אלגוריתם ומחירים שלילים	30/4			—	—			2,881,255	872,650				-2959,206	-872,650	
קניות עד תאריך אלגוריתם ומחירים	30/4							2,934,750	93,495				-3052,801	-93,495	
הפרשים מחושבים	1/5					4843,815	800,000						-2252,801	+800,000	
מכירות עד ליום 30/4	10/5	6,274,000	563,000										-2815,801	-563,000	
מלאי ממוצע ומחירים שלילים	10/5					5899444	1,055,625					1,000,000	-760,176	+2,055,625	6683,950
קניות עד תאריך ומחירים עד ליום 30/4	31/5							3,622,200	647,450				-1403,625	-647,450	
מלאי ממוצע ומחירים	30/6											1,050,710	-356,915	+1,050,710	3,734,660
הפרשים מחושבים	30/7					6899,444	1000000						+643,085	+1,000,000	

נספח 3/א:

תחשיבי הוצאות ותקבולים עבור פרי למזרח אירופה

א. הוצאות: כמות הפרי המיוצא – 15,166 טון.

1. תשלום ע"ח פרי:

200 ל"י לטון = 4.0 ל"י לתיבה.

עם תחילת העונה משולמת מקדמה בסך 100 ל"י לטון.

ובעת קבלת הסחורה משולמת היתרה –(100 ל"י לטון).

2. הוצאות קטיף, הובלה ואריזה:

מחיר תיבת ברוס	2.30	ל"י	לתיבה
הוצאות ניייר	0.50	ל"י	"
הוצאות אריזה	0.80	ל"י	"
ס ה " כ הוצאות לארגז	3.60	ל"י	"
מס' תיבות לטון	50.-		
הוצאות אריזה לטון	180.-	ל"י	לטון
בנוסף הוצאות קטיף והובלה לבית אריזה	30.-	ל"י	לטון
בנוסף הוצאות הובלה לנמל	10.-	ל"י	לטון
הוצאות נמל ואחרות עד פו"ב	50.-	ל"י	לטון
סה"כ הוצאות קטיף הובלה ואריזה	270.-	ל"י	לטון

3. סה"כ הוצאות על טון לייצוא:

א. תשלום ע"ח פרי –	200	ל"י	לטון
ב. הוצאות הובלה, קטיף ואריזה –	270	ל"י	לטון
ג. סה"כ הוצאות על טון	470	ל"י	לטון

ב. תקבולים:

תקבול עבור טון יצוא ממתכם ב–$100.

לפי 5.1 ל"י = 1$ ליצוא הרי שתקבול עבור טון בל"י יסתכם ב–510 ל"י.

ג. תקבול נטו:

1. תקבול עבור טון ליצוא –	510	ל"י
2. הוצאות קטיף, הובלה ואריזה לטון–	470	ל"י
3. רווח לטון	40	ל"י/טון
4. סה"כ כמות מיוצא למזרח אירופה	15,166	טון
5. תקבול נטו עבור הפרי (4×3) =	606,640	ל"י

נספח 3/ב:

תחשיב הוצאות וקבולים עבור פרי למועצה

א. הוצאות: כמות הפרי למועצה 13,067 טון.

1. תשלום ע"ח פרי: 200 ל"י לטון (כמו למזרח אירופה).

2. קטיף, הובלה ואריזה:

עבור האריזה אינו משלם מיד אלא חודש אחרי קבלתה לפי 2.30 ל"י לארגז.
(115 ל"י לטון).

סך הוצאות קטיף הובלה ואריזה 270 ל"י לטון (כמו למזרח אירופה).

3. סה"כ הוצאות על טון:

תשלום ע"ח פרי -	200	ל"י/טון
הוצאות הובלה, אריזה וקטיף-	270	ל"י/טון
סה"כ הוצאות לטון	470	ל"י/טון

ב. תקבולים:

שבוע אחרי קבלת הפרי המועצה משלמת מקדמה בסך 3.75 ל"י לתיבה. ההפרשים משולמים עם סיום העונה.

חישוב ההפרשים בסוף העונה נעשה לפי 100$ לטון (10.2 × 50 ארגז) הנתון נלקח מדוח"ת המועצה לשיווק פרי הדר לשבוע מ-21.4.72 - 27.4.72)

1. מקדמה מהמועצה 3.75 ל"י לתיבה.
כפול מס' תיבות לטון - 50.
מקדמה מהמועצה 187.5 ל"י/טון

2. הפרשים בסוף העונה 6.45 ל"י לתיבה (10.2 - 3.75 = 6.45)
50.-
הפרשים לטון 322.5 ל"י

3. סה"כ תקבול לטון מהמועצה.

מקדמה	187.5	ל"י/טון
הפרשים	322.5	ל"י/טון
סה"כ תקבול	510.0	ל"י/טון

ג. תקבול נטו:

1.	תקבול עבור טון לייצוא	510	ל"י טון
2.	הוצאות קטיף הובלה ואריזה	470	ל"י טון
3.	רווח לטון	40	ל"י
4.	סה"כ כמות למועצה	13,067	טון
5.	תקבול נטו עבור הפרי (3×4)	522,680	ל"י.

נספח 3/ג':

תחשיב הוצאות ותקבולים עבור בררה

א. הוצאות: כמות הבררה 3,137 טון.

1. תשלום ע"ח פרי:

200 ל"י לטון (כמו למזרח אירופה).

2. הוצאות קטיף והובלה:

אין הוצאות אריזה.

הוצאות קטיף והובלה - 30 ל"י לטון.

3. סה"כ הוצאות על טון פרי:

תשלום ע"ח פרי	200	ל"י/טון
הוצאות קטיף והובלה	30	ל"י/טון
סה"כ הוצאות על טון	230	ל"י/טון

ב. תקבולים:

75 ל"י לטון. (תשלום שהתעשיה משלמת).

ג. תקבול נטו:

1. תקבול עבור בררה	75	ל"י טון
2. הוצאות (ע"ח פרי, הובלה-קטיף)	230	ל"י טון
3. הפסד על הבררה	155	ל"י טון
4. סה"כ בררה	3,137	טון
5. סה"כ הפסד על בררה (3x4)	486,235	ל"י.

נספח 3/ד':

תחשיב הוצאות ותקבולים לדונם פרדס

1. סה"כ יבול מדונם פרדס 3.25 טון לדונם.
2. ערך הפרי 200 ל"י / לטון.
3. סה"כ ערך הפרי (1x2) 650 ל"י לדונם.
4. תחשיב הוצאות לדונם פרדס 419 ל"י לדונם.*
5. עודף ברוטו לדונם (4 - 3) 231 ל"י לדונם.
6. למר אבו אל-חיר 250 דונם פרדס.
7. הכנסתו השנתית של מר אבו אל-חיר מפרדסיו (6x5) = 57,750 ל"י

---

* תחשיב הוצאות לדונם פרדס מבוגר בעזה שנערך ב - 4.11.72.

סה"כ עבודה שכירה	77	ל"י	לדונם
סה"כ עבודה קבלנית	85	ל"י	לדונם
סה"כ עבודה	162	ל"י	לדונם
סה"כ כלים	20	ל"י	"
סה"כ חומרים	118	ל"י	"
ריבית להון חוזר (6%) שנה	9	ל"י	"
החזר הון מטע 6% 30 שנה	110	ל"י	"
סה"כ כללי	419	ל"י	לדונם.

נספח 3/ה':

הכנסה שנתית כוללת

הכנסה מיצוא פרי למזרח אירופה	606,640	ל"י
הכנסה עבור פרי הממועצה	522,680	ל"י
סה"כ הכנסה מיצוא	1,129,320	ל"י
הפסד מברירה	486,235	ל"י
סה"כ הכנסה מתפעול בית אריזה וסחר בפרי	643,085	ל"י
הכנסה מפרדס	57,750	ל"י
סה"כ הכנסה שנתית	700,835	ל"י

נמל דייג ברצועת עזה - פרוגרמה ראשונית

1. הקדמה

בחינה ראשונית של האפשרות להקמת נמל דייג ושרותים נלווים ברצועת עזה נערכה במגמה לבדוק האם יש מקום לבחינה מפורטת יותר של הנושא.

הרעיון העומד מאחורי הבדיקה הראשונית היגו שיש מקום ויש צורך במעגן דייג נוסף שישרת חן את הדייגים הערביים של הרצועה, וחן את הדייגם הישראלים. צורך זה מודגש במיוחד לאור העובדה שחלק מהדייג הישראלי מרכז בדרום הארץ (דרומית לאשדוד), בעוד שירותי הנמל ניתנים לדייגים ושירותיהם במעגן הקישון הצפוני. שרותים משובים, הקובעים את רמת הכדאיות של הדייג כגון שירותי פריקה ומעיגה, קירור ושווק ניתנים היום לדייגים הדרומיים מתגאים מאד לא נוחים בנמל אשדוד, אשר איננו מתוכנן לשירות דייגים.

מבלי להכנס לנושא בחינת הכדאיות הכלכלית של נמל דייג ברצועה עזה, ברור שעצם קיום נמל כזה הנותן שירותים לדייג הדרומי עשוי לתת דחיפה רצינית מאד, הן לדייג הישראלי והן לדייג הערבי. כמו כן עשוי נמל דייג להשתלב בפרויקטים שונים של תיירות וקיים אותם ניתן לשלב במסגרת הנמל.

2. סיכום מימצאים:

2.1 נמל דייג

2.1.1 תשתית:

נמל חדייג ומיתקני העזר שלו, עשוי לשרת במצב מקיים כמות של כ - 4000 טון דגים בשנה, אשר כמחציתם נידוגים בימת ברדוויל. אולם ברור שפוטנציאל זה עשוי לעלות עקב קיום נמל הדייג אשר ישפר את יעילות ופעילות הדייג באיזור ויעודד כניסת עובדים נוספים לענף. מתוך הכמות הנידונה, כ - 1000 עד 1500 טון חינה דייג סרדינים הנזקק לשירותים מיוחדים כגון מיפעל לשימור דגים. כאומדן ראשוני ניתן להעריך הנמל ישרת כ - 150 סירות שונות מתוכן כ - 40 סירות דייג אורות.

2.1.2 שרותי עזר

מתקנים ושרותי עזר בסיסיים הנדרשים בנמל לבד מהמעגן הם:

בית קרור, וייצור קרח

בית מלאכה לתיקון סירות

סככות לתיקון רשתות

מחסנים לדייגים

מימשה

חנות למכירת ציוד דייג

מתקנים לאספקת דלק, גז, מים

מסעדה או בית קפה

ארכניה למכירת מזון לדייגים.

שרותים אישיים לדייגים (מקלחות, שירותים וכד')

סדרי שוק (כגון: מגרש חניה, מרכז מכרזים ומסחר, טלפון וכד')

2/..

שרותים אלו נדרשים למענן הדייג עצמו, ואינם כוללים שירותים הנדרשים לתעשיות הלוואי ולצרכים של תיירות וקיים שעשויים להתמתח במקום.

חלק מהשרותים הנזכרים ניתנים כיום ע"י מחלקת הדייג של משרד החקלאות, אולם חלקם הגדול ניתן ע"י גופים פרטיים תמורת זכיונות או דמי שכירות.

2.1.3 שטח

א. שטח המענן הימי הנדרש כ - 50 דונם (רוחב עד שובר הגלים 200 מטר X אורך מזרי של כ - 250 מטר)

ב. השטח היבשתי הנדרש לגמל הדייג ושרותים הנלווים הינו כ - 50 דונם. שטח זה אינו כולל את השטח הנדרש לתעשיות לוואי ולפרויקטים הנלווים של התיירות וקיים.

2.1.4 השקעות

א. לבניית המענן הימי דרושה השקעה משוערת של כ - 8 מליון ל"י. השקעה זו כולל שובר גלים ומזח.

ב. ההשקעה בכל מיתקני ושרותי העזר שנמנו קודם נאמדת בכ - 1 מליון ל"י כולל הכשרת השטח ובניית מבנים לכל המתקנים והשרותים.

2.1.5 כח אדם

צרכי כח האדם הנדרש לגמל הדייג נאמדים בכ - 50 עובדים לפי הפירוט הבא:

מינהלת הגמל - 15 עובדים

בית קירור - 3 עובדים

בית מלאכה - 20 עובדים

חנות מכירת ציוד דייג - 1 עובדים

מתקנים לאספקת שירותים - 1 עובדים

מטעדה - 3 עובדים

צרכנית - 2 עובדים

סדרי שוק - 3 עובדים

סה"כ 48 עובדים

2.2 תעשיות לוואי

2.2.1 סוגי תעשיות

במקביל לגמל הדייג ניתן להקים סוגים שונים של תעשיות לוואי כגון:

מפעל לשימור סרדינים + שימורי ירקות בעונות מחוץ של הדייג

מפעל לעיבוד דגים ומוצריהם.

בית קירור לשימור דגים בהקפאה עמוקה.

מספנה לבניית סירות דייג

מיפעל לייצור ציוד דייג (רשתות, כבלים וכד')

3/..

כמו כן ניתן להקים בצמוד פרויקטים נוספים הקשורים בדייג עצמו כגון בית ספר לדייג כולל מגימיה וכד' וכן פרויקטים שאינם קשורים לדייג, כגון, השכרת סירות סמור וטיול, השכרת ציוד לספורט מת - מימי, מסעדת דגים, כפר נופש וחיירות, מוזיאון ימי וכד'.
מאחר ושלב זה של הדו"ח היגו רק שלב בדיקה ראשונית לא נבדקה הכדאיות הכלכלית של הפרויקטים הנ"ל. אולם נבדקו נתונים ראשוניים של שני פרויקטים: מיפעל לשימורי סרדינים, וקטנה לבנית סירות דייג.

2.2.2 <u>מיפעל לשימורי סרדינים</u>

למרות שהענף הכללותו פועל ברמה רווחיות נמוכה או שולית, ומוגן ע"י מכסי מגן גבוהים ממגי יבוא מתחרה, נראה שיש מקום לבדיקת כדאיות הקמת מיפעל סרדינים ליד נמל בגלל קירבתו לחומר הגלם (חסרדינים) ובגלל עתירות כח אדם אשר יהיה זול יותר ברצועת עזה מאשר בישראל.
השטח הנדרש למיפעל כזה הינו כ - 5 דונם מחוכם כ - 2000 מ"ר בנכות ומבנים.
ההשקעה הנדרשת בציוד הינה כ - 300.000 - 350.000 ל"י במידה וירכש ציוד חדיש, או כ - 200.000 - 150.000 ל"י במידה וירכש ציוד לא חדיש. במידה והמיפעל יהיה לשימור סרדינים בלבד יועסקו בו כ - 200 עובדים (בעיקר נשים) במשך חצי שנה. אולם רוב רובו של הציוד יכול להיות מנוצל גם לייצור שימורי אשכוליות או פירות וירקות אחרים אשר גדלים בעונה הפחה של הסרדינים. במקרה כזה יהיה ניצול הציוד אופטימלי יותר וכל 200 העובדים יועסקו במשך השנה כולה.

2.2.3 <u>מסמנה לבניית סירות דייג</u>

<u>בניה סירות בישראל:</u>

א. בישראל לא נבנות כיום בכלל ספינות מכמורת בעיקר בגלל מחירן הגבוה יחסית (עד חצי מליון ל"י לספינה מצוידת כראוי) אולם יש צורך בבנית לפחות ספינה אחת בשנה כדי לשמור על מספר הכלים הקיים כיום.
ב. נבנות כיום כ - 2-4 ספינות לדייג אורות בשנה וזהו גם אומדן הדרישה הצפויה בישראל לסירות כאלה, מלבד כמות זהה העשויה להדרש ע"י דייגי עזה. מחיר ספינה כזו בשוק היום כיום כ - 70.000 ל"י.
ג. נבנות כשתי סירות ממוגעות קטנות יותר בשנה לדייגי ישראל ומספר דומה לדייגים העזתיים. מחיר ספינה א כזו כ - 35.000 ל"י.
ד. כל שנה נבנות כ - 5-6 סירות משוטים עם מנועי עזר ובלעדיהם במחיר של כ - 5000 ל"י ליחידה.
ה. מלבד הנ"ל נבנות בישראל סירות ספורט שונות, חסקות וכד' במספרים שלא נאמדו.
סירות הדייג נבנות בישראל ע"י יצרן יחיד - שותפות של אחים חמדי מעכו. כן ישנם מספר יצרני סירות קטנות לא באופן קבוע בעזה. בעבר פעלו בישראל עוד שתי מסמנות לייצור סירות דייג אולם הן הפסיקו פעילותן בענף מאחר ולא עמדו בתחרות המחירים עם היצרנים הנ"ל.

4/..

<u>הקמת מספנה</u>

נראה שיש מקום לבדוק את הכדאיות הכלכלית של הקמה מספנה לבניית סירות דייג שונות ליד נמל הדייג. לא נבדקו שווקי היצוא , אולם נראה שקיים פוטנציאל ליצוא.
ההשקעה בבנית מספנה עשויה להגיע עד כדי כ - 250,000 ל"י אולם רוב רובה של ההשקעה יכולה להתבצע בשלבים.
ניתן גם לשלב את המספנה עם בית מלאכה לתיקוני סירות וישנה דרישה מספקת לבית מלאכה כזה הן לתיקון סיפנות והן לעבודות חוץ.
המספנה יכולה להעסיק כבר בשלבים ראשונים בין 10 ל - 20 אאאאאאא עובדים, אולם מעילותה מותנת בהזמנות לבניית סירות, ומספר העובדים משתנה ותלוי בהזמנות אלה.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה
כב' סיון תשל"ב
מס 4 יוני 72
גמ/1842

<u>מר א. אדמון - קמ"ט חקלאות - מפקדת אזור רצועת-עזה</u>

הנדון: פנייתך לאישור אגרה לריסוס
<u>במטעי-זיתים</u>

קבלנו פנייתך בנדון. הנושא יובא, לאחר הכנת
החומר, לאישור ועדת מנכ"לים.

ב ב ר כ ה,

אריה עומר

מדינת ישראל
משרד החקלאות

29.5.72

דו"ח סיור למפרץ סואץ ומפרץ אילת לבחינת אפשרות הדייג מיום 21.5.72

משתתפים: ה"ה א. ברום, מ. לוי, אל"מ ד. ברין, ע. לנדאו, ב. אוארבך, י. אריאב, י. אייגס, גורן, א. נלסון.

מטרת הסיור היתה לבחון במקום את אפשרות הדייג והבעיות במקומות שונים בהם מתוכנן הדחבת הענף, לאור התכנית שטוכמה בין משרד החקלאות, מפקדת מרש"ל והסוכנות היהודית, ואשר הוגשה לדיון ואישור לועדת המנכלים לשטחים המוחזקים. להלן סקירה על הנקודות שהמשלחת ביקרה בסיור זה, הוחלט לקיים דיון מסכם במשרדו של המנכ"ל בתל-אביב.

1. **א-טור**

במקום נמצאים כ- 10 דייגים אשר עתה מאורגנים באגודה שיתופית בע"מ. כמו-כן מועסקים כ- 12 בדואים שבאו למקום ביוזמת צה"ל ובעזרת הסוכנות היהודית. נמצאים בששה כבר 14 חודש. התחילו וגם מקיימים עדיין מפגיות חקלאיות ומגדלים כעה צנונית.

התחילו לפני כ- 3 חודשים בדייג, קבלו יחידת קירור (ישנה) מצה"ל. דגים כיום כ- 500 ק"ג ליום. חשלל משווק באמצעות תנובה תל-אביב.

הרכב הדייג 1/3 בורים, 1/3 דגים, 1/3 אחרים. במכירת דגים לירושלים התקבלו מחירים ברמה ממוצעת של 4.5 ל"י לק"ג. מתנובה ת"א אין עדיין נתונים.

שדה הדייג הנוכחי נמצא כ- 50 ק"מ מהמקום וחשלל מובא לא-טור במכוניות. בתנאים הנוכחיים לא מועסקים באירוח.

הבעיות העיקריות הן:
1. כח אדם
2. ציוד מתאים
3. קירור ואחסון
4. הובלה

2/..

הבעיות אשר מגבילות פיתוח הענף הן רכישת ציוד מתאים כדלקמן:

1. מתקני קירור	51,000 ל"י	כלולים בתכנית
2. מתקן ליצור קרח	35,000 ל"י	שתוגש לוועדת מנכלים
3. ציוד לדייג, כולל השתות, רשת גרירה, חליפות צלילה, משקל, ארגזי קירור	50,000 ל"י	
4. 2 סירות מנוע	25,000 ל"י	
5. רכב טוב	25,000 ל"י	
ס " ה	186,000 ל"י	

יש לבחון על פי תחשיב מדוייק ככל שאפשר את כושר הקבוצה להחזיר את ההלואות במידה ובהיקף שיאשרו אותן.

2. <u>אופירה (עדם א-שייך)</u>

התקיימה פגישה עם מפקד האיזור. מטעם צה"ל לא תהיינה בעיות או עיכובים להרחבת ענף הדייג באזור, מרט למגבלות בטחוניות.

יש להבטיח שבכל ספינת דייג יימצא לפחות יהודי אחד, מאחר ולא יכולים לאפשר איוש הסירות רק ע"י בידואים.

<u>א-טור</u> בעצם בעיה פוליטית. ישנה גישה חיובית לדייג בא-טור אבל אין לחת הצהרות.

<u>דהב</u> (וצפונה) : צה"ל מעוניין בישובים יהודיים, אשר פעילים בדייג או כל פעילות אחרת.

3. <u>דהב:</u>

א. <u>רוקסה</u>: ישנן 2 משפחות במקום אשר הגיעו לפני שנתיים. לפי הערכתנו ישנן סיכויים טובים לפרנסה מענף הדייג.
השלטונות (צה"ל והממשל) גרמו להם קשיים גדולים בהתחלה הודיעו להם שלא יכלו להשאר במקום בלי שמירה, אבל אחזו במקום מהדוויחו לחמס.

- צה"ל הרס את הסככה בה אם מתגוררים ולא שלם פיצויים.
הגישו עתה בקשה לקמת 3 דירות מטרומאסבסט.

בשנה שעברה דגו כ-7 טון דגים.

- ישנו ראב בין רוקסה לבין המושב דהב. כעת לא עסק המושב מים לרוקסה והוא נאלץ לקבל המים מצה"ל.

- אנשי שמורת הטבע תפסו מבדואים, אשר מועסקים על ידו, 3 רשתות, בשעגם שהאזור בו דגו הוא שמורת טבע.

- ברשותו כעת 4 סירות וציוד אשר שווים לכ-60,000 ₪

מבקש עזרה בנושאים הבאים:

1. "שמורת הטבע" לא תפריע לו בפעילות הדייג.
2. אפשרות להקים את הדירות שעבורן הגיש בקשה.
3. שהשלטונות יתיחסו לפעילות בגישה אוהדת ולא עוינת ולו יפריעו בעבודתו.

ב. <u>מושב דהב:</u> הפעילות הכלכלית במושב מבוססת עד עתה על 2 ענפים - אירוח ודיג.

במקום כעת 28 מבוגרים מהם כ-9 משפחות. בעוד חודשיים עומד להצטרף למקום גרעין של כ-50 אנשים, החברים מסונפים לעובד הצפוני.

עד עתה השקיעו במקום כ-300,000 ל"י, מזה השקיעה הסוכנות היהודית כ-80,000 ל"י.

<u>ענף הדייג:</u> אין לאנשים עדיין נסיון בדיג, אבל מעוניינים לפתח הענף גם בגלל הביקוש הגדול לדגים במסעדה.

ביום רגיל מגיע השלל לכ-50 - 60 ק"ג. בשבוע האחרון הגיע השלל ל-300 ק"ג.

לפיתוח הענף דרושים:

1. ספינת דייג, ביניהם ספינה אחת עם רדיוס פעולה גדול יותר.
2. רשתות מסוגים שונים.
3. מדריך לדייג אשר יהיה פעיל באזור ואשר יכול להקנות המקצוע לחברי המקום.

כעת מעסק בדואי בעל נסיון אשיר בענף הדייג.

<u>ענף האירוח:</u> 1)קיימת מטבח ומסעדה, אבל נחוץ לפי דעת המתישבים להקים מסעדה גדולה וטובה יותר.

2)מבקשים הקמת 15 יחידות דיור.

3)שוקלים כעת האם לגבות דמי כניסה, לחוף בו ישנם שירותים סניטריים, סכבות צל וכו' המוחזקים ע"י המתיישבים

עד עתה אין גביה של דמי כניסה.

<u>כללי :</u> היחסים עם הממשל הם לא טובים. לא מספקים שירותי אמבולנס למתישבים, דבר שגרם כמעט לאסון בעת האחרונה.

4. <u>מיבק:</u>

נמצאים במקום 2 אנשים. בתכניתם לפתח חקלאות ימית - גידולים אינטנסיביים. בהתחלה מדובר על דגים, אבל בשלב מאוחר יותר בצדפים סרטנים, דגי-נוי וכו' ינסו לגדל גם אמנונים במי-ים. כעת מתעסקים בדייג חופי וגם מעסיקים בדואי אחד. השלל השבועי מגיע לכ-200 - 300 ק"ג דגים אשר משווק לאילת, מרחק של 75 ק"מ.

תקופת הדייג היא מטוף החורף (אפריל) עד אמצע הקיץ וגם תקופה מסוימת בסתיו. נמצא במקום מטוף נובמבר 1971, אבל בעל ותק של שנים רבות בענף.

רצוי להתישב בדהב אבל לא נתנו להם, בתיבק לא פרודוקטיבי ולכן רוצים לעשות נסיון של גידול דגים אנטנסיבי. חישב שהשטח באזור מתאים לחפירת בריכות למטרה זאת.

<u>הבעיות לעתיד:</u> הגישו בקשה להלואה בסכום של 45,000 ל"י עם פירוט מלא עד עתה השקיעו קרוב ל-50,000 ל"י שקבלו מיבק ומשלמים על הלואה זאת ריבית מסחרית. לכן מבקש הלואה מתקציב פיתוח.

הגיש תכנית לש. שריג מאגף לדייג לגידול אמנונים בקלובים ורצה לבצע תכנית זאת השנה.

בתכנית לפיתוח יצוא דגי-נוי יקבלו ידע מיהודים מחבש אשר יתכן יכנסו לשותפות.

בתנאים הנוכחיים עולות ההכנסות על ההוצאות.

5 / ..

5. <u>נואיבה:</u> -(מושב נביעות)

נמצא שנה אחת על הקרקע. האוכלוסיה מורכבת מ-20 איש, מהם 6 משפחות ו-3 ילדים.

חוב האוכלוסיה היא מגוש דן, כמה אנשים באו מקיבוצים. הישוב מאורגן כמושב שיתופי ונמצא בקשר עם תנועת המושבים.

המעילות הכלכלית כוללת: תירוש, חקלאות, דייג, שותפות בחחנת דלק.

<u>ענף האירוח:</u> כולל 50 חדר בצריפים שנרכשו מ"טולל בונה" ושופצו כולל מיזוג אויר, מטבח וחדר אוכל נאה לאורחים. מועמק טבח מקצועי.
כן ישנם שירותי חוף, סככות צל ומסעדה, לא התקבל אממדן על ההכנסה מענף זה.

<u>חקלאות:</u> 40 דונם שלחין, הגידולים כוללים 5 דונם עגבניות, 5 דונם מלפפונים, 20 דונם מקשה. מקבלים תוצרת טובה ומחירים טובים.

אין אפשרות ביום להגדיל את שטח השלחין מעל 80 -90 דונם מאחר ותפוקת הקידוח היא 40 m^3 לשעה. בנוסף לקידוח זה ישנם 2 קידוחים רזרביים. כדי להגדיל שטח חשלחין יש לקדוח באר נוסף.

<u>דייג:</u> ישנן 2 סירות בהן מועמקים 3 אנשים. הציוד כולל 700 מטר רשת. התפוקה היא 30 ק"ג דגים ליום לסירה.

כדי לפתח הענף יש להצמיד מדריך דייג לאזור כמו-כן יש לבחון בשיתוף עם האגף לדייג האפשרות של בניית בריכות לגידול דגים בצורה אנטנסיבית.

כעת חוקרים ומנסים לפתח חקלאות ימית באילת (הקציבו 120,000 ל"י למטרה זאת) ולפי התכנית יבצעו הישום של עבודות אלו בנואיבה.

מזכר (לתכתובת פנימית במשרדי הממשלה)

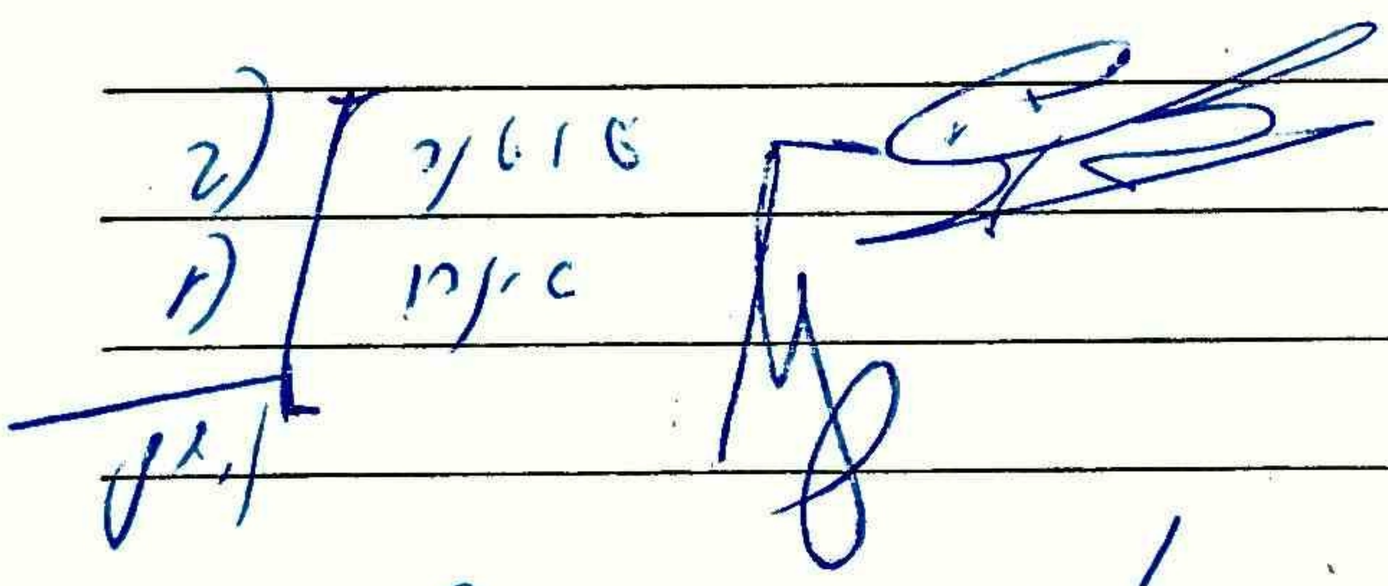

אל:	התאריך
מאת:	תיק מס.
הנדון:	

ורד

סיור של ירדה ישראלי ביך

בישיש של ישראל ביקלי

ישראל כרקלאל ירקש להריך כ מה הטבעון

ירקר ישראל לאורך שנים.

בסיני 60000 מתקב מוכנים לדקלל

לעיל

1) אליב

2) אריה

מחקר ימת ברדוויל

הקדמה

מחקר ימת ברדוויל נשא עד כה אפי של אסוף מידע פיסיקלי כימי וביולוגי אשר מסרתו היתה הכרת התנהגות חיפה ודגיה כדי לאפשר בה משטר דייג נבון וכן תכנת הבסיס לקראת מתוח תקלאות ימית בימה. עד עתה התרכז המחקר בבעיות הביולוגים והחידרוגרפית של הימה אך עם מציאתם ותפישתם של דגיגי ספרוס(דגים) ולברק בכמויות סבירות יש להרחיב את המחקר ולהכיל בו גם את התקלאות הימית. תכנית העבודה הנוכחית כוללת לכן שני חלקים עיקריים:

א. המשך המחקר הביולוגי הידרוגרפי בבצוע חקר ימים ואגמים לישראל.

ב. מחקר תקלאות ימית בבצוע משותף של חקר ימים ואגמים לישראל והתחנה לחקר המדגה בדור.

חלק א' - המחקר הביולוגי-הידרוגרפי

1. מחקר ביולוגי

בתקופת מחקר קודמת נאספו נתונים ראשוניים על המחזור הביולוגי של דגי ברדוויל בעלי חשיבות מסחרית. לנתונים האלה חשיבות רבה כי הם צריכים לשמש:

א. בסיס להערכת מלאי דגי ברדוויל ודרכים אפקטיביות ביותר לניצולם, כולל הקיקת חוקי דייג;

ב. בסיס להדרכת במחירת דגי ברדוויל לגידולים בתנאים מבוקרים.

המאמץ העיקרי רוכז על הבהרת מחזור החיים של ספרוס (דגים). כתוצאה מכך יש לנו עתה נתונים מוסמכים על שיעור הגדילה ונתונים ראשוניים על ההתרבות, מזון ודייג.

כדי לקדם את המטרות העיקריות של המחקר המבוון בימה, אנחנו מציעים להתרכז בתקופת הקרובה בבעיות הבאות:

א. מחזור ביולוגי ובפרט מחזור הרבתה ותפוצת הסטדיות הצעירות של דגי ברדוויל בעלי פוטנציאל מסחרי (ספרוס, לברק וקיפון);

./.

ב. התאמת עין הרשת לאומי הסלאי ומחזור ביולוגי של הדגים המסחריים;

ג. יזום נסיונות באיסוף וגידול דגיגי ספרוס, לברק וקיפון בשיתוף מעולה עם החתנה לחקר הפדגה ברור ועם גורמים אחרים המתעניינים בגידול דגים (מעין צבי ומעגן מיכאל).

<u>הכנית ביצוע</u>

א. <u>איסוף נתונים על הרכב השלל</u>

הערך בדיקת סדגמי דגים מסחריים לשם קביעת הפוצת הסינים המרכיבים את השלל (פעם לשבועיים דיגום בים; פעם לשבועיים דיגום בנקודת ריכוז; פעם לחודש ריכוז הנתונים הסטטיסטיים של הממשל) - סה"כ 5 ימי עבודה לחודש.

המבצעים: צ. חרמן ו-ד. קטלן.

ב. <u>מחקר ביולוגי של דגים (ספרוס, לברקים וקיפונים)</u>

המשך עבודה על המחזור הביולוגי של דגי ברדוויל בעלי חשיבות מסחרית. יאספו נתונים על הגדילה, מזון והתרבות (דגום פעם לשבועיים, עבודה מעבדתית בהתאם).

מבצעים: א. בן-טוביה ו-צ. חרמן.

ג. <u>ניסויים בסלקטיביות של רשתות</u>

ניסויים בשימוש ברשתות בעלות עין מוגדלת, כדי שישוחררו ספרוסים קטנים ט-180 מ"מ. בדיקת השמעתה של הגדלת עין הרשת על דגי ברדוויל אחרים.

העבודה תצריך כחמישה נסויים אשר ימשכו חדשיים.

המבצעים: א. בן-טוביה, צ. חרמן ו-ד. קטלן.

ד. <u>סקר הפוצת דגיגים מסחריים</u>

יערך הימוש שיטתי ושגרתי (פעם לשבוע) אחרי ריכוזי דגיגים בימה, למי עונות ולפי איזורים. השומת לב מיוחדת הנתן לחודשים מרץ-מאי ולאיזור בועז 1, מטיבליס ורומיה.

המבצעים: א. בן-טוביה, צ. חרמן ו-ד. קטלן, בשיתוף מעולה עם מעין צבי ומעגן מיכאל.

./.

(Continued)

(Continued)

(Continued)

ב) עם קהלי אל תלבש. אפילו בחופה יעמוד לפני הכלה אך ורק בבגדי שבת. אפילו בגדי שבת יפים

ביותר אסור לו לעמוד בחופה. עדיף שיעמוד בבגדי חול נקיים ויפים מאשר בבגדי שבת

מלוכלכים. אפילו בגדי שבת חדשים אסור לו לעמוד בחופה. בגדי שבת ישנים יפים יותר

מבגדי שבת חדשים שאינם יפים.

100	100
200	200
200	200

ג) אין לעמוד בחופה בבגדים שאינם מכובסים כראוי. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם

כתמים גדולים שאינם נראים יפה. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם קרעים גדולים.

ד) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמי שומן. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם

כתמי דיו. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמי יין. אין לעמוד בחופה בבגדים

שיש בהם כתמי דם.

ה) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם קרעים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם קרעים קטנים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם קרעים קטנים אך רבים.

ו) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

ז) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

ח) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

ט) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

י) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

יא) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

יב) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

יג) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

יד) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

טו) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

טז) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

יז) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

יח) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

יט) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

כ) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

כא) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

כב) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

כג) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

כד) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

כה) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

כו) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

כז) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

כח) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

כט) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

ל) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

לא) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

לב) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

לג) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

לד) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

לה) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

לו) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

לז) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

לח) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

לט) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

מ) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

מא) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

מב) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

מג) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

מד) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

מה) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

מו) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

מז) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

מח) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

מט) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

נ) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

נא) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

נב) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

נג) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

נד) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

נה) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

נו) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

נז) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

נח) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

נט) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

ס) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

סא) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

סב) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

סג) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

סד) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

סה) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

סו) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

סז) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

סח) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

סט) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

ע) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

עא) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

עב) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

עג) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

עד) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

עה) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

עו) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

עז) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

עח) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

עט) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

פ) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

פא) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

פב) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

פג) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

פד) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

פה) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

פו) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

פז) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

פח) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

פט) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

צ) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

צא) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

צב) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

צג) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

צד) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

צה) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

צו) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

צז) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

צח) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

צט) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

ק) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

קא) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

קב) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

קג) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

קד) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

קה) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

קו) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

קז) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

קח) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

קט) אין לעמוד בחופה בבגדים שיש בהם כתמים גדולים. אין לעמוד בחופה בבגדים שיש

בהם כתמים קטנים אך רבים.

תקציב לשנת 1972/73

1. **המחקר הביולוגי-הידרוגרפי**

בת אדם

אדם בן-פוגיה	– חקר ימים ואגמים	40,000.-	
יגאל רום	– "	24,000.-	
צבי הרמן	– "	25,600.-	
דרור קסלן	– "	23,000.-	112,600
אחזקת תחנת שרם-ברוריל		20,000.-	
התכורת		6,000.-	26,000

ציוד

הידרוגרפי	13,000.-	
מכונת חשוב	1,000.-	
ציוד דגום	2,000.-	
ציוד דייג	3,000.-	19,000

הוצאות שוטפות

קניית דגים	2,000.-	
חומרים וכימיקלים	3,000.-	
שימוש בספינת דיג	2,000.-	
טפרות	500.-	
שונות	1,000.-	8,500

2. **חקלאות ימית**

בת אדם

יהונתן צ'רוויצקי	– התנה לחקר המדגה דור.	28,000.-	
עמום שגולר	– חקר ימים ואגמים	20,750.-	
גדי ברוקמן	– "	26,500.-	75,250
אחברת			233,350 ליי

./.

			העברה 233,350 ל"י
נסויים בברדוויל			
מכלאה	10,000.-		
כלובים	5,000.-		
מזון לדגים	2,000.-		
מזינים אוטומטיים	2,000.-		
שפירה ואחזקה	10,000.-		
תחבורה לברדוויל	4,000.-		
שונות	3,000.-	36,000	
נסויים בדור			
שפוץ ואחזקת ברכות	15,000.-		
עבודת פועלים	6,000.-		
אסבסטונים ואקווארית	3,000.-		
ציוד אזיל	2,000.-		
מזון לדגים	2,400.-		
הפעלת ברכות	6,200.-	34,600	
			311,950.- ל"י
כסוי התקציב			
חקר ימים ואגמים	138,000.- ל"י		
התחנה לחקר המדגה בדור	34,200.-		
	172,200.-		
התקציב המבוקש למטון מחמשל	139,750.-		
סה"כ	311,950.- ל"י		

מפקדת אזור יהודה והשומרון

משרד החקלאות

ירושלים 25.5.72

1084

אל: מנהלי המחוזות.

הנדון:- <u>מחסן מרכזי - הוראות נוהל</u>

1. בשינוי למצב הקיים יופעלו החל מעתה שלושה מחסנים מרכזיים באזור יהודה והשומרון כדלקמן:

   א. מחסן מרכזי בג'נין - ישמש את אזור השומרון - נפות שכם, טול-כרם וג'נין.
   ב. מחסן מרכזי בתחנת ערוב - ישמש את אזור יהודה - נפות חברון, רמאללה ובית - לחם.
   ג. מחסן מרכזי ביריחו - ישמש את נפת בקעת הירדן.

2. האחראים להפעלתם הסדירה של המחסנים המרכזיים בכל הקשור בבצוע הרכישות סדרי האריזה ורישומי המלאי וזאת בפקוחם של האמרכלים המקומיים ובתאום עם מנהלי הנפות והקצח"ים האזוריים והמקצועיים יהיו:

   א. מר מוצטפה ג'נם - בג'נין.
   ב. מר מוחמד עיסה אבו עיאש - בתחנת ערוב (יופעל בפקוחם של האמרכל המקומי ומנהל התחנה).
   ג. מר חוסאם אל טחאן - ביריחו.

3. המחסנים המרכזיים מיועדים לאחסנה עונתית של חומרים וסחורות הנרכשים מתקציב הפתוח בלבד.

4. על האמרכלים והמחסנאים האחראים לדאוג שתקן רמות המלאי בכל המחסנים יהיה מינימלי ככל האפשר דהיינו שרכישות החומרים והסחורות תבוצענה סמוך ככל האפשר לשמושם בשטח.

5. אחראי המחסנים ינהלו כרטיסיות ורישומי מלאי נפרדים כל אחד במחסן האחראי לו.

6. כל ההזמנות לרכישת החומרים מתקציב הפתוח (כגון זרעים, דשנים, חומרי הדברה, קומלי עשבים וכו') עבור כל אחד משלושת המחסנים הנ"ל תערכנה במשרד הראשי בבית-אל. מקור והעתק ההזמנה יועברו לספק הזוכה והעתק שלישי יועבר למחסן הנוגע.

7. עם קבלת החומרים מהספקים (שיועברו בד"כ ישירות לשטח) יבצעו אחראי המחסנים כל רישומי המלאי הדרושים כמפורט בנוהל בצוע רכישות ושרותים ויעבירו מקור והעתק של שוברי הכניסה למשרד הראשי בבית אל מיד עם עריכתם. על מנת למנוע ספקות מודגש בזה שיש להכנים למחסנים ולבצע רשומי המלאי רק לאותם חומרים שהזמנתם נערכה והוצאה ע"י המשרד הראשי בבית-אל.

8. במקרים מיוחדים ודחופים (בפרוץ מחלה וכד') רשאי אמרכל הנפה להוציא הזמנות לרכישות חומרים מתקציב הפתוח וזאת בתנאי שערך ההזמנה הבודדת אינו עולה על 150 ל"י.

13/61

2/...

9. נפוק הסחורית מהמחסנים לשטח יעשה עפ"י מכתב דרישה של הקצ"ח המקצועי בתאום עם מנהל הנפה הנוגע.

10. הזמנות לשרותים מחקציב הפתוח כגון הובלות וכד' אשר אינן עולות על 500 ל"י להזמנה בודדת, תערכנה ותאושרנה בנפה. על הנפה להעביר למשרד הראשי בבית אל הודעה על פרטי ההזמנה מיד עם עריכתה.

11. מנהלי המחוזות, הקצח"ים האזוריים והמקצועיים בתאום עם תא תכנון מתבקשים להעביר לח"מ בראשיתה של כל שנה תקציבית תכנית רכישות מפורטת של כל החומרים הדרושים לאותה שנה במסגרת תקציה הפתוח ותכנית העבודה המאושרים, וזאת ע"מ לאפשר לנו להוציא מכרזים מתאימים במשרד הראשי בת"א.

מיותר לציין את החשכון הרב שיש בהוצאת מכרזים מרוכזים לאספקת החומרים לכל השנה.

12. דרישות מיוחדות לחומרים שלא במסגרת הנ"ל כאשר אמדן הרכישה של כל חומר בנפרד עולה על 2,500 ל"י לשנה, יש להעביר למשרדנו בבית-אל לפחות חודש לפני בצוע הרכישה.

13. מטרתן של הוראות אלו להבטיח פקוח על בצוע הרכישות והשרותים מתקציב הפתוח תוך חסכון מירבי, ולהקל על כולנו את כל התהליכים הקשורים בבצוע ההזמנות, רישומי המלאי ובצוע התשלומים.

14. מר מוחמד חסן שהוואן בפקוח של הח"מ יהיה אחראי לפקוח על שלשת המחסנים , ווסות החומרים והסחורות שבהם.

ב ב ר כ ה ,

דניאל גבריאל

ע. ראש לאמרכלות

העתקים: קמ"ט חקלאות

ס. קמ"ט חקלאות.	ד"ר חטאם קמאל.
תא תכנון	שחאדה דג'אני
קצח"ים	אמרכל מקומי
גזבר	עוזר כ"א ומשק

قيادة منطقة الضفة الغربية

وزارة الزراعـــــة ٠

اورشليم ـ القدس في ٢٥/٥/١٩٧٢ ٠

الســـاده مدراء الزراعة في المحافظات والالويـــة ٠

الموضـــوع :ـ المستودع الرئيسي ـ تعليمات ادارية ٠

١ـ تغييرا للوضع القائم ستفتح من الآن ثلاثة مستودعات رئيسية في منطقة الضفة الغربيـــة كما يلـــي :ـ

أ ـ مستودع رئيسي في جنين لمنطقة الشومرون ـ نابلس ، طولكرم ، جنين ٠

ب ـ مستودع رئيسي في محطة العروب لمنطقة يهودا ـ الخليل ، رام الله ، بيت لحم ٠

جـ ـ مستودع رئيسي في اريحا لمنطقة الاغوار ٠

٢ـ ان المسؤولين عن ادارة هذه المستودعات من جميع النواحي الادارية هم المدراء الاداريين المحليين بالاشتراك مع مدراء الزراعة والمشاورين الزراعيين والفنيين في تلك المناطـــق ٠ ويعين السادة التالية اسماؤهم مأمورى مستودعات رئيسية كما يلـــي :ـ

أ ـ مصطفى غانم ـ مأمورا للمستودع الرئيسي في جنين ٠

ب ـ محمد علي ابوعياش ـ مأمورا للمستودع الرئيسي في محطة العروب الزراعيـــة (باشراف مدير الادارة في الخليل ومدير المحطة) ٠

جـ ـ حسام الطحان ـ مأمورا للمستودع الرئيسي في اريحـــا ٠

٣ـ تستعمل هذه المستودعات للمواد والبضائع الموسمية العائدة لميزانية التطوير فقط ٠

٤ـ على مدراء الادارة والمسؤولين عن هذه المستودعات الاهتمام بتخزين الحد الادنى مـن المواد واللوازم المطلوبة في المستودعات ٠

٥ـ على المسؤولين عن هذه المستودعـات الاهتمام بفتح سجلات وقيودات خاصة لكل مستودع منهـــا ٠

٦ـ تصدر جميع طلبات الشراء الخاصة بميزانية التطوير مثل (البذور ، الاشتال ، علاجـات زراعية ومبيدات الاعشاب وغيرها) لكل مركز من المراكز الثلاثة من المكتب الرئيسي فـــي بيت ايـــل حيث تحول نسخة من طلب الشراء الى البائع والنسخة الثالثة منه الى المستودع صاحب العلاقة ٠

٧ـ عند استلام اللوازم من المتعهدين (التي تصل عادة بصورة مباشرة الى المنطقة) يترتب على المسؤولين عن هذه المستودعات الاهتمام بتسجيلها وارسال نسخة من مستنـــد الادخالات حالا الى المكتب الرئيسي في بيت ايل للتأكد من وصول اللوازم الى المستودع،

٢/ ٠٠٠

٨— يحق لمدير اللواء في الحالات الاضطرارية (كالمرض مثلا) القيام بشراء لوازم ومواد لا تتجاوز قيمتها ألف (١٥٠) ليره اسرائيلية من ميزانية التطـــوير .

٩— يجرى توزيع اللوازم والمواد من المستودعات بناء على طلب ضابط الزراعة الفني بالاشتراك مع مدير اللواء المختـــص .

١٠— طلبات الخدمات التي لا تزيد قيمة كل منها عن ألف (٥٠٠) ليره اسرائيلية العائـدة لميزانية التطور مثل طلبات النقل وما شابه ذلك يجرى تنظيمها وتصديقها في اللـــواء وترسل نسخ منها حالا الى المكتب الرئيسي في بيت ايل مرفقة بالتفاصيل اللازمة .

١١— على مدراء المناطق والمشاورين الزراعيين والفنيين بالتنسيق مع قسم التخطيط تزويدى في بداية كل سنة مالية ببرنامج تفصيلي عن جميع اللوازم المختلفة المزمع شراؤها خلال السنة العائدة لميزانية التطوير تمشيا مع خطة التنمية المقررة لاتمكن من عمل المناقصات اللازمة في تل ابيب ولا حاجة الآن لذكر الفائدة الكبرى التي تعود على الدائرة من جراء هـذه العمليـــــة .

١٢— يجب ارسال طلبات الشراء التي لا تزيد قيمتها عن ألف (٢٥٠٠) ليره اسرائيليـــة في السنة الى المكتب الرئيسي في بيت ايل قبل شهر على الاقل من شرائها .

١٣— ان الهدف من هذه التعليمات هو تأمين اللوازم والخدمات العائدة لميزانية التطـــور بشكل منتظم مما يسهل على المعنيين القيام بتسجيلها بشكل دقيق ويسهل في عمليات الدفـــع .

١٤— يقوم السيد محمد حسن شهوان بمهمة مراقبة وتدقيق القيودات واللوازم العائـــــدة للمستودعات الثلاثة هذه باطلاعي .

مـــــع الاحـــــترام .

داني جبرائيـــل
مساعد ضابط القيادة للشـؤون الزراعيـــة .

نسخة — لضابط القيادة للشؤون الزراعية .
نسخة — لنائب ضابط القيادة للشؤون الزراعية .
نسخة — لقسم التخطيط .
نسخة — للمشاورين الزراعيين .
نسخة — للمحاسب .
نسخة — للدكتور حاتم كمال .
نسخة — للسيد شحادة الدجاني .
نسخة — لرئيس القسم الاداري — بالضفة الغربيـــة .

מדינת ישראל

חקלאות

המשרד/היחידה

בקשה לשינויים בתקציב המאושר

אל: אגף התקציבים משרד האוצר.

הננו מציעים את השינויים הבאים בתקציב משרדנו
בהתאם להסברים המפורטים במכתב המצורף.

התאריך 25/5/72

מספר

חתימה

רגיל/~~פיתוח~~

יתמלא ע"י אגף התקציבים

אישור תקציב	שנת הכספים 1972	סמוכין :	תאריך האישור	מס' האישור

	הסעיפים	שינויים מ:- ל"י	שינויים ל:- ל"י	הקטנות ל"י	הגדלות ל"י
1182	אגף ההדרים				
	רצועת עזה וצפון סיני				
101/29	מספקאי פרי (14)	-	55.000	-	55.000
	שעת נוספת	2.000	4.000	-	2.000
	סה"כ	-	1.000		1.000
	מנהל ואירגון	-	1.000		1.000
785	נסיעות בארץ אש"ל והובלה	-	1.000		1.000
	סה"כ	(-)64.000	(-)122.000	-	(-)58.000
920/84	השתתפות	-	(-)58.000	-	(-)58.000
	השתתפות "עז" הדר				
	סה"כ				

מר י. קיבץ - תאום הפעולה
בשטחים

מדינת ישראל

משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי
תל־אביב

תאריך 21.5.72

מספר

אל: אל"מ ד. ברין – תיאום הפעולה בשטחים

מאת: האגף לתכנון כולל

הנדון: דייג בדרום סיני

הנני מעביר אליך העתק מחזכיר על נושא הנ"ל.

התזכיר הוכן ותואם על כל הנוגעים בדבר: מפקד מרש"ל, הסוכנות היהודית ואגף לדייג במשרד החקלאות.

אבקשך להעלות את הנושא לישיבה הבאה לדיון בועדת המנכלים.

ב ב ר כ ה

אקיבא לנדאו
מנהל האגף

העתק: מר א. ברום – מנכ"ל
ר/ס י. גיא – מזכיר ועדת־
מנכלים לשטחים
מר ר. ויים – כאן
מר י. אריאב – האגף לדיג

הקריה ת"ד 7011 תל־אביב 61070 טל' 259411 (03)

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

1.5.72

דייג בדרום סיני*

בהתאם להחלטת ועדת המנכלים לשטחים המוחזקים מתאריך 9.12.71 נתבקש משרד החקלאות לבחון את נושא פיתוח הדייג בחופי דרום סיני ו פשרויות המימון של פעולות הפיתוח.

א. **מסקנות והמלצות**

1. התקציב הדרוש לפיתוח הדייג בטווח הקצר מסתכם בכ- 290 אלף ל"י, מהם יופנו 50,000 ל"י להדרכה מקצועית, 80,000 ל"י לסקר ימי, 100,000 ל"י הלוואות לרכישת רשתות וציוד דייג אחר, 60,000 ל"י הלוואות להתקנת מתקני קירור.

2. התקציב הכולל של 290 אלף ל"י ימומן ע"י המנהל האזרחי מרש"ל, הסוכנות היהודית ומשרד החקלאות וזאת בהתאם לסעיפי ההוצאה א השונים.

3. העזרה לפיתוח הדייג תינתן לשש קבוצות דייג בנקודות: נויבע (נביעות), חיבק, דהב א' (דיזהב), דהב ב' (רוקסא), אומירא ואסור.

4. עם קבלת נתונים מהימנים יותר על האפשרויות הדייג באזור בעוד כשנה וזאת בתוצאה מהסקר הימי ומנתוני הדייג באזור מומלץ לבדוק שנית את האפשרות לפיתוח נוסף בעתיד.

5. נוכח הפעלתם של כ- 100 דייגים בדואים ע"י הקבוצות הישראליות מומלץ לבחון את שלב יחסי הגומלין בין הדייגים הבדואים והדייגים הישראלים ובמידה הצורך לפעול להכנסת יחסים אלו למסגרת מוסדות וחוקית.
כן מומלץ לבחון למנוע דייג פראי באזור.

ב. **מירוש קבוצות הדייג**

לאורך חופי דרום סיני פועלות שש קבוצות דייג, להלן מירוש הקבוצות:

---

* הוכן בשיתוף עם אגף הדייג בתיאום עם המנהל האזרחי מרש"ל והסוכנות היהודית.

2/..

1. <u>גויבע (נביעות)</u> - חדייג של קבוצת דייג זאת בעזרת הציוד והידע שקימים היום עשוי להגיע לכ- 10-20 טון בשנה. הקושי העיקרי של קבוצה זאת הוא חוסר ידע מקצועי וציוד. בעזרת ציוד נוסף והדרכה עשויה קבוצה זאת להגיע לשלל דייג בהיקף של כ- 25-30 טון לשנה.

2. <u>אל-חיבר</u> - השלל של קבוצה זאת בחוות עשוי להסתכם בכ- 10 טון לשנה. תוספת ציוד רשתות ומתקני קירור עשויה להעלות את שלל הדייג לכ- 20 טון בשנה.

3. <u>דהב א' (די-זהב)</u> - פוטנציאל הדייג של קבוצה זאת הוא 10-15 טון בשנה. תוספת הדרכה, ציוד ורשתות עשוי פוטנציאל הדייג להגיע לכ- 20-25 טון בשנה. נוכח הקשיים של קבוצה זאת, חוסר הידע המקצועי וכו', נראה כי כל הלואה לקבוצה זאת צריכה להיות מותנת בהדרכה צמודה. לאחרונה התקיים משא ומתן על שותפות בין קבוצת דהב א' לדהב ב' דבר שעשוי להביא להעלאת הכושר המקצועי של קבוצה זאת.

4. <u>דהב ב'</u> - קבוצה של יזמים פרטיים בעלי ידע וכושר מקצועי. פוטנציאל הדייג של קבוצה זאת היום מגיע לכ- 25-50 טון בשנה. רכישת ציוד נוסף עשויה להעלות את פוטנציאל הדייג לכ- 40-65 טון בשנה.

5. <u>אומירת</u> - קבוצה זאת אינה מעילה כרגע, אולם בעזרת עידוד שינתן עשויה הקבוצה לחזור לעבודה בענף הדייג. שלל הדייג החזוי לקבוצה זאת ע"י להגיע לכ- 10-15 טון בשנה.

6. <u>א-טור</u> - בנקודה זאת שמון פוטנציאל הדייג הגדול ביותר באזור. הדייג היום מגיע לכ- 20-30 טון בלבד וזאת בגלל מחסור בציוד ומתקני קירור. עם רכישת הציוד ומתקני הקירור עשויה קבוצה זאת להגיע לשלל דייג בהיקף של 100-200 טון בשנה.

ג. <u>פיתוח הדייג</u>

עידוד ופיתוח ענף הדייג בדרום סיני יעשה בשלבים.

בשלב הראשון שהוא חשלב המידי, יעשו השקעות בציוד דייג, במתקני חוף ובהעמקת הידע. השקעות אלו יבואו לפיתוח ענף הדייג החופי ותחזית השלל תעלה ממוצע של כ- 100 טון דגים בשנה בעזרת הציוד והידע הקיימים היום לכ- 200-250 טון עם הגברת ההשקעות.

תוספת השלל מסתכמת אא אם כן בכ- 100-150 טון לשנה ועלות 300,000 - 450,000 ל"י לפי ממוצע של 3 ל"י לק"ג. עם העמקת הידע המקצועי של הדיגים באמצעות הדרכה מחד ואיסוף נתונים מאידך, ניתן יהיה לפתח בשלב שני דייג של דגים עונתיים שנראה כי מצויים באזור בעונות השונות.

3/..

לשם המשך פיתוח הדייג בשוחה הבינוני והארוך יהיה צורך להחליף את כלי השיט של הקבוצות הפועלות בכלים גדולים ובטוחים יותר, כן יהיה צורך להקים מזחים או בשרי עגינה בנקודות השונות וידרשו סככות לאחסנת הציוד והשלל.

ד. <u>פירוט התקציב לשלב המיידי</u>

לחלן פירוט התקציב לעידוד הדייג בשלב המיידי לפי הנקודות השונות ובהתאם לסעיפים השונים:

הסעיף / הקבוצה	הלוואות למקנה קירור	הלוואות לרכישת רשתות וציוד	הדרכה	טקר ימי	סה"כ
נויבע		10,000 ל"ה			
חיבק	15,000 ל"ה	25,000 "			
דהב א'		20,000 "	50,000 ל"ה	80,000 ל"ה	
דהב ב'		10,000 "			
אופירה	15,000 "	10,000 "			
א-טור	30,000 "	25,000 "			
סה"כ	60,000 ל"ה	100,000 ל"ה	50,000 ל"ה	80,000 ל"ה	290,000 ל"ה

ה. <u>השתתפות בתקציב:</u>

מוצע שמתוך התקציב של 290,000 ל"ה ישתתף המינהל האזורי מרש"ל בסעיפים הבאים:

טקר ימי	80,000	ל"ה
השתתפות בהדרכה	15,000	"
סה"כ	95,000	ל"ה

הסוכנות היהודית תשתתף בסעיפים:

השתתפות בהדרכה	10,000	ל"ה
מתקני קירור בא-טור	30,000	"
ציוד ורשתות א-טור	25,000	"
ציוד ורשתות דהב א'	20,000	"
ציוד ורשתות נויבע	10,000	"
סה"כ	95,000	ל"ה

משרד החקלאות ישתתף בסעיפים:

השתתפות בהדרכה	25,000	ל"ה
ציוד ורשתות חיבק	25,000	"
מתקני קירור חיבק	15,000	"
ציוד ורשתות אופירה	10,000	"
מתקני קירור אופירה	15,000	"
ציוד ורשתות דהב ב'	10,000	"
סה"כ	100,000	ל"ה

מדינת ישראל

מערך ההקלאות

12.6.72

סיכום ישיבה בנושא מיתוח הדייג

בחופי דרום ביני מתאריך 1.6.72

נוכחים: ח"ת ; א. ברום - המנכ"ל, מ. לוי - הממנכ"ל, מא"ל ש. גזית, אל"מ ד. ברין
י. אייגס, ד. מצרוני, י. אריאב, א. עומר, ע. לנדאו, ר. וייס.

ע. לנדאו: - לאור מסיור שנערך נשאלה השאלה הא"ם יש צורך לשנות את התזכיר שהוגש למשרד הבטחון. לדעת רוב ההברים אפשר לחסוך בתזכיר זה. לאחר שנת מוצע לדון בנושא שנית.

א. ברום: - מציע לעבור נקודה נקודה ולקבל החלטות בהתאם.

א - סור

א. ברום: - הבעיה בנקודה זאת היא מדינית בעיקרה. מציע להודיע לאנשים במקום שאין מקציב התישבותי לנקודה זאת ולא להקציב מסמים למבני קבע במקום.

י. אייגס: - חסר גלילי הודיע שאפשר לעזור לאנשי א-סור.

אל"מ ד. ברין- קיימת בעיה של העסקת בידואים בא-סור וניצולם ע"י הדייגים היהודיים. מבקש לבדוק את האפשרות לעזור לדייגים הערביים.

סוכם: - 1. מיבדק הבעיה של העסקת הדייגים הבידואים במקום.

2. לגבי עזרה לדייגים היהודיים לא ניתלט שום דבר עד שהמנכ"ל יקבל הנחיה מועדת השרים להתיחבות בשחיש.

אומירה

א. ברום: - בשלב זה אין בל צורך בהחלטה לגבי נקושת זאת.

16.6

2 / ..

ד ה ב ; 1) המושב

א. ברום: - התרשמנו בסיור כי הבעיה העיקרית במקום היא סיבסוך עם המינהל האזרחי.

י. אייגט: - לאנשי דהב נאמר שאין להם אופציה על כל האיזור. הסיבסוכים נובעים מכך שאנשי דהב דורשים אופציה זאת.

מבחינה מקצועית זקוקת דהב למדריך בענף הדייג.

סובם: - 1. יובהר שנית לאנשי המקום שאין להם אופציה על כל האיזור.

2. תינתן עזרה בהתאם למוצע, בעיקר יש להקפיד על מתן הדרכה.

2) רוקמא

א. ברום: - בסיור התרשמנו כי בעיתו העיקרית של רוקמא היא בעיה הקטה הבית של רוקמא.

ד. הצרוני: - הבעיה היא שרוקמא אינו סובן להקים את ביתו בהתאם לתוכנית האב ולכן ועדת בניין ערים אינה מאשרת את התוכנית כלו.

א. ברום: - על המסל להראות לרוקמא את המקום שבו הוא יכול להקים את ביתו.

תא"ל ש. גזית: - תומי דרום סיני אינם חומשיים כך שכל אחד יכול להחום לעצמו חלקת אדמה.

אם רוקמא רוצה לעמוק בדייג והוא זקוק לשם כך לסכנה או שניים לא תהיה בעיה, אולם בית מגורים לא ניתן לו לבנות באיזור זה.

אל"מ ד. בדין: - גם כאן קיימת בעיה של ניצול דייגים בידואים ע"י היהודים. מבקש לבדוק האם ניתן לעזור לדיגים הבידואים, ולמנוע את ניצולם.

ע. לנדאו: - הבחינה המקצועית תיעשה ע"י משרד החקלאות אולם המימון חייב לבוא ממשרד-הבטחון.

סובם: - 1. לרוקמא ימסר בכתב שנושא הדייג שלו יבחן אולם דיור במקום לא יגתן לו.

2. יבחן נושא העזרה לדייגים ערביים.

חיבק

סוכם: - ההלואות יאושרו בהתאם למוצע, במידה ויסיג במחונות שהאימים.

נויבע

סוכם: - האושר העזרה בהתאם למוצע.

מסקר ימי

אל"מ ד. ברין: - לא ברור מרגע ששרד הבטחון צריך לסמן את מסקר הימי.

א. ברוט: - בהתאם לסיכום בין משיגחל האזרחי המוכנות היהודית ומשרד ההקלאות, יעשה מימון הפרויקט בשיתוף ע"י שלושת הגורמים. במידה ומשרד הבטחון לא ישתתף בהקציב הרי גם משרד ההקלאות לא ישתתף.

מדינת ישראל

משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי
תל־אביב

תאריך: 22.5.72

מספר:

אל: תת־אלוף ש. גזית – מתאם הפעולה בשטחים

מאת: האגף לתכנון כולל

הנדון: <u>ניידות פיקוח – תשלום יתרה של 50,000 ל"י עבור שנת 1971/2</u>

בהמשך לשיחתנו מיום 17 ח.ז. על הנושא הנ"ל, ברצוני להעיר כדלקמן:

1. ב־22 ביוני 1971 סוכם בינינו על הוצאה של 150,000 ל"י למטרת ניידות פיקוח לשנת התקציב 1971/2. סיכום זה אושר במכתבי אליך מיום 23.6.71.

2. עקב החלטת שר החקלאות לאפשר מעבר של ירקות מיו"ש לישראל בתקופה דצמבר 1971 עד מרץ 1972, הודיע מר ב. שומינר, קמ"ט האוצר לא לבצע את התשלום של 50,000 ל"י עבור התקופה הנ"ל.

3. מאחר והסחר של ירקות בתקופה דצמבר 1971 – מרץ 1972 בוצע בהתאם לכללים אשר חלים בישראל ואלו מחייבים הובלת המוצרים בלווי של תעודת משלוח ממועצת הירקות, לא היתה שום אפשרות להקטין או לבטל את ניידות הפיקוח.
עלי להדגיש שההסדרים לגבי הסחר בתקופת החורף סוכמו עם מנכ"ל משרד החקלאות.
כן עלי לציין שהסחר התנהל גם בהתאם לצו שהופעל ביו"ש ואשר התבסס על החוק הירדני, ואשר מחייב פיקוח על הסחר.

4. לאור כל הנ"ל ולאור העובדה שנחתם חוזה עם מועצת הירקות על ביצוע הפיקוח לשנה שלמה וההוצאות הריאליות היו בהרבה מעל 150,000 ל"י, הנני פונה אליך בבקשה לאשר תשלום היתרה של 50,000 ל"י ולתת הוראות מתאימות לביצוע התשלום.

רב תודות מראש,

ב ב ר כ ה

עקיבא לנדאו

מנהל האגף

העתק: מר א. ברום – המנכ"ל.

הקריה ת"ד 7011 תל־אביב 61070 טל' 259411 (03)

מדינת ישראל

משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי
תל־אביב

תאריך 17.5.72

מספר

אלי: מר י. קובץ

מאת: האגף לתכנון כולל

בהמשך לשיחתנו הטלפונית, רצ"ב העתק מהתזכיר הנ"ל.

עלי לציין שהנהלת משרד החקלאות לא קבלה את ההמלצות שבתזכיר, אלא קבעה שאפשר להרחיב את הנטיעה באופן חופשי למטרת יצוא. כמובן על החקלאי לעשות את חשבונו האם כדאי להרחיב את שטחי השקדים כאשר הפדיון הצפוי בעתיד יהיה ברמת המחירים הבין לאומיים.

כן עלי לציין שאנו גם עדכנו את התחשיבים שבתזכיר.

ב ב ר כ ה

עקיבא לנדאו

העתק: מר ג. עדי – כאן.

הקריה ת"ד 7011 תל־אביב 61070 טל' 259411 (03)

מדינת ישראל

משרד החקלאות

המרכז לתכנון ופיתוח הקלא׳

האגף לתכנון כולל

בחינת כדאיות נטיעת שקדים

הקריה – תל-אביב

אוקטובר 1971

מדינת ישראל
משרד החקלאות

21.10.1971

המרכז לתיכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי
האגף לתכנון כולל

בחינת כדאיות נטיעת שקדים*

כללי:

שנת 1968 בשוק השקדים הישראלי ושנת 1969 בשוק השקדים הבין לאומי, היוו שנות מפנה. משנת 1968 הפסק יבוא השקדים לארץ וזאת בגלל נפילת המחירים לאחר מלחמת ששת הימים עת הוצף השוק הישראלי בשקד ערבי מהשטחים המוחזקים . בשנת 1969 האמירו בשוק הבין לאומי מחירי השקד כתוצאה מפגיעות שבע ביבולי אירופה; יש לציין כי בשנה האחרונה המחירים חזרו לרמתם הקודמת.

בארץ, חלה עליית מחירים בעקבות הביקוש הגואה שלא בא על סיפוקו ע"י ההיצע המקומי ואילו השקד הערבי, לא הצליח בגלל טיבו הירוד להוות תחליף למחסור. מצב זה נתן תמריץ לנטיעת שקדים בעיקר בגליל התחתון.

המלצות ומסקנות:

א. השוק הישראלי עשוי להגיע לשווי משקל בין הכמות המוצעת והכמות המבוקשת ללא יבוא כמויות משמעותיות בעשור הקרוב.

ב. לאור ההחשיבים לא כדאית נטיעת שקדי בעל.

ג. לאור שערי הדולר הכולל הגבוהים מומלץ לפתוח את שוק השקדים הישראלי, ליבוא מתחרה ברמת המכסים של לפני סגירת היבוא, (מלפני מלחמת ששת הימים).

ד. מועצת הפירות, מתנגדת לאפשרות של יבוא מתחרה, מציעה לוסת את ההיצע החזוי לעתיד ע"י החמרת הפיקוח על הנטיעות,בהתאם לתכנון, דבר שיתאפשר עקב הפעלת חוק מועצת הפירות.

ה. מבחינת המשק הלאומי,תוספת נטיעה תהיה כדאית רק אם היבול של השקדים לא מפוצחים,מגיע לכל הפחות ל-150 ק"ג לדונם.

ו. מומלץ על תוספת נטיעה של כ-200 דונם לשנה, על-מנת להבטיח אספקה סדירה לשנים הבאות של שקדים לשוק המקומי.

ז. תתכן אפשרות של נטיעת שקדים לצורך יצוא, אך יעילותה של נטיעה זו תגבר, באם מגדלי השקדים יתארגנו, בפרט בשלבי טיפול בתוצרת ושיווקה בארץ ובחוץ לארץ.

---

*ערך ע"י גדעון עדי.

ש ק ד י ם

השוק הבין לאומי

יבול השקדים מראה על פני השנים תנודות, תופעה זו לדעת מומחים אינה בלתי צפויה בגדול זה. כתוצאה מתנודות אלו ביבול קורים במקביל תנודות במחירים אלא שגם המחיר היבול והצריכה של השקדים נמצאים בתהליך של עליה. בתוך העונה ובמידת מה בין העונות נעשה ויסות השוק ע"י מלאים, בנושא זה של מלאים התמחו בעיקר האיטלקים.

להלן טבלה המסכמת את היצור והיצוא של שקדים. ייצור השקדים של ארצות אלו הוא רוב רובו של סה"כ השקדים בעולם.

ייצור ויצוא שקדים קלופים באלפי טונות בארצות שונות בעולם בשנות 1966 – 1970

1970 *		1969		1968		1967		1966		
יצוא	ייצור	יצוא	ייצור	יצוא	ייצור	יצוא	ייצור	יצוא	ייצור	הארץ
7.0	11.0	3.9	6.0	5.5	8.0	2.8	6.0	1.1	1.5	אירן
22.0	37.0	19.2	23.0	35.1	46.0	31.4	43.0	34.9	42.0	איטליה
2.0	5.5	2.2	3.0	3.5	3.5	4.0	5.5	3.0	4.5	מרוקו
5.0	5.5	1.9	3.3	3.3	5.0	5.6	6.0	1.4	1.7	פורטוגל
18.5	33.0	14.3	24.0	29.0	41.0	23.8	30.0	32.2	41.0	ספרד
54.5	92.0	41.5	59.3	76.4	103.5	67.6	90.5	72.6	90.7	סה"כ
32.5	71.5	27.5	67.0	8.8	39.6	10.5	41.1	10.1	47.4	ארה"ב
87.0	163.5	69.0	126.3	85.2	143.1	78.1	131.6	82.7	138.1	סה"כ

* הערכה ראשונה.

המקור : יולי 1970 World Agriculture Production and Trade, Statistical Report

מתוך עיון בטבלה אנו למדים כי שנת 1969 היתה שנה גרועה ביותר מבחינת היבול פרט לארה"ב. מ-1969 ארה"ב הפכה ליצרן השקדים הגדול ביותר. מבחינת היצוא איטליה תופסת את המקום הראשון למרות שבשנת 1969 ארה"ב הגדילה את יצוא השקדים במידה ניכרת. בשנת 1970 כל הארצות פרט לארה"ב עברו במקצת את היבול של 1966 ואילו הגדול הנותר ביצור השקדים העולמי יוצר ע"י ארה"ב.

כאמור במחירי השקדים באות לביטוי התנודות בכמויות ובפרט ירידת היבול החזקה שקרת בשנת 1969.

להלן לוח המראה מחירי שקדים באיטליה

מחירי שקדים מפוצחים באיטליה, בדולר לטון, פו"ב.

שנה	1965/6	1966/7	1967/8	1968/9	1969/70	1970/1
המחיר ב-$ לטונה	1411	1345	1433	1455	2024	1650

מתוך עיון בטבלה אנו למדים כי עד לשנת 1968/9 המחיר היה בתהליך של עליה אטית, הקפיצה הגדולה באה בשנת 1969/70 וזאת כתוצאה מנפילת היבול בשנת 1969. המצב כיום הוא שבשנת 1970/71 המחירים ירדו לרמה הרגילה ששררה בשנים האחרונות להוציא את שנת 1969/70.

המצב בארץ

לאחר מלחמת ששת הימים נפלו מחירי השקדים בארץ כתוצאה מהצפת השוק הישראלי בשקדים מהשטחים המוחזקים, בעקבות נפילת מחירים זו הפסק היבוא של שקדים לישראל כלל. הפסקת היבוא מחד גיסא והברנות של הצרכן הישראלי שפסק מלצרוך את השקד הערבי בגלל טיבו הירוד מאידך גיסא גרמו לעליית הביקוש של השקד הישראלי שהוא בטיב מעולה ביחס לשקד הערבי. עליה זו בביקוש כאשר הכמות המוצעת מהמטעים הישראלים היא קבועה בעוד האיסור על היבוא נשאר בעינו גרמה לעליה במחיר השקדים בשוק הישראלי. עלית מחירים זו נתנה תמריץ לנטיעות מעל ומעבר לתכנית, כאשר הנטיעות נעשות בגליל התחתון ובתנאי השקאת עזר.

על מנת לבדוק את כדאיות הנטיעות בעתיד ועל מנת למנוע עוות בהקצאת מקורות כתוצאה מאסור יבוא, נבדקו תחשיבי השקדים מחדש ונערכו תחשיבים לשערי דולר ביצור השקדים. יחד עם זאת נעשה עידכון לתחזיות הצריכה והיצור של השקדים לחמש השנים הקרובות.

בלוחות הבאות מפורטים סה"כ הוצאות היצור ושערי הדולר באלטרנטיבות שונות של יבול לשנים.

חיוב הוצאות לטונה שקדים מפוצחים בכמויות שונות של יבול.

יבול בק"ג לדונם * לא מפוצח	65	85	100	120	150
בעל	18 094 ל"י	-	-	-	-
השקאת עזר	-	15 531 ל"י	13 487 ל"י	11 607 ל"י	9 609
השקאת עזר **	-	-	-	9517 ל"י	-

*) מהשקד בקליפה מקבלים 51 % שקדים מפוצחים

**) השקאת עזר קטיף במיכון מלא

שערי הדולר ביצור שקדים בצורות שונות של גידול ורמת יבולים שונה

יבול בק"ג לדונם*)	65	85	100	120	150
בעל	10.70 ל"י	-	-	-	-
השקאת עזר	-	9.20 ל"י	8.00 ל"י	6.85 ל"י	570 ל"י
השקאת עזר **)	-	-	-	5.63 ל"י	-

*) מהשקד בקליפה מקבלים 51 % שקדים מפוצחים.

**) השקאת עזר קטיף במיכון מלא.

שערי הדולר מחושבים לשקדים מפוצחים סוג א'. המחיר לשקדים מסוג זה באיטליה בשנת 1970/71 הגיע לכ- 1650 $ בתוספת 40 $ הובלה לחיפה, מגיע המחיר לטונה סי"פ חיפה ל-1690 $.

בחישוב שער הדולר לא נלקחו בחשבון דמי ההובלה לשער נמל חיפה כפי שהיה דרוש, מאחר וההשפעה של הוצאה זו אין בה כדי לשנות משמעותית את השערים, התעלמנו מתוספת זו.

חשוב שער הדולר ליבוא שקדים נעשה בהנחה של המשך קיום המכסים כפי שהיו ערב כניסת איסור היבוא של השקדים.

לכל ק"ג שקדים בקליפה היה היטל של 1.80 ל"י

כך שלשקד קלוף ההיטל מגיע לכ- 3.60 ל"י

ובתוספת של 15% מהערך סי"פ חיפה.

לפי חישובים אלו סה"כ ההוצאה בלירות לטונה שקדים מפוצחים סי"פ נמל חיפה כולל מכסים והיטלים מגיעה ל- 13,396.- ל"י, לפי הפירוט הבא:

מחיר טונה + הובלה	8,518.- ל"י = 5.04 ל"י ×	1690 $
מכס לפי 3.60 ל"י לק"ג	3,600.- "	
תוספת 15% על הערך סופי חיפה	1,278.- "	
סה"כ	13,396.- ל"י	

שער הדולר ביבוא מגיע איפה ל- 7.90 ל"י לדולר.

לפי כך כדאי ליצר בארץ שקדים בתנאים רגילים, הוה אומר, 40 עץ לדונם ולא בקטיף מכני ובהשקאת עזר אך ורק אם היבול של שקדים בקליפה מגיע לכל הפחות ל- 100 ק"ג.

תחזית צריכה והצע של שקדים בארץ *) (תשל"ב - תש"מ)

תחזית הצריכה חושבה בשלוש אפשרויות תוך הנחה שמחירים קבועים ותוך התחשבות בתחזיות גידול האוכלוסיה וגמישויות הכנסה. בחשוב התחזיות נלקחה בחשבון השפעת התחלופה בין שקדים ופקנים. התחזית האחרונה להצע וצריכת שקדים ופיקנים נערכה באביב 1968. בשוק העולמי של הפקנים לא חלו שינויים משמעותיים ואלו בשוק המקומי תחזיות הצריכה וההצע של הפקנים קרובות מאד למצב שהיה למעשה, כך שמבחינה מעשית ניתן לראות שהתחזיות של צריכת השקדים המבוססות על 3 השנים האחרונות לא תשפענה בצורה משמעותית ע"י עליית יבולי הפקנים הצפויה בעשור הקרוב ובפרט כאשר קיים עדיין יבוא של אגוזי המלך הסותם את הפער בין ההצע והצריכה המקומית של הפקנים.

צריכה- אפשרות א: בהנחה של צריכה קבועה לנפש בשנים הבאות, במקרה זה נלקח ממוצע הצריכה לשלוש השנים האחרונות תוך התחשבות בעובדה שהמחיר הראלי של השקדים, לא השתנה בתקופה זו משמעותית

צריכה- אפשרות ב: בהנחה של צריכה משתנית בעקבות שינויים בהכנסה. גמישות הכמות להכנסה של שקדים היא 0.702 ותוך הנחה של שיעור גדול של 2% בהוצאה לשנה.

צריכה- אפשרות ג: כמו אפשרות ב' אלא שבהנחה של שיעור גידול של 4% בהוצאה לשנה.

תחזיות ההצע כפי שנתקבלו מהאגף חושבו בשתי אפשרויות.

הצע- אפשרות א: תוספת נטיעה של 200 דונם מחשל"ג ללא עקירה של מטעים לא טובים.

הצע- אפשרות ב: כמו א' אלא שכל שנה יש עקירה של 700 דונם מטעים לא טובים.

בכל מקרה מנחים יבוא של 500 טון שקדים באקויולנט ישראלי ** מהגדה. כל התחזיות לפרטיהן מופיעות בנספח.

להלן טבלה לסכום הממצאים לאפשרויות ב' ג' בצריכה ו- א' ב' בהצע. לגבי אפשרות א' בצריכה ישנו הפירוט בנספח וזאת משום שאפשרות זו אינה מציאותית.

השוואת תחזית ההצע עם הצריכה לפי אפשרות ב' ו ג' וגידול הצריכה בשעור של 2% (הכמויות בטונות)

השנה	הצע א) כולל יבוא מהשטחים	אפשרות ב'		אפשרות ג'	
		צריכה	הפער	צריכה	הפער
תשל"ב	2465	2358	107	2393	72
תשל"ו	2915	2812	103	3011	- 96
תשל"ז	3117	3344	- 227	3787	-670

מתוך עיון בטבלה אנו למדים כי אם נוסיף ונטע 200 דונם מחשל"ג ולא תהיה עקירה, אפשר יהיה לאזן את ההצע והצריכה בעשור הקרוב כל זה בתנאי שההוצאה תעלה ב-2% לשנה, מאידך באם ההוצאה תגדל ב- 4% לשנה אזי בסוף העשור צפוי מחסור של 670 טון שקדים שניתן לספקם ע"י יבוא.

השוואת תחזית ההצע עם הצריכה לפי אפשרות ב' ו ג' וגידול הצריכה בשיעור של 4% (הכמוית בטונות)

השנה	הצע ב') כולל יבוא מהשטחים	אפשרות ב'		אפשרות ג'	
		צריכה	הפער	צריכה	הפער
תשל"ב	2465	2358	107	2393	72
תשל"ו	2730	2812	- 82	3011	- 281
תש"מ	2918	3344	-426	3787	- 869

* התחזיות מחושבות לשקדים בקליפה.

** כל שני טון שקדים מהשטחים שווים ל-1 טונה שקדים ישראליים.

מתוך עיון בטבלה זו אנו למדים כי במקרה של נטיעה של 200 דונם מחשל"ג המלווה בעקירה המחסור הצפוי לקראת סוף העשור יהיה גדול יותר אך לא באופן משמעותי ביחס לאפשרות של נטיעה ללא עקירה.

תחלופה של מטעים גרועים במטעים טובים יותר למעשה אפשרית, אך הדרישה לתחלופה כזו היא שהמטע הנטע יהיה בעל יבולים גבוהים במיוחד ואלו השטח הנעקר חייב להיות גרוע ביותר. פתיחת יבוא מתחרה של שקדים בשער הדולר של לפני סגירת היבוא תשפיע הן על הנטיעות והן על העקירות, ותהיה גורם מווסת להתפתחות הענף בשנים הקרובות.

בסכום, מדיניות הנטיעה המוצעת לאור תחזיות הצריכה אינה מורה על עודף או מחסור משמעותי במסגרת ההנחות לקראת סוף העשור. מבחינת המשק תוספת נטיעה תהיה כדאית באם היבול מגיע ל 150 ק"ג לפחות שאז שער הדולר הכולל מתקרב לשער הדולר המקובל לגבי יבוא. ברמת יבולים העולים על 150 ק"ג לדונם עלול להיות כדאי אף יצוא של שקדים לחוץ לארץ. יתרון לתכנית של יצוא שקדים יהיה התאחדות המגדלים תחת ארגון גג שמתפקידו יהיה לדאוג לעבוד ושווק התוצרת הן כשוק המקומי והן בשווקי חוץ תוך שמירה על טיב וויסות הפרי.

נספח 1

תחזית הצע וצריכה באפשרויות השונות לשנים תשל"ב - תש"מ

(שנה חקלאית: אוקטובר עד ספטמבר)

	היחידה	1971/2 תשל"ב	1972/3 תשל"ג	1973/4 תשל"ד	1974/5 תשל"ה	1975/6 תשל"ו	1976/7 תשל"ז	1977/8 תשל"ח	1978/9 תשל"ט	1979/80 תש"מ
1. הצע מקומי	טון	2465	2558	2665	2800	2915	3011	3081	3099	3117
2. הצע מקומי	טון	2465	2509	2567	2653	2730	2798	2854	2886	2918
3. צריכה לנפש	ק"ג	0.740	0.740	0.740	0.740	0.740	0.740	0.740	0.740	0.740
אוכלוסיה	'000	3144	3240	3338	3439	3542	3684	3757	3870	3986
סה"כ צריכה	טון	2326	2398	2470	2545	2621	2726	2780	2864	2950
פער לפי 1	טון	139	160	195	255	294	285	301	235	167
פער לפי 2	טון	139	111	97	108	109	72	74	22	- 32
4. צריכה לנפש	ק"ג	0.750	0.761	0.772	0.783	0.794	0.805	0.816	0.827	0.839
סה"כ צריכה		2358	2466	2577	2693	2812	2966	3066	3200	3344
פער לפי 1	טון	107	92	88	107	103	45	15	- 101	- 227
פער לפי 2	טון	107	43	- 10	- 40	- 82	- 168	- 212	- 314	- 426
5. צריכה לנפש	ק"ג	0.761	0.782	0.804	0.827	0.850	0.874	0.899	0.924	0.950
סה"כ צריכה	טון	2393	2534	2684	2844	3011	3220	3378	3756	3787
פער לפי 1	טון	72	24	- 19	- 44	- 96	- 209	- 297	- 657	- 670
פער לפי 2	טון	72	- 25	- 117	- 191	- 281	- 422	- 524	- 870	- 869

1. בהנחה של תוספת נסיעה מתשל"ג של 200 דונם לשנה ללא עקירה, כולל 500 טון יבוא מהשטחים באקוויולנט ישראלי.
2. כמו ב- 1 אלא שעוקרים כל שנה 700 דונם.
3. בהנחה של צריכה לנפש קבועה בעשור הקרוב.
4. בהנחה של צריכה לנפש משתנית לפי ההכנסה, גמישות הכנסה של 70. שיעור גידול של 2% לשנה בהוצאה.
5. כמו 4 אלא ששיעור הגידול הוא 4% לשנה.
6. המקור לגמישות, סקר הוצאות המשפחה 1968/69.

שקדים - תחשיב הוצאות בעבוד דונם 1 בעל נושא פרי
(רמת יבול 65 ק"ג)

ה ס ע י ף	היחידה	כמות	מחיר ליחידה	סה" בל"י
עבודה במטע	יע'	4	29,60	118,40
טרקטור אופני	שעות	4	7,50	30,00
מרסס מפוח	"	1,0	12,00	12,00
מרסס רובים	"	0,3	8,20	8,46
כלים נגררים	"	2,7	3,30	8,01
גפרת אמון	טון	.080	225,53	18,02
אשלגן	דונם	1,0	7,50	7,50
מים	-	-	-	-
חומרי הדברה וריסוס	דונם	1,0	35,00	35,00
ציוד וחומרים	. .	. .	. .	23,65
שונות	. .	. .	. .	6,87
ריבית להון חוזר	. .	. .	. .	15,76
הוצאות קבועות	. .	. .	. .	157,59
עבודה בקטיף	י"ע	3,5	29,60	103,60
הוצאות שוק של היצרן	. .	. .	. .	56,55
פצוח	ק"ג	100	0,50	32,50
סה"כ הוצאות לדונם				628,81
סה"כ הוצאות לטון בקליפה				9674,0
" " " מפוצח				18969,0
שבורים ומגורדים	ק"ג	125	7,00	- 875,0
חיוב הוצאות לטון מפוצח				18094,0

שקדים – תחשיב הוצאות בעבוד דונם 1 בהשקאת עזר נושא פרי

(רמת יבול 85 ק"ג)

ה ס ע י ף	היחידה	כמות	מחיר ליחידה	סה"כ בל"י
עבודה במטע	י"ע	4	29,60	118,40
טרקטור אופני	שעות	4	7,50	30,00
מרסס מפוח	"	1,0	12,00	12,00
מרסס רובים	"	0,3	8,20	2,46
כלים נגררים	"	2,7	3,30	8,91
גפרת אמון	טון	.080	25,53	18,02
אשלגן	דונם	1,0	7,50	7,50
מים	מ"ק	200	.06	12,00
חומרי הדברה וריסוס	דונם	1,0	35,00	35,00
ציוד וחומרים	" "	" "	" "	23,96
שונות	" "	" "	" "	7,50
ריבית להון חוזר	" "	" "	" "	16,54
הוצאות קבועות	" "	" "	" "	195,83
עבודה בקטיף	י"ע	3,5	29,60	103,60
הוצאות שוק של היצרן	" "	" "	" "	77,01
פצוח	ק"ג	100	0,50	42,50
סה"כ הוצאות לדונם				711,23
סה"כ הוצאות לטון בקליפה				8367,0
" " " מפוצח				16406,0
שבורים ומגורדים	ק"ג	125	7,00	- 875,0
חיוב הוצאות לטון מפוצח				15531,0

שקדים - תחשיב הוצאות בעבוד דונם 1 בהשקאת עזר נושא פרי

(רמת יבול 100 ק"ג)

ה ס ע י ף	היחידה	כמות	מחיר ליחידה	סה"כ בל"י
עבוד	י"ע	4	29,60	118,40
טרקטור אופני	שעות	4	7,50	30,00
מרסס מפ"ח	"	1,0	12,00	12,00
מרסס רובים	"	0,3	8,20	2,46
כלים נגררים	"	2,7	3,30	8,91
גפרת אמון	טון	,080	225,23	18,02
אשלגן	דונם	1,0	7,50	7,50
מים	מ"ק	200	,06	12,00
חומרי הדברה	דונם	1,0	7,50	35,00
ציוד וחומרים	. .	. .	. .	24,19
שונות	. .	. .	. .	7,50
ריבית להון חוזר	. .	. .	. .	16,55
הוצאות הקבועות	. .	. .	. .	195,85
עבודה בקטיף	י"ע	3,5	29,60	103,60
הוצאות שווק של היצרן	. .	. .	. .	90,00
פצוח	ק"ג	100	0.50	50,00
סה"כ הוצאות לדונם				731,98
סה"כ הוצאות לטון בקליפה				7139,8
" " " מפוצח				14353,0
שבורים ומגורדים	ק"ג	125	7,00	- 875,0
חיוב הוצאות לטון מפוצח				13478,0

שקדים - תחשיב הוצאות בעבוד 1 דונם בהשקאת עזר נושא פרי

(רמת יבול 120 ק"ג)

הסעיף	היחידה	כמות	מחיר ליחידה	סה"כ בלירות
עבוד	יע'	4	29,60	118,40
טרקטור אופני	שעות	4	7,50	30,00
מרסס מפוח	"	1,0	12,00	12,00
מרסס רובים	"	0,3	8,20	2,46
כלים נגררים	"	2,7	3,30	8,91
גפרת אמון	טון	,080	225,23	18,02
אשלגן	לדונם	1,0	7,50	7,50
מים	מ"ק	200	0,06	12,00
חומרי הדברה וריסוס	דונם	1,0	35,00	35,00
ציוד וחומרים	"	"	"	24,45
שונות	"	"	"	7,52
ריבית להון חוזר	"	"	"	16,57
הוצאות קבועות	"	"	"	195,88
עבודה בקטיף	יע'	3.5	29,60	103,60
הוצאות שווק של היצרן	"	"	"	108,00
פצוח	ק"ג	120	0,50	60,00
סה"כ הוצ' לדונם				760,31
סה"כ הוצאות לטון בקליפה				6336,0
" " " מפוצח				12482,0
שבורים ומגורדים	ק"ג	125	7,00	- 875,0
חיוב הוצאות לטון מפוצח				11607,0

שקדים - תחשיב הוצאות בעבוד דונם 1 בהשקאת עזר נושא פרי

(רמת יבול 150 ק"ג)

ה ס ע י ף	היחידה	כמות	מחיר ליחידה	סה"כ בל"י
עבודה במטע	יע'	4	29,60	118,40
טרקטור אופני	שעות	4	7,50	30,00
מרסס מפוח	"	1,0	12,00	12,00
מרסס רובים	"	0,3	8,20	2,46
כלים נגררים	"	2,7	3,30	8,91
גפרת אמון	טון	,08	225,53	18,02
אשלגן	דונם	1,0	7,50	7,50
מים	מ3	200	,06	12,00
חומרי הדברה וריסוס	דונם	1,0	35,00	35,00
ציוד וחומרים	"	1,0	24,96	24,96
שונות	. .	. .	. .	7,54
ריבית להון חוזר	. .	. .	. .	16,60
הוצאות קבועות	. .	. .	. .	195,93
עבודה בקטיף	י"ע	3.5	29,60	103,60
הוצאות שוק של היצרן	. .	. .	. .	134,10
פצוח	ק"ג	150	0,50	75,00
סה"כ הוצאות לדונם				802,02
סה"כ הוצאות לטון בקליפה				5347,0
סה"כ הוצאות לטון מפוצח				10484,0
שבורים ומגורדים	ק"ג	125	7,00	875,0
חיוב הוצאות לטון מפוצח				9609,0

שקד – תחשיב הוצאות בעבוד 1 דונם נושא פרי קטיף מכני 20 עץ לדונם

(רמת יבול 120 ק"ג)

ס ע י ף	היחידה	כמות	מחיר ליחידה	סה"כ בל"י
עבודה במטע	יע'	2	29,60	59,20
טרקטור אופני	שעות	6	7,50	45,00
מרסס מפוח	"	1	12,00	12,00
מרסס רובים	"	0.3	8,20	2,46
כלים נגררים	"	2,7	3,3	8,91
גפרת אמון	טון	,08	225,23	18,02
אשלגן	דונם	1,0	7,50	7,50
מים	מ"ק	200	0,06	12,00
חומרי הדברה	דונם	1,0	35,00	35,00
ציוד וחומרים	"	"	"	13,62
שונות	"	"	"	9,23
ריבית להון חוזר	"	"	"	15,17
הוצאות קבועות	"	"	"	182,25
עבודה בקטיף	יע'	75	29,60	21,30
שמוש במנער	שעות	0.5	60,00	30,00
הוצאות שוק של היצרן	"	"	"	104,40
פצוח	ק"ג	120	0,50	60,00
סה"כ הצאות לדונם				636,06
סה"כ הוצאות לטון בקליפה				5300
" " לטון מפוצח				10,392
שבורים ומגורדים	ק"ג	125	7,00	- 875
חיוב הוצ' לטון מפוצח				9517

מדינת ישראל
משרד הבטחון

כ' סיון תשל"ג
הקריה 2 יוני 72

מס' גמ/1821

תאום הפעולה בשטחים

מר עקיבא לנדאו - משרד החקלאות
מפקדת אזור עזה/הממקד
<u>מפקדת אזור עזה /קמ"ס חקלאות</u>
מר טריב - בנק ישראל
מר יקוחיאלי - בנק לאומי

הנדון:- <u>אשראי לענף הפרדסנות עזה</u>

1. בהתאם לשיחתי עם מר טריב, יפעיל בנק ישראל לאלתר, לקונסורציום המספק אשראי לפרדסני עזה, סך של 5 מליון לי , עדי לאפשר להתחיל במתן האשראי לענף.

האשראי ינתן בריבית של 9% ובהתאם לקריטריונים שהיו קיימים בעונה הקודמת.

דוד ברין - אל"מ

מדינת ישראל

משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי
תל־אביב

תאריך: 11.5.72

מספר:

אל: מר אביה עומר – תיאום הפעולה בשטחים, משרד הבטחון.

מאת: האגף לתכנון כולל.

הנדון: הון חוזר למורטג'י

בתשובה למכתבך גמ/1401 מתאריך 30.4.72 הרינו להודיעך:

1. רכושו של מר מורטג'י כולל 400 דונם פרדס שערכם כ- 2,000,000 ל"י וכן 2 בנינים שלו ושל שותפו שערכם כ- 200,000 ל"י. (בהתאם לאינפורמציה מקמ"ט חקלאות בעזה).
2. פרט לעיבוד פרדסיו עוסק מר מורטג'י ביצוא פרי הדר למזרח אירופה. מר מורטג'י ארז עד כה את פרי ההדר שלו בבתי האריזה שקימים ברצועה, אולם לקראת העונה הבאה מתכונן מר מורטג'י להקים בית אריזה משלו.
3. בעונת הפרי הקודמת (1970/71) ייצא מורטג'י כ- 27,300 טון פרי הדר למזרח אירופה. ערך היצוא נאמד בכ- 3.4 מיליון דולר. מתוך כמות זאת 17,000 טון היו מזן הולנסיה.
   בעונת הפרי הנוכחית יצא מורטג'י כ- 25,800 טון פרי למזרח אירופה, ונראה כי עד סוף העונה יסתכם יצואו בכ- 30,000 טון פרי בערך של 3.75 מיליון דולר. מתוך כמות זאת כ- 20,000 טון פרי הם מזן הולנסיה.
4. לפי מיטב ידיעתינו עמד עד כה מר מורטג'י בכל התחייבויותיו הכספיות לבנק.

ב ב ר כ ה,

עקיבא לנדאו
מנהל האגף

העתק:
ה"ה תא"ל ש. גזית
מ. פרידמן
י. שנקר
א. אדמון
ר. וייס

16/5

הקריה ת"ד 7011 תל־אביב 61070 טל' 259411 (03)

11.5.72

אל: מר אליה עומר - תיאום הפעולה בשטחים, משרד הבטחון.

מאת: האגף למכנון כולל.

הנדון: <u>הון חוזר למורשג'י</u>

במשובה למכתבך גפ/1401 מתאריך 30.4.72 הרינו להודיעך:

1. רכושו של מר מורשג'י כולל 400 דונם פרדס שערכם כ- 2,000,000 ל"י וכן 2 בניינים שלו ושל שותפו שערכם כ- 200,000 ל"י. (בהתאם לאינפורמציה מקמ"ט חקלאות בעזה).
2. פרט לעיבוד פרדסיו עוסק מר מורשג'י ביצוא פרי הדר למזרח אירופה. מר מורשג'י ארז עד כה את פרי ההדר שלו בבתי האריזה שקיימים ברצועה, אולם לקראת העונה הבאה מתכונן מר מורשג'י להקים בית אריזה משלו.
3. בעונת הפרי הקודמת (1970/71) ייצא מורשג'י כ- 27,300 טון פרי הדר למזרח אירופה. ערך היצוא נאמד בכ- 3.4 מיליון דולר. מתוך כמות זאת 17,000 טון חיו מזן הולנסיה.
   בעונת הפרי הנוכחית יצא מורשג'י כ- 25,800 טון פרי למזרח אירופה, ונראה כי עד סוף העונה יסחכם יצואו בכ- 30,000 טון פרי בערך של 3.75 מיליון דולר. מתוך כמות זאת כ- 20,000 טון פרי הם מזן הולנסיה.
4. לפי מיטב ידיעתינו עמד עד כה מר מורשג'י בכל התחייבויותיו הכספיות לבנק.

ב ב ר כ ה ,

עקיבא לנדאו
מנהל האגף

<u>העתק:</u>
ה"ח תא"ל ש. גפית
מ. פרידמן
י. שנקר
א. אדמון
ר. וייס

16/5

אריה

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה. י"ג אייר תשל"ו
27 אפריל 2'

מס' גמ/1364

מר מאיר פרידמן - החשב הכללי - משרד האוצר

מר עקיבא לנדאו - משרד החקלאות
מפקדת רצועת עזה - סגן המפקד

הנדון:- הון חוזר למורטג'י
בהמשך לשיחתנו בנדון

1. רצ"ב עותק מכתב משרד החקלאות בענין מתן הלוואה לנ"ל.

2. אני ממליץ על מתן הערבות הדרושה לקונסורציום כדי לאפשר את ביצוע ההלוואה המבוקשת על סך 1 מיליון ל"י .

3. אנו מסכימים שתקציב השטחים יחויב בכל סכום שיהיה על האוצר לשלם בעקבות הערבות המבוקשת.

שלמה גזית - תת אלוף

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
<u>אגף לתכנון כולל</u>

25.4.72

אל: תא"ל ש. גזית – מתאם הפעולה בשטחים המוחזקים.

מאת: האגף לתכנון כולל.

הנדון: <u>הון חוזר למורטג'י</u>

בהמשך לשיחתנו עם אל"מ ד. ברין רצ"ב נתונים על מצבו הפיננסי והיקף עסקיו של מר מורטג'י. נתונים אלו נתקבלו ממר א. אדמון – קמ"ט חקלאות בעזה.

1. מר מורטג'י קיבל הלואה להון חוזר בסך 1,000,000 ל"י בתנאי אשראי נוחים. כמו כן לווה מר.מורטג'י מהבנק 400,000 ל"י בריבית של 16%.

2. כערבות להלואות אלו שועבדו 400 דונם פרדס של מר מורטג'י.

3. היצוא של מורטג'י בשנה השוטפת הסתכם בכ- 20 מיליון ל"י.

4. קמ"ט חקלאות עזה ממליץ ואנו מצטרפים להמלצתו זאת, לתת למר מורטג'י הלואה נוספת להון חוזר בגובה 750,000 – 1,000,000 ל"י, כערבות להלואה זאת ישמשו פרדסיו של מר מורטג'י שערכם הריאלי הוא כ- 2,000,000 ל"י ובנינים פרטיים שערכם כ- 200,000 ל"י.

מתוך הלואה נוספת זאת ישמשו 400,000 ל"י לפדיון ההלואה.לבנק,עליה משלם מר מורטג'י ריבית גבוהה.

הלואה זאת תאפשר למר מורטג'י ליצא כמויות גדולות יותר של פרי למזרח אירופה ובכך יקל על שיווק פרי ההדר למערב אירופה, וזאת בשעה ששווק פרי ההדר הישראלי (ביחוד ולנסיה) במערב אירופה נתקל בעונה זאת בקשיים חמורים.

ב ב ר כ ה ,

עקיבא לנדאו
מנהל האגף

<u>העתק:</u>
ה"ה א. ברום – המנכ"ל
תא"ל פונדק
אל"מ ד. ברין
מ. פרידמן
י. שנקר
א. אדמון
ר. וייס

28.IV.72

- יצאה התחייבות תקציבית
מתת-אלוף נצית
- יצא מכתב לע. לנדאו
לתעביר פרטים.

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

25.4.72

אל: תא"ל ש. גזית – מתאם המעולה בשטחים המוחזקים.

מאת: האגף לתכנון כולל.

הנדון: הון חוזר למורשג'י

בהמשך לשיחתנו עם אל"מ ד. ברין רצ"ב נתונים על מצבו הפיננסי והיקף עסקיו של מר מורשג'י. נתונים אלו נתקבלו ממר א. אדמון – קמ"ט חקלאות בעזה.

1. **מר מורשג'י קיבל הלואה להון חוזר בסך 1,000,000 ל"י בתנאי השראי נוחים. כמו כן לווה מר מורשג'י מהבנק 400,000 ל"י בריבית של 16%.**

2. **כערבות להלואות אלו טועבדו 400 דונם פרדס של מר מורשג'י.**

3. **היצוא של מורשג'י בשנה השוטפת הסתכם בכ- 20 מיליון ל"י.**

4. **קמ"ט חקלאות עזה ממליץ ואנו מצטרפים להמלצתו זאת, למת למר מורשג'י הלואה x נוספת להון חוזר בגובה 1,000,000 – 750,000 ל"י, xx כערבות להלואה זאת ישמשו פרדסיו של מר מורשג'י שערכם הריאלי הוא כ- 2,000,000 ל"י ובנינים פרטיים שערכם כ- 200,000 ל"י.**

מתוך הלואה נוספת זאת ישמשו 400,000 ל"י לפדיון ההלואה לבנק, עליה משלם מר מורשג'י ריבית גבוהה.

הלואה זאת תאפשר למר מורשג'י ליצא כמויות גדולות יותר של פרי למזרח אירופה ובכך יקל על שיווק פרי ההדר למערב אירופה, וזאת בשעה ששווק פרי ההדר הישראלי (ביחוד ולנסיה) במערב אירופה נתקל בעונה זאת בקשיים חמורים.

ב ב ר כ ה,

עקיבא לנדאו
מנהל האגף

העתק:
ת"ח א. ברום – המנכ"ל
תא"ל שונדק
אל"מ ד. ברין
מ. פרידמן
י. שנקר
א. אדמון
ר. וייס

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
משרד החקלאות
טלפון : 4143 - 051

قيادة منطقة قطاع غزة وشمال سيناء
دائـــرة الزراعـــة
تليفون : ٤١٤٣ - ٠٥١

אישי

عزة ..... 11 .5 .82

אל: מפקד האזור
ת/א פונדק.

غزة

חתיק .....
رقم الملف

חנדון : **מכתב לשר הבטחון.**
الموضوع

מבקש להעביר את מכתבי המצ"ב לשר הבטחון.

ב ב ר כ ה,

א. אדמון
ממ"ט משרד החקלאות.

רצועת עזה וצפון סיני
משרד החקלאות

אא/אד

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
פשרד החקלאות
טלפון : 4143 - 051

לכבוד
שר הבטחון.

قيادة منطقة قطاع غزة وشمال سيناء
دائـــرة الزراعـــه
تليفون ٤١٤٣ - ٠٥١

עזה : 11 .5 .72
غزه :

תיק : /8906
رقم الملف

תדון : קציץ מטה חקלאות.
الموضوع

מפקד אזור סיני ס"א מנשה אביוב דרש ממשרד החקלאות שאני לא אמשיך להיות אחראי לנושא חקלאות ודייג באזור סיני.

לפי דעתי דרישתו זו היא תוצאה מפעולה בה חייבתי אותו לבטל מונופול שהוא נתן לישראלי בשם הודה שגב לקניית כל שלל הדגים באזור המערבי (מערבית מנחל ים) בימת ברדוויל.

ההוראה הנ"ל שנעשתה בטענה בטחונית גרמה במשך זמן ממושך להפרש מחיר של שתי ל"י לק"ג דגים בין האזור הנ"ל (בית אל עבד) ואל-עריש.

הוראה הנ"ל ניתנה כמו כן בניגוד לכל הסיכומים שהיו.

אני מבטיח לכבד שפעולותי במשך שנים בצפון סיני בנושאים: דייג, מים, וחקלאות, בוצעו באחריות ובמסירות מירבית.

ב ב ר כ ה

משרד החקלאות
קמ"ט חקלאות.

אא/לק

מפקדת אזור רצועת עזה וצפון סיני
משרד החקלאות
טלפון : 4143 - 051

אל: א/מ ברין.

قيادة منطقة قطاع غزة وشمال سيناء
دائـــرة الزراعـــه
تليفون ٤١٤٣ - ٠٥١

עזה : 17 .4 .72
غزه :

תיק : 8823/
رقم الملف

הנדון : הון חוזר לענף ההדרים.
الموضوع

אני מציע שלשכת המיאום תזמן פגישה לקביעת סכום ההון החוזר ותנאי החזרתו לעונה 72/73.

בהתאם למה שסוכם בשנה שעברה יש צורך להפעיל את הקונסרציום לנושא זה החל מחודש מוני שנה זו.

כמו כן עלינו לבקש אישור להחזרת ההלואות למזרח אירופה, בתאריך מאוחר מהמקובל.

מצ"ב פירוט הסכום המבוקש.

א.	לפרדסנים למטע נושא פרי לפי 100 ל"י לדונם 64,000 דונם ליצוא לגדמ"ז ומזרח אירופה, לפי 2 ל"י למיכל לפי 5 מליון מיכלים.	6,400,000
		10,000,000
		16,400,000

בהנחה שמימון חומרי אריזה למערב אירופה מתקבל השרות ע"י המועצה לשיווק פרי הדר.

ב ב ר כ ה,

א. אדמון
קמ"ט חקלאות.

העתק: עקיבא למדאו.

אא/אד

מפקדת אזור יהודה והשומרון
קיאדת منطقة الضفة الغربية

משרד החקלאות
وزارة الزراعة
ירושלים, אפריל 1972
القدس – نيسان 1972

תקן עובדים מקומיים קבועים וארעיים (קבועים) לשנת 72/73
كادر القوى البشرية للموظفين الثابتين واليوميين الدائمين لعام ١٩٧٢/١٩٧٣.

המשרד / الدائرة	הנהלה ادارة		מנהל וארגון ادارة وخدمات		הדרכה ותכנון ارشاد وتخطيط		ייעור حراج		וטרינריה بيطرة		נהגים سواقون		פועלים מקצועיים عمال فنيون		סה"כ קבועים مجموع الثابتين	ס"ה ארעיים مجموع اليوميين	סה"כ המכלל المجموع الكلي
	קבועים ثابتون	ארעיים يوميون	קבועים ثابتون	ארעיים يوميون	קבועים ثابتون	ארעיים يوميון	קבועים ثابتون	ארעיים يوميון	קבועים ثابتون	ארעיים يوميון	קבועים ثابتון	ארעיים يوميון	קבועים ثابتون	ארעיים يوميון			
משרד ראשי-הדרכה תכנון וטרינריה המכתב הרئيسي – ارشاد، تخطيط وبيطرة.	3		1	6	12	-	-	-	4	-	-		-		20	6	26
מחוז חברון محافظة الخليل	2		9	2	16	15	8	5	8	2	4	3	1	-	48	27	75
מחוז רמאללה – בית לחם لواء رام الله / بيت لحم	3		5	-	14	12	7	12	13	2	4	3	1	-	47	29	76
מחוז ונפת שכם محافظة ولواء نابلس	2		11	5	12	6	6	7	10	-	5	2	1	-	47	20	67
נפת – ג'נין لواء جنين	3		4	6	12	4	11	11	4	-	1	1	-	-	55	22	57
נפת טול כרם لواء طولكرم	2		2		14	-	4	4	8	-	1	1	-	-	31	10	41
בקעת הירדן- منطقة الاغوار	2		3	1	11	6	-	-	2	2	2	2	-	-	20	14	34
תחנת ערוב – חברון محطة العروب الزراعية (الخليل)	1		2		2	-	-	-	-	-	1	-	10	16	16	16	32
תחנת עסקר – שכם محطة عسكر الزراعية (نابلس)	-		-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	6	6
תחנת בית קאד – ג'נין محطة بيت قاد (جنين)	1		-		1	-	-	-	-	-	8	-	4	6	6	15	21
תחנת קבטיה – ג'נין محطة قباطية (جنين)	1		-		2	-	-	-	-	-	1	-	5	5	8	7	15
תחנת נור שמס – טול כרם محطة نور شمس (طولكرم)	1		-		1	-	-	-	-	-	2	-	2	-	1	5	6
תחנת יריחו – ב. הירדן محطة اريحا (الاغوار)	1		-		1	-	-	-	-	-	1	-	3	4	6	6	12
תחנת פרעה – ב. הירדן محطة الفارعة (الاغوار)	1		1		1	-	-	-	-	-	2	-	2	8	11	11	22
סה"כ המכלל المجموع الكلي	23		38	30	99	43	36	39	49	6	30	18	33	46	296	194	490

הערות: א. הטבלה רוכזה לאחר צמצום עובדים תקניים (23) ויומיים קבועים. (38) וזאת בעקבות עבודת הועדה לבדיקת נושאי העובדים היומיים, הועדה לבדיקת נושא היעור ודיונים נוספים שנערכו בנפות.

ב. בהסתמך על הטבלה יש לערוך נתוח עסוקים ע"מ לוסת וסות יחר של העובדים המקומיים בשנת 1972/73.

ג. תקן זה אושר בדיון אלוף אזורי ומפקד המשמר (27 בפברואר)

27/2/73

1– נתם הזה הכאר בעד אגראי עמלית תקליט עבד הטוקפין השהריים (22) והיומיים (38) וזלך בנאי על קרר הלגנה התי בחתה טוקפ היומיים והלגנה התי בחתה טוקפ היעור ובחאת ואגתמעאת אכרי עקדת פי המנאטק המכתלפה.

2– בנאי על הזה הכאר רסיגרי בחתנסיק תוזיע הטוקפין בין המנאטק המכתלפה בשכל אפצל פי עאם ١٩٧٣/٧٢.

מדינת ישראל

המשרד/היחידה

בקשה לשינויים בתקציב המאושר

התאריך	31.3.72
מספר	

אל: אגף התקציבים משרד האוצר.

הננו מציעים את השינויים הבאים בתקציב משרדנו
בהתאם להסברים המפורטים במכתב המצורף.

ימולא ע"י אגף התקציבים

רגיל/פיתוח

חתימה

אישור תקציב	שנת הכספים	סמוכין:	תאריך האישור	מס' האישור
משרד החקלאות	1971/2			

	הסעיפים	שינויים מ:- ל"י	שינויים ל:- ל"י	הקטנות ל"י	הגדלות ל"י
85.02.14	השלום לת.ה.ל עבור עוג'ה ויריחו	—	123.000		123,000
85.02.140	מפעלי השקיה עוג'ה	125,000	100,500	24,500	
85.07.106	מיכון חקלאי	95,000	80,000	15,000	
85.07.107	הקמת מבנה	20,000	10,000	10,000	
85.07.108	הקמת סכבות לציוד חקלאי	20,000	10,000	10,000	
85.07.109	ציוד טפטפות	30,000	—	30,000	
85.02.113	סמוע 2	45,000	25,000	20,000	
85.07.104/45	משלוחי נסיון ליצוא	30,000	21,000	9,000	
11.66.763	אחזקת אבית	34,500	30,000	4,500	
				123,000	123.000

הסבר: מיועד לתשלום חובות לחברת ת.ה.ל עבור מפעלי מים בעוג'ה ויריחו.

ב ב ר כ ה

ב. שומינר
קמ"ט אוצר

העתק: חשב משרד החקלאות
קמ"ט חקלאות
י. קיבץ משתב"ט
קמ"ט חשב
י. סידים

חקלאות

מפקדת אזור

רצועת עזה וצפון סיני

משרד חקלאות

עזה: 16.5.72

אל: ש/מ ברין

מאת: אלבמון

הנדון: הל תוקר הפרה

אין מתקש מאוד לקרן הסירות והבילים

בנושא

בברכה

א. אדמון

קמ"ט חקלאות

Dr/b

ملی دفتر مرکز دفتر

دفتر مرکزی، ملی دفتر.

מדינת ישראל

משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי
תל־אביב

תאריך: 28.4.72

מספר:

אל: אל"מ ד. ברין – תאום הפעולה בשטחים.

מאת: האגף לתכנון כולל.

הנדון: <u>בטוח בתי אריזה בעזה</u>

בתשובה למכתבך מיום 6.4.72, הנני מפרט להלן מצב הבטוח לפי האינפורמציה שהתקבלה מקמ"ט החקלאות בעזה.

בית אריזה קרני	4.0	מיליון ל"י	חברת פניקס
" " אבו־אל־חיר	3.6	" "	חברת איחוד (בנק לאומי)
" " שווה	1.45	" "	" " (" ")

בית אריזה שוראב מבוטח עדיין. הוגשו הצעות שונות לאל"מ י. בן־צבי לבטוח בסך 1.5 מיליון ל"י.

ב ב ר כ ה ,

עקיבא לנדאו

<u>העתק:</u>
ה"ה א. אדמון – קמ"ט חקלאות עזה.
ר. וייס – כאן

4.5.72

הקריה ת"ד 7011 תל־אביב 61070 טל' 259411 (03)

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

כ"ב ניסן תשל"ב
הקריה 6 אפריל 72

מס' גמ/1091

מר ע. לנדאו - משרד החקלאות

הנדון:- בימות בתי אריזה בעזה

1. בהמשך לשיחתנו בנדון אבקשך לברר את מצב הביטוח של בתי האריזה בעזה. במיוחד רצוי לדעת אם היו מקרים של נסיון בעלי בתי האריזה לבטוח אשר סורבו ע"י חברות הביטוח.

דוד ברין - אל"מ

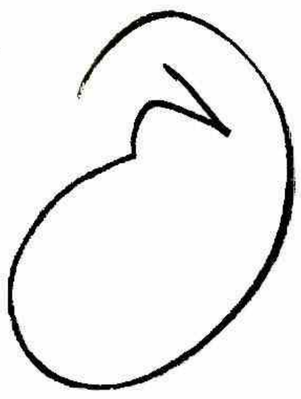

מדינת ישראל
משרד החקלאות

דו"ח על פעולות משרד החקלאות ברצועת עזה
לשנת 1970/71

מספר - 72/01

הקריה, תל-אביב
ינואר 1972

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

10.1.1972

דו"ח על פעולות משרד החקלאות ברצועת עזה *
לשנת 1970/71

בשנת 1970/71 כבשנים הקודמות פעל משרד החקלאות ברצועת עזה במטרה לארגן את החקלאות המקומית ולכונה לענפי ייצור בהתאם לאפשרויות הייצור ברצועה. מחד ואפשרויות השווק מאידך. במסגרת פעולות אלו נעשו מאמצים לפתח את גידול הירקות ליצוא, הושקעו סכומים ניכרים בפיתוח הדייג בימת הברדוויל ונעשו הסדרים שונים במטרה לאפשר שווק יעיל של התוצרת החקלאית.

נוכח המחסור החמור במים ברצועת עזה וצפון סיני מחד ושאיבת יתר בהיקף של 50 מליון מ^3 מאידך, הוקצבו סכומים ניכרים לפיקוח על בארות, פיתוח מקורות מים חדשים ולהחדרת שיטות השקיה יעילות למניעת בזבוז מים.

כן העמיד משרד החקלאות לרשות החקלאים שירותים שונים להעלאת ערך התוצרת החקלאית כגון שירותי ריסוס שרותי אריזה וכו'.

יש לזכור כי כל הפעולות האלו נעשו על רקע המצב הבטחוני ברצועה שהגביל לא מעט את פעולת אנשי המשרד בשטח והקשה בהשגת כח אדם מתאים.

בכדי לאפשר יעילות מירבית בפעולות המשרד, הוקמו מחלקות שונות בהתאם להרכב המשק החקלאי ברצועה.

להלן סקירה על פעולת המחלקות השונות:

<u>הדרים</u> -

ענף ההדרים הוא הגדול בענפי החקלאות ברצועת עזה ומהווה כ- 50% מערך הייצור החקלאי. חשיבותו של ענף זה גדולה עוד יותר, היות ורובו פרי ההדר מרצועת עזה מיועד ליצוא ועוזר לשיפור מאזן התשלומים. שטח ההדרים ברצועה מגיע לכ- 70 אלף דונם והיבול הגיע לכ- 170 אלף טון. נוכח המחסור במים ברצועת עזה וצפון סיני וכן הסכנה בפני הפצת מחלות, נעשות פעולות למניעת המשך הנטיעה של הדרים וזאת בעיקר ע"י פיקוח על המשתלות.

---

* הוכן ע"י ר. וייס על סמך אינפורמציה שהתקבלה מקמ"ט חקלאות עזה וממנהלי המחלקות השונות במשרד החקלאות עזה.

2/..

כן נעשות פעולות להחדרת שיטות השקיה חסכוניות בפרדסים.

בעקבות עונת תש"ל שהיתה גרועה לפרדסנות, הועמדו לרשות ענף ההדרים ברצועה כ-1,000,000 ל"י הלואה עומדת. כן העמיד משרד החקלאות לרשות הפרדסנים הלואות לעיבוד בסך 100 ל"י לדונם וניתנים תמריצי יצוא על יצוא הדרים לגדמ"ז.

לרשות ענף ההדרים הועמדו שירותים שונים הכוללים:

1. ריסוס - נעשות פעולות ריסוס נגד זבוב הים התיכון וזאת באמצעות ציוד ואנשים של משרד החקלאות.
   כל הפרדסים מרוססים כ- 7 פעמים בשנה, כן הוצבו כ- 1,000 מלכודות לזבוב הים התיכון בפרדסים ומלכודות אלו נבדקות באופן רצוף.

2. הדרכה - במסגרת פעולות ההדרכה, נערכו סיורים, הדגמות וימי עיון הן ברצועה והן בישראל. הועמדו לרשות המחלקה מדריכים שמבקרים בפרדסים ועוזרים לפרדסנים. במקביל הוצאו מספר חוברות הדרכה לפרדסנים שכוללות הוראות טיפול בפרדס. במסגרת לימודי החקלאות ברצועה בבית הספר בבית חנון מושם דגש על ענף ההדרים.

3. אריזה ושווק - הוגבר הפיקוח על האריזה ובכל בית אריזה ברצועה הוצב מפקח על האריזה. כן מטפלת מחלקת ההדרים בכל הנוגע לתמריצי יצוא, רשיונות יצוא וכו'. יש לציין את היצוא מהרצועה למערב אירופה באמצעות עזהד"ר וזאת בתנאים המקבילים ליצוא מישראל.

ד י י ג -

ענף הדייג הוא הענף החקלאי השני בגודלו ברצועת עזה וצפון סיני. שלל הדייג מסתכם בכ- 3,700 טון מזה 1,700 טון מימת הברדווילי. ערך השלל מגיע לכ- 4.6 מליון ל"י, מזה כ- 3.2 מליון ל"י דגי הברדווילי.
מנתונים אלו ברור כי מבחינה כלכלית מרוכז ענף הדייג בימת הברדווילי. נוכח הסכנה להמלחת הימה והשמדת הדגה הושקעו כספים רבים בניקוי ובפתיחת פתחים בין הימה לים התיכון. פתחים אלו מאפשרים תחלופה של המים וכן נדידת הדגים מהימה לים וחזרה למטרות הטלה. כן נעשים מחקרים שונים באיכלוס דגים לחקלאות ימית ועוד, לבדיקת האפשרויות לניצול אופטימלי של הפוטנציאל הטמון בימה.
נוכח ההשקעות הרבות שנעשו בימה הוחלט לכסות את חלקם ע"י גבית אגרה מהדייגים. בינתיים נגבות אגרות נמוכות יחסית על רשיונות דייג ורשוי סירות. נראה כי בעתיד יוקמו שרותים מינימליים לדייגים בצמידות לימה.
ראוי לציין את הסדרי שוק הדגים לישראל שהושגו במשא ומתן עם ארגון הדייגים בארץ ואת העליה במחירי הדגים ברצועה בשנה האחרונה שנבעה מעלית מחירי הדגים בישראל ומהגברת יצוא הדגים לחו"ל.

3/..

<u>מ י ם</u> -

הגורם העיקרי המגביל את פיתוח החקלאות ברצועה הינו מחסור חמור במים.
השאיבה באזור מסתכמת בכ- 100 מליון מ^3, מזה 50% שאיבת יתר.
משרד החקלאות עורך פעולות במטרה למצוא מקורות מים חדשים מחד, ולנצל ביעילות את המים הקיימים מאידך.

במסגרת פעולות אלו נעשה איסוף וריכוז של נתונים הידרומטריים, ניתנים הדרכה ויעוץ בשיטות השקיה, מוטל פיקוח על בארות ונאסר על חפירת בארות ללא רשיון. כן נערכות תצפיות בנושא השקיה במים בעלי מליחות שונה.
בנוסף מפעיל המשרד שרותי מעבדה לבדיקות מים מהקרקע.

בכדי להקטין את הבזבוז במים נעשות פעולות להגברת השימוש בצנרת סגורה להובלת מים וכן מוחדרות שיטות השקיה חסכוניות כגון השקיה בטפטוף. כן נעשית פעולה של התקנת שעונים בבארות הקימות להגבלת השאיבה. הסדרים אלו באים לעזור לשיפור מאזן המים באזור, אולם אין בכך פתרון לשאיבת היתר של 50 מליון מ^3 מים לשנה. הפתרון לבעיה זאת חייב לבוא בהקדם למרות שהדבר כרוך בבעיות שונות.

במקביל נקדחו בארות מים לבדואים והיום כבר פועלות 4 בארות כאלו ועוד 6 בארות בשלבי בניה. בנקודות מים אחרות הותקנו משאבות יד לשימוש הבדואים באזור.

<u>ש ו ו ק</u> -

במשרד החקלאות עזה פועלת מחלקת שווק ורישוי שעוסקת בהפניה, טיפול ושווק של עודפי תוצרת חקלאית מחד ובאספקה סדירה של תוצרת חקלאית מאידך. בכדי למלא תפקידים אלו מקימת המחלקה מגע שוטף עם הסוחרים, מועצות הייצור השונות בישראל, אגרקסקו בחי החרושת ועוד. כן מקיימת המחלקה מעקב מתמיד אחר כניסת ויציאת תוצרת לשווקים ואחר המחירים שם.

בכדי לווסת את השיווק, המחלקה נותנת רשיונות להכנסה מבוקרת של תוצרת חקלאית לישראל וליו"ש וזאת תוך התערבות פעילה בתנאי המכירה.

כן משתתפת המחלקה ביבוא עודפי תוצרת חקלאית מישראל והפניתם למוסדות שונים ברצועה כגון: אונרא, בדואים, מוסדות סעד ועוד. במקרים אלו חייבת גם המחלקה להבטיח שתוצרת זאת לא תחזור לשוק ותתחרה שם בשווק הסדיר.

4/..

ניתנת לחקלאים עזרה ארגונית בשוק תוצרת חקלאית לבתי החרושת לעמאן ולאגרקסקו. נעשות פעולות להחדרת שיטות אריזה מודרניות במטרה להעלות את ערך התוצרת.

כן עוסקת המחלקה בפעולות רישוי ופיקוח. פעולות אלו כוללות מתן רשיונות ייצוא לעמאן, פיקוח למניעת העברת חומרי ריבוי לישראל ללא פיקוח בנושאי הגנת הצומח, מתן שירותי רישוי לסוחרים ולרכבם. המחלקה מפעילה פיקוח במחסומי ארז, נחל עוז וכרם שלום. כן מופעלות ניידות פיקוח.
סחורה שמועברת ללא רשיון מתאים מוחרמת והמחלקה מטפלת בסחורה הנ"ל.

יש לציין כי ברוב הגידולים החקלאים הוקלו בעיות השוק והתוצרת נמכרה במחירים סבירים כתוצאה מהסדרים עם מועצות הייצור השונות. גם בתמרים שהוא הגידול החקלאי הבעיתי ביותר ברצועה, מבחינת השוק, נעשים מאמצים למציאת פיתרון, בינהם נסיונות שוק לגדמ"ז ולגדמ"ע נסיונות יצוא לחו"ל, עיבוד לאגווה, יבוש תמרים ועוד. בעונה האחרונה ערכה חברת סנפרוסט נסיון ביצוא תמרים מוקפאים לחו"ל ובמידה והדבר יתאפשר בקנה מידה גדול, הוא עשוי לעזור לפתרון בעית השוק של התמרים.

<u>הדרכה</u> -

נושא ההדרכה החקלאית הוא חדש עבור חקלאי הרצועה ונמצא למעשה בשלבי התפתחות. בשנה האחרונה המשיכה המחלקה בהכשרת המדריכים שעברו התמחויות נוספות בהתאם לגידולים השונים. הכשרת המדריכים נעשתה בקורסים מרוכזים שהתקיימו במדרשת רופין ובבית דגן.

פעולות ההדרכה החקלאית נעשות ע"י המדריכים תוך מגע אישי הדוק עם החקלאים, מגע אישי זה הגביר את האמון שרוחש החקלאי למדריך. ההדרכה האינדוידואלית מתאפשרת כתוצאה מפיזור של 17 מדריכים לאורך כל הרצועה. דחיפה חזקה לנושא ההדרכה נתנו גידולי הירקות ליצוא שדורשים ידע מקצועי רב. שיטות הדרכה אחרות היו הכנת חלקות הדגמה, עריכת סיורים לחקלאים לישראל והפצת חומר מודפס. ההדרכה מכוונת היום ללמד את החקלאי שיטות השקיה יעילות שיטות הדברה וכן קטיף נכון וגידול גידולים חדשים לפי דרישות השוק, לשם כך ניתנו מענקים לגידולי פלסטיק, ניתנו מענקים לרכישת מרססי גב והוכנו חלקות להדגמת השקיה יעילה.

לקראת השנה הקרובה ישוכללו ויורחבו שרותי ההדרכה. תעשה חלוקה של המדריכים לפי ענפי הייצור החקלאי במתכונת הישראלית. ינתן שירות שדה שיכלול מעבדת קרקע, הוא יתן עזרה והדרכה בשיטות השקיה יעילות ויוכנו חלקות הדגמה ותערוכה מתמדת בבית חנוך בנושא שיטות השקיה.

תורחב ההדרכה בהדרים ויהיו מדריכים קבועים שבקיץ יבקרו בפרדסים ובחורף יבקרו בבתי האריזה.

כן יוגברו פעולות ההדרכה בנושאי הגנת הצומח, בעלי חיים ומיכון.

יש לציין גם את פתיחת בית הספר החקלאי בבית חנון שיספק הכשרה חקלאית לבני החקלאים באזור.

<u>וטרינריה</u> -

המחלקה לוטרינריה ברצועת עזה פועלת במטרה להעלות את רמת התברואה בענף בעלי חיים ברצועה ולהעלות את ערך הייצור בענף. פעולות המחלקה כוללות מתן תרופות ושירותים וטרינריים שוטפים, מתן שירותי הזרעה מלאכותית, הדרכה בנושאי הבקר, צאן ועופות וכן הוכנסו שיטות של חיטוי כלובי עופות ברצועה.

במקביל נעשו פעולות להשמדת כלבים, ביקורת תברואתית בבתי מטבחיים וסימון בקר, גמלים עזים וצאן.

יש לציין כי בבית הספר בבית חנון ילמדו נושאים הקשורים בגידול בע"ח.

<u>י ע ו ר</u> -

פעולות מחלקת היעור נעשות ב- 3 מישורים והם:

א. שמירה על הקיים.

ב. הכנת שתילת ונטיעת שטחים חדשים.

ג. מתן רשיונות כריתה והעברה.

חשיבות רבה לשמירה על הנטיעות הקיימות וזאת משום שרעיה בלתי מבוקרת של עדרי הבדואים עשויה להשמידם.

6/..

רוב הנטיעות מיועדות לעצירת חולות נודדים למניעת כיסוי כבישים ואזורים חקלאים. למטרה זאת מכינים במשתלות שתילי שיטה, אשל וצמחי חולות. נטיעות אלו נוסף לכך שמונעות כיסוי כבישים, משמשות גם לאספקת מרעה לגמלים ולצאן. כן מכינים במשתלות שתילי ברושים שמשמשים כשוברי רוח לפרדסים.

<u>ח ו ו ת</u> -

משרד החקלאות מפעיל 3 חוות בשטח של 150 דונם. בחוות אלו ישנם משתלות לירקות להחדרת גידולי יצוא וכחלקות הדגמה, מגדלים שם תות-שדה, בצל, חצילים, קישואים, שעועית, כרובית ועוד.

חלק מהשתילים מהחוות חולקו לחקלאים ללא תמורה כתמריץ להחדרת גידולי יצוא.

<u>ר י ס ו ס</u> -

מחלקת הריסוס מספקת שרותי ריסוס לחקלאי הרצועה. הריסוסים מתרכזים בריסוס פרדסים נגד זבוב הים התיכון, ריסוס זיתים וכו'. המחלקה דואגת לאחזקת הציוד ולהפעלתו בהתאם לצרכים.

<u>קציני נפות</u> -

רצועת עזה חולקה לנפות מספר שלכל נפה קצין נפה האחראי לפעולות האירגוניות, טיפול בחקלאים וכו'.

הדגש מושם על הפעולות האירגוניות הקשורות לעידוד והרחבת שיטחי הירקות ליצוא.

הטיפול כולל עזרה במימון, מתן רשיונות לקנית מוצרים לשמוש חקלאי בישראל, יעוץ מקצועי, עריכת סיורים בשטחים, הכונת הגידולים לפי התכנון, ארגון והפעלת בתי אריזה לירקות.

בכדי ליעל את הפעולות, מונה בכל אזור אחראי המיצג את קציני הנפות כלפי החקלאים. כן הוקמה מועצה של מגדלי הירקות ברצועה בהכונת קציני הנפה שמיצגת את האינטרסים של החקלאים כלפי המשרד וכלפי אגרקסקו.

במסגרת פעולות אלו ניתנו לחקלאים תמריצים שונים להרחבת שיטחי הירקות ליצוא. משרד החקלאות השתתף במימון קנית מרססי גב, שתילי ירקות, מערכות השקיה ועוד. כן הוכנו חלקות הדגמה אצל החקלאים בהיקף של 150 דונם.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

י"ב אייר תשמ
הקריה 26 אפריל 82
מס' גמ/1356

תאום הפעולה בשטחים

מר ע. לנדאו - משרד החקלאות
מר י. רוזן - מנהל המחלקה לתכנון עבודה ותקציבים - משרד החקלאות
מר י. מאירי - אגף התקציבים /משרד האוצר
מר אייל - משרד האוצר - אגף התקציבים

הנדון:- תכנון החקלאות בשטחים

1. בתקציב השטחים כלול סכום של -.65,000 לי לתכנון החקלאות בשטחים. תקציב זה מיועד להעסקת עובדים ופעולות המבוצעות במשרד החקלאות בישראל, כאשר לממשל אין כל שליטה או ביקורת על הוצאות אלה.

2. אנו מבקשים אותך לודא שהוצאות אלה תתוקצבנה בשנת 1973 בתקציב משרד החקלאות הישראלי.

3. כמובן שלא נתנגד להעברת הסכום של 65,000 לי מתקציב השטחים לתקציב משרד החקלאות, ע"י קיצוץ מסגרת תקציב השטחים, והגדלת מסגרת תקציב משרד החקלאות לשנת 1973 בסכום זה.

ב ב ה ב ה ,

יאיר קיבץ

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

יב' אייר תשל"ב
הקריה
26 אפר' 1972
מס'
1349/גמ

מפקד אזור יהודה ושומרון
מפקד אזור רצועת עזה
משרד מסחר ותעשיה - מר בבר
משרד התקלאות - מר לנדאו
משרד התקלאות - מר קציר

הנדון: תזמנת תושבי השטחים לתערוכת "אדם ומעגנו" - מאי 1972

1. בהמשך להצעת משרד מסחר ותעשיה ומשרד התקלאות לערוך למוזמני השטחים קבלת פנים ע"י השרים, להלן הערותינו להצעה:-

א. לפגישה עם שר המסחר והתעשיה יוזמנו האישים הנוגעים במישרין לנושא התערוכה לפי המירוט הבא:-

1) חברי מועצות לשכות המסחר
2) בעלי מפעלים מוצגים בתערוכה
3) בעלי מפעלים גדולים נוספים

ב. לפגישה עם שר התקלאות יוזמנו האישים הנוגעים במישרין לנושא התערוכה לפי המירוט הבא:-

1) עובדים בכירים במשרד התקלאות בשני האזורים
2) עובדי מוסדות חקלאות מגון ויטרנרים וכד'
3) אגרונומים
4) חקלאים גדוללפ

2. אירוח השרים יעשה לא בימים בהם מוזמנים שאר תושבי השטחים.

3. המשרדים יגישו את רשימות המוזמנים לאירוח ע"י השרים לאישור מקדמת האזורים.

דוד ברין - אל"מ

442-001—200 ב"חת 'ב2 'בב

16.4.72

מדרך התקלאות

המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי

אגף לתכנון כולל

אל: מר א. אדמון - קמ"מ חקלאות עזה.

מאת: האגף לתכנון כולל.

הנדון: **מפעל שימורים קרני**
מכתבך מתאריך 14.3.72

בתשובה למכתבך שבסימוכין ופניתו של מר י. קרני למפקד האזור, בדקנו את החצעה לחקים מפעל לשימורים ברצועת עזה.

מבדיקה זאת (מצ"ב חוות דעתנו) מתברר כי לאור הכמויות המוגבלות של חומר הגלם ברצועה אין מקום להקמה של יותר ממפעל שימורים אחד שיתבסס על עיבוד אשכוליות לצלחים.

עלינו לציין שבדיון שהתקיים אצל תא"ל ש. גזית ב- 13.4.72, סוכם לתת תשובה שלילית למר י. קרני מאחר ומשרד הבטחון והממשל מעוניינים לעודד הקמת מפעל דומה ע"י תושבים מקומיים.

ב ב ר כ ה ,

עקיבא לנדאו
מנהל האגף

העתק:
ת"ה א. ברום - מנכ"ל
תא"ל ש. גזית - מתאם הפעולות ב שחים
תא"ל י. פונדק - מפקד אזור רצועת עזה
ר. וייס - כאן

18/4/

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

7.4.72

הקמת מפעל לתוצרת לואי ברצועה

חוות דעת

א. כ ל ל י

מד י. ברני הגיש בקשה להקמת מפעל תוצרת לואי (שימורים) ברצועה. המפעל המוצע יכלול מספר קוי ייצור והם: קו פלחי הדרים, קו לפירות וירקות, קו למוצרי דגים, קו לחמוצים ומוצרים אחרים ומתקני הקפאה וקירור אופרטיביים.

ההשקעה הדרושה להקמת המפעל והרצתו מסתכמת בכ- 3,25 מיליון כשהיזם מבקש ערבויות פוליטיות, מעמד של מפעל תעשיתי מאושר באזור פיתוח א', זכות להנות מכל הקלה, הטבה, תמריץ, אשראי וכו', הניתנים לתעשיה מקבילה בישראל בתחום הקו הירוק וכן מבקש המפעל עדיפות (לגבי מפעלים שמחוץ לשטחים) ברכישת התוצרת מחשטחים המוחזקים. המפעל ועטיק כ- 500 עובדים מקומיים חוץ מצוות מינהלה ומומחים ישראלים.

האגף לתכנון כולל במשרד החקלאות נתבקש לחוות את דעתו לגבי המפעל המוצע. אחוות דעת זאת מתיחסת לאספקטים החקלאיים בלבד של המפעל וביחוד נבדקו האפשרויות של אספקת חומר גלם למפעל החקלאי הרצועה.

ב. אספקת חומרי גלם

1. קו פלחי הדרים

ענף ההדרים הוא הענף החקלאי העיקרי ברצועת עזה, כשלעומת 1971/2 (הנמצאת בעיצומה) חזויה כמות של כ- 200 אלף טון פרי מזה כ- 65% ולנסיה 18% שמוטי ו- 12% אשכוליות.

א. תפוזים - אנו רואים אם כן שהתפוזים תופסים כ- 83% מכלל ההדרים ברצועה. מתוך כמות תפוזים זאת שמסתכמת בכ- 165 אלף טון מופנים כ- 50% למערב אירופה 32% לעמאן ולגדה המערבית וכ- 17% למזרח אירופה.

הכמות המשווקת ליעדים אלה וביחוד לעמאן כוללת גם את הבררה של התפוזים שמקבלת בשוקים אלו מחירים גבוהים מאוד יחסית לתמורת הבררה שמקבל הפרדסן הישראלי, לכן נראה לנו כי כל עוד שווקים אלוא יהיו פתוחים בפני הפרדסנים העזתים לא יופנו כמויות משמעותיות של תפוזים מעזה למפעלי תעשיה שאינם יכולים לשלם מחיר כה גבוה עבור חומר הגלם, ולכן יש לקחת בחשבון כי מפעל השימורים המוצע לא יוכל לקבל תפוזים כחומר גלם.

2/..

אלמנ
יש לציין כי בשנת 1970/1 הופנו טה"ב למפעלי התעשיה בישראל 1,260 טון תפוזים מעזה, כמות קטנה ובלתי משמעותית.

ב. אשכוליות - היות ואין האשכוליות נמכרות בשוקי עמאן באותה קלות כמו התפוזים, נראה שהבררה של האשכוליות תופנה לעיבוד תעשייתי. מתוך יבול חזוי של כ- 30,000 טון אשכוליות נראה כי הבררה תסתכם בכ- 40% ותגיע ל- 12,000 טון. אולם היות אלמנמנת ולתעשיית המלי"ם משתמשים באשכוליות גדולות בלבד (אשכוליות שגודלן עד מגיע 48) הרי מתוך כמות הבררה של 12,000 טון יתאימו לתעשית השלחים לפחות כ-4,000 - 3,000 טון.

ראוי לציין כי הבשלת האשכוליות בעזה היא מוקדמת ובאשר בעזה כבר מצטברת בררה של אשכוליות שמתאימה לעיבוד לפלחים הרי בישראל עדיין המפעלים מושבתים מחוסר מרי.

2. קו לפירות וירקות

א. עגבניות - למרות הערכות קודמות על כמויות ניכרות של עגבניות שיתאימו לעיבוד תעשיתי, הרי עם פרסום נתוני הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה ואיסוף נתונים ע"י משרד החקלאות נראה כי בכמויות העגבניות שיעמדו לרשות המפעל הם קטנות ביותר. ולצורת עזה מיבאת עגבניות מישראל ומיו"ש כשהייצור העצמי מגיע לכ- 60% מהצריכה המקומית. סה"כ הצריכה המקומית מסתכמת בכ- 10,676 טון בעוד שהייצור מגיע ל-6,000 טון בלבד. עם זאת ראוי לציין כי קיומו של בית"ר לשימורים עשוי לתת דחיפה לנושא של גידול זול עגבניות לעיבוד תעשיתי.

ב. מלפפונים - כמות המלפפונים שעזה לא זד לרשות המפעל לעיבוד תעשיתי עשויה להגיע לכ- 1,500 טון כאשר זוהיא הכמות ששווקה מעזה לגדמ"ע ולגדמ"ז, אולם יש לציין שהחוצרת נמכרה במחירים גבוהים אחות.

ג. חמרים - ברצועת עזה זצמוח מיני ישנם מטעי תמרים רבים ותיבולים מגיעים ל-4,000-5,000 טון בשנה. תמרים אלה שווקו בעיקר מלפני שנת 1967 ~~המלך~~ למצרים, אולם עם סגירת שוק זה נוצרו עודפי תמרים שמביאים לירידת מחירים, לכן נראה לנו כי במידה והמפעל יראה לעבד תמרים הרי לא תהיה כמעט מגבלה מצד חומרי חגלם כשהמגבלה העיקרית תהיה שיווק המוצר המוגמר. xxxx ראוי לציין כי מר קרני לא ידע מהוא המוצר המוגמר שיתקבל מעיבוד התמרים.

3/..

ד. <u>זיתים</u> - ייצור הזיתים מגיע לכ- 800 טון מהם סופקו 350 טון למפעלי תעשיה בישראל (מפעלי בית שאן) נראה כי כמות זאת תעמוד לרשות המפעל א המוצע במידה ויוכל להתחרות במחירי המפעלים בישראל.

ה. <u>ירקות ופירות טרופים</u> - ברצועה מגדלים כמויות קטנות של שעועית, קישואים, בצל, חצילים גויאבות, מלונים, ענבים ועוד שמהם יוכל המפעל כמויות קטנות של חומרי גלם.

3. <u>קו לשימורי דגים</u>

שלל חדייג ברצועת עזה מגיע לכ- 1,500 טון בשנה מזה רובם סרדינים. כל שלל הסרדינים פרש לצריכה מקומית נקנה ע"י מפעלים בישראל.

ב. <u>ס י כ ו ם</u>

1. חומר הגלם העיקרי שעליו יכול המפעל אאסא להתבסס הוא אשכוליות שיעובדו לפלחים. נראה כי באזור רצועת עזה עשויים לעמוד לרשות המפעל למחות 3,000 טון אשכוליות לפלחים כשהכמות עשויה להיות אף גדולה בהרבה.
כמויות חומרי הגלם האחרים הם שוליים בלבד.

2. משרד החקלאות ממליץ לעודד במיוחד עיבוד חמרים במפעל המוצע.

3. אין משרד החקלאות ממליץ לתת למפעל בלעדיות ברכישת חומר הגלם או להבטיח למפעל כמויות כל שהם.

ע"ד וה"ל אות

המרכז להכנון ופיתוח חקלאי

אגף לתכנון כולל

13.4.72

יקום בית אריזה אבו-אל-חיר *

בבית האריזה של אבו-אל-חיר שהינו בית אריזה מודרני המוקם בכפרו של מר אבו-אל-חיר, ללא כל עזרה של הממשל, ערכה שרימפ אגרופה לנזק כולל הנאמד בכ- 2.5 מיליון ל"י.

מכלל הנזק הנ"ל חלקו של מר אבו-אל-חיר נאמד בכ- 1.8 מיליון ל"י. יתרת הנזק את אשר נגרם לרכוש של המועצה לשיווק פרי חדר ולפוחרים עקוביים. הנזק של מר אבו אל חיר נגרם עקב טריפת הומרי אריזה, פרי, מכונות, מבנים וציוד משרדי, שלא היו מבוטחים וזאת מכיוון שלא נמצאה חברת ביטוח מוכנה לבטח רכוש זה.

לאחר השריפה נמצא מר אבו-אל-חיר בחובות בסך של כ- 1,300,000 ל"י מזה כ- 1,000,000 ל"י לספקי הארי, מוסדות שונים, נהגים וכו' וכ- 300,000 ל"י הוצאות שכבר נעשו לשיקום בית האריזה.

במידה ומר אבו-אל-חיר לא יקבל עזרה במימון נראה כי לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו לנושים השונים ובעונה הבאה לא יקבל פרי לאריזה.

היות ולהמשל ברצועה עזה, למועצה לשווק פרי הדר ולמשרד החקלאות, יש ענין לעזור למר אבו-אל-חיר ולאפשר לו להמשיך לעבוד, כוצע להקצות למר אבו-אל-חיר הלואת פיתוח בסך 1.5 מיליון ל"י. מתוך הלואה זו 600,000 ל"י ישמשו למימון שיקום בית האריזה וישולמו רק על פי קבלות ואישורים שיאשרו את ביצוע השיקום הנ"ל.
600,000 אל"י הנותרים ישמשו לחילום חובותיו של אבו-אל-חיר והם ישולמו ע"מ דיונת החובות שיגיש מר אבו-אל-חיר.

קמ"ט חקלאות יפקח על כך שמר אבו-אל-חיר ישתמש בכסף זה רק למטרות אלו.

כערבות להלואה ירשם בית האריזה הנ"ל באופנת מרדם שטחי 250 דונם.

---

* הנתונים נמסרו ע"י מר אבו-אל-חיר, נבחנו ונמצאו סבירים ע"י קמ"ט זוהר, קמ"ט חקלאות ומנהל עזה"ד.

נספח מס' 1:

אומדן הנזקים למבנים, מכונות וציוד שלצורך שיקומם על מר אבו-אל-חיר להביא קבלות:

שיקום מכונות	40,000	ל"י
תקופי חשמל	300,000	"
שיפוץ בנין וגג	200,000	"
משרד וריהוט	30,000	"
שונות	30,000	"
סה"כ	600,000	ל"י

נספח מס' 2:

אומדן הנזקים לחומרי אריזה ופרי ארוז שמבשמים במובות של מר אבו-אל-חיר.

27,000 מיבוה שדה	80,000	ל"י
120,000 ארגזי ברזל ושרשרן	250,000	"
14 טון נייר אריזה	43,000	"
חומרים שונים (דבק ציור אריזה)	60,000	"
700 טון פרי לא ארוז במיבוה שדה	140,000	"
48,000 מיבוה ארוזות ליצוא ליוגוסלביה	450,000	"
44,500 מיכלים ארוזים, הפרי בלבד	220,000	"
סה"כ	1,243,000	ל"י

נספח מס' 3

אומדן הנזקים של המוסצה לשוק פרי הדר.

44,500 מיכלים , חומרי אריזה	100,000	ל"י
10 טון נייר	30,000	"
270,000 מיכלים וברזלים	500,000	"
2,000 משטחים	100,000	"
סה"כ	730,000	ל"י

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

13.4.72

שיקום בית אריזה אבו-אל-חיר *

בבית האריזה של אבו-אל-חיר שהינו בית אריזה מודרני שהוקם בכספו של מר אבו-אל-חיר, ללא כל עזרה של הממשל, פרצה שריפה שגרמה לנזק כולל הנאמד בכ- 2.5 מיליון ל"י.

מכלל הנזק הנ"ל חלקו של מר אבו-אל-חיר נאמד בכ- 1.8 מיליון ל"י. יתרת הנזק אשר נגרם לרכוש של המועצה לשיווק פרי הדר ולסוחרים מקומיים. הנזק של מר אבו אל חיר נגרם עקב שריפת חומרי אריזה, פרי, מכונות, מבנים וציוד משרדי, שלא היו מבוטחים וזאת משום שלא נמצאה חברת ביטוח שהיתה מוכנה לבטח רכוש זה.

לאחר השריפה נמצא מר אבו-אל-חיר בחובות בסך של כ- 1,300,000 ל"י מזה כ- 1,000,000 ל"י לספקי הפרי, ספקים שונים, נהגים וכו' וכ- 300,000 ל"י הוצאות שבבר נעשו לשיקום בית האריזה.

במידה ומר אבו-אל-חיר לא יקבל עזרה במימון נראה כי לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו לנושים השונים ובשנה הבאה לא יקבל פרי לאריזה.

היות ולממשל ברצועת עזה, למועצה לשווק פרי הדר ולמשרד החקלאות, יש עניין לעזור למר אבו-אל-חיר ולאפשר לו להמשיך לפעול, מוצע להקצות למר אבו-אל-חיר הלואת פיתוח בסך 1.5 מיליון ל"י. מתוך הלואה זו 600,000 ל"י ישמשו למימון שיקום בית האריזה וישולמו רק על פי קבלות ואישורים שיאשרו את ביצוע השיקום הנ"ל.
900,000 חל"י הנותרים ישמשו לתשלום חובותיו של אבו-אל-חיר והם ישולמו ע"פ רשימת החובות שיגיש מר אבו-אל-חיר.

קמ"ט חקלאות יפקח על כך שמר אבו-אל-חיר ישתמש בכסף זה רק למטרות אלו.

כערבות להלואה ישמש בית האריזה הנ"ל בתוספת ערדם שטחי 250 דונם.

---

* הנתונים נמסרו ע"י מר אבו-אל-חיר, נבחנו ונמצאו סבירים ע"י קמ"ט אוצר, קמ"ט קחלאות ומנהל עזה"ד.

נספח מס' 1:

אומדן הנזקים למבנים, מכונות וציוד שלצורך שיקומם על מר אבו-אל-חיר לחגיש קבלות:

שיקום מכונות	40,000	ל"י
תקופי חשמל	300,000	"
שיפוץ בנין וגג	200,000	"
משרד וריהוט	30,000	"
שונות		
סה"כ	600,000	ל"י

נספח מס' 2:

אומדן הנזקים לחומרי אריזה ומרי ארוז שמחבטאים בחובות של מר אבו-אל-חיר.

27,000 חיבות שדה	80,000	ל"י
120,000 ארגזי ברוס וקרטון	250,000	"
14 טון נייר אריזה	43,000	"
חומרים שונים (דבק ציוד אריזה)	60,000	"
700 טון פרי לא ארוז בחיבות שדה	140,000	"
48,000 חיבות ארוזות ליצוא ליובוטלביה	450,000	"
44,500 מיכלים ארוזים, הפרי בלבד	220,000	"
סה"כ	1,243,000	ל"י

נספח מס' 3

אומדן הנזקים של המועצה לשוק מרי הדר.

44,500 מיכלים , חומרי אריזה	100,000	ל"י
10 טון נייר	30,000	"
270,000 מיכלים וברוסים	500,000	"
2,000 משטחים	100,000	"
סה"כ	730,000	ל"י

מדינת ישראל

משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

תאריך: 8.3.72

מספר:

אל: מאיר ש. גזית – מתאם הפעולה בשטחים.

מאת: האגף לתכנון כולל.

הנדון: ענף ההדרים בעזה

למען הסדר הטוב ברצוני לאשר תוכן שיחתנו מיום 5 ח.ז. על הנושאים שהועלו בדיון אצל מפקד האזור שהתקיים ב- 2 ח.ז.

א. שווק פרי הדר

1. עזהדר: תינתן אפשרות למקומיים לקבל נציגות עד 50% במועצת המנהלים של עזהדר.
2. יעודדו הקמת קואופרטיבים לשווק ויצוא פרי הדר.
3. כל פרדסן שירצה להמשיך לשווק באופן חודשי יהיה רשאי לעשות כן.
4. תיבחן אפשרות ההצמדה לבחי אריזה, על מנת ליעל הקצאת מכסות למשלוח לחו"ל.

ב. בטוח ברצועה

נציגים של חברות ביטוח יוזמנו לדיון אצלך בהשתתפות כל יתר הנוגעים בדבר, כדי להבטיח שאזרחי הרצועה יוכלו לבטח עסקיהם ורכושם.

ג. עזרה לבעל בית האריזה השרוף (אבו אל-חיר)

אפשר לתת מקדמה של כ- 500,000 ל"י כעזרה ראשונה. בקשר להלואה של עד כ- 2.0 מליון ל"י ל- 5 שנים יתקיים דיון אצלך עם כל הנוגעים בדבר בהקדם.

הקוו הוא לנסות להשיג מימון עד 2.0 מיליון ל"י בהתאם להזדקקות מעשית לכסף זה וזה כמובן חלוי בכושר ביצוע השקום של המפעל.

ד. הקמת בית אריזה נוסף (מומוד פהמי שוראב בחאן יונס)

רצ"ב צילום של הבקשה. אל"מ בן-צבי ניסה כבר להניע את היוזם מהקמת המפעל, אבל בלי הצלחה. לאור כך יש לקיים דיון אצלך עם כל הנוגעים בדבר.

ב ב ר כ ה ,

עקיבא לנדאו
מנהל האגף

העתק: א. ברום – המנכ"ל
תת-אלוף י. פונדק – מפקד האזור
אל"מ י. בן-צבי – ראש מינהל אזרחי
א. אדמון – קמ"ט חקלאות עזה
ר. וייס – כאן

מפקדת אזור
רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד

טל 03 - 624535
051 - 2232

قيادة منطقة قطاع غزة وشمالى سيناء
مكتب الحاكم العام

تليفون ٠٣ - ٦٢٤٥٣٥
٠٥١ - ٢٢٣٢

יחיאל בן צבי - אלוף משנה
الوف مشنى يحيئل بن تصفي
סגן מפקד האזור
معاون حاكم المنطقة

מ ו ג ב ל

מ פ ק ד ת א ז ו ר
רצועת עזה וצפון סיני
נפת חאן- יונס
לשכת המפקד
מב - 1096
1 יג' 72

מפקדת האיזור /המפקד

מפקדת האיזור/קמ"ט כלכלה

מפקדת האיזור/קמ"ט חקלאות

הנדון:- **בקשה להקמת בית אריזה בחי'**

1. רצ"ב בקשתו של מחמוד שוראב בדבר הקמת בית אריזה בחאן יונס.

2. כידוע קרוב ל-40 % ממטע פרי ההדר ברצועה נמצאת במחלב בפת חי' ותושבי הנפה מביעים לא פעם את התמרמרותם על קיפוחם בהקמת בתי אריזה במקום.

3. נודע לי כי פרדסנים נוספים מתכוונים להגיש בקשות דומות.

4. לתשומת לבכם, מגיש הבקשה מציין כי להקמת בית האריזה **לא** יהיה לו צורך במטבע קשה מאחר ואת כל הציוד יכול להשיג בשוק המקומי.

ניסים קדז, סאייל
מפקד הנפה

בק/תח

מרשל צבאי
חאן יונס

מרגש ע"י : מחמוד פהמי שוראב - 9/4559041

הנדון:- אשורך להקמת בית אריזה

ברצוני להביא בפניך את רצוני ורצון מספר סוחרי ובעלי פרדסים, תושבי חאן יונס, ורצון רוב תושבי העיר, על כל שכבותיהם, להקמת בית אריזה להדרים.

מחוסר בית אריזה בעיריבו למרות גודלה ורוב מה שיש בה מפרדסים חדשים - מבחינת הכמות והאיכות ולאור שבית אריזה כזה יעסיק יותר מ - 250 פועל בנוסף למספר גדול של עובדים מיבהליים ובעלי מקצוע ונהגים ובנוסף לעוד עובדים מכניים, כנגרים וכיוצא בזה.

כמובן בית אריזה זה ישמש גורם להעלאת רמת החיים למספר רב מתושבי המקום, ואנו יודעים היטב שזאת המטרה אליה אתם שואפים, והנכם בציבי השלטון שמעוניינת בקדום הכלכלי באזור זה.

ולאור שאני וחברי מעוניינים בהקמת בית אריזה זה ללא סיוע כספי או הלוואות וכל עזרה ממשלתית, כי רכושיבו יספיק לכיסוי כל ההצואות הכרוכות בזה.
כמו כן פריון ההדרים באדמותיבו ובנוסף לזה שאנו בקנה פרי ובעבוד בשביל פרדסים אחרים, יספיק להפעלת בית האריזה.

והיות ואני וחברי לא בזדקק למטבע זר לרכישת המכונות כי אנו נרכוש את זה מהשוק המקומי.

ולעוד תוצאות חיוביות נוספות אנו מבקשים את הסכמתך והתערבותך לידי השלטונות לבצוע משימה זו שהיא שאיפת רוב תושבי המקום.

ב ב ב ו ד ר ב

מחמוד פהמי שוראב

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, ה' ניסן תשל"ב
מס' גמ 899
20 מרס 72

הספקח המשקי - מערכת הבטחון
מגכ"ל משרד הבטחון
מפקד אזור סיני
משרד החקלאות - מר עקיבא לנדאו

הנדון: **שיווק הדיג בימת ברדוויל**

1. לאחרונה הובהגה שיטה חדשה של שיווק הדגים בימת ברדוויל, כאשר הכוונה לגבות אגרות אשר תשתתפנה במימון הוצאות האחזקה של הימה.

2. מאחר ומדובר במערכת מורכבת, חדשה ונסיונית - יש לי עניין רב כי תעשה ביקורת שלכם לבדיקת השיטה והמערכת, תוך דגש על:
   א. סדרי הפיקוח ויעילותו.
   ב. הוצאת הרשיונות לסוחרים ולדיגים.
   ג. ניהול החשבונות.
   ד. וכו' וכו'

בתודה ובברכה,

שלמה גזית - תת אלוף

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

14.4.72

פיתוח החקלאות בדרום סיני *

המחסור שנוצר בכח עבודה במרוכז שלמה הביא להעסקה מוגברת של בדואים בעבודות השונות. העסקת בדואים אלה במרכזי תעסוקה הביאה לכך שהבדואים נמצאים בתהליך בו הם עוזבים את נאות המדבר בהם הם חיו עד כה והתפרנסו מהחקלאות והם עוברים אל סביבות מרכזי התעסוקה.

המשך של תהליך זה עשוי להביא לתוצאות בלתי רצויות כגון הווצרות של משכנות עוני בסביבות מרכזי התעסוקה מחד והריסות הבוסתנים ונאות המדבר מאידך.

במטרה להאיט את התהליך, מוצע לפתח את החקלאות באזור הבדואים שתספק תעסוקה לבדואים, תשמור על נאות המדבר ותאיט את היוצרותם של ריכוזי בדואים סביב מרכזי תעסוקה באזור.

החקלאות הקיימת

החקלאות הקיימת במרחב שלמה מרוכזת סביב נאות המדבר ובארות מים כשבאחרים אלה מגדלים הבדואים עצי פרי, גידולי שדה ועוד. כן מחזיקים הבדואים עזים וגמלים אשר מסוגלים לנצל את מעט הצמחיה שקימת באזור. יש לציין גם מספר מועט של בדואים ששוכנים לאורך שפת הים ומתפרנסים מדייג חופי.

כל התוצרת החקלאית משמשת לצריכתם העצמית של הבדואים.

פיתוח החקלאות

נוכח המגבלות החמורות שנובעות ממחסור במים נראה כי אין האזור מתאים לפיתוח חקלאות מסחרית. מכל מקום אין אנו רואים בעתיד הנראה לעין אפשרות לפתח חקלאות מסחריה באזור בהיקף נרחב וברמת רווחיות נאותה שתהווה אלטרנטיבה ממשית שתמנע מן הבדואים לצאת לעבודה שכירה.

בהתאם לכך מוצע לרכז את המאמצים בפיתוח חקלאות שתהיה מיועדת לצריכה עצמית בלבד. בדרך זו תימצא תעסוקה לנשים ולילדים שיעסקו בחקלאות ויהיו קשורים למקומות הימצאם בעוד שהגברים יעסקו בעבודה שכירה מחוץ לבתיהם ויחזרו למשפחותיהם לעיתים מזומנות.

---

* הוכן ע"י רפי וייס, על סמך אינפורמציה שהתקבלה מעמוס מוקדי - קמ"מ חקלאות מרש"ל
א. נלסון - משרד החקלאות אילת

בהתאם להצעה זאת תשופר גם רמת ההזונה של האוכלוסיה וישמרו נאות המדבר והבוסתנים השונים. כן תמנע העברת המשפחות אל סביבת מרכזיא התעסוקה.

<u>פירוט התוכנית</u>

בהתאם למוצע ירוכזו המאמצים בפיתוח חקלאות ביתית לצריכה עצמית.
לשם כך יהיה צורך במדריך אשר ינהל את הפרויקט ויפקח עליו. המדריך יכין משק הדגמה שינוהל על ידו ויעסוק מספר בדואים בעבודות הדרושות. במשק זה יודגמו שיטות עיבוד, גידולים חדשים, מרחקי זריעה, מועדי זריעה, שיטות דישון, משחלות וכו'.
מיקום המשק בנאות המדבר תבטיח גם את שמירת נאות מדבר זאת.
במקביל יחולקו שתילים וזרעים שונים לבדואים תוך הדרכה מתאימה לטיפול בגידולים. כן מוצע לסייע לבדואים בגידול פרגיות עיזים וכו', ותמשך העזרה לבדואים בפיתוח מקורות המים.

ב ב ר כ ה

המרכז לתיכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי
ה ק ר י ה ת.ד. 7011

מדינת ישראל
משרד החקלאות

דו"ח על פעולות משרד החקלאות ברצועת עזה
לשנת 1970/71

מספר - 72/01

הקריה, תל-אביב
ינואר 1972

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
<u>אגף לתכנון כולל</u>

10.1.1972

דו"ח על פעולות משרד החקלאות ברצועת עזה *
לשנת 1970/71

בשנת 1970/71 כבשנים הקודמות פעל משרד החקלאות ברצועת עזה במטרה לארגן את החקלאות המקומית ולכונה לענפי ייצור בהתאם לאפשרויות הייצור ברצועה. מחד ואפשרויות השווק מאידך. במסגרת פעולות אלו נעשו מאמצים לפתח את גידול הירקות ליצוא, הושקעו סכומים ניכרים בפיתוח הדייג בימת הברדוויל ונעשו הסדרים שונים במטרה לאפשר שווק יעיל של התוצרת החקלאית.

נוכח המחסור החמור במים ברצועת עזה וצפון סיני מחד ושאיבת יתר בהיקף של 50 מליון מ^3 מאידך, הוקצבו סכומים ניכרים לפיקוח על בארות, פיתוח מקורות מים חדשים ולהחדרת שיטות השקיה יעילות למניעת בזבוז מים.

כן העמיד משרד החקלאות לרשות החקלאים שירותים שונים להעלאת ערך התוצרת החקלאית כגון שירותי ריסוס שרותי אריזה וכו'.

יש לזכור כי כל הפעולות האלו נעשו על רקע המצב הבטחוני ברצועה שהגביל לא מעט את פעולת אנשי המשרד בשטח והקשה בהשגת כח אדם מתאים.

בכדי לאפשר יעילות מירבית בפעולות המשרד, הוקמו מחלקות שונות בהתאם להרכב המשק החקלאי ברצועה.

להלן סקירה על פעולת המחלקות השונות:

<u>הדרים</u> -

ענף ההדרים הוא הגדול בענפי החקלאות ברצועת עזה ומהוה כ- 50% מערך הייצור החקלאי. חשיבותו של ענף זה גדולה עוד יותר, היות ורובו פרי ההדר מרצועת עזה מיועד ליצוא ועוזר לשיפור מאזן התשלומים. שטח ההדרים ברצועה מגיע לכ- 70 אלף דונם והיבול הגיע לכ- 170 אלף טון. נוכח המחסור במים ברצועת עזה וצפון סיני וכן הסכנה בפני הפצת מחלות, נעשות פעולות למניעת המשך הנטיעה של הדרים וזאת בעיקר ע"י פיקוח על המשתלות.

---

* הוכן ע"י ר. ויים על סמך אינפורמציה שהתקבלה מקמ"ט חקלאות עזה וממנהלי המחלקות השונות במשרד החקלאות עזה.

2/..

כן נעשות פעולות להחדרת שיטות השקיה חסכוניות בפרדסים.

בעקבות עונת תש"ל שהיתה גרועה לפרדסנות, הועמדו לרשות ענף ההדרים ברצועה כ-1,000,000 ל"י הלואה עומדת. כן העמיד משרד החקלאות לרשות הפרדסנים הלואות לעיבוד בסך 100 ל"י לדונם וניתנים תמריצי יצוא על יצוא הדרים לגדמ"ז.

לרשות ענף ההדרים הועמדו שירותים שונים הכוללים:

1. ריסוס - נעשות פעולות ריסוס נגד זבוב הים התיכון וזאת באמצעות ציוד ואנשים של משרד החקלאות.
כל הפרדסים מרוססים כ- 7 פעמים בשנה, כן הוצבו כ- 1,000 מלכודות לזבוב הים התיכון בפרדסים ומלכודות אלו נבדקות באופן רצוף.

2. הדרכה - במסגרת פעולות ההדרכה, נערכו סיורים, הדגמות וימי עיון הן ברצועה והן בישראל. הועמדו לרשות המחלקה מדריכים שמבקרים בפרדסים ועוזרים לפרדסנים. במקביל הוצאו מספר חוברות הדרכה לפרדסנים שכוללות הוראות טיפול בפרדס. במסגרת לימודי החקלאות ברצועה בבית הספר בבית חנון מושם דגש על ענף ההדרים.

3. אריזה ושווק - הוגבר הפיקוח על האריזה ובכל בית אריזה ברצועה הוצב מפקח על האריזה. כן מטפלת מחלקת ההדרים בכל הנוגע לתמריצי יצוא, רשיונות יצוא וכו'. יש לציין את היצוא מהרצועה למערב אירופה באמצעות עזהד"ר וזאת בתנאים המקבילים ליצוא מישראל.

ד י י ג -

ענף הדייג הוא הענף החקלאי השני בגודלו ברצועת עזה וצפון סיני. שלל הדייג מסתכם בכ- 3,700 טון מזה 1,700 טון מימת הברדווייל. ערך השלל מגיע לכ- 4.6 מליון ל"י, מזה כ- 3.2 מליון ל"י דגי הברדווייל.
מנתונים אלו ברור כי מבחינה כלכלית מרוכז ענף הדייג בימת הברדווייל. נוכח הסכנה להמלחת הימה והשמדת הדגה הושקעו כספים רבים בניקוי ובפתיחת פתחים בין הימה לים התיכון. פתחים אלו מאפשרים תחלופה של המים וכן נדידת הדגים מהימה לים וחזרה למטרות הטלה. כן נעשים מחקרים שונים באיכלוס דגים לחקלאות ימית ועוד, לבדיקת האפשרויות לניצול אופטימלי של הפוטנציאל הטמון בימה.
נוכח ההשקעות הרבות שנעשו בימה הוחלט לכסות את חלקם ע"י גבית אגרה מהדייגים. בינתיים נגבות אגרות נמוכות יחסית על רשיונות דייג ורשוי סירות. נראה כי בעתיד יוקמו שרותים מינימליים לדייגים בצמידות לימה.
ראוי לציין את הסדרי שוק הדגים לישראל שהושגו במשא ומתן עם ארגון הדייגים בארץ ואת העליה במחירי הדגים ברצועה בשנה האחרונה שנבעה מעלית מחירי הדגים בישראל ומהגברת יצוא הדגים לחו"ל.

3/..

<u>מ י ם</u> -

הגורם העיקרי המגביל את פיתוח החקלאות ברצועה הינו מחסור חמור במים.
השאיבה באזור מסתכמת בכ- 100 מליון מ^3, מזה 50% שאיבת יתר.
משרד החקלאות עורך פעולות במטרה למצוא מקורות מים חדשים מחד, ולנצל ביעילות את המים הקיימים מאידך.

במסגרת פעולות אלו נעשה איסוף וריכוז של נתונים הידרומטריים, ניתנים הדרכה ויעוץ בשיטות השקיה, מוטל פיקוח על בארות ונאסר על חפירת בארות ללא רשיון. כן נערכות תצפיות בנושא השקיה במים בעלי מליחות שונה.
בנוסף מפעיל המשרד שרותי מעבדה לבדיקות מים מהקרקע.

בכדי להקטין את הבזבוז במים נעשות פעולות להגברת השימוש בצנרת סגורה להובלת מים וכן מוחדרות שיטות השקיה חסכוניות כגון השקיה בטפטוף. כן נעשית פעולה של התקנת שעונים בבארות הקימות להגבלת השאיבה. הסדרים אלו באים לעזור לשיפור מאזן המים באזור, אולם אין בכך פתרון לשאיבת היתר של 50 מליון מ^3 מים לשנה. הפתרון לבעיה זאת חייב לבוא בהקדם למרות שהדבר כרוך בבעיות שונות.

במקביל נקדחו בארות מים לבדואים והיום כבר פועלות 4 בארות כאלו ועוד 6 בארות בשלבי בניה. בנקודות מים אחרות הותקנו משאבות יד לשימוש הבדואים באזור.

<u>ש ו ו ק</u> -

במשרד החקלאות עזה פועלת מחלקת שווק ורישוי שעוסקת בהפניה, טיפול ושווק של עודפי תוצרת חקלאית מחד ובאספקה סדירה של תוצרת חקלאית מאידך. בכדי למלא תפקידים אלו מקימת המחלקה מגע שוטף עם הסוחרים, מועצות הייצור השונות בישראל, אגרקסקו בתי החרושת ועוד. כן מקיימת המחלקה מעקב מתמיד אחר כניסת ויציאת תוצרת לשווקים ואחר המחירים שם.

בכדי להוסת את השיווק, המחלקה נותנת רשיונות להכנסה מבוקרת של תוצרת חקלאית לישראל וליו"ש וזאת תוך התערבות פעילה בתנאי המכירה.

כן משתתפת המחלקה ביבוא עודפי תוצרת חקלאית מישראל והפניתם למוסדות שונים ברצועה כגון: אונרא, בדואים, מוסדות סעד ועוד. במקרים אלו חייבת גם המחלקה להבטיח שתוצרת זאת לא תחזור לשוק ותתחרה שם בשווק הסדיר.

4/..

ניתנת לחקלאים עזרה ארגונית בשוק תוצרת חקלאית לבתי החרושת לעמאן ולאגרקסקו. נעשות פעולות להחדרת שיטות אריזה מודרניות במטרה להעלות את ערך התוצרת.

כן עוסקת המחלקה בפעולות רישוי ופיקוח. פעולות אלו כוללות מתן רשיונות ייצוא לעמאן, פיקוח למניעת העברת חומרי ריבוי לישראל ללא פיקוח בנושאי הגנת הצומח, מתן שירותי רישוי לסוחרים ולרכבם. המחלקה מפעילה פיקוח במחסומי ארז, נחל עוז וכרם שלום. כן מופעלות ניידות פיקוח.
סחורה שמועברת ללא רשיון מתאים מוחרמת והמחלקה מטפלת בסחורה הנ"ל.

יש לציין כי ברוב הגידולים החקלאים הוקלו בעיות השוק והתוצרת נמכרה במחירים סבירים כתוצאה מהסדרים עם מועצות הייצור השונות. גם בתמרים שהוא הגידול החקלאי הבעיתי ביותר ברצועה, מבחינת השוק, נעשים מאמצים למציאת פיתרון, בינהם נסיונות שוק לגדמ"ז ולגדמ"ע נסיונות יצוא לחו"ל, עיבוד לאגווה, יבוש תמרים ועוד. בעונה האחרונה ערכה חברת סנפרוסט נסיון ביצוא תמרים מוקפאים לחו"ל ובמידה והדבר יתאפשר בקנה מידה גדול, הוא עשוי לעזור לפתרון בעית השווק של התמרים.

<u>הדרכה</u> -

נושא ההדרכה החקלאית הוא חדש עבור חקלאי הרצועה ונמצא למעשה בשלבי התפתחות. בשנה האחרונה המשיכה המחלקה בהכשרת המדריכים שעברו התמחויות נוספות בהתאם לגידולים השונים. הכשרת המדריכים נעשתה בקורסים מרוכזים שהתקיימו במדרשת רופין ובבית דגן.

פעולות ההדרכה החקלאית נעשות ע"י המדריכים תוך מגע אישי הדוק עם החקלאים, מגע אישי זה הגביר את האמון שרוחש החקלאי למדריך. ההדרכה האינדוידואלית מתאפשרת כתוצאה מפיזור של 17 מדריכים לאורך כל הרצועה. דחיפה חזקה לנושא ההדרכה נתנו גידולי הירקות ליצוא שדורשים ידע מקצועי רב. שיטות הדרכה אחרות היו הכנת חלקות הדגמה, עריכת סיורים לחקלאים לישראל והפצת חומר מודפס. ההדרכה מכוונת היום ללמד את החקלאי שיטות השקיה יעילות שיטות הדברה וכן קטיף נכון וגידול גידולים חדשים לפי דרישות השוק, לשם כך ניתנו מענקים לגידולי פלסטיק, ניתנו מענקים לרכישת מרססי גב והוכנו חלקות להדגמת השקיה יעילה.

לקראת השנה הקרובה ישוכללו ויורחבו שרותי ההדרכה. תעשה חלוקה של המדריכים לפי ענפי הייצור החקלאי במתכונת הישראלית. ינתן שירות שדה שיכלול מעבדת קרקע, הוא יתן עזרה והדרכה בשיטות השקיה יעילות ויוכנו חלקות הדגמה ותערוכה מתמדת בבית חנין בנושא שיטות השקיה.

תורחב ההדרכה בהדרים ויהיו מדריכים קבועים שבקיץ יבקרו בפרדסים ובחורף יבקרו בבתי האריזה.

כן יוגברו פעולות ההדרכה בנושאי הגנת הצומח, בעלי חיים ומיכון.

יש לציין גם את פתיחת בית הספר החקלאי בבית חנון שיספק הכשרה חקלאית לבני החקלאים באזור.

<u>וטרינריה</u> -

המחלקה לוטרינריה ברצועת עזה פועלת במטרה להעלות את רמת התברואה בענף בעלי חיים ברצועה ולהעלות את ערך הייצור בענף. פעולות המחלקה כוללות מתן תרופות ושירותים וטריניריים שוטפים, מתן שירותי הזרעה מלאכותית, הדרכה בנושאי הבקר, צאן ועופות וכן הוכנסו שיטות של חיטוי כלובי עופות ברצועה.

במקביל נעשו פעולות להשמדת כלבים, ביקורת תברואתית בבתי מטבחיים וסימון בקר, גמלים עזים וצאן.

יש לציין כי בבית הספר בבית חנון ילמדו נושאים הקשורים בגידול בע"ח.

<u>י ע ו ר</u> -

פעולות מחלקת היעור נעשות ב- 3 מישורים והם:

א. שמירה על הקיים.

ב. הכנת שתילת ונטיעת שטחים חדשים.

ג. מתן רשיונות כריתה והעברה.

חשיבות רבה לשמירה על הנטיעות הקיימות וזאת משום שרעיה בלתי מבוקרת של עדרי הבדואים עשויה להשמידם.

6/..

רוב הנטיעות מיועדות לעצירת חולות נודדים למניעת כיסוי כבישים ואזורים חקלאים. למטרה זאת מכינים במשתלות שתילי שיטה, אשל וצמחי חולות. נטיעות אלו נוסף לכך שמונעות כיסוי כבישים, משמשות גם לאספקת מרעה לגמלים ולצאן. כן מכינים במשתלות שתילי ברושים שמשמשים כשוברי רוח לפרדסים.

<u>ח ו ו ת</u> -

משרד החקלאות מפעיל 3 חוות בשטח של 150 דונם. בחוות אלו ישנם משתלות לירקות להחדרת גידולי יצוא וכחלקות הדגמה, מגדלים שם תות-שדה, בצל, חצילים, קישואים, שעועית, כרובית ועוד.

חלק מהשתילים מהחוות חולקו לחקלאים ללא תמורה כתמריץ להחדרת גידולי יצוא.

<u>ר י ס ו ס</u> -

מחלקת הריסוס מספקת שרותי ריסוס לחקלאי הרצועה. הריסוסים מתרכזים בריסוס פרדסים נגד זבוב הים התיכון, ריסוס זיתים וכו'. המחלקה דואגת לאחזקת הציוד ולהפעלתו בהתאם לצרכים.

<u>קציני נפות</u> -

רצועת עזה חולקה לנפות מספר שלכל נפה קצין נפה האחראי לפעולות האירגוניות, טיפול בחקלאים וכו'.

הדגש מושם על הפעולות האירגוניות הקשורות לעידוד והרחבת שיטחי הירקות ליצוא.

הטיפול כולל עזרה במימון, מתן רשיונות לקנית מוצרים לשמוש חקלאי בישראל, יעוץ מקצועי, עריכת סיורים בשטחים, הכונת הגידולים לפי התכנון, ארגון והפעלת בתי אריזה לירקות.

בכדי ליעל את הפעולות, מונה בכל אזור אחראי המיצג את קציני הנפות כלפי החקלאים. כן הוקמה מועצה של מגדלי הירקות ברצועה בהכונת קציני הנפה שמיצגת את האינטרסים של החקלאים כלפי המשרד וכלפי אגרקסקו.

במסגרת פעולות אלו ניתנו לחקלאים תמריצים שונים להרחבת שיטחי הירקות ליצוא. משרד החקלאות השתתף במימון קנית מרססי גב, שתילי ירקות, מערכות השקיה ועוד. כן הוכנו חלקות הדגמה אצל החקלאים בהיקף של 150 דונם.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה כ"ב ניסן חשל"ב
6 אפריל 72

מס' גמ/1090

מר ע. לנדאו - משרד החקלאות

הנדון:- **דייג במפרץ אילת**

1. בהמשך לשיחתנו בנדון, אבקשך לרכז אינפורמציה בנדון, כולל מצב קיים יהודים ובדווים והצעות לפיתוח.

דוד ברין - אל"מ

מקלאות

מדינת ישראל

[illegible] - [illegible] יו"ש

המשרד/היחידה

[illegible]

התאריך	26.3.72
מספר	247

אל: [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]/פיתוח	

חתימה

אישור תקציב	שנת הכספים	סמוכין:	תאריך האישור	מס' האישור
משרד החקלאות	1971/2	מכתב גזבר קמ"ט חקלאות מס' 794 מ 26.3.72		

	הסעיפים	שינויים מ:- ל"י	שינויים ל:- ל"י	הקטנות ל"י	הגדלות ל"י
85	הוצאה בתקציב כתוח - יו"ש				
8507	מחוז חקלאות - יו"ש				
101	בצוע חלקות הדגמה	784,100	779,100	5000	
106	ציוד חקלאי	60,000	65,000		5000

עבור ציוד להלחמה (אוטיגני) לבצוע הקונים בציוד חקלאי.

[illegible]

ב. [illegible]
קמ"ט [illegible]

העתק: קמ"ט חקלאות
י. רוזן - משרד החקלאות
י. [illegible] - אגף התקציבים
י. קיבץ - [illegible]
קמ"ט [illegible]
י. סיבים (2)

31.3

70/2606(3.71) 250 × 50

מדף 4500

חקלאות

מ ו ג ב ל

מפקדת אזור
יהודה ושומרון
ענף כלכלה
טל' 953213
חקל' -82- 2748
ניסן תשל"ב
מרץ 1972

24

תאום הפעולה בשטחים / מר י. קיבץ
קמ"ט חקלאות / מר קציר

הנדון: פצויי בצורת לשנת 70/1
שלנו : חקל' -82- 2708 מ- 20/3

1. במכתבי שבסימוכין סעיף 2 נפלה טעות צ"ל מענק זרעים של 4 לי לדונם - השוה ערך לו 10 ק"ג (במקום 1000 ק"ג כפי שנכתב בטעות) זרעי חיטה או שעורה.

2. נא תקן בהתאם.

אר/לי

אשר וינדזברג, סגן
עוזר רע"נ כלכלה
בשם ראש הענף

4/4

מוגבל

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

21.3.72

שיקום בית אריזה של אבו-אל-חיר

עקב השריפה שפרצה בבית האריזה אבו-אל-חיר, נגרמו נזקים בסך של כ- 2.5 מיליון ל"י בהתאם לפירוט הבא:(*)

27,000 תיבות שדה	80,000	ל"י
120,000 ארגזי ברוס וקרטון	250,000	"
14 טון נייר אריזה	43,000	"
מכונות	40,000	"
חומרים שונים (דבק, ציוד, אריזה)	60,000	"
תיקוני חשמל ומכונות	300,000	"
שיפוץ בנין וגג	200,000	"
משרד וריהוט	30,000	"
700 טון פרי לא ארוז בתיבות שדה	140,000	"
480,000 תיבות ארוזות ליצוא ליוגוסלביה	450,000	"
44,500 מיכלים ארוזים (מפרי בלבד)	220,000	"
44,500 מיכלים (חומרי אריזה)	100,000	"
10 טון נייר של המועצה לשווק	30,000	"
270,000 מיכלים וברוסים של המועצה	500,000	"
2,000 משטחים, חלקם בבעלות הנמל וחלקם בבעלות המועצה	100,000	"
סה"כ	2,543,000	ל"י

עדיין לא סוכם מהו חלקו של מר אבו-אל-חיר בסה"כ הנזק, שכן חלק מהרכוש שנשרף היה בבעלות המועצה. נראה כי הנזק של בעל בית האריזה יסתכם בכ- 1.5 מיליון ל"י.

על פי המלצת מפקד האזור ובהתאם לדבריו של קמ"ט חקלאות עזה, מומלץ לאשר לאבו-אל-חיר הלואת פיתוח בסך של 1.2 - 1 מיליון ל"י ל- 5 שנים.

בערבות ישמש בית האריזה הנ"ל בתוספת פרדס ששטחו 250 דונם. במידה והידרשנה ערבויות נוספות, מר אבו-אל-חיר ימציאם בנדרש.

(*) כל הנתונים נמסרו ע"י קמ"ט חקלאות עזה.

ס י כ ו ם

1. מומלץ לאשר את החלואה חג"ל.
2. מר אבו-אל-חיר חינו מוחר מרי הדר בכמויות גדולות ומומלץ ע"י מפקד האזור.
3. הסדר ביטוח על בית האריזה נגע מכך שחברת הביטוח הישראלית אינן מוכנות לבטח בעזה.

מדינת ישראל
כימיה ומקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח מקלאי
אגף לתכנון כולל

21.3.72

הודעה ישה על בקשת יצואני רבועה עזה ליצוא ולנטיה
למזרח אירופה

עקב הקשיים בשיווק החזים לאירופה המערבית (במיוחד בזן ולנסיה) ענתה המועצה ליצואנים העזתיים בבקשה להגביר את היצוא לארצות מזרח אירופה.(*)

על מנת לאפשר את היצוא הנ"ל, שהוא רצוי מבחינתו של המשק הישראלי, אא ידרש הון חוזר . הכמויות והון החוזר הדרושות הם כדלקמן:

מורשאגי-יזדי	20,000	טון
אבו-אל-עוי	10,000	"
סה"כ	30,000	טון

בכדי לאפשר את היצוא הנ"ל, שחשיבותו גדולה ביותר למשק והחדרים, נחוץ הון חוזר בסך של 100 ל"י לטון ולנסיה לתקופה של 6 חודשים. הסיבה לכך שהון החוזר הוא ל- 6 חודשים נובעת מהעובדה שהסכמי המחיר הם על בסיס קליריגג עם מצרים ועל כן אפשרות מימוש היצוא הוא אך ורק לאחר 6 חודשים.

והמדד המוצע:

א. מורשאגי-יזדי

כמות פרי ליצוא (משוער)	20,000	טון
הון חוזר לטון	100	ל"י
סה"כ צורך בהון חוזר	2,000,000	"
מזה שולם	1,000,000	"
יתרה לתשלום	1,000,000	"

עקב חיוניות יצוא ליעד זה, אנו ממליצים לקבל בערבות את שרדסו של סורשאגי בגודל של 400 דונם שלפי הערכה גבוהה שרכו כיום 2 מיליון ל"י (כיום ממושכן השרדם הנ"ל על חשבון חלקה הראשון של החלואה - 1,000,000 ל"י)

2/..

(*) כל הנתונים נמסרו על ידי קמ"ט חקלאות עזה.

ב. <u>אבו-אל-חיב</u>

כמות פרי ליצוא	10,000	טון
הון חוזר למטע	100	ל"י
סה"כ צורך בהון חוזר	1000,000	"
מזה שולם	600,000	"
יתרה לתשלום	400,000	"

בערבות ישמש בית האריזה מבבעלותו.

<u>ס י כ ו ם</u>

א. המימון ליצוא	100	ל"י ~~לטון~~
~~xxx~~ סה"כ מימון נדרש	3,000,000	"
מזה שולם	1,600,000	"
מימון נוסף	1,400,000	"

ב. מומלץ לאשר את ההלוואה.

ג. יש לנקוט בפעולות על מנת להבטיח שהמימון הנ"ל אכן ישמש למטרות יצוא למדרת אירופה.

ד. המימון ינתן אך ורק לכמות שטעל ל- 17,000 טון - כמות שנשלחה ליעד זה בעונת 1970/71.

הנשק 25 מלון

הנשק המקורי אורי / אלו הוא

מים רבים המעדם ב- 300,000

הוא הסכים הרבה בעד המלון

כלומר אל עצמו כמו מכיון

אינו עצם בשוויה לעיבה אינפלה.

מסתו: לשון אלנסיר 20000 שון אלנסיר

ו.ב.ב 10000 שון למוסלמי.

מעמד 5 מלון של ירושלים. ניצל עד

כב ניצל למעלה מ- 4.

למוסלמי עוד מלון (אחרי שקרל מלון)

לשוא אל חיר עוד (נסלו 600000)

כל ש מעמד בחשלה הכלו

מעכשו אבד ישאבר.

בקורבה הוא ומלכה 1.1 מלון.

מס' קס' הח"ס 442-001-200

רק 600,000

מוכן מלוין לפרוץ הדרך. לפי 100 ד' לשלוח

כי לשמשלוח כי 600 מלוין.

הלוואה סמוכה

0.5 מלוין מוכן 0.5 מלוין שלמה

ל- 5 שנים משלוח שלוין שלמה שנים

6% כמה משלוח שלוין.

מעכשיו עם שלמה.

מס' קט' חה"ס 442-001-200

משרד ראש הממשלה
ירושלים

15/3/72

רב מפקד יחידת גבעתי שלום

שלום רב,

בהמשך לפגישה איתך בנושא שיפור בקשת שיפוי שהגיש במסגרת התאחדות בתאריך 27/2/72, ועל יסוד הבטחתך לשקול בחיוב את בקשת ההתאחדות לקבוצה של חמש מיליון לירות (חמישה מיליון לירות) מסכום הפיצוי שיועבר להתאחדות, שכל קבל מאתנו קיבל עבודה בשיכוני ההתקשרות בשנה הראשונה לעבודתו.

הוועד לרווחת הנפגע מציעה להקים קרן שתסייע לנפגעים שנשארו ללא מפרנס ובקרוב יגיעו אלינו.

נודה לך מאוד אם תעדכן אותנו בהקדם האפשרי בדבר הקצבת הסכום הנ"ל.

בברכה,

[illegible]

העתק אבי אלוני המשרד.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Office : 305
Home : 375

مكتب : ٣٠٥
منزل : ٣٧٥

شركة ابو الخير التجارية

ABOU ELKHAIR COMMERCIAL CO.

تجارة عامة - تعبئة وتصدير الحمضيات

GENERAL COMMERCE, PACKING & EXPORTING CITRUS

R. C. : 5893 P. O. B. : 48 CABLE — ELKHAIR برقياً - الخير ص . ب : ٤٨ س . ت : ٥٨٩٣

Gaza ..... ١٩٧٢/٣/١٥ غزة في

سعادة قائد قوات جيش الدفاع الاسرائيلي لقطاع غزه وشمالي سيناء

تحية واحتراما ،

عطفا على المقابلة التي تمت مع سعادتكم في الاسبوع الماضي بخصوص الحريق الذي شب في مصنعنا بتاريخ ١٩٧٢/٢/٢٧ ، وبناء على وعد سعادتكم في منحنا قرضا طويل الاجل لمدة خمسة سنوات في حدود ٢٫٥٠٠٫٠٠٠٫٠ (اثنان مليون ونصف ليره) وذلك ما يعادل قيمة الخسارة التي لحقت بنا من جراء الحريق والتي قدمنا لسعادتكم كشفا بها عن طريق ضابط ركن الزراعة بغزه السيد / ادمون .

وحيث ان معظم الخسارة حصلت في بضائع كنا قد استلمناها من الموردين ولم يدفع ثمنها بعد وكذلك قمنا باعادة تجهيز التلف الذي حصل في الكهرباء والماكينات على اساس ان يتم الدفع خلال اسبوعين للمهندسين الذين قاموا بالعمل .

ولقد علمنا من السيد / مدير بنك لئومي - فرع غزه ان سعادتكم تكرمتم بمنحنا مبلغ ٥٠٠٫٠٠٠٫٠ (خمسمائة الف ليرة) بصورة فورية من اصل القرض المشار اليه .

وحيث ان هذا المبلغ لا يفي بتسديد التزاماتنا المطلوب تسديدها مستعجلا ، نرجو سعادتكم التكرم باصدار تعليماتكم الى الجهات المختصة بان يمنح لنا رصيد القرض المطلوب باقرب وقت ممكن لكي نتمكن من القيام بالتزاماتنا ومواصلة عملنا على الوجه الاكمل .

وتفضلوا بقبول فائق الاحترام ،،،

ABOU ELKHAIR COMMERCIAL CO.
TEL. 1857, P.O.B. 48, GAZA

السـيد / شينـكار

ضابط ركـن الماليـة

غـزه

מ ו ג ב ל

מפקדת	אזור
יהודה	ושומרון
ענף	כלכלה
טל'	953213
חקל'	2708 -82-
	ניסן תשל"ב
	1972 מרץ 29

תאום הפעולה בשטחים / מח"י. קיבץ
קמ"ט חקלאות / מר קציר

הנדון: **מבצעי בצורת לשנת 70/1**

שלנו: חקל' 82 - 2022 מ- 24.12.71
שלך : גמ/ 743 מ- 6.3.72

1. לפי בקשתך מפורטים הקריטריונים למענק זרעים לבצורת.

א. אושרו שטחים שהניבו פחות מ- 40 ק"ג דונם.
ב. סוכם להמליץ על מענק זרעים של 4 ל"י לדונם - השווה ערך לו 10 ק"ג זרעי חיטה או שעורה.

אשר וינדזברג, סגן
עוזר רע"נ כלכלה
בשם ראש הענף

או/לי

מוגבל

223

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה. כ' אדר תשל"
6 מרס 2

מס' גמ/743

סא"ל י. מינץ - רע"נ כלכלה/יו"ש
מר י. מאירי / חקציבים/האוצר
מר ב. שומינר - קמ"ט אוצר/יו"ש

הנדון:- מצויי בצורת לשנת 70/71

1. בחשובה למכתבך חקל'-2022-82 מיום 24 דצמ' 71.

2. כמי שכבר מסרתי לך בשעתו בע"פ, קיבלתי המכתו העקרונית של מכותב ב' לחשלום פיצויי הבצורת.

3. לצורך קביעת גובה הפיצויים החבקשתם להעביר מרוס הקריטריונים לפיהם שולמו הפיצויים בשנים הקודמות.

בברכה,

יאיר לבץ

מ ו ג ב ל

מפקדת איזור
יהודה והשומרון
ענף כלכלה
חקל' - 82 - 2202
טבת תשל"ב
24 דצמ' 71

תאום פעולה בשטחים/תא"ל גזית
תאום פעולה בשטחים/מר יאיר קיבץ
מפקד האזור

הנדון: פצויי בצורת לשנת 70/71

1. חלק משטחי הפלחה באזור נפגע בבצורת בשנת 70/71. הדבר נוגע בעיקר לשבטי הבדואים באזור, הסכום הנדרש מסתכם ב - 186,462 ל"י.

2. ע"פ ההסדר אין בתקציבנו סעיף המכסה הוצאה זו, הוסבר לי כי הקצבה לכך תלקחת מהרזרבה.

3. אבקש טיפולכם הדחוף להעברה תקציבית מתאימה.

ל ו ט ה

מכתב פירוט השטח הנפגע והשבטים.

יוסף מימן, סא"ל
רע"נ כלכלה

יא/בנ

מ ו ג ב ל

העתק

אל: קמ"ט חקלאות

הנדון:- <u>פצויי בצורת - לשנת 1970/1</u>

<u>בללי</u> - בזמנו סוכם לבדוק אפשרות חשלום פצויי בצורת באזור הבדוים באותם מקומות בהם התנאים האקלימיים לא אפשרו לקבל יבול גבוה יותר מ-40 ק"ג לדונם.

<u>והרי הפרטים:</u>

בית לחם

השבט	הכפר	השטח	גשם (מ"מ)	בק"ג יבול	הערות
אל-חזונה	עובידיה	2,100	223.6	32	על חלק הותרה רעית כבשים
אל הסאוק	-"-	5,258	223,6	40	- " - -
סאוחרה	אום אל טולאח	8,146	215	40	- " - -
אל רחאיה	עובידיה	8,110	223.6	25	- " - -
סרחיאנה	עובידיה	3,225	223.6	35	- " - -
<u>דונם ס"ה בנפת בית לחם</u>		- 26,839			

<u>חברון</u>

השבט	המוכתר	הכפר	השטח	מספר חקלאים	יבול בק"ג	הערות
כעבנה-זואידין	עבדלה בסאיסה	נוודיאס	5,350	56	אין	אין מדידת גשם
כעבנה-פראג'את	עבדלה נג'אדה	- " -	4,850	25	"	- " - -
סראיה-חזאליל	עודה חזאליל	- " -	6,000	56	"	- " - -
" פוקרה	מוסה פאקיר	- " -	3,800	39	"	- " - -
גאזזה-מוחמדין	עודה שחאידים	- " -	3,600	31	20	- " - -
" סובחין	מוחמד קרישן	- " -	1,500	12	20	- " - -
עזזמה ולאידי	סלאמי ולאידי	- " -	700	6	20	- " - -
ג'לאלין סלאמאת	רחאול הירש	- " -	1,200	16	20	- " - -
רמאדין בן גאיד	סרחאן בן גאיד	דהריה	1,800	65	20	- " - -
רמאדין פרייג'אט	מוחמד חליל פרייג'אט	- " -	2,400	60	20	- " - -
חיג'י עמארי	מוחמד איברהים חוג'י בורג'		4,115	115	20	- " - -
			35,315			

<u>ההצעה</u>

לפי 6 ק"ג חיטה לדונם הם 62,154 ק"ג (לפי מחיר של כ-1/2 ל"י לק"ג)=ס"ה של 186,462 ל"י; אני מציע לחלק זרעים ואם ניתן - מיד.

ב ב ר כ ה ,

יעקב קציר

קצ"ח יהודה

העתקים: מושל חברון
מושל בית לחם
ז. בן חרות
משה שמש.

מש. תקציב

מדינת ישראל

~~האוצר – מפקדת יו"ש~~
המשרד/היחידה

בקשה לשינויים בתקציב המאושר

אל: אגף התקציבים משרד האוצר.

הננו מציעים את השינויים הבאים בתקציב משרדנו
בהתאם להסברים המפורטים במכתב המצורף.

התאריך
58
מספר
14.3.72

רגיל/פיתוח

חתימה

אישור תקציב	שנת הכספים	סמוכין:	תאריך האישור	מס' האישור
משרד התקלאות	1971/2	מכתב גזבר קמ"ט חקלאות מס' 716 מ-13.3.72		

	הסעיפים	שינויים מ:— ל"י	שינויים ל:— ל"י	הקטנות ל"י	הגדלות ל"י
11	משרד החקלאות				
11.61	משרד ראשי – מקורי				
101/35	ארעיים ימי עבודה	35.000	20.000	15.000	
11.62	מחוז רמאללה בית לחם				
111/35	ארעים ימי עבודה	27.000	57.000		30.000
131/35	ארעיים ימי עבודה	5.000	9.000		4.000
761/35	ארעים ימי עבודה	12.000	4.000	8.000	
11.63	נפת שכם				
111/35	ארעיים ימי עבודה	20.000	19.000	1.000	
141/35	ארעים ימי עבודה	10.500	17.000		6.500
741/35	ארעיים ימי עבודה	6.000	15.000		9.000
761/35	ארעיים ימי עבודה	12.000	7.000	5.000	
11.64	נפת ג'נין				
111/35	ארעים ימי עבודה	13.000	10.000	3.000	
xxxxx					
141/35	ארעים ימי עבודה	38.000	74.000		36.000
151/35	ארעים ימי עבודה	16.000	34.000		18.000
741/35	ארעים ימי עבודה	4.000	11.000		7.000
761/35	ארעים ימי עבודה	7.000	11.000		4.000
11.65	נפת טול כרם				
141/35	ארעים ימי עבודה	11.200	22.000		10.800
741/35	ארעים ימי עבודה	3.600	7.600		4.000
761/35	ארעים ימי עבודה	7.600	6.600	1.000	
11.66	נפת חברון				
101/35	ארעים ימי עבודה	10.200	19.500		9.300
111/35	ארעים ימי עבודה	25.000	45.500		20.500
131/35	ארעים ימי עבודה	6.000	7.000		1.000
141/35	ארעים ימי עבודה	21.000	52.500		31.500

מדף 4500

ד.מ. ר"ה 70/2195 (2.71) 50×160

הסעיפים		שינויים		הקטנות	הגדלות
		מ:—	ל:—		
		ל"י	ל"י	ל"י	ל"י
761/35	ארעים ימי עבודה	4.200	8.500		4.300
11.67	נמת ירימה				
101/35	ארעים ימי עבודה	8.000	10.000		2.000
111/35	ארעים ימי עבודה	21.000	25.000		4.000
121/35	ארעים ימי עבודה	7.300	8.300		1.000
131/35	ארעים ימי עבודה	28.000	56.000		28.000
741/35	ארעים ימי עבודה	8.000	5.000	3.000	
11.68	מחלקת המים				
101/35	ארעים ימי עבודה	89.300	80.000	9.000	
85	הוצאות בתקציב פתוח				
8501	יעור - יו"ש				
	יעור - ימי עבודה	300.000	215.000	85.000	
8507	פתוח חקלאות-יו"ש				
101	בצוע חלקות הדגמה	795.000	784.100	10.900	
102	הכשרת קרקע	90.000	-	90.000	
				230.900	230.900

ב ב ר כ ה

ב. שנאינר
קמ"ס אוצר

העתק; חשב משרד החקלאות
קמ"ס חשב
קמ"ס חקלאות
י. קיבץ - משהב"ס
מ. הרינג - משרד החקלאות
י. סידים (2)

משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

12.3.72

אל: מר א. אדמון – קמ"ט חקלאות בעזה.

מאת: האגף לתכנון כולל.

הנדון: **רשיון לסחר בדגים למר שגב**

למען הסדר הטוב ברצוני לאשר תוכן שיחתנו הטלפונית מיום שישי על הנושא הנ"ל.

1. ועדת המנכלים אישרה את המפעל המוצע לטיפול ועיבוד דגים באל-עריש, ע"י מר שגב ולכן אין למנוע ממנו פעולות בקשר לנושא זה. טוב עשית שנתת לו את הרשיון הדרוש.

2. מדיניות משרד אסף הבטחון והחקלאות היא לא לתת בלעדיות לאף גורם. חנאי זה מתקיים לפי האינפורמציה שקבלתי ביום שישי 3 ח.ז. מסא"ל מ. אביוב, אשר הודיע לי שנתן רשיון ל- 8 סוחרים לחכנס לאזור בית-אל-אבד.

3. במידה ויש לך אינפורמציה שהלים שינויים בכשה אשר לא תואמים את מדיניות המשרד, אבקשך להודיעני.

ב ב ר כ ה,

יקיבא לנדאו

העתק:
חח-אלוף ש. גזית – מחאם המעולה בששחים.
אל"מ י. בן-צבי – ראש מינהל אזרחי בעזה.
סא"ל מ. אביוב – ממקד אזור אל-עריש.
ר. וייס – כאן.

15.3

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות

תל-אביב, רחוב עזריאל קרליבך 2
חיפה, רחוב קבוץ גלויות

תל-אביב 14 בפברואר 1972

לכבוד
עשהאל בן דוד
קמט"ס חקלאות - יו"ש

מס. 4189

א.נ.,

הנדון: השתתפות בהוצאות ניירות הפיקוח לשנת 1972/73

בישיבה שהתקיימה אצל מר א. ברום - מנכ"ל משרד החקלאות ביום 10.1.72, דנו, בין היתר, במערכת הפיקוח על העברת סחורות טיו"ש לישראל. בין יתר הדברים הוסכם שם שהכרחי להמשיך ולקיים ואף לחגביר את מערכת הפיקוח על ירקות לאור מדיניותה החדשה של הממשלה, וזאת לשם הפעלה תקינה ויעילה של הסדרי השיווק.

באותה ישיבה נקבו בסכום של 150,000 ל"י אותו יש להמשיך ולשלם למועצת הירקות בשנת התקציב 1972/73 עבור קיום מערכת הפיקוח הנ"ל.

לנו ברור היום לגמרי שסכום זה איננו יותר ריאלי, וזאת משני טעמים:

א. לאור סיומת המועצה לשנת הכספים 1972/73 - ברור לנו כבר היום, שללא הגדלה של מערכת הפיקוח, תעלה לנו בשנה הקרובה מערכת הפיקוח בכ-20% יותר מבשנה הנוכחית וזאת בעיקר עקב התחיקרויות שחלו (משכורות נוספים, מכשירי קשר, כלי רכב, דלק וכו').

ב. לאור הנסיון של החדשיים האחרונים של הערכות הפיקוח בגדה - אנו חייבים להכנן הגדלה מסויימת של מערכת הפיקוח (הגדלת מספר ניירות הפיקוח) - כאם יש לנו כאמת ענין לבצע ביעילות את המדיניות החדשה, ובד בבד לשמור על מערכת הפיקוח הקיימת בישראל.

לאור האמור לעיל חייבים אנו לדאוג להגדלת סכום ההשתתפות במערכת הפיקוח.

אנו דורשים לכן שתדאגו להבטחת סכום של 200,000 ל"י למען שנוכל להבטיח מערכת פיקוח יעילה ומסודרת במשך כל השנה.

ב ב ר כ ה,

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות
נחמיה יוסף

העתקים: א. ברום - מנכ"ל משרד החקלאות
א. ישראלי - סמנכ"ל משרד החקלאות (כלכלה)
ע. לנדאו - משרד החקלאות
א. וולובלסקי - משרד החקלאות
י. רוזן - משרד החקלאות
גולדשטיין - יו"ש

605

אל: מפקד האזור
רע"ג כלכלה
קמ"ט אוצר
יאיר קיבץ

עקיבא לנדאו
יוסי רוזן

הנדון: משתתפות בהחזקת ניידות חפיקות 1972/73

מ"ב מכתבה של המועצה לייצור ושווק ירקות בנוסא נכבד זה.

אנא התיחסותכם ומגובתכם להכן הכבחב ולדרך בה נפעל.

בחודה וברכה,

עמנאל בן-דור
קמ"ט חקלאות

העתק: א. צודלשטיין

היתה התרתקות בנושא ניידות
פיקוח (חקלאות). ינוא ברכו.

יאיר

A3

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה ד' ניסן תשל"ב
19 מרס 72
מס' גמ/890

סא"ל מנחם שרפמן-מפקד נפת אבו-רודס

הנדון:- דייג ע"י בדווים במפרץ אילת

אבקשך להעביר פרטים בנושא הנ"ל בהתייחס בעיקר לנקודות הבאות:-

א. המצב הנוכחי, היכן דגים הבדווים ובאיזה היקף.

ב. הוראות הבטחון לגבי הדייג.

ג. המלצותיכם לשינוי המצב הקיים, במידה וישנן.

זאת בדחיפות ככל שניתן.

יואב גיא - רס"ן

מינהל אזרחי - מרש"ל

תאריך 13.3.72

סימננו 24/4/381

לכבוד
רס"ב יואב גיא
תאום הפעולה בשטחים
משהב"ט, הקריה
ת ל - א ב י ב

א.ג.,

הבדון: דיג ע"י בדואים במפרץ אילת
מכתבך גמ/588

ההגבלות על הדיגים הבדואים הן: -

(1) יציאה לים רק בסירות משוטים, עד מרחב של 200 מ' מהחוף.

(2) דייג רק בשעות היום.

(3) בעילת הסירות למשך הלילה.

(4) מתן רשיון לדייג ע"י הממשל הצבאי.

לגבי שאר הפרטים, כגון מספר הדייגים וכו', הנך מתבקש לפנות ישירות למושל הצבאי, היות והוא אחראי למתן הרשיונות לבדואים (כולל קביעת ההגבלות וקביעת אזורים מותרים לדייג).

נ.ב. פרטים אלו נמסרו לי ע"י מפקד האזור.

ב ב ר כ ה,

אריק צור

רג/

המשרדים: רחוב התעשיה 9, (פנת המסגר 51), תל-אביב טלפון 693324/5 — 31082
ה מ ע ן : מינהל אזרחי מרחב שלמה. משרד הבטחון, הקריה תל-אביב

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה ח' אדר תשל"ב
23 פבר' 1972

מס' גמ/588

ראש המינהל האזרחי/מרש"ל

הנדון: דייג ע"י בדואים בחוף מפרץ אילת
בהמשך לשיחה טלפונית עם א. גרינברג

אבקשך להעביר פרטים בנושא הנ"ל בהתיחס בעיקר לנקודות הבאות: -

א. המצב הנוכחי, היכן דגים הבדואים ובאיזה היקף.

ב. הוראות הבטחון לגבי הדייג.

ג. המלצותיכם לשינוי המצב הקיים, במידה וישנן.

יואב גיצ - רמ"ן

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז להכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

24.1.72

בקשה של מר י. רכאח ליצוא דגים מימת הברדוויל

מר יעקב רכאח המייצג את חברת "אירומסקח" מאיסליח הגיש בקשה לרשיון עיסוק ליצוא דגים מימח הברדוויל. לצבריו חברת "אירומסקח" חשקיע את כל הסכומים הדרושים למעל לעיבוד, חכנח ואריזח של דגים. הציוד וחמכשירים הדרושים יובאו מחו"ל.

דיזם איננו מבקש אשראי או סיוע ממשלתי אחר.

מפקדת האזור ממליצה על מתן הרשיון המבוקש (העתק מכתבו של רע"ן כלכלה מצ"ב). משרד החקלאות מצטרף להמלצה לאשר למר רכאח את רשיון העיסוק, בתנאי שחיצוא יבוצע לכל ארץ אחרת מרש לאיסליח, שכן שוק הדגים לאיסליח נעשה מזח זמן רב בידי מרא שגם ולא יהיח זה לתועלח משק המדינה ששני יצואנים יתחרו על שוק זח, שהוא מצומצם ממילא.

מצ"ב העתק מכתבו של מר רכאח מתאריך 7.1.72

מדינת ישראל

משרד החקלאות — המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

תאריך: 26.1.72

מספר:

אל: מר בכר – הממונה על נושא השטחים המוחזקים
מסו"ת, ירושלים.

מאת: האגף לתכנון כולל.

הנדון: יצוא דגים מצפון סיני – הצעה של מר רכאח

רצ"ב הצעתו של מר י. רכאח וחוות דעתנו.

אודה לך מאד אם תעבירו חוות דעתכם למשרד הבטחון והפחק אלינו בהקדם, כדי שאפשר יהיה לדון על הנושא בישיבה הבאה של ועדת מנכלים.

ב ב ר כ ה ,

עקיבא לנדאו

העתק:
ד"ר מ. מנדלבאום – מנהל חטיבת המזון.
מר ר. וייס – כאן.

על/חם

מסקרת אזור

רצועת עזה וצפון סיני		
ענף		הלכלה
מג	- 7 -	301
14	דצמ'	71

העתק

רס"ן יואב גיא/תיאום הפעולה בשטחים

סגן המפקד

קמ"ש חקלאות

הנדון: רשיון עיסוק ליצוא דגים

1. מר יעקב רכאח מרמת גן חמייצג את חברת "אירופסקה" מאיטליה לצרכי רכישת דגים בישראל, חגיש בקשה לרשיון עיסוק ליצוא דגים.

2. הוא מחכ/וון לקנות דגים מחברדויל מחזגים דגים וקרום בכל כמות אפשרית, ולצרכי יצוא.

3. אמנם קיים גודם ישראלי-איטלקי המועל ברשיון ברכישת דגים ליצוא, אך אנו ממליצים על העגקת רשיון גם למר רכאח.

4. מר רכאח אינו מבקש אשראי או סיוע כלשהו.

5. בכוונתו ליבא את כל המכשירים והציוד החדושים לבצוע הכניתו, כולל מכונית קירור, משקלות וכו'.

6. עבודות חאריזת תיעשה באל-עריש.

7. נא העלה לוועדת המכלים לקבלת אישורה.

חדי כלח
ראש ענף כלכלה

JACOB RACAH
Via Tinisia 23
MILANO

Rhob Bialik 37
RAMAT GAN

7th January 1972

To MISRAD HAHAKLAUT
TEL AVIV (Israel)

Dear Sirs,

As per your request I Hereunder give you an outview of my programs

1.) INVESTMENT

My company EUROPESCA S.P.A. of Milan, disposes of any amount necessary for establishing a business relationship.

2.) QUANTITIES

I am willing to purchase for several years any quantity of fresh fish, with NO LIMITS, which would be available on the export market.

EQUIPMENT

It is my intention to rent a warehouse where it will be possible to work on the preparation and packing of the products, with modern equipment and refrigerator trucks for the transportation in order that reaches its final destination in good conditions.

4.) PRICES

I am willing to purchase the product at the market prices, even in case of a raise of prices.

5.) COMPETITION

I am also willing to accept any kind of agreement with eventual competitors, i.e.

a) to establish the purchasing price

b) distribution of the product in order to avoid any useless competition between us.

At your disposal for any eventual information, I remain,

Sincerely yours

(-)
Jacob Racah

٤/٤٧

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הגיליה אדר תשל"ב
28 פבר' 72
גש 628

מר אברהם ברום - מנכ"ל משרד החקלאות
מר אגמון - מנכ"ל האוצר

הנדון: פקס קפלן לעובדי משרד החקלאות בשטחים

1. הגיעה אלי פניתו של מר עשהאל בן דוד, קמ"ט חקלאות במפקדת אזור יהודה ושומרון לקבל את המלצתי לועדה להעבקת פרסי קפלן, לצורך אשור הפרס לעובדי מנגנון משרד החקלאות באזור.

2. שוחחתי עמך בעניין זה וראיתי בכך פגיעה בעובדי משרד החקלאות ברצועה, ובקשתי שבכל מקרה יועבק הפרס לעובדי שני האזורים.

3. עם זאת, בהרהור נוסף, הגעתי לכלל דעה שאין מקום להמלצה מצדי בעניין זה, יתרה מזאת, סבורני כי העבקת פרס קפלן דוקא לעובדי משרד החקלאות יש בה משום פגיעה בעובדי כל שאר משרדי הממשלה הפועלים בשטחים, הממלאים כולם את תפקידם במסירות וביעילות.

4. איני יודע מגין באה היזמה וההצעה לפרס, אם היא באה ביזמת המשרד - הנני ממליץ כי תסירו את הבקשה כולה.

בברכה,

שלמה גזית - תת אלוף

ט י ו ט א

ירושלים, 23.2.72

לכבוד
הועדה לפרס קפלן

הנדון: פרס קפלן לעובדי מטה ~~חקלאות ביהודה ושומרון~~

א.נ.,

כאדם שמכיר מקרוב את פעולתם הענפה והמסורה של עובדי מטה חקלאות ביו"ש, וכמי שחש בחרומה הגדולה של פעולת עובדי החקלאות בשטחים המחבטאת מעל ומעבר להישגים החקלאים והכלכליים, אני ממליץ בכל לשון ותומך בהצעת משרד החקלאות להניק לעובדי מטה חקלאות ביהודה ושומרון את פרס קפלן בעבודה.

בכבוד רב,

(-)

תא"ל ש. גזית

ט י ו ט א

ירושלים, 23.2.72

לכבוד
הועדה לפרס קפלן

הנדון: פרס קפלן לעובדי מסה חקלאות ביהודה ושמרון

א.נ.,

כאדם שמכיר מקרוב את פעולתם הענפה והמסורה של עובדי מסה חקלאות בי"ש, וכמי שחש בחרומה הגדולה של פעולת עובדי החקלאות בשטחים המחבטאת מעל ומעבר להישגים החקלאים והכלכליים, אני ממליץ בכל לשון ותומך בהצעת משרד החקלאות להניק לעובדי מסה חקלאות ביהודה ושומרון את פרס קפלן בעבודה.

בכבוד רב,

(-)

תא"ל ש. צזית

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה ז' אדר תשל"ב
22 פבר' 1972
מס' גמ/569

מפק' אזור עז"ס/קמ"ט אוצר

הנדון: חביעות אגרסקו לקמ"ט חקלאות

1. רצ"ב מכתב אגרסקו, בנדון.
2. בהמשך לשיחתנו, אבקשך להסתיר את החביעה ולהודיענו תוצאות.

דוד ברין - אל"מ

אגרקסקו. חברה ליצוא חקלאי בערבון מוגבל

רחוב הארבעה 20
תל־אביב • ישראל
טלפון: 264264

מספר: 4744/71

תאריך: 23.12.71

לכבוד
מר א. אדמון
משרד החקלאות,
מחלקת אזור רצועת עזה וצפון סיני

א. נ.,

הנדון: חשבונות יצואני ירקות עזה
בסוכין: מכתבך 8335 מיום 20.12.71.

במענה למכתבך זה ברצוננו להבהיר מספר נקודות :-

א. מכתבך זה אינו תואם לסיכום שבמכתבו של תא"ל ש. גזית, גמ/2024 מיום 14.11.71.
במכתב זה סוכם :-

1. סעיף 3 פסקה ו' :-

"ההתחייבות של -.150,000 ל"י הינה ערבות לכיסוי הפסדים, נזקים, תשלומי יתר וכו'", ואינה מדברת כלל על השמוש בכספים אלה, לחוצאות אחזקת התחנה בעזה. יתר על כן, פסקא ו' סעיף 2 ו- 6, קובעים במפורש, כי כל הוצאות בדיקות - הבטחון יחולו על החקלאים ברצועה וכן תשלום הוצאות התחנה ינוכו מהחשלום לחקלאים.

במכתבך זה הנך מורה לנכות סך של -.50 ל"י לכל טונה שתיוצא וחו לא. סכום, אשר לכל הדעות, אינו מכסה ולו גם את הוצאות מנהל התחנה במקום, שלא לדבר על הוצאות הבטחון אשר בודאי אינן מכוסות ע"י נכוי זה.

ב. בהתאם לשיחתנו אתך מיום אתמול, 22.12.71, בה אמרת כי סכמת הנכוי כנ"ל עם י. שנקר, קמ"ט האוצר במקום, אנו מוכנים גם להסדר זה, אולם נבקשך בזאת להעביר אלינו אשורו של י. שנקר למכתבך 8335 הנדון.

2/..

4744/71

23.12.71

ג. כאשר נקבל חשבונות אנשי הבטחון ומנהל התחנה, נעביר אליכם חשבון אותו תצטרכו לשלם לנו מתוך תקציב ערבותכם ע"ס -.150,000 ל"י.

ד. טרם קבלנו מכם תשלום ע"ס -.16,956 ל"י (ראה מכתבנו 2085/71 מיום 8.10.71), וזאת הוצאות התחנה מהעונה שעברה.

נא תשובתך המוקדמת למכתבנו זה.

בכבוד רב,

ש. עופר
מנהל אגף ירקות

העתק:

1. מר מ. שביט, כאן.
2. מר ד. מנדלסון, כאן.
3. תא"ל ש. גזית, משרד הבטחון.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

ס מ ר

תאום הפעולה בשטחים

הקריה ב"ו חשון תשלב
14 נוב' 71

מס' גמ/4010

מפקד אזור עזה וצפון סיני

הנדון: הובלת תוצרת חקלאית מבית האריזה בבית-חנון

1. סצ"ב תצלום מכתב שב"כ בנדון.

2. לידיעתכם.

שלמה גזית - תת אלוף

ר ס מ

ש מ ו ר

391/אגרקסקו/2388

9 נוב 71

תת אלוף גזית

רה"ש

ס. ר' 390

ר' 470

הנדון: הובלת תוצרת חקלאית מבית האריזה בבית חנון

בהמשך לשיחתנו מיום 7 נוב 71

אנו מקבלים הצעתך בדבר הפעלת משאיות עם נהגים ערביים להובלת תוצרת חקלאית לנמלים.

זאת בתנאי שמשאיות שיוסעו ע"י נהגים ערביים תלוונה ע"י מלווים יהודים (לכל משאית מלווה).

הערה: מתוך בירור עם אגרקסקו מסתבר שסך ההובלה היומית מבית האריזה בבית חנון מסתכם כנראה במשאית אחת בלבד.

בברכה,

ראש יחידה 391

שש/מם

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה,

מס' 2024/גם

כ"ו חשון תשל"ב
14 נוב' 71

מפקד רצועת עזה וצפון סיני
מר שבים/מגב"ל "אגרקסקו"
<u>מר עקיבא לנדאו/משרד החקלאות</u>
מגב"ל משרד החקלאות

הנדון: <u>פעילות חב' "אגרקסקו" ברצועת עזה</u>

1. דיון בנדון נתקיים בלשכתו של תא"ל ש. גזית ביום 5.11.71, בהשתתפות נציגי חב' "אגרקסקו" ומפקדת רצועת עזה וצפון סיני.

2. מטרת הדיון לבדוק לבחון נוהלי העבודה בין "אגרקסקו" לבין מפקדת אזור עזה וצפון סיני.

3. להלן עיקרי הדיון והסיכום:-

א. פעילות חב' "אגרקסקו" מתבססת ביצוא תוצרת חקלאית מתכלה מישראל ומן השטחים לחו"ל.

ב. בשנה החולפת קטורת היתה החברה עם המימסל בחוזה, כאשר המימשל היה מקשר בין החקלאים לבין חב' "אגרקסקו".

ג. בשל שבושים בארגון התוצרת אשתקד הוחלט, כי השנה תהיה החברה בקשר ישיר עם מועצת חקלאי עזה, המייצגת את חקלאי האזור.

ד. "אגרקסקו" מתנה תחילת העבודה בהתחייבות המימשל לערבות בספית בסך 150,000 ל"י, לכיסוי הפסדים נזקים, תשלומי-יתר וכו'.

ה. "אגרקסקו" פועלת בשטח באמצעות רכז ישראלי הנמצא בשטח ומקשר ביגה לבין החקלאים. המוצרת נארזת בבית האריזה בבית-חנון.
בדיקה במחוגית של התוצרת הארוזה בעשית ע"י אנשי "אגרקסקו". התוצרת החקלאית מובלת ע"י נהגים ישראלים אל הגבולים.

ו. סוכם:-

1) מפקדת רצועת עזה וצפון סיני תהיה ערבה לכיסוי המסרים, נזקים, תשלומי יתר וכו' כלפי חברת "אגרקסקו" בסכום של עד 150,000 ל"י. מפקדת הרצועה תעביר מכתב ל"אגרקסקו" בעניין זה מבלי להפקיד את סכום הערבות הכספית מראש.

2./..

2) הוצאות בדיקות הבטחון של החברה יחולו על החקלאים ברצועה.

3) תיבדק אפשרות הובלת התוצרת באמצעות נהגים ורכב מקומיים.

4) כן תיבדק אפשרות של שמירה על מיתקן האריזה בבית חנון בלילה ע"י צה"ל.

5) תעשה בדיקה ע"י המיטשל - לקראת העונה הבאה - לאפשרות ביצוע אריזת התוצרת החקלאית במתקן אריזה ישראלי (בית אריזה אחד או שניים) סמוך כדאיות הקמת בית אריזה בעזה.

6) תשלום המשכורות לעובדי "אגרקסקו" בעסח (הרכז, ואנשי הבטחון) יהיה כלול בהוצאות תיפעול החברה ויגבה מהכנסות החקלאים.

4. מאז הדיון ובהמשך לסעיפים 1) 3) ו-4) :-

א. ניתן אישור להובלת התוצרת המיועדת לגמל אשדוד ברכב מקומי ועם נהגים מקומיים. התגאי לכך - לוזי הנהג ע"י פלורת ישראלי.

ב. כוחות צה"ל ברצועה יאבטחו את בית האריזה בשעות הלילה.

ב ב ר כ ה ,

גולה ברקוביץ
ראש הלשכה

אזור
מפקדת כוחות צה"ל
ברצועת עזה וצפון סיני
ממנהל האזרחי-משרד החקלאות
טלפון : 4143 - 051

قيادة قوات جيش الدفاع الاسرائيلى
فى قطاع غزة وشمال سيناء
الحاكم المدنى دائرة الزراعة
تليفون (٤١٤٣ - ٠٥١)

אל: מר שמחה עופר.

עזה : 20 .12 .71
غزة

תיק /8335
رقم الملف

הנדון: חשבונות יצואני ירקות עזה
الموضوع

בהחאם למכתבנו האחרון מיום 14.12.71 מס' 8295/, אבקשך לנקוט על טונה ירקות יצוא 50 ל"י עבור הוצאות הבטחון, כולל המנהל הישראלי יתרח חשבון הוצאות הנ"ל יכוסה מתקציב הממשל.

ב ב ר ך
א. אדמון
קמ"ט חקלאות

העתק: ר.ע.כ
יוסי שנקר - קמ"ט אזור.

יש/לק

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, ו' אדר תשל"ב
21 פבר' 1972

מס' גמ/546

משרד החקלאות - מר ע. לנדאו
ראש המינהל האזרחי/מרש"ל
מפקד נפת אבו-רודס

הנדון: תכנית חקלאות לבדואים במרחב שלמה

1. במגמה להגיע לתכניה-אב לחקלאות הבדואים באזור מרש"ל, נבקשכם לעבד הצעות פעולה בנדון.
לנו נראה, שבהעדר עידוד שלנו ולנוכח הגאות בחעסוקה, צפויה להעלם החקלאות הקיימת, חופעה שעלולה לגרור נדידת הבדואים לקירבת מקומות הישוב.

2. בנסיבות אלה, נבקשכם לעבד הצעות לפעולה במרחב.

3. דיון בנדון יקוים אצלנו, ביום 23 במרץ 72' בשעה 10.00 בהשתתפות המכותבים.

דוד ברין - אל"מ

תקנון

מדינת ישראל

היועץ המשפטי למערכת הבטחון

כ"ג בשבט תשל"ב
הקריה. 8 בפברואר 1972

מס' י/ 431

העתק

מר י. בר-סלע, פרליטות המדינה, משרד המשפטים

תא"ל ש. גזית, לשכת שב"ח הבטחון
תא"ל י. פובדק, מפקד איזור רצועת עזה וצפון סיבי

הנדון: יזדי מורטג'ה - בג"צ 858/71

מצ"ב בקשה לביטול הצו על תנאי שבנדון חתומה בידי עו"ד תמיר בשם יזדי מורטג'ה וכן תצלום מכתב לואי אלי, אליו צורפה הבקשה.

תשומת הלב לעובדה כי בשיגורי לאמור במכתבנו אל עו"ד ש. תמיר מיום 16.1.72 בו צייננתי כי הרשיון יבוטל "לאחר שתכניות הבניה יוגשו לאישור הרשויות המוסמכות, יבחנו על ידם... ויאושרו" רואה עו"ד תמיר לציין בתשובתו כי התכניות יאושרו אם לא יהיו "יוצאות דופן".

על אף השיגורי האמור, אציע לקבל המכתב בנוסחו הנוכחי ולפעול לבטול הצו על תנאי.

ב ב ר כ ה,

י. צחנובר
היועץ המשפטי
למערכת הבטחון

9.2.

י.ב.

מרינת ישראל

היועץ המשפטי למערכת הבטחון

כ"ט בטבת תשל"ב
הקריה, 16 בינואר 1972

מס' י/77

העתק

לכבוד
מר ש. תמיר עו"ד
שדרות רוטשילד 15
תל – אביב

א.ג.,

הנדון: בית אריזה ברצועת עזה –
יזדי מורטג'ה – בג"צ מס' 858/71

מכ' מ-27.12.1971

על דעת רשויות הממשל הצבאי הנני מאשר הסכמתי לאמור במכתבך הנזכר.

התאגיד הנזכר במכתבך יקבל את הרשיון להקמת בית האריזה, לאחר שתכניות הבניה יוגשו לאישור הרשויות המוסמכות, יבחנו על ידם (מטעמי תיכנון, סניטציה וכו') ויאושרו.

אבקשך להודיע לביהמ"ש העליון על ביטול הבקשה לצו על תנאי – כאמור בסעיף 3 למכתבך.

בכבוד רב,

י. צחנובר
היועץ המשפטי
למערכת הבטחון

העתק: מר י. בר-סלע, פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
(סמו"י) תא"ל ש. גזית, לשכת שר הבטחון
תא"ל י. פונדק, מפקד איזור רצועת עזה
מר ע. לנדאו, משרד החקלאות

17.1

ו.ב.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, טבת תשל"ב
6 ינוא' 72
מס' גם/4733

<u>מפקד אזור עזה וצפון סיני</u>
משרד החקלאות - מר לנדאו

הנדון: <u>בית אריזה בדיר אל בלח</u>

1. מצ"ב מצלום מכתבו של עו"ד תמיר ליועץ המשפטי למערכת הבטחון.

2. נא ידאו הוצאת רשיון לבית האריזה כמבוקש.

3. כמובן, רשיון זה יהוה כפוף לכך שתכניות בית האריזה יאושרו ע"י ועדת בנין ערים הוולבנטיות.

שלטה גזית-תת אלוף

מדינת ישראל

היועץ המשפטי למערכת הבטחון

הקריה, ט"ז בסיון תשל"ב
3 ביבואר 1972

מס' 16/י

ד ח ו ף

תא"ל ש. גזית, לשכת שר הבטחון

תא"ל י. פובדק, מפקד איזור רצועת עזה

הנדון: בית ארזה בעזה –
יזדי מורטג'י – בג"צ 858/71

בעקבות הדיונים שקיימתי עם עו"ד ש. תמיר, פרקליטו של מר מורטג'י קבלתי לאחרונה את המכתב אשר תצלומו מצ"ב אשר מגמתו להבטיח הסכמתנו להסדר שבעשה בין השותפים.

אני ממליץ לאשר ההסדר המוצע כפוף לכך שתכניות בית האריזה יאושרו מטעמי תיכנון על ידי הרשויות המוסמכות.

אבקש אישורך בהקדם.

ב ב ר כ ה,

י. צחנובר
היועץ המשפטי
למערכת הבטחון

ו.ב.

שמואל מ. תמיר (בצנלסון), משרד עורכי־דין ונוטריונים

شموءل م. تمير (كتسنلسون) مكتب محامين وكاتب عدل

S. M. TAMIR (KATZNELSON), LAW OFFICES & NOTARIES

S. M. TAMIR (KATZNELSON)	TEL-AVIV, 15, ROTHSCHILD BLVD., P.O.B. 1889	תל־אביב, שדרות רוטשילד 15, ת. ד. 1889
Z. M. HACOHEN	TEL. 50881 (5 LINES), TELEGRAMS: RUDALINI TELAVIV	טל. 50881 (5 קוים), מברקים: רודליני תלאביב
S. BIRAN	JERUSALEM, 13, BEN-JEHUDA ST., TEL. 22038, 29167	ירושלים, רח' בן־יהודה 13, טל. 22038, 29167
J. J. MORITZ		
G. LÖWY		
H. M. HANNIEL		
A. PERI (PARITSKY)		
G. KORN		
D. GIORA	UNITED STATES CORRESPONDENTS:	עורכי־דין בארצות הברית:
E. ASHERI	EHRENREICH, SIDKOFF, EDELSTEIN & SHUSTERMAN, ATTORNEYS AT LAW	
G. YARDENI	1401 WALNUT STREET PHILADELPHIA 2, PENNSYLVANIA, U. S. A.	

TEL-AVIV, ט' בטבת תשל"ב, תל־אביב
27 בדצמבר 1971.

לכבוד
עו"ד י. צ'חנובר
היועץ המשפטי למערכת הבטחון
משרד הבטחון
הקריה
תל-אביב.

ח.נ.,

הנדון: בית אריזה ברצועת עזה -
יזדי מורטג'ה - בג"צ מס. 858/71
מספרכם - י/1640

בהמשך לשיחותינו בנדון, ועל-יסוד המוסכם בינינו בשיחתנו האחרונה, הנני מעלה על הכתב את המוסכם:

1. כל הרשויות הישראליות הנוגעות בדבר יתנו, ללא דיחוי, רשיון להקמת בית-אריזה ברצועת עזה לתאגיד אשר הבעלות והניהול בו יהיו כדלהלן:
   - א. 65% יזדי מורטג'ה (או חברה בבעלותם)
   - ב. 15% בני אבו סלים מדיר אל-בלח
   - ג. 10% שיך פרח מוסדר
   - ד. 10% שיך עלי אבו מדין.
2. בית האריזה יוקם בדיר-אל-בלח.
3. הודעה על המוסכם תימסר לבית-המשפט העליון, ושני הצדדים יסכימו לביטול הצו-על תנאי שניתן בנושא, בלי צו להוצאות.
4. עם קבלת חתימתך על הסכמתך ואישור לאמור במכתבי זה, יבוצע האמור בסעיף 3.

נא לאשר.

בכבוד רב ובב"ח,

שמואל מ. תמיר (בצנלסון).

העתק:
עו"ד י. בר-סלע, סגן בכיר לפרקליט המדינה
משרד המשפטים, ירושלים.

מדינת ישראל

משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי
תל־אביב
אגף לתכנון כולל

תאריך **4.2.72**

מספר

אל: תא"ל ש. גזית – מתאם הפעולה בשטחים, משרד הבטחון.
אל"מ ד. ברין – תאום הפעולה בשטחים, " "

הנדון: <u>שיטות דייג בימת הברדוויל</u>

לבקשתכם נבחן הנושא במצ"ב חוות דעתנו בנדון.

ב ב ר כ ה ,

עקיבא לנדאו
מנהל האגף

<u>העתק</u>:
ה"ה א. ברום – המנכ"ל
י. אדמוני – מנכ"ל, המחלקה להתישבות
א. אדמון – קמ"ט חקלאות עזה
האגף לדייג
ר. וייס – המרכז לתכנון

הקריה ת"ד 7011 תל־אביב 61070 טל' 259411 (03)

מדף 907

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לחכנון ופיתוח חקלאי
אגף לחכנון כולל

4.2.72

שיטות דייג בימת הברדוויל *

בעקבות חלונות מספר נערכה בדיקה של שיטות הדייג בימת הברדוויל. בבדיקה זאת התברר כי בשימות דייג מסויימות אפנם היו החלונות מוצדקות והדייגים הקטינו את גודל העין ברשתות xxx בצורה המסכנת את הדייג העתידי בימה.

בהתאם לכך הוצא צו המחייב שימוש ברשתות בעלות עין בגודל של 50 מ"מ למחות.

תחולתו של צו זה - מהראשון לאפריל 1972. בעקבות צו זה יהיה צורך להחליף כ-60 רשתות הקפה (ציגצולת) של 30 קבוצות דייג בהוצאה של כ- 147,000 ל"י (לאחר מכירת הרשתות הישנות).

כן יהיה צורך להחליף את השקים בכ- 15 רשתות גרירה בהוצאה של כ- 37,500 ל"י.

את רשתות העמידה אין צורך להחליף, חיות והן מתאימות לתפקידן בהתאם לצו.

סך ההוצאות שיגרמו לדייגם יסתכם לפי-כך בכ- 184,500 ל"י.

נוכח ההוצאות הגדולות שיגרמו לדייגים נבחנה גם האפשרות לסייע להם בביצוע הצו. לדעתנו יש לאפשר לדייגים לקבל הלוואה למשך שנתיים בגודל ההוצאה נטו (הוצאה נטו = מחיר הרשת החדשה פחות מחיר הרשת הישנה), שנגרמה להם עקב פירסום הצו.

כן יושיט אגף הדייג את עזרתו באירגון המכירה של הרשתות הישנות.

לדעתנו יש להושיט את העזרה לדייגים בדרך זאת מהסיבות הבאות:

1. הצו שהוצא הוא לטובת הדייגים עצמם, כשמטרתו היא להבטיח את הדייג העתידי בימה. מדייג עתידי זה יהנו הדייגים עצמם ולכן יוכלו להחזיר את ההלואה ללא קשיים ניכרים.
2. דגי הברדוויל (דניס וגרוס) לא מגיעים לגודל המתאים ליצוא במשך שנתיים. מכאן שמהצו הנדון יהנו הדייגים כעבור שנתיים. לכן מוצע שההלואה תינתן למשך שנתיים.

---

* נערך בשיתוף עם אגף הדייג.

ב ב ר כ ה

המרכז לתיכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי
ה ק ר י ה ת.ד. 7011

מדינת ישראל
משרד החקלאות

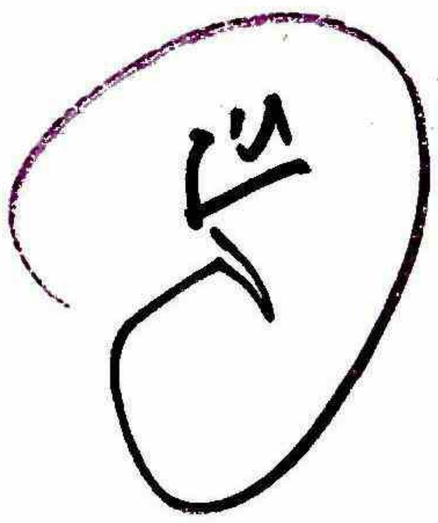

דו"ח על פעולות משרד החקלאות ברצועת עזה

לשנת 1970/71

מספר - 72/01

הקריה, תל-אביב
ינואר 1972

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

10.1.1972

דו"ח על פעולות משרד החקלאות ברצועת עזה *
לשנת 1970/71

בשנת 1970/71 כבשנים הקודמות פעל משרד החקלאות ברצועת עזה במטרה לארגן את החקלאות המקומית ולכונה לענפי ייצור בהתאם לאפשרויות הייצור ברצועה. מחד ואפשרויות השוק מאידך. במסגרת פעולות אלו נעשו מאמצים לפתח את גידול הירקות ליצוא, הושקעו סכומים ניכרים בפיתוח הדייג בימת הברדוויל ונעשו הסדרים שונים במטרה לאפשר שוק יעיל של התוצרת החקלאית.

נוכח המחסור החמור במים ברצועת עזה וצפון סיני מחד ושאיבת יתר בהיקף של 50 מליון מ^3 מאידך, הוקצבו סכומים ניכרים לפיקוח על בארות, פיתוח מקורות מים חדשים ולהחדרת שיטות השקיה יעילות למניעת בזבוז מים.

כן העמיד משרד החקלאות לרשות החקלאים שירותים שונים להעלאת ערך התוצרת החקלאית כגון שירותי ריסוס שרותי אריזה וכו'.

יש לזכור כי כל הפעולות האלו נעשו על רקע המצב הבטחוני ברצועה שהגביל לא מעט את פעולת אנשי המשרד בשטח והקשה בהשגת כח אדם מתאים.

בכדי לאפשר יעילות מירבית בפעולות המשרד, הוקמו מחלקות שונות בהתאם להרכב המשק החקלאי ברצועה.

להלן סקירה על פעולת המחלקות השונות:

<u>הדרים</u> -

ענף ההדרים הוא הגדול בענפי החקלאות ברצועת עזה ומהווה כ- 50% מערך הייצור החקלאי. חשיבותו של ענף זה גדולה עוד יותר, היות ורובו פרי ההדר מרצועת עזה מיועד ליצוא ועוזר לשיפור מאזן התשלומים. שטח ההדרים ברצועה מגיע לכ- 70 אלף דונם והיבול הגיע לכ- 170 אלף טון. נוכח המחסור במים ברצועת עזה וצפון סיני וכן הסכנה בפני הפצת מחלות, נעשות פעולות למניעת המשך הנטיעה של הדרים וזאת בעיקר ע"י פיקוח על המשתלות.

---

* הוכן ע"י ר. ויים על סמך אינפורמציה שהתקבלה מקמ"ט חקלאות עזה וממנהלי המחלקות השונות במשרד החקלאות עזה.

2/..

כן נעשות פעולות להחדרת שיטות השקיה חסכוניות בפרדסים.

בעקבות עונת תש"ל שהיתה גרועה לפרדסנות, הועמדו לרשות ענף ההדרים ברצועה כ-1,000,000 ל"י הלואה עומדת. כן העמיד משרד החקלאות לרשות הפרדסנים הלואות לעיבוד בסך 100 ל"י לדונם וניתנים תמריצי יצוא על יצוא הדרים לגדמ"ז.

לרשות ענף ההדרים הועמדו שירותים שונים הכוללים:

1. ריסוס - נעשות פעולות ריסוס נגד זבוב הים התיכון וזאת באמצעות ציוד ואנשים של משרד החקלאות.
   כל הפרדסים מרוססים כ- 7 פעמים בשנה, כן הוצבו כ- 1,000 מלכודות לזבוב הים התיכון בפרדסים ומלכודות אלו נבדקות באופן רצוף.

2. הדרכה - במסגרת פעולות ההדרכה, נערכו סיורים, הדגמות וימי עיון הן ברצועה והן בישראל. הועמדו לרשות המחלקה מדריכים שמבקרים בפרדסים ועוזרים לפרדסנים. במקביל הוצאו מספר חוברות הדרכה לפרדסנים שכוללות הוראות טיפול בפרדס. במסגרת לימודי החקלאות ברצועה בבית הספר בבית חנון מושם דגש על ענף ההדרים.

3. אריזה ושווק - הוגבר הפיקוח על האריזה ובכל בית אריזה ברצועה הוצב מפקח על האריזה. כן מטפלת מחלקת ההדרים בכל הנוגע לתמריצי יצוא, רשיונות יצוא וכו'. יש לציין את היצוא מהרצועה למערב אירופה באמצעות עזהד"ר וזאת בתנאים המקבילים ליצוא מישראל.

ד י י ג -

ענף הדייג הוא הענף החקלאי השני בגודלו ברצועת עזה וצפון סיני. שלל הדייג מסתכם בכ- 3,700 טון מזה 1,700 טון מימת הברדוויל. ערך השלל מגיע לכ- 4.6 מליון ל"י, מזה כ- 3.2 מליון ל"י דגי הברדוויל.
מנתונים אלו ברור כי מבחינה כלכלית מרוכז ענף הדייג בימת הברדוויל. נוכח הסכנה להמלחת הימה והשמדת הדגה הושקעו כספים רבים בניקוי ובפתיחת פתחים בין הימה לים התיכון. פתחים אלו מאפשרים תחלופה של המים וכן נדידת הדגים מהימה לים וחזרה למטרות הטלה. כן נעשים מחקרים שונים באיכלוס דגים לחקלאות ימית ועוד, לבדיקת האפשרויות לניצול אופטימלי של הפוטנציאל הטמון בימה.
נוכח ההשקעות הרבות שנעשו בימה הוחלט לכסות את חלקם ע"י גבית אגרה מהדייגים. בינתיים נגבות אגרות נמוכות יחסית על רשיונות דייג ורשוי סירות. נראה כי בעתיד יוקמו שרותים מינימליים לדייגים בצמידות לימה.
ראוי לציין את הסדרי שוק הדגים לישראל שהושגו במשא ומתן עם ארגון הדייגים בארץ ואת העליה במחירי הדגים ברצועה בשנה האחרונה שנבעה מעלית מחירי הדגים בישראל ומהגברת יצוא הדגים לחו"ל.

3/..

<u>מ י ם</u> -

הגורם העיקרי המגביל את פיתוח החקלאות ברצועה הינו מחסור חמור במים.
השאיבה באזור מסתכמת בכ- 100 מליון מ^3, מזה 50% שאיבת יתר.
משרד החקלאות עורך פעולות במטרה למצוא מקורות מים חדשים מחד, ולנצל ביעילות את המים הקיימים מאידך.

במסגרת פעולות אלו נעשה איסוף וריכוז של נתונים הידרומטריים, ניתנים הדרכה ויעוץ בשיטות השקיה, מוטל פיקוח על בארות ונאסר על חפירת בארות ללא רשיון. כן נערכות תצפיות בנושא השקיה במים בעלי מליחות שונה.
בנוסף מפעיל המשרד שרותי מעבדה לבדיקות מים מהקרקע.

בכדי להקטין את הבזבוז במים נעשות פעולות להגברת השימוש בצנרת סגורה להובלת מים וכן מוחדרות שיטות השקיה חסכוניות כגון השקיה בטפטוף. כן נעשית פעולה של התקנת שעונים בבארות הקימות להגבלת השאיבה. הסדרים אלו באים לעזור לשיפור מאזן המים באזור, אולם אין בכך פתרון לשאיבת היתר של 50 מליון מ^3 מים לשנה. הפתרון לבעיה זאת חייב לבוא בהקדם למרות שהדבר כרוך בבעיות שונות.

במקביל נקדחו בארות מים לבדואים והיום כבר פועלות 4 בארות כאלו ועוד 6 בארות בשלבי בניה. בנקודות מים אחרות הותקנו משאבות יד לשימוש הבדואים באזור.

<u>ש ו ו ק</u> -

במשרד החקלאות עזה פועלת מחלקת שווק ורישוי שעוסקת בהפניה, טיפול ושווק של עודפי תוצרת חקלאית מחד ובאספקה סדירה של תוצרת חקלאית מאידך. בכדי למלא תפקידים אלו מקימת המחלקה מגע שוטף עם הסוחרים, מועצות הייצור השונות בישראל, אגרקסקו בתי החרושת ועוד. כן מקיימת המחלקה מעקב מתמיד אחר כניסת ויציאת תוצרת לשווקים ואחר המחירים שם.

בכדי להוסת את השיווק, המחלקה נותנת רשיונות להכנסה מבוקרת של תוצרת חקלאית לישראל וליו"ש וזאת תוך התערבות פעילה בתנאי המכירה.

כן משתתפת המחלקה ביבוא עודפי תוצרת חקלאית מישראל והפניתם למוסדות שונים ברצועה כגון: אונרא, בדואים, מוסדות סעד ועוד. במקרים אלו חייבת גם המחלקה להבטיח שתוצרת זאת לא תחזור לשוק ותתחרה שם בשווק הסדיר.

4/..

ניתנת לחקלאים עזרה ארגונית בשווק תוצרת חקלאית לבתי החרושת לעמאן ולאגרקסקו. נעשות פעולות להחדרת שיטות אריזה מודרניות במטרה להעלות את ערך התוצרת.

כן עוסקת המחלקה בפעולות רישוי ופיקוח. פעולות אלו כוללות מתן רשיונות ייצוא לעמאן, פיקוח למניעת העברת חומרי ריבוי לישראל ללא פיקוח בנושאי הגנת הצומח, מתן שירותי רישוי לסוחרים ולרכבם. המחלקה מפעילה פיקוח במחסומי ארז, נחל עוז וכרם שלום. כן מופעלות ניידות פיקוח.
סחורה שמועברת ללא רשיון מתאים מוחרמת והמחלקה מטפלת בסחורה הנ"ל.

יש לציין כי ברוב הגידולים החקלאים הוקלו בעיות השווק והתוצרת נמכרה במחירים סבירים כתוצאה מהסדרים עם מועצות הייצור השונות. גם בתמרים שהוא הגידול החקלאי הבעיתי ביותר ברצועה, מבחינת השווק, נעשים מאמצים למציאת פיתרון, בינהם נסיונות שווק לגדמ"ז ולגדמ"ע נסיונות יצוא לחו"ל, עיבוד לאגווה, יבוש תמרים ועוד. בעונה האחרונה ערכה חברת סנפרוסט נסיון ביצוא תמרים מוקפאים לחו"ל ובמידה והדבר יתאפשר בקנה מידה גדול, הוא עשוי לעזור לפתרון בעית השווק של התמרים.

<u>הדרכה</u> -

נושא ההדרכה החקלאית הוא חדש עבור חקלאי הרצועה ונמצא למעשה בשלבי התפתחות. בשנה האחרונה המשיכה המחלקה בהכשרת המדריכים שעברו התמחויות נוספות בהתאם לגידולים השונים. הכשרת המדריכים נעשתה בקורסים מרוכזים שהתקיימו במדרשת רופין ובבית דגן.

פעולות ההדרכה החקלאית נעשות ע"י המדריכים תוך מגע אישי הדוק עם החקלאים, מגע אישי זה הגביר את האמון שרוחש החקלאי למדריך. ההדרכה האינדוידואלית מתאפשרת כתוצאה מפיזור של 17 מדריכים לאורך כל הרצועה. דחיפה חזקה לנושא ההדרכה נתנו גידולי הירקות ליצוא שדורשים ידע מקצועי רב. שיטות הדרכה אחרות היו הכנת חלקות הדגמה, עריכת סיורים לחקלאים לישראל והפצת חומר מודפס. ההדרכה מכוונת היום ללמד את החקלאי שיטות השקיה יעילות שיטות הדברה וכן קטיף נכון וגידול גידולים חדשים לפי דרישות השוק, לשם כך ניתנו מענקים לגידולי פלסטיק, ניתנו מענקים לרכישת מרססי גב והוכנו חלקות להדגמת השקיה יעילה.

לקראת השנה הקרובה ישוכללו ויורחבו שרותי ההדרכה. תעשה חלוקה של המדריכים לפי ענפי הייצור החקלאי במתכונת הישראלית. ינתן שירות שדה שיכלול מעבדת קרקע, הוא יתן עזרה והדרכה בשיטות השקיה יעילות ויוכנו חלקות הדגמה ותערוכה מתמדת בבית חנ'ן בנושא שיטות השקיה.

תורחב ההדרכה בהדרים ויהיו מדריכים קבועים שבקיץ יבקרו בפרדסים ובחורף יבקרו בבתי האריזה.

כן יוגברו פעולות ההדרכה בנושאי הגנת הצומח, בעלי חיים ומיכון.

יש לציין גם את פתיחת בית הספר החקלאי בבית חנון שיספק הכשרה חקלאית לבני החקלאים באזור.

<u>וטרינריה</u> -

המחלקה לוטרינריה ברצועת עזה פועלת במטרה להעלות את רמת התברואה בענף בעלי חיים ברצועה ולהעלות את ערך הייצור בענף. פעולות המחלקה כוללות מתן תרופות ושירותים וטרינריים שוטפים, מתן שירותי הזרעה מלאכותית, הדרכה בנושאי הבקר, צאן ועופות וכן הוכנסו שיטות של חיטוי כלובי עופות ברצועה.

במקביל נעשו פעולות להשמדת כלבים, ביקורת תברואתית בבתי מטבחיים וסימון בקר, גמלים עזים וצאן.

יש לציין כי בבית הספר בבית חנון ילמדו נושאים הקשורים בגידול בע"ח.

<u>י ע ו ר</u> -

פעולות מחלקת היעור נעשות ב- 3 מישורים והם:

א. שמירה על הקיים.

ב. הכנת שתילת ונטיעת שטחים חדשים.

ג. מתן רשיונות כריתה והעברה.

חשיבות רבה לשמירה על הנטיעות הקיימות וזאת משום שרעיה בלתי מבוקרת של עדרי הבדואים עשויה להשמידם.

6/..

רוב הנטיעות מיועדות לעצירת חולות נודדים למניעת כיסוי כבישים ואזורים חקלאים. למטרה זאת מכינים במשתלות שתילי שיטה, אשל וצמחי חולות. נטיעות אלו נוסף לכך שמונעות כיסוי כבישים, משמשות גם לאספקת מרעה לגמלים ולצאן. כן מכינים במשתלות שתילי ברושים שמשמשים כשוברי רוח לפרדסים.

ח ו ו ת -

משרד החקלאות מפעיל 3 חוות בשטח של 150 דונם. בחוות אלו ישנם משתלות לירקות להחדרת גידולי יצוא וכחלקות הדגמה, מגדלים שם חות-שדה, בצל, חצילים, קישואים, שעועית, כרובית ועוד.

חלק מהשתילים מהחוות חולקו לחקלאים ללא תמורה כתמריץ להחדרת גידולי יצוא.

ר י ס ו ס -

מחלקת הריסוס מספקת שרותי ריסוס לחקלאי הרצועה. הריסוסים מתרכזים בריסוס פרדסים נגד זבוב הים התיכון, ריסוס זיתים וכו'. המחלקה דואגת לאחזקת הציוד ולהפעלתו בהתאם לצרכים.

קציני נפות -

רצועת עזה חולקה לנפות מספר שלכל נפה קצין נפה האחראי לפעולות האירגוניות, טיפול בחקלאים וכו'.

הדגש מושם על הפעולות האירגוניות הקשורות לעידוד והרחבת שיטחי הירקות ליצוא.

הטיפול כולל עזרה במימון, מתן רשיונות לקנית מוצרים לשמוש חקלאי בישראל, יעוץ מקצועי, עריכת סיורים בשטחים, הכונת הגידולים לפי התכנון, ארגון והפעלת בתי אריזה לירקות.

בכדי ליעל את הפעולות, מונה בכל אזור אחראי המיצג את קציני הנפות כלפי החקלאים. כן הוקמה מועצה של מגדלי הירקות ברצועה בהכונת קציני הנפה שמיצגת את האינטרסים של החקלאים כלפי המשרד וכלפי אגרקסקו.

במסגרת פעולות אלו ניתנו לחקלאים תמריצים שונים להרחבת שיטחי הירקות ליצוא. משרד החקלאות השתתף במימון קנית מרססי גב, שתילי ירקות, מערכות השקיה ועוד. כן הוכנו חלקות הדגמה אצל החקלאים בהיקף של 150 דונם.

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

דו"ח על עבודת היחידה לתכנון ותאום פעולות משרד החקלאות בשטחים המוחזקים בשנת 1970/71

מספר - 72/02

הקריה, תל-אביב
ינואר 1972

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
<u>אגף לתכנון כולל</u>

30.12.1971

דו"ח על עבודת היחידה לתכנון ותאום הפעולות *
החקלאיות בשטחים המוחזקים בשנת 1970/71

היחידה עסקה בשנה האחרונה בתכנון כולל של החקלאות בשטחים המוחזקים, תאום בין משרדי החקלאות בעזה וביו"ש ובין המשרדים האחרים, יעוץ והכוונה לקציני המטה לחקלאות בעזה וביו"ש והן השתתפות בתיכנון ובחינה כלכלית של מפעלים לעיבוד ושווק תוצרת חקלאית בשטחים, תיכנון ובחינה של המחקרים והסקרים הנחוצים והשתתפות בהכנת יעדי העבודה והתקציב לפעולות המשרד בשטחים.

העבודות שהוכנו דרשו ידע רב בענפי החקלאות השונים והכרת התנאים המיוחדים בשטחים.

כחומר רקע לעבודות השונות שימשו נתונים סטטיסטיים רבים שנאספו וכן ידע רב שהצטבר תוך כדי עבודה וסיורים בשטחים עצמם. ראוי לציין כי תוכניות שהובנו ע"י היחידה לפני מספר שנים כגון תוכנית החומש לפיתוח החקלאות בשטחים המוחזקים והתכנית לפיתוח מוגבר של החקלאות ביו"ש, מתבצעות ביו"ש הלכה למעשה ומשמשות בסיס לפעולות המשרד שם.

בעזה נוצרו בעיות חמורות יותר והוקם צוות לתיכנון אב במשרד הבטחון כשהיחידה משתפת איתו פעולה בכל הנוגע לתכנון חקלאי.

להלן פירוט של העבודות העיקריות בהתאם לענפים השונים:

א. <u>הדרים</u> – זהו הענף החקלאי העיקרי ברצועת עזה, בעוד שבגדה חלקו קטן ולכן רוב העבודות התייחסו לפרדסי הרצועה.

העבודות כוללות:

1. "הצעת הסדרי שווק להדרים מהשטחים המוחזקים" עבודה זאת נעשתה במטרה לשמור על רמת רווחיות נאותה לפרדסנים ביו"ש וברצועה תוך שווק כמות מירבית ויסות הכמויות בהתאם למועדי ההבשלה השונים באזורים אלו.

---

* מוגש ע"י עקיבא לנדאו, מתאם פעולות משרד החקלאות בשטחים המוחזקים.

2/..

2. בדיקה כלכלית של האפשרות לייצר מיכלי ברוס ברצועה נוכח צרכי הענף שם.

3. בחינה כלכלית של החלפת פרדסי הולנסיה ברצועה באשכוליות ע"י הרכבות, שנערכה לאחר ההפסדים לפרדסנות בעונת 1969/70 שהיו קשים במיוחד בזן הולנסיה.

4. אומדן הנזק הכלכלי שיגרם לפרדסים ברצועה במידה ויגזמן בגובה 80 ס"מ מסיבות בטחוניות.

5. בחינה כלכלית של ענף ההדרים ברצועה והכנת הצעות לעידוד הענף בעזה נוכח העונה הקשה שהיתה בשנת 1969/70 וזאת על סמך העקרונות ששמשו בסיס ל"ועדת ברום" שבחנה את ענף ההדרים בארץ.

6. הכנת הצעה לאשראי הנחון לפרדסני הרצועה בהתחס לתנאים המיוחדים השוררים במקום וזאת על בסיס העקרונות שלפיהם נקבע האשראי לפרדסני ישראל.

7. הכנת תחשיב הוצאות הייצור לדונם פרדס ברצועת עזה שמשמש בסיס לבחינות כלכליות של הענף.

8. עריכת בחינות מספר על כושר האריזה של בתי האריזה ברצועת עזה ועל היזדקקות הענף לבתי אריזה נוספים וזאת עקב בקשות מספר להקמת בתי אריזה נוספים ברצועה. כן נבדקה האפשרות לצרף לבית האריזה של מר ". קרני בית חרושת לשימורים לעיבוד פלחי אשכוליות ונבדקו צורכי האשראי של מר קרני לפעילותו ברצועה.

ב. <u>דגים</u> - נעשו ביחידה מספר עבודות תיכוניות הקשורות לענף. עבודות אלו התיחסו ברובן לימת הברדוויל שהוא אתר הדייג העיקרי בשטחים. העבודות התיחסו ברובם לאפשרויות פיתוח הימה ושיפור תנאי הדייג במקום.

1. הצעה להסדרי שוק דגים מימת הברדוויל שעובדה במטרה לאפשר הכנסה מכסימלית לדייגים בברדוויל בלא לפגוע בדייגים הישראלים וזאת ע"י הפנית כמות מכסימלית לייצוא.

3/..

2. בחינה כלכלית של ההצעה להקים מפעל להקפאת דגים באל-עריש במטרה לייצא את הדגים לווסת את השוק ולהביא להגדלת ההכנסות מהדייג.

3. הצעה להמשך שיקום הימה נוכח סתימת הפתחים והיוצרות מצב שעשוי להביא להמלחת הימה ולירידת הדגה. מוצע לפתוח את הפתחים מחד ולגבות מהדייגים אגרה למימון ההשקעות בימה מאידך.

4. הצעה להקמת שירותים מינימליים לדייגים בצמידות לימה וזאת במטרה לאפשר הגברת היעילות של הדייג והעלאת ההכנסות מהענף.

5. בדיקה ראשונית של אפשרויות הדייג בחופי דרום סיני.

ג. <u>שוק</u> - עקב הקשיים לשווק את התוצרת החקלאית מהשטחים נערכו ביחידה עבודות למציאת פתרון כלכלי לבעיות השוק. עבודות אלו כוללות תיכנון של גידולים חדשים והצעות להחדרתם, מציאת יעדים חדשים לתוצרת ועריכת סדרי שוק מבוקר לשוק הישראלי. עבודות אלו חייבו הכרת השווקים השונים של התוצרת, ידיעת מועדי האספקה העונתיים, בחינת מחירים תקופתית בשווקים השונים ועוד.

כך נמצאו פתרונות שוק לגידולים השונים:

1. <u>הדרים</u> - משווקים למערב אירופה באותם תנאים כמו הדרי ישראל. חלק מיוצא לגדמ"ז ומקבל תמריצי ייצוא כמקובל בייצוא חקלאי לחו"ל. כן נעשה סידור לאספקת הדרים לתעשיה הישראלית ולגדמ"ע.

2. <u>דגים</u> - מתבצע ייצוא דגים שבשנה האחרונה הסתכם ב- 100,000 דולר, כן משווקים דגים לשווקים הישראלים לפי הסדר שנעשה עם ארגון הדייגים.

3. <u>שקדים</u> - מתאפשר ייצוא שקדים מהשטחים לגדמ"ז , לאירופה וכן מתאפשר שיווקם לישראל.

4. <u>ענבים</u> - בשנה האחרונה נעשו הסכמים המאפשרים הכנסת ענבים אפילים מהר חברון לישראל.

5. מקשה - הוקטנו שטחי המקשה תוך החדרת גידולים אלטרנטיביים בגדה המערבית ובכך למעשה נפתרו בעיות השווק.

6. ירקות - תוכננו והוחדרו גידולי ירקות ליצוא ולתעשיה. ניתנו תמריצים לחקלאים, הופעל בית אריזה לירקות. הייצוא נעשה באמצעות אגרקסקו. במקביל הורחבו שטחי הירקות בבקעת יריחו שמאפשרים קבלת יבול בעונות שאינם מתחרות בישראל. כן הוחלפו חלק משטחי הירקות בגידולי שדה שמחליפים יבוא.

7. תמרים - נוכח הכמויות הגדולות של תמרים ברצועה, כמות הגדולה פי 6 - 4 מכמות התמרים המיוצרים בישראל, מהווה שוק התמרים בעיה שעד כה לא נמצא לה פתרון משביע רצון. הוצעו עד כה מספר פתרונות כגון עיבוד הפרי לאגווה, יבוש, יצוא, שיווק לגדמ"ע ולגדמ"ז ועוד. לאחרונה הוצע פתרון חדש: יצוא תמרים מוקפאים לארה"ב. נעשו נסיונות מספר בשנה החולפת שהוכתרו בהצלחה. במידה ובשנה הקרובה תצליח שיטת ייצוא זאת היא עשויה לתרום לפתרון בעית שוק התמרים.

ד. מ י ם - הגורם המגביל את החקלאות ברצועה הוא המחסור במים. כבר היום ישנה שאיבת יתר בהיקף של 50 מליון $מ^3$.

הועלו מספר הצעות לניצול יעיל של המים ולמניעת הבזבוז בינהם, פיקוח על חפירת בארות, פיקוח על השאיבה בבארות הקיימות, החדרת שיטות הובלה והשקיה חסכוניות.

עבודות אלו נעשו ברובם לבקשת הנהלת משרד החקלאות, קציני המטה לחקלאות בעזה וביו"ש וכן לפי בקשת היחידה לתאום הפעולות בשטחים המוחזקים במשרד הבטחון.

עבודות אלו סייעו בשלבים השונים של קבלת החלטות ואף שמשו כחומר רקע לכל דיון שנערך בועדת מנכלים לשטחים המוחזקים בנושאים הקשורים לחקלאות.

ב ב ר כ ה

אל מר יאיר קיבל

המרכז לתיכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי

ה ק ר י ה **ת. ד. 7011**

מאיר עקיבא לקיבל

מדינת ישראל
משרד החקלאות

דו"ח על פעולות משרד החקלאות ברצועת עזה

לשנת 1970/71

-=-=-=

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
<u>אגף לתכנון כולל</u>

10.1.1972

דו"ח על פעולות משרד החקלאות ברצועת עזה *
לשנת 1970/71

בשנת 1970/71 כבשנים הקודמות פעל משרד החקלאות ברצועת עזה במטרה לארגן את החקלאות המקומית ולכוונה לענפי ייצור בהתאם לאפשרויות הייצור ברצועה. מחד ואפשרויות השווק מאידך. במסגרת פעולות אלו נעשו מאמצים לפתח את גידול הירקות ליצוא, הושקעו סכומים ניכרים בפיתוח הדייג בימת הברדוויל ונעשו הסדרים שונים במטרה לאפשר שווק יעיל של התוצרת החקלאית.

נוכח המחסור החמור במים ברצועת עזה וצפון סיני מחד ושאיבת יתר בהיקף של 50 מליון מ^3 מאידך, הוקצבו סכומים ניכרים לפיקוח על בארות, פיתוח מקורות מים חדשים ולהחדרת שיטות השקיה יעילות למניעת בזבוז מים.

כן העמיד משרד החקלאות לרשות החקלאים שירותים שונים להעלאת ערך התוצרת החקלאית כגון שירותי ריסוס שרותי אריזה וכו'.

יש לזכור כי כל הפעולות האלו נעשו על רקע המצב הבטחוני ברצועה שהגביל לא מעט את פעולת אנשי המשרד בשטח והקשה בהשגת כח אדם מתאים.

בכדי לאפשר יעילות מירבית בפעולות המשרד, הוקמו מחלקות שונות בהתאם להרכב המשק החקלאי ברצועה.

להלן סקירה על פעולת המחלקות השונות:

<u>הדרים</u> -

ענף ההדרים הוא הגדול בענפי החקלאות ברצועת עזה ומהוה כ- 50% מערך הייצור החקלאי. חשיבותו של ענף זה גדולה עוד יותר, היות ורובו פרי ההדר מרצועת עזה מיועד ליצוא ועוזר לשיפור מאזן התשלומים. שטח ההדרים ברצועה מגיע לכ- 70 אלף דונם והיבול הגיע לכ- 170 אלף טון. נוכח המחסור במים ברצועת עזה וצפון סיני וכן הסכנה בפני הפצת מחלות, נעשות פעולות למניעת המשך הנטיעה של הדרים וזאת בעיקר ע"י פיקוח על המשתלות.

---

* הוכן ע"י ר. וייס על סמך אינפורמציה שהתקבלה מקמ"ט חקלאות עזה וממנהלי המחלקות השונות במשרד החקלאות עזה.

2/..

כן נעשות פעולות להחדרת שיטות השקיה חסכוניות בפרדסים.

בעקבות עונת תש"ל שהיתה גרועה לפרדסנות, הועמדו לרשות ענף ההדרים ברצועה כ-1,000,000 ל"י הלואה עומדת. כן העמיד משרד החקלאות לרשות הפרדסנים הלואות לעיבוד בסך 100 ל"י לדונם וניחנים תמריצי יצוא על יצוא הדרים לגדמ"ז.

לרשות ענף ההדרים הועמדו שירותים שונים הכוללים:

1. ריסוס - נעשות פעולות ריסוס נגד זבוב הים התיכון וזאת באמצעות ציוד ואנשים של משרד החקלאות.
   כל הפרדסים מרוססים כ- 7 פעמים בשנה, כן הוצבו כ- 1,000 מלכודות לזבוב הים התיכון בפרדסים ומלכודות אלו נבדקות באופן רצוף.

2. הדרכה - במסגרת פעולות ההדרכה, נערכו סיורים, הדגמות וימי עיון הן ברצועה והן בישראל. הועמדו לרשות המחלקה מדריכים שמבקרים בפרדסים ועוזרים לפרדסנים. במקביל הוצאו מספר חוברות הדרכה לפרדסנים שכוללות הוראות טיפול בפרדס. במסגרת לימודי החקלאות ברצועה בבית הספר בבית חנון מושם דגש על ענף ההדרים.

3. אריזה ושווק - הוגבר הפיקוח על האריזה ובכל בית אריזה ברצועה הוצב מפקח על האריזה. כן מטפלת מחלקת ההדרים בכל הנוגע לתמריצי יצוא, רשיונות יצוא וכו'. יש לציין את היצוא מהרצועה למערב אירופה באמצעות עזהד"ר וזאת בתנאים המקבילים ליצוא מישראל.

ד י י ג -

ענף הדייג הוא הענף החקלאי השני בגודלו ברצועת עזה וצפון סיני. שלל הדייג מסתכם בכ- 3,700 טון מזה 1,700 טון מימת הברדוויל. ערך השלל מגיע לכ- 4.6 מליון ל"י, מזה כ- 3.2 מליון ל"י דגי הברדוויל.
מנתונים אלו ברור כי מבחינה כלכלית מרוכז ענף הדייג בימת הברדוויל. נוכח הסכנה להמלחת הימה והשמדת הדגה הושקעו כספים רבים בניקוי ובפתיחת פתחים בין הימה לים התיכון. פתחים אלו מאפשרים תחלופה של המים וכן נדידת הדגים מהימה לים וחזרה למטרות הטלה. כן נעשים מחקרים שונים באיכלוס דגים לחקלאות ימית ועוד, לבדיקת האפשרויות לניצול אופטימלי של הפוטנציאל הטמון בימה.
נוכח ההשקעות הרבות שנעשו בימה הוחלט לכסות את חלקם ע"י גבית אגרה מהדייגים. בינתיים נגבות אגרות נמוכות יחסית על רשיונות דייג ורשוי סירות. נראה כי בעתיד יוקמו שרותים מינימליים לדייגים בצמידות לימה.
ראוי לציין את הסדרי שוק הדגים לישראל שהושגו במשא ומתן עם ארגון הדייגים בארץ ואת העליה במחירי הדגים ברצועה בשנה האחרונה שנבעה מעלית מחירי הדגים בישראל ומהגברת יצוא הדגים לחו"ל.

3/..

<u>מ י ם</u> -

הגורם העיקרי המגביל את פיתוח החקלאות ברצועה הינו מחסור חמור במים.
השאיבה באזור מסתכמת בכ- 100 מליון מ^3, מזה 50% שאיבת יתר.
משרד החקלאות עורך פעולות במטרה למצוא מקורות מים חדשים מחד, ולנצל ביעילות את המים הקיימים מאידך.

במסגרת פעולות אלו נעשה איסוף וריכוז של נתונים הידרומטריים, ניתנים הדרכה ויעוץ בשיטות השקיה, מוטל פיקוח על בארות ונאסר על חפירת בארות ללא רשיון. כן נערכות תצפיות בנושא השקיה במים בעלי מליחות שונה.
בנוסף מפעיל המשרד שרותי מעבדה לבדיקות מים מהקרקע.

בכדי להקטין את הבזבוז במים נעשות פעולות להגברת השימוש בצנרת סגורה להובלת מים וכן מוחדרות שיטות השקיה חסכוניות כגון השקיה בטפטוף. כן נעשית פעולה של התקנת שעונים בבארות הקימות להגבלת השאיבה. הסדרים אלו באים לעזור לשיפור מאזן המים באזור, אולם אין בכך פתרון לשאיבת היתר של 50 מליון מ^3 מים לשנה. הפתרון לבעיה זאת חייב לבוא בהקדם למרות שהדבר כרוך בבעיות שונות.

במקביל נקדחו בארות מים לבדואים והיום כבר פועלות 4 בארות כאלו ועוד 6 בארות בשלבי בניה. בנקודות מים אחרות הותקנו משאבות יד לשימוש הבדואים באזור.

<u>ש ו ו ק</u> -

במשרד החקלאות עזה פועלת מחלקת שווק ורישוי שעוסקת בהפניה, טיפול ושווק של עודפי תוצרת חקלאית מחד ובאספקה סדירה של תוצרת חקלאית מאידך. בכדי למלא תפקידים אלו מקימת המחלקה מגע שוטף עם הסוחרים, מועצות הייצור השונות בישראל, אגרקסקו בתי החרושת ועוד. כן מקיימת המחלקה מעקב מתמיד אחר כניסת ויציאת תוצרת לשווקים ואחר המחירים שם.

בכדי לווסת את השיווק, המחלקה נותנת רשיונות להכנסה מבוקרת של תוצרת חקלאית לישראל וליו"ש וזאת תוך התערבות פעילה בתנאי המכירה.

כן משתתפת המחלקה ביבוא עודפי תוצרת חקלאית מישראל והפניתם למוסדות שונים ברצועה כגון: אונרא, בדואים, מוסדות סעד ועוד. במקרים אלו חייבת גם המחלקה להבטיח שתוצרת זאת לא תחזור לשוק ותתחרה שם בשווק הסדיר.

4/..

ניתנת לחקלאים עזרה ארגונית בשוק תוצרת חקלאית לבתי החרושת לעמאן ולאגרקסקו. נעשות פעולות להחדרת שיטות אריזה מודרניות במטרה להעלות את ערך התוצרת.

כן עוסקת המחלקה בפעולות רישוי ופיקוח. פעולות אלו כוללות מתן רשיונות ייצוא לעמאן, פיקוח למניעת העברת חומרי ריבוי לישראל ללא פיקוח בנושאי הגנת הצומח, מתן שירותי רישוי לסוחרים ולרכבם. המחלקה מפעילה פיקוח במחסומי ארז, נחל עוז וכרם שלום. כן מופעלות ניידות פיקוח.
סחורה שמועברת ללא רשיון מתאים מוחרמת והמחלקה מטפלת בסחורה הנ"ל.

יש לציין כי ברוב הגידולים החקלאים הוקלו בעיות השוק והתוצרת נמכרה במחירים סבירים כתוצאה מהסדרים עם מועצות הייצור השונות. גם בתמרים שהוא הגידול החקלאי הבעיתי ביותר ברצועה, מבחינת השוק, נעשים מאמצים למציאת פיתרון, בינהם נסיונות שוק לגדמ"ז ולגדמ"ע נסיונות יצוא לחו"ל, עיבוד לאגווה, יבוש תמרים ועוד. בעונה האחרונה ערכה חברת סנפרוסט נסיון ביצוא תמרים מוקפאים לחו"ל ובמידה והדבר יתאפשר בקנה מידה גדול, הוא עשוי לעזור לפתרון בעית השוק של התמרים.

<u>הדרכה</u> -

נושא ההדרכה החקלאית הוא חדש עבור חקלאי הרצועה ונמצא למעשה בשלבי התפתחות. בשנה האחרונה המשיכה המחלקה בהכשרת המדריכים שעברו התמחויות נוספות בהתאם לגידולים השונים. הכשרת המדריכים נעשתה בקורסים מרוכזים שהתקיימו במדרשת רופין ובבית דגן.

פעולות ההדרכה החקלאית נעשות ע"י המדריכים תוך מגע אישי הדוק עם החקלאים, מגע אישי זה הגביר את האמון שרוחש החקלאי למדריך. ההדרכה האינדוידואלית מתאפשרת כתוצאה מפיזור של 17 מדריכים לאורך כל הרצועה. דחיפה חזקה לנושא ההדרכה נתנו גידולי הירקות ליצוא שדורשים ידע מקצועי רב. שיטות הדרכה אחרות היו הכנת חלקות הדגמה, עריכת סיורים לחקלאים לישראל והפצת חומר מודפס. ההדרכה מכוונת היום ללמד את החקלאי שיטות השקיה יעילות שיטות הדברה וכן קטיף נכון וגידול גידולים חדשים לפי דרישות השוק, לשם כך ניתנו מענקים לגידולי פלסטיק, ניתנו מענקים לרכישת מרססי גב והוכנו חלקות להדגמת השקיה יעילה.

לקראת השנה הקרובה ישוכללו ויורחבו שרותי ההדרכה. תעשה חלוקה של המדריכים לפי ענפי הייצור החקלאי במתכונת הישראלית. ינתן שירות שדה שיכלול מעבדת קרקע, הוא יתן עזרה והדרכה בשיטות השקיה יעילות ויוכנו חלקות הדגמה ותערוכה מתמדת בבית חנוך בנושא שיטות השקיה.

תורחב ההדרכה בהדרים ויהיו מדריכים קבועים שבקיץ יבקרו בפרדסים ובחורף יבקרו בבתי האריזה.

כן יוגברו פעולות ההדרכה בנושאי הגנת הצומח, בעלי חיים ומיכון.

יש לציין גם את פתיחת בית הספר החקלאי בבית חנון שיספק הכשרה חקלאית לבני החקלאים באזור.

<u>וטרינריה</u> -

המחלקה לוטרינריה ברצועת עזה פועלת במטרה להעלות את רמת התברואה בענף בעלי חיים ברצועה ולהעלות את ערך הייצור בענף. פעולות המחלקה כוללות מתן תרופות ושירותים וטרינריים שוטפים, מתן שירותי הזרעה מלאכותית, הדרכה בנושאי הבקר, צאן ועופות וכן הוכנסו שיטות של חיטוי כלובי עופות ברצועה.

במקביל נעשו פעולות להשמדת כלבים, ביקורת תברואתית בבתי מטבחיים וסימון בקר, גמלים עזים וצאן.

יש לציין כי בבית הספר בבית חנון ילמדו נושאים הקשורים בגידול בע"ח.

<u>י ע ו ר</u> -

פעולות מחלקת היעור נעשות ב- 3 מישורים והם:

א. שמירה על הקיים.

ב. הכנת שתילת ונטיעת שטחים חדשים.

ג. מתן רשיונות כריתה והעברה.

חשיבות רבה לשמירה על הנטיעות הקיימות וזאת משום שרעיה בלתי מבוקרת של עדרי הבדואים עשויה להשמידם.

6/..

רוב הנטיעות מיועדות לעצירת חולות נודדים למניעת כיסוי כבישים ואזורים חקלאים. למטרה זאת מכינים במשחלות שתילי שיטה, אשל וצמחי חולות. נטיעות אלו נוסף לכך שמונעות כיסוי כבישים, משמשות גם לאספקת מרעה לגמלים ולצאן. כן מכינים במשחלות שתילי ברושים שמשמשים כשוברי רוח לפרדסים.

ח ו ו ת -

משרד החקלאות מפעיל 3 חוות בשטח של 150 דונם. בחוות אלו ישנם משחלות לירקות להחדרת גידולי יצוא וכחלקות הדגמה, מגדלים שם תות-שדה, בצל, חצילים, קישואים, שעועית, כרובית ועוד.

חלק מהשתילים מהחוות חולקו לחקלאים ללא תמורה כתמריץ להחדרת גידולי יצוא.

ר י ס ו ס -

מחלקת הריסוס מספקת שרותי ריסוס לחקלאי הרצועה. הריסוסים מתרכזים בריסוס פרדסים נגד זבוב הים התיכון, ריסוס זיתים וכו'. המחלקה דואגת לאחזקת הציוד ולהפעלתו בהתאם לצרכים.

קציני נפות -

רצועת עזה חולקה לנפות מספר שלכל נפה קצין נפה האחראי לפעולות האירגוניות, טיפול בחקלאים וכו'.

הדגש מושם על הפעולות האירגוניות הקשורות לעידוד והרחבת שיטחי הירקות ליצוא.

הטיפול כולל עזרה במימון, מתן רשיונות לקנית מוצרים לשמוש חקלאי בישראל, יעוץ מקצועי, עריכת סיורים בשטחים, הכונת הגידולים לפי התכנון, ארגון והפעלת בתי אריזה לירקות.

בכדי ליעל את הפעולות, מונה בכל אזור אחראי המיצג את קציני הנפות כלפי החקלאים. כן הוקמה מועצה של מגדלי הירקות ברצועה בהכונת קציני הנפה שמיצגת את האינטרסים של החקלאים כלפי המשרד וכלפי אגרקסקו.

במסגרת פעולות אלו ניתנו לחקלאים תמריצים שונים להרחבת שיטחי הירקות ליצוא. משרד החקלאות השתתף במימון קנית מרססי גב, שתילי ירקות, מערכות השקיה ועוד. כן הוכנו חלקות הדגמה אצל החקלאים בהיקף של 150 דונם.

מדינת ישראל
משרד המסחר והתעשיה

תאריך: 30.1.1972

מספר: 140

אל: ר/סרן יואב גיא – יחידת תיאום פעולות בשטחים

מאת: הממונה על עניני מסחר ותעשיה בשטחים המוחזקים

הנדון: בקשת יזם – מר י. רקח להקמת
מפעל לעיבוד, הכנה ואריזת דגים
ליצוא.

הנני מסחמך על החומר שהועבר אליכם ע"י מר עקיבא לנדאו בנדון. הנני להודיעך שאין לנו התנגדות לחוכניה המוצעת ע"י משרד החקלאות.

בברכה,

ש. בכר.

מדף 907

מדינת ישראל

משרד המסחר והתעשיה

תאריך: 30.1.1972

מספר: 56/102

אל: ר/סרן יואב גיא - יחידת תיאום פעולות בשטחים

מאת: הממונה על עניני מסח'ח בשטחים המוחזקים

הנדון: אינטרפוד בע"מ - הקמת מפעל לעיבוד, הקפאה ואחסנה של דגים ומזון באל-עריש.

הנני מסתמך על החומר שהוגש אליכם ע"י מר עקיבא לנדאו בנידון. היות והמדובר בהוכנית הקשורה לשני המשרדים הבאתי את הנושא לדיון בחטיבת כימיה ומזון אשר החליטה להמליץ על הקמת המפעל בהתאם למכתב הרצ"ב.

בברכה,

ש. בכר.

/אי

מדף 907

מדינת ישראל

משרד המסחר והתעשיה
חטיבת כימיה ודזון
ירושלים

אל
מר ש' בכר,
הממונה על ענייני מסו"ת בשטחים

תאריך: י"ב בשבט תשל"ב
28 בינואר 1972

מספר:

הנדון: <u>אינטרפוד בע"מ</u>

בישיבתה מיום 25 בינואר 1972 החליטה הנהלת החטיבה להמליץ על מתן מעמד של מפעל מוכר (כולל פטור ממסי עקיפים) לחכנית להקמת מפעל לעיבוד, הקפאה ואחסנה של רגים ומזון בוואל-עריש בהשקעה של 235,500 ל"י ברכוש קבוע בתנאים דלהלן:

1. המפעל לא יהיה זכאי לקבל מענק או הלוואות ממקורות ממשלתיים;

2. המפעל יתחייב ליצוא של 75% מהתפוקה החל בשנה השניה להשלמת התכנית.

3. לא תינתן למפעל בלעדיות ברכישת דגים מימת ברדוויל או ביצוא לאיטליה.

מכתב זה מבטל את המלצתנו למתן מעמד של מפעל מוכר ל"מדיטריניאן סי-פוד" במכתבנו מ-5.1.1971.

ב ב ר כ ה

ד"ר מ' מנדלבום
מנהל חטיבת כימיה ודזון

העתקים:
מר ג' להב
מר ח' שמעוני
מר ח' בר-שי
מר ש' נחמיאס
מר ז' פינס לשטיין
מר ע' לנדאו - משרד החקלאות
מינהלת מרכז ההשקעות

מדף 907

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ומיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

24.1.72

בקשת של מר י. רכאח ליצוא דגים מימת הגרדוויל

מר יעקב רכאח המייצג את חברת "אירופסקה" מאיטליה הגיש בקשה לרשיון עיסוק ליצוא דגים מימת הגרדוויל. לצבריו חברת 'אירופסקה' תשקיע את כל הסכומים הדרושים לטפעל לעיבוד, הכנה ואריזה של דגים. הציוד והמכשירים הדרושים יובאו מחו"ל.

כיום איננו מבקש תשראי או סיוע ממשלתי אחר.

מפקדם האזור מסליצה על מתן הרשיון המבוקש (העתק מכתבו של רע"נ כלכלה מצ"ב). משרד החקלאות מצטרף להמלצה לאשר למר רכאח את רשיון העיסוק, כתנאי שהיצוא יבוצע לכל ארץ אחרת מרם לאיטליה, שכן שווק הדגים לאיטליה נעשה מזה זמן רב כידי מרא שגב ולא יהיה זה לתועלת משק המדינה שאני יצואנים יתחרו על שוק זה, שהוא מצומצם ממילא.

מצ"ב העתק מכתבו של מר רכאח מתאריך 7.1.72

2/2

JACOB HACAH
Via Tiziano 23
MILANO

Rhob Sialik 57
RAMAT GAN

7th January 1972.

To MISRAD HAMAKLAUT
TEL AVIV (Israel)

Dear Sirs,

As per request I Hereunder give you an outview of my program:

1.) INVESTMENT

My company EUROPISCA S.P.A. of Milan, disposes of any amount necessary for establishing a business relationship.

2.) QUANTITIES

I am willing to purchase for several years any quantity of fresh fish, with NO LIMITS, which would be available on the export market.

EQUIPMENT

It is my intention to rent a warehouse where it will be possible to work on the preparation and packing of the products, with modern equipment and refrigerator trucks for the transportation in order that reaches its final destination in good conditions.

4.) PRICES

I am willing to purchase the product at the market prices, even in case of a raise of prices.

5.) COMPETITION

I am also willing to accept any kind of agreement with eventual competitors, i.e.

a) to establish the purchasing price
b) distribution of the product in order to avoid any useless competition between us.

At your disposal for any eventual information, I remain,

Sincerely yours

(-)
Jacob Hacah

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה.ת' שבט תשל"ב
24 ינו' 72
מס' גם/191

אל:-

הנדון:- שחרור מכס על חומר גלם - למיבוות שדה להדביס בעזה

1. דיון בנושא הנדון יתקיים , במשרדו של אל"מ ברין דוד משהב"ט בתאריך 3.2.71 בשעה 10.00.
2. מצו"ב חומר רקע.
3. אנא השתתפותך בדיון.

ב ב כ ב ה ,

רותי פרנקו

מנהלת המזכירות

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז להכנון ופיתוח חקלאי
אגף להכנון כולל

20.1.72

שחרור מכס על חומר גלם לתיבות שדה להדרים בעזה

כללי

בישראל היה קיים צו אשר שחרר ממסים חופר גלם עץ להעשית תיבות שדה לחרוסים. השימוש בתיבות שדה צומצם ועתה משתמשים בישראל במיכלים אשר גם חומר הגלם למכלים אלה משוחרר ממכס.

ברצועת עזה עדיין משתמשים בתיבות שדה של 20 ק"ג. (את המיכלים הגדולים חייבים לשמת בשרקטורים עם מתקן מיוחד ובמיפוח המרדסים ברצועה לא מאפשרת זאת).

בדיון בנושא שהתקיים בועדת מנכלים לשטחים המוחזקים, בתאריך 16.9.71, סוכם שיש להשוות התנאים ולהעניק פטור ממכס גם למרדסני הרצועה עבור שימוש בתיבות להדרים בנהוג בישראל.

מתאם החקלאות בשטחים המוחזקים נתבקש לברוק את השקף השימוש בתיבות שדה ברצועת עזה ולהציע מתרון מכני לחשדר הפטור ממכס.

מסקנות והמלצות

1. פטור המכס על עץ לייצור כלי קיבול לקטיף בישראל פותנה בשימוש בחומר הגלם הנ"ל, לייצור כלי קיבול לקטיף פרי הדר והמכס מקיים פיקוח על השימוש בעץ למטרה זו. עקב התנאים המיוחדים נראה כי יקשה לקיים פיקוח כנ"ל על חומר הגלם ברצועת עזה. אי לכך מוצע לקבוע הסדרים שאין בצידם צורך במנגנון פיקוח על השימוש בחומרי הגלם.

2. לצרכי קטיף פרי ההדר ברצועת עזה, יש צורך במלאי של כ- 230,000 תיבות שדה. מלאי זה יש לחדש כל 5 שנים עקב בלאי התיבות.
מכאן שבלאי השנתי המוצע הוא בהיקף של כ- 46,000 תיבות.

3. לשם ייצור 46,000 תיבות בשנה יש צורך ביבוא של כ- 520 קוב עץ וזאת כאשר כל התיבות מיוצרות מחומר גלם חדש.
אולם היות וחלק מהתיבות מיוצרות מחומר גלם שעבר כבר שימוש קודם, נראה כי כמות זאת (520 קוב) מהווה חסם עליון לכמות העץ שעשויה הרצועה ליבא למטרת ייצור תיבות שדה לקטיף.

2/..

4. שטור מכס על יבוא 520 קוב עץ בשנה מסתכם לפי הערכה בכ- 100,000 ל"י.

5. מומלץ להעמיד לרשות ענף הפרדסנות ברצועה סכום של כ- 100,000 ל"י לשנה כהאזר מכס בהנחה שהיצוא של פרי הדר מהרצועה בשנת 1971/72 יגיע ל- 180,000 טון, הרי האזר המכס יגבשא בכ- 0.53 ל"י לטון יצוא.

מתן האזר המכס לטון יצוא היגו המשוש ביותר משום שקיימים רישום וביקורת מדויקים על יצוא פרי ההדר באמצעות רישומוני היצוא.

נ ס פ ח

לשם חישוב מלאי החיבות, המלאי, כמות העץ הדרושה לייצורם והמכס על העץ, נערכו החישובים הבאים:

א. כמות חומרי הסכטימליות שנקטפת ביום קטיף ברצועה מסתכמת בכ- 1,800 טון[1].

ב. בחיבת שדה יש 19.5 ק"ג חרי[2].

ג. חומרי שנקטף ביום קטיף מכסימלי זקוק ל- $\frac{1,800,000 \text{ ק"ג}}{19.5 \text{ ק"ג בחיבה}} = 92,308$ חיבות

ד. מלאי החיבות הנדרש ברצועה[3] 92,308 × 2.5 = 230,770 חיבות

ה. מלאי שנאי ממוצע של חיבת שדה לקטיף ברצועה הוא:[4]

$\frac{230,770 \text{ חיבות}}{5 \text{ שנים}} = 46,154$ חיבות

ו. לשם ייצור 46,154 חיבות יש צורך בכ- 520,926 קוב = $\frac{46,145}{88.6}$ (6)

ז. המכס על קוב עץ חיובא לא כולל היטל יבוא, הוא 50% מהערך סי"ף (65 $ לקוב)
+ 47 ל"י[5] קוב =

$\frac{65 \times 4,20}{2} + 47 \text{ ל"י} = 183.5 \text{ ל"י}$ קוב

ח. המכס לא כולל היטל יבוא על 520.926 קוב עץ הוא 95,590 ל"י = 183.5 × 520.926

ט. המכס לטון יצוא בהנחה של יצוא 180,000 טון הוא

$\frac{95,590}{180,000} = 0.531$ ל"י/טון יצוא

---

(1) הכמות חושבה ע"ס דוחות יצוא הדרים ברצועה, משרד החקלאות עקה.

(2) מקור הנתונים: מר חיים לובין, המועצה לשווק פרי הדר.

(3) כדי למצוא את מלאי החיבות הנחוץ יש להכפיל את כמות החיבות הדרושות ליום קטיף מכסימלי ב- 2.5 לפי נתוני מר ח. לובין מהמועצה לשווק פרי הדר.

(4) אורך חיים ממוצע של חיבת שדה הוא 5 שנים לפי נתוני מר חיים לובין מהמועצה לשווק פרי הדר.

(5) מקור הנתונים: בית המכס חיפה.

(6) מקוב עץ אחד ניתן ליצר 88.6 חיבות - לפי נתונים מסר לזר מהמועצה לשווק פרי הדר.

מדינת ישראל

משרד החקלאות — המרכז לתכנון xx ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

תאריך: 28.1.72

מספר:

אל: רס"ן יואב גיא – מזכיר ועדת המנכלים לשטחים מוחזקים.

מאת: האגף לתכנון כולל.

הנדון: יצוא דגים מברדויל – מר י. רכאח

הנני מעביר אליך חוות דעתנו לגבי הצעתו של מר י. רכאח ליצוא דגים מצפון סיני.

אבקשך לכלול הצעה זאת בישיבה הבאה של ועדת המנכלים.

ב ב ר כ ה ,

עקיבא לנדאו

העתק:
ה"ה א. ברוס – המנכ"ל
ראש ענף כלכלה, עזה
א. אדמון – קמ"ט חקלאות עזה
האגף לדייג.

על/חפ

31.1

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, כ"ח שבט תשל"ב
13 פבר' 72

מס' גמ/459

מפקד אזור עז"ס /המפקד

הנדון:- ימח ברדוויל - שירותים לדייגים
מכתב משרד החקלאות מיום 28 ינו' 72

1. נא העבר חוות דעתך להצעה המועלית במכתב ה-נ"ל.

דוד בריק - אל"מ

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, כ"ח שבט תשל"ב
13 פבר' 72

מס' גמ/460

מפקד' נפת צפון סיני / המפקד

הנדון:- ימת ברדוויל - שירותים לדייגים
מכתב משרד החקלאות מיום 28 ינו' 72

1. נא העבר חוות דעתך להצעה המועלית במכתב ה-נ"ל.

דוד ברין - אל"מ

מדרל ההקלאות
המרכז לתכנון ומיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

28.1.72

אל: תת-אלוף י. בזיה - מתאם הפעולה בשטחים.

מאת: האגף לתכנון כולל.

הנדון: **ישת ברדוויל - שירותים מינימליים לדייגים**

בהמשך לדיון מיום 4.11.71 שהתקיים אצלך, רצ"ב ההצעה לשירותים מינימליים לדייגים אשר הוכנה לאחר סיור באזור ותואמת עם האגף לדייג והאזור.

ברכה,

עקיבא מנדאו
מנהל האגף.

העתק:
ת"ה א. ברום - המנכ"ל.
תת-אלוף י. פונדק - ממקד האזור
ד"ר ש. זוסמן - היועץ הכלכלי למערכת הבטחון
אל"מ ד. כרין - האום הפעולה בשטחים
האגף לדייג
א. ארטון - קמ"ט הקלאות עזה
סא"ל מ. אביוב - מושל אל-עריש
ר. ויים - כאן
על/חס

6/2

מדינת ישראל
מ רד הח לאות
המרכז למכנון ומיחוה חקלאי
אגף למכנון כולל

25.1.72

יפת ברוויל

שירותים מינימליים לדייגים

בדיון שנערך בלשכתו של תח"ל ש. גזית ביום 4.11.71 סוכם על הקמת מרכזי שירותים בימה שיכללו בשלב ראשון שירותים מינימליים בלבד וזאת בטעמי זהירות בהשקעות גדולות בהזור.

האגף למכנון כולל במשרד החקלאות נתבקש להגיש הצעה למיקומם של מרכזים אלו ולשירותים שיוקפו בהם.

להלן חוות דעתנו:

מסקנות והמלצות

1. מומלץ להקים מרכז שירותים מינימליים "בתלול" וזאת משום המיקום הנוח במרכז הימה, קיום כביש גישה למקום וקירבה לאל עריש.
   מרכז זה יתן שירותים לכ- 1000 דייגים מתוך כ- 1500 דייגים שדגים בימה. למרכז יגיעו כ- 65 שירות מנוע ויעבור דרכו שלל בהיקף של כ- 1300 טון בשנה.

2. מרכז השירותים בתלול יכלול מכלי דלק, מיכל מים, ארגז קרח, מגרסות לקרח ומכבה שתכלול מחסנים מברזה ונקודת ביקורת.
   הקמת מרכז זה ברוכה בהשקעה של כ- 30,500 ל"י.

3. בטעמי זהירות בהשקעות מוצע להקים את המרכז בשלבים. בשלב ראשון להקים במקום מיכל דלק ל- 5000 ליטר, מיכל מים ל- 5000 ליטר, ארגז קרח, מגרסת אם קרח ומכבה. רק בשלבא שני מוצע להוסיף עוד 2 מיכלי דלק, כל אחד בקיבול של 5000 ליטר ומגרסת קרח.

2/..

כשרד הבטחון
אגף בנוי ונכסים
שרותי בנוי
תל-אביב

א' סבת תשל"ב
19 דצמ' 1971

מב/ 751

מר א. בן יוסף

הנדון: **עבודות בימת ברדוויל**

בהמשך לשיחתנו הטלפונית רצ"ב סיכום דיון אצל עוזר השר בנדון.

אודה לך באם תאשר לנו את הסיכום.

ב ב ר כ ה ,

נ' גוראל (גורביץ)
מנהל שרותי בנוי

נג/נא

שלמה מקבל את
הסכום.

עבודות בימת ברדוויל

דיון בנדון התקיים אצל עוזר השר בתאריך 2.9.71 בהשתתפות תא"ל גזית, מתאם המעולות בשטחים ומר גורביץ, מנהל מדור בנוי.

סוכם:

1. בהתאם לנתוני משרד התקלאות יש הצדקה כלכלית להמשיך בעבודות פתיחת הימה. במיוחד לאור יריעת המליחות כתוצאה מהעבודות שכבר בוצעו בבועז 1.

2. אושר המשך בצוע העבודה במגמה לסיים את העבודות לפתיחת בועז 2, ואחזקת כל הימה (בועז 1 ובועז 2) פתוחה עד לסוף שנת תקציב 1972.

3. לבצוע העבודות הנ"ל אושר תקציב נוסף בסך:

   א. 1.0 מליון ל"י בשנת 71/72.

   ב. 1,5 מליון ל"י בשנת 72/73.

4. מתאם הפעולות בשטחים יסכם עם תאוצר את הבעיה התקציבית.

5. אגף בנוי ונכסים יתכנן את הבצוע במסגרת התקצובות דלעיל - וזאת במגמה להחזיק את הימה פתוחה כאמור לעיל.

   כמו כן יסכם אגף בנוי ונכסים את תנאי הבצוע והתשלומים עם הקבלן.

רשם: נ. גוראל (גורביץ)

נג/נת

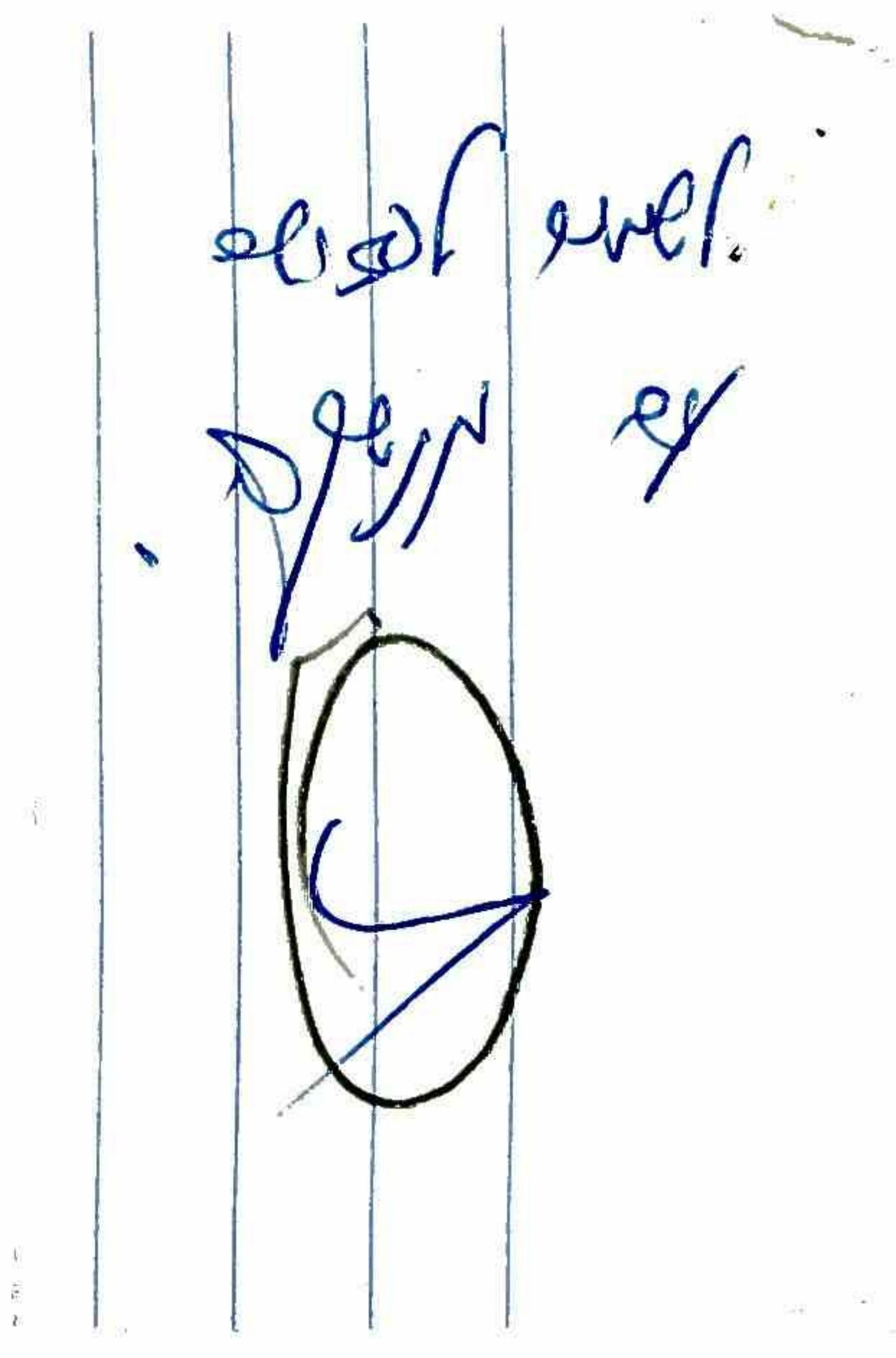

אזור
מפקדת כוחות צה"ל
ברצועת עזה וצפון סיני
המנהל האזרחי-משרד החקלאות
טלפון : 4143 - 051

قيادة قوات جيش الدفاع الاسرائيلى
فى قطاع غزة وشمال سيناء
الحاكم المدنى دائرة الزراعة
تليفون (٤١٤٣ - ٠٥١)

אל: המפקד.

עזה : 1 .2 .72
غزة

תיק /8542
رقم الملف

הנדון : סיווק דגים מהברדוויל.
الموضوع

מפקד נפת סיני אסר כניסת סוחרי דגים מקומיים לאזור הימה (הנמצא מערבית מנחל-ים וביר אל עבד) קנית דגים באזור זה היתה מותרת רק למר יהודה שגב, יצואן דגים מאל-עריש.

הסידור הזה קיים כבר שנתיים ונעשה לא בידיעתי.

פניתי למפקד הנפה וביקשתי אישור כניסה לאזור מסוחרים מקומיים, המצאתי רשימה של 15- סוחרים מקומיים מומלצים על ידי.

עד היום טרם קיבלתי אישור, למרות שיש הבטחה ממפקד הנפה לאשר חלק מהסוחרים.

הטענה של מפקד הנפה שזה נעשה בגלל סיבה בטחונית, טענה הנראית בעיני לא מוצדקת מאחר והאזור פתוח לדייגים מקומיים.

לפי דעתי, כמו כן הגנה אדמנסטרטיבית על יצוא הדגים היתה חייבת לקבל אישור וזה לא נעשה.

ב ב ר כ ה,

א. אדמון
קמ"ט חקלאות.

אא/אד

מדינת ישראל

משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי
תל־אביב
אגף לתכנון כולל

תאריך 4.2.72

מספר

אל: תא"ל ש. גזית – מתאם הפעולה בשטחים, משרד הבטחון.
אל"מ ד. ברין – תאום הפעולה בשטחים, " "

הנדון: <u>שיטות דייג בימת הברדוויל</u>

לבקשתכם נבחן הנושא ממצ"ב חוות דעתנו בנדון.

ב ב ר כ ה,
עקיבא לנדאו
מנהל האגף

<u>העתק:</u>
ה"ה א. ברום – המנכ"ל
י. אדמוני – מנכ"ל, המחלקה להתישבות
א. אדמון – קמ"ט חקלאות עזה
האגף לדייג
ר. ויים – המרכז לתכנון

הקריה ת"ד 7011 תל־אביב 61070 טל' 259411 (03)
מדף 907

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

4.2.72

שיטות דייג בימה הברדוויל *

בעקבות תלונות מספר נערכה בדיקה של שיטות הדייג בימת הברדוויל. בבדיקה זאת התברר כי בשיטות דייג מסויימות אמנם היו התלונות מוצדקות והדייגים הקטינו את גודל העין ברשתות xxx בצורה המסכנת את הדייג העתידי בימה.

בהתאם לכך הוצא צו המחייב שימוש ברשתות בעלות עין בגודל של 50 מ"מ לפחות.

תחולתו של צו זה - מהראשון לאפריל 1972. בעקבות צו זה יהיה צורך להחליף כ-60 רשתות הקפה (צינצולה) של 30 קבוצות דייג בהוצאה של כ- 147,000 ל"י (לאחר מכירת הרשתות הישנות).

כן יהיה צורך להחליף את השקים בכ- 15 רשתות גריפה בהוצאה של כ- 37,500 ל"י.

את רשתות העמידה אין צורך להחליף, היות והן מתאימות לתפקידן בהתאם לצו.

סך ההוצאות שיגרמו לדייגם יסתכם לפי-כך בכ- 184,500 ל"י.

נוכח ההוצאות הגדולות שיגרמו לדייגים נבחנה גם האפשרות לסייע להם בביצוע הצו. לדעתנו יש לאפשר לדייגים לקבל הלוואה למשך שנתיים בגודל ההוצאה נטו (הוצאה נטו = מחיר הרשת החדשה פחות מחיר הרשת הישנה), שנגרמה להם עקב פירסום הצו.

כן יושיט אגף הדייג את עזרתו באירגון המכירה של הרשתות הישנות.

לדעתנו יש להושיט את העזרה לדייגים בדרך זאת מהסיבות הבאות:

1. הצו שהוצא הוא לטובת הדייגים עצמם, כשמטרתו היא להבטיח את הדייג העתידי בימה. מדייג עתידי זה יהנו הדייגים עצמם ולכן יוכלו להחזיר את ההלואה ללא קשיים ניכרים.
2. דגי הברדוויל (דניס וגרוס) לא מגיעים לגודל המתאים ליצוא במשך שנתיים. מכאן שמהצו הנדון יהנו הדייגים כעבור שנתיים. לכן מוצע שההלואה תינתן למשך שנתיים.

---

* נערך בשיתוף עם אגף הדייג.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, ח' אדר תשל"ב
23 פבר' 72
מס' גם 585

ספקד אזור עזה וצפון סיני
ספקד גפת סיני
קמ"ט חקלאות - עזה וצפון סיני
<u>סר לגראו - משרד החקלאות</u>
יועץ כלכלי לפערכת הבטחון

הנדון: <u>שרותי דיג בימת ברדוויל</u>
שלנו: גם/533 מה-20.2.72

1. ביתן בזה אשור לגשת לבצוע הפעולות בחלול, בהתאם למכתביגו הג"ל.

2. ספקד גפת סיני, בתאום עם משרד החקלאות יעבד בהקדם הצעות להמשך פעולות פיתוח היטה.

שלמה גזית - תת אלוף

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

20	פבר'	72
533		מבמ

מפקד אזור עזה וצפון סיבי
מפקד נפת סיבי
קמ"ט חקלאות - עזה וצפון סיבי
מר לנדאו - משרד החקלאות
יועץ כלכלי למערכת הבטחון

הנדון: שרותי דיג בימת ברדוויל

1. דיון בנדון בתקיים במשרדו של תא"ל דזית ביום 18 פבר' 72.
השתתפו בדיון:

תא"ל גזית	מר עקיבא לנדאו
אל"מ ברין	מר אדמון
אל"מ בן צבי	מר דורון
	ד"ר זוסמן

2. סא"ל אביוף - מפקד נפת סיבי לא הגיע לדיון.

3. להלן סכום הדיון שנערך על פי מצע שהוכן בידי משרד החקלאות.
   א. אושרה הקמתו של מרכז לשרותי דיג מינימליים לתלול. מרכז זה יספק שרותים לכ-2/3 מכלל דייגי הימה.
   ב. בשלב זה יוקמו במקום מיכל לתדלוק, מיכל מים, ארגז ומגרסות לקרח, סככה, מיכרזה ונקודת ביקורת.
   ג. ההשקעה הצפוייה - כ-30.000 ל"י.
   ד. הפעלת המתקנים תינתן לערבים תושבי אל-עריש בלבד.
   ה. לא ינתן סיבסוד להפעלת מרכז חלוקת הדלק והמים, ופעולתם תהיה על בסיס כלכלי טהור.

4. סיכום זה מותנה תאום מראש עם סא"ל אביוף שנעדר בדיון.

שלמה גזית - תת אלוף

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
<u>אגף לתכנון כולל</u>

תאריך: 28.1.72

מספר:

אל: מת-אלוף ש. גזית - מתאם הפעולה בשטחים.

מאת: האגף לתכנון כולל.

הנדון: <u>ימת ברדוויל - שירותים מינימליים לדייגים</u>

בהמשך לדיון מיום 4.11.71 שהתקיים אצלך, רצ"ב ההצעה לשירותים מינימליים לדייגים אשר הוכנה לאחר סיור באזור ותואמה עם האגף לדייג והאזור.

ב ב ר כ ה ,

עקיבא לנדאו
מנהל האגף.

<u>העתק:</u>
+ ה"ה א. ברוס - המנכ"ל.
+ מת-אלוף י. פונדק - מפקד האזור
+ ד"ר פ. זוסמן - היועץ הכלכלי למערכת הבטחון
+ אל"מ ד. ברין - תאום הפעולה בשטחים
האגף לדייג
+ א. אדמון - קמ"ט חקלאות עזה
+ סא"ל מ. אביוב - מושל אל-עריש
ר. וייס - כאן
על/חפ

6/2

מדינת ישראל
משרד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
<u>אגף לתכנון כולל</u>

25.1.72

ימת ברדוויל

שירותים מינימליים לדייגים

בדיון שנערך בלשכתו של תא"ל ש. גזית ביום 4.11.71 סוכם על הקמת מרכזי שירותים בימה שיכללו בשלב ראשון שירותים מינימליים בלבד וזאת מטעמי זהירות בהשקעות גדולות באזור.

האגף לתכנון כולל במשרד החקלאות נתבקש להגיש הצעה למיקומם של מרכזים אלו ולשירותים שיוקמו בהם.

להלן חוות דעתנו:

<u>מסקנות והמלצות</u>

1. מומלץ להקים מרכז שירותים מינימליים "בתלול" וזאת משום המיקום הנוח במרכז הימה, קיום כביש גישה למקום וקירבה לאל עריש.
   מרכז זה יתן שירותים לכ- 1000 דייגים מתוך כ- 1500 דייגים שדגים בימה. למרכז יגיעו כ- 65 סירות מנוע ויעבור דרכו שלל בהיקף של כ- 1300 טון בשנה.

2. מרכז השירותים בתלול יכלול מכלי דלק, מיכל מים, ארגז קרח, מגרסות לקרח וסככה שתכלול מחסנים מכרזה ונקודת ביקורת.
   הקמת מרכז זה כרוכה בהשקעה של כ- 30,500 ל"י.

3. מטעמי זהירות בהשקעות מוצע להקים את המרכז בשלבים. בשלב ראשון להקים במקום מיכל דלק ל- 5000 ליטר, מיכל מים ל- 5000 ליטר, ארגז קרח, מגרסת קרח וסככה. רק בשלב שני מוצע להוסיף עוד 2 מיכלי דלק, כל אחד בקיבול של 5000 ליטר ומגרסת קרח.

2/..

4. לא מוצע להקים בשלב זה שירותים במרכזים אחרים וזאת מטעמי זהירות בהשקעות גדולות, שכן הקמת שירותים בנקודות אחרות תחייב השקעות גדולות בסלילת כבישי גישה אליהם.

לאחר שיצטבר נסיון בהפעלת המרכז "בתלול" מוצע לבחון הקמת שירותים דומים בנקודות אחרות כגון ביר-אל-עבד, הזרניך ואחרים.

נ ס פ ח

ההשקעות להקמת מרכז שירותים מינימליים בחלול

3 מכלי דלק בקיבול של 5,000 ליטר כל אחד	7,500	ל"י
מיכל מים בקיבול של 5,000 ליטר	2,500	"
ארגז קרח לכ- 400 - 300 בלוקי קרח	3,500	"
2 מגרסות יד לקרח	2,000	"
סככה לאחסון, פיקוח ומכירה	15,000	"
סה"כ	30,500	ל"י

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

ס ד ר

הקריה.

מס'

יט' חשון תשל"ב
7 נוב' 71
גם/5929

מפקד רצועת עזה וצפון סיני (2)
היועץ הכלכלי למערכת הבטחון
מר ע. לנדאו - משרד החקלאות
אגף הדיג - משרד החקלאות
מנכ"ל משרד החקלאות

הנדון: הקמת מרכז שרותים לדייגי ברדוויל

כ ל ל י

1. דיון בנדון נתקיים בלשכתו של תא"ל ש. גזית ביום ה' - 4.11.71.

2. בדיון השתתפו:-

- תא"ל ש. גזית
- מר ע. לנדאו
- מר א. אדמון
- מר י. הכהן
- מר א. זר
- אל"מ ד. ברין
- סא"ל מ. אביוב
- מר ח. שלח
- מר י. לפשיץ
- מר ד. קדרון
- מר ר. וייס

3. מטרת הדיון - בחינת הקמתו של מרכז שרותים לדייגים הדגים בימת ברדוויל.

עיקרי הדיון

4. להלן עיקרי הדיון:-

א. במהלך הדיון הוצגו שלוש אלטרנטיבות להקמת מרכז שרותים:-

אלטרנטיבה א'

הקמת סזח בחוף אל-עריש ולידו מרכז שרותים.
דייגים יצאו לים ויחזרו לפרוק שללם מן ואל המזח. יאסר עליהם לשהות על חופי הימה.
הקמת המזח תעלה כ- 350,000 ל"י + 25% לצורכי תכנון ופיקוח. (במידה וחומרי הבניה יסופקו ע"י המימשל יוזל המחיר).

2./..

אלטרנטיבה ב'

הקמת מעגן דייג בחוף אל-עריש. גם כאן, על הדייגים יהא לצאת ולבוא מן ואל המעגן.

אלטרנטיבה ג'

הקמת מרכז שרותים בחוף ברדוויל (תלול).
עפ"י הצעה זו, ישארו הסירות ביפה ויצאו ממנה רק לתיקונים תקופתיים.
בחוף היפה יוקם חרכז שרותים שיכלול: מספנה לתיקון סירות, מחסן לתיקון מנועים ימיים, בית קירור, אולמי מכירה ועוד.
יצוא שלל הדגים יעשה דרך היבשה.

ב. בחינת יתרונות וחסרונות כל הצעה:-

אלטרנטיבות א' ו-ב' - יתרונות -

1) פיקוח במחוני מקסימלי על הדייגים.
2) מניעת כל אפשרות מהדייגים למשוס חזקה על קטעי חוף ביפה.
3) סמן שרותים לדייגים באל-עריש ופרנסה לתושבי אל-עריש, באספקת השרותים.
4) קירבה לאל-עריש מבחינת אספקת מקורות מים, חשמל, דלק, כבישים ובו'.

לעומת זאת, הצעה זו:-

1) תחייב להתאים את סירות הדייג לנסיעה בים הפתוח ולהתקין בהן מתקני קירור.
2) זמן השייט הרב מן היפה לאל-עריש (כ- 5 שעות דרך אחת) יקטין במחצית את לילות הדייג שכן כמעט כל לילה שני יאלצו להשאר באל-עריש.
3) זמן השייט מהיפה לאל-עריש יפגע בטריות הדגים. הדגים יגיעו לאל-עריש רק כעבור 10 שעות מרגע תפיסתם.
4) בימי סערה לא יוכלו הדייגים לצאת ולבוא מן ואל אל-עריש. מספר ימי הסערה בשנה כ -70-80 יום.
5) שיט הסירות בים הפתוח יפתח פתח להברחות דגים דרך הים והתחמקות מתשלום האגרה.

יתרונות אלטרנטיבה ג' -

1) הסירות הקיימות תחייבה כשירות לדייג.
2) תישמר טריות הדגים.
3) הדייגים לא יאבדו לילות דייג.
4) בביית אגרת הדייג תהיה פשוטה יותר ומבוקרת.
5) תיחסך הוצאה על בביית סזה או מעגן.
6) ע"י אפשרות של סמן שרותי אחזקה תקופתיים באל-עריש, לא תקופח תעסוקת תושבי אל-עריש.

סכום הדיון

5. להלן סיכום הדיון:-

א. ימת הברדוויל מהווה היום מקור פרנסה ראשון במעלה לתושבי אל-עריש.

ב. עם זאת, לאור סימני שאלה רבים העולים וצצים כבון: התפתחות הדייג באזור, פתרון פוליטי של האזור והבעיה הכללית חייבים אבו היום להיות זהירים בהשקעות גדולות באזור.

3./..

ג. הוחלט כי בקים בימה מרכז שרותים שיכלול בשלב ראשון שרותים מיבמליים; בקודת ביקורת ובקודת שווק סימונאי.

ד. מתקנים אלה יוקמו בשתוף מלא של עירית אל-עריש, וכל פיתוח שיעשה בימה, יש לראותו כחלק מתכניות פיתוח העיר.

ה. בבוא הזמן, עם הפעלת שרותים אלה ולאחר הרצתם בבדוק אפשרות הרחבת השרותים כגון הקמת בית קירור, מספנה ושרותי אספקה, וכן היכן ימוקמו שרותים אלה.

ו. אגף הבייג במשרד החקלאות ומפקדת אזור עזה וצפון סיני מתבקשים לבדוק מיקומו המדוייק של המרכז, אפשרות הקמת מרכז אחד או מספר מרכזים סביב הימה.

ז. כן תעשה בדיקה לגבי סכנת איהום מי הימה.

ח. לפני כל בדיקה שתעשה יתוכנן סיור בימה לעוסקים בבושא.

ב ב ר כ ה ,

גילה ברקוביץ
ראש הלשכה

מדינת ישראל
משרד הביטחון
ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון

51 / 2848 / 1997
שנה מס' משלוח מס' תיק

טופס מראה מקום

1. מתוך תיק זה הוצאה התעודה שפרטיה מפורטים להלן:

א. הנדון / הנושא: לחמה פסיכולוגית

ב. מאת: מפקדת פיקוד הדרום

ג. אל: מטכ"ל / אז"מ - רמ"ח / מה"ח

ד. סימוכין: חמ 1277

ה. התאריך: 27 / 33 / ר

ו. סוג הביטחון: שמור

ז. שם מחבר התעודה: מקדם מרון

ח. מספר העמודים בתעודה: ✓

ט. מספר העמודים שהוצאו: ✓

י. עותק מס'_____ מתוך_____ עותקים (למסמך בסוג הביטחון "סודי" ומעלה)

2. סוג התעודה:

- ☑ מכתב
- ☐ מברק / הודעת טקסט
- ☐ תזכיר / מזכר
- ☐ פרוטוקול
- ☐ מפה
- ☐ אחר:_____

3. סיבת הסגירה:

- ☑ ביטחון
- ☐ יחסי חוץ
- ☐ צנעת הפרט
- ☐ לא בסמכות
- ☐ אחר

תאריך: 8/1/19 פרטי המוציא / ה [illegible] חתימה: [illegible]

אגיים פנד ברין, משה"ב

ב ב ר כ ה

עקיבא לנדאו

המרכז לתיכנון ופיתוח חקלאי והתישבותי

ה ק ר י ה ת. ד. 7011

משרד החקלאות

המרכז לתכנון ופתוח חקלאי והתישבותי
האגף לתכנון כולל

ימת ברדוילל

הצעה להמשך שיקום הימה

הקריה, תל-אביב

אוגוסט 1971

י מ ת ב ר ד א ו י ל

תאור

הימה נוצרה ע"י חסימה של שונית חול באורך של כ-100 ק"מ וברוחב של 700 מ' וגבוהה מספיק כדי שאפילו סערות חזקות לא יפרצו אותה. מתוך כך במידה ולא פותחים פתחים בין הימה לים התיכון המליחות תעלה ובטווח ארוך הימה תינזק. בכדי לקיים דגה בימה יש צורך להבטיח מליחות לא גבוהה, וזאת ע"י פתיחת פתחים בכדי שתהיה תחלופה של מי הימה עם מים הים התיכון. לשם כך פתחו בעבר שני פתחים, בועז 1, שרוחבו 500 מ' ומיקומו בצד מערב, ופתח נוסף, בועז 2, בצד מזרח שרוחבו כ-300 מ'. לצורך שמירת הפתחים מפני סתימה נבנו מזחים (כמו שוברי גלים בנמלים).

לצורך אחזקה תקינה היו פעולות ניקוי של כ-300,000 קוב לשנה מכל פתח. מאז מלחמת ששת הימים הופסקו פעולות האחזקה אשר חודשו רק בשנה האחרונה, וכתוצאה מכך נסתמו הפתחים. עקב כך החלה המלחה בימה, ונוצרו שינויים בדגה. דוגמא לכך ניתן לראות בהרכב שלל הדיג בשנים 1968-1970.

כמות (בטון) של דגים שנידוגו בימת ברדאוויל בשנים 1968-1970 בהתאם לזנים השונים.

השנה	דנים	בורי ושונים	סה"כ
1968	700	330	1 030
1969	1 005	567	1 572
1970	348	1 268	1 616

המקור: אגף הדייג, משרד החקלאות.

מהלוח הנ"ל ניתן לראות שהעלאת המליחות הביאה לשינויים ביחסי הכמויות בין הזנים בורי ודנים. לגבי סה"כ הדגה, אנו רואים כי בין השנים 1968-1970 היתה עליה בכמות. בהתאם לחוות דעתם של אנשי אגף הדייג, תוצאות ההמלחה עדיין לא נראו עד לתאריך הנ"ל. במחצית הראשונה של שנה זו - 1971, ירדה הדגה עד 350 טון בלבד, והתחזית היא שבמידה ולא תעשנה פעולות לשיפור מי הימה, הבעיה תחריף ושלל הדגה ילך ויקטן משנה לשנה.

מתוך ראיה שמצב של המלחה יהרוס את הימה, מבחינת אזור דייג ומקור הכנסה ראשי לאזור, התחילו בפתיחת בועז 1 היות ופתח זה היה פתוח בחלקו והיה צורך רק להרחיבו. בשלב שני התחילו לפתוח את בועז 2. עקב חוסר בתקציב, יש חשש לשא יצליחו לשקם את הפתח לגודל כזה שלא יאפשר סתימה מהירה. החוסר בתקציב נגרם עקב כך שמחיר החפירה עלה מ-1.75 ל"י לקוב ל-2.35 ל"י לקוב, כאשר חלק מהחפירה בבועז 1 (200,000 קוב מתוך 600,000 קוב בסה"כ) היה במחיר הגבוה, והחפירה בבועז 2 עד עתה, כ-200,000 קוב, התשלום עבורה אף הוא 2.35 ל"י לקוב.

עקב כך שבשנה האחרונה רק בועז 1 היה פתוח נוצר מצב שבסביבות הפתח (בצד המערבי) היתה התפתחות של דגה ואילו ליד בועז 2, אזור בו לא נפרץ הפתח, כמות הדגה היתה מועטה. ראוי לציין שחלק מירידת הדגה ניתן לזקוף לעובדה שבאזורים מטויימים נאסר הדייג מסיבות בטחוניות.

נערך ע"י אהרון הבדלח

כדי שהימה תהיה אזור דייג פורה, לא מספיק שבועז 2 יהיה פתוח, אלא נחוצים שני פתחים אשר יאפשרו חילוף מים תקין.

בתקופה זו, בה עדיין לא גמרו לחפור את בועז 2, כבר התחיל להיווצר מצב של סתימה חלקית בבועז 1 ויש צורך לחפור שוב ולטפל באחזקת פתח זה כדי שלא יסתם.

לאור הנסיון המועט בעבר נראה שבועז 2 רגיש לסתימה הרבה יותר מאשר בועז 1. בבועז 1 ישנו סיכוי שסערות יפתחו את הפתח ואילו בבועז 2 סערות בד"כ עלולות להביא סחף שיסגור את הפתח. מתוך זה יש לשער שהאחזקה של בועז 2 תהיה יקרה יותר מאשר בועז 1. גורם נוסף הוא שהמזחים שבבועז 2 זקוקים לשיפוץ מידי ואילו בבועז 1 אין הכרח לשפץ את המזח. שיפוץ המזחים רצוי שיתבצע, אפילו ע"ח חפירה בבועזים, במידה ויהיה חוסר בחקציב. הסיבה לכך (לדעתו של המהנדס ישראל אלניר), היא שהתכנון המובא בהמשך מבוסס על כך שהמזח חוסם כ-50% מהסחף. במידה והמזח לא יבנה, תהיה כניסה ושקיעה של סחף בכמות כפולה מזו המשוערת ולאחר מכן יהיה צורך להרחיק כמות כפולה זו.

<u>אפשרויות השיווק</u>

בשנת 1970 יוצאו כ-500 טון דגים. הירידה הניכרת בשלל הדגה גרמה לעליית מחירי הדגים והיצוא הפך לבלתי כדאי. בהתאם להערכה של קמ"ט דייג יש אפשרות לקבל עבור טון דגים טריים כ-1,700-2,000 $ והתמורה עבור יצוא טון דגים קפואים נאמדת בכ-1,200 - 1,000 $.

בעונה שעברה שווקו לישראל 600 - 500 טון דגים ולפי הערכת קמ"ט דייג יש אפשרות להכפיל כמות זו מבלי לפגוע ביצרנים הישראליים. מתוך כך ניתן לראות כי גם במידה ותיגדלנה הכמויות הנידוגות - לא יתעוררו בעיות שיווק. המחיר כיום עבור קילו דגי דניס נע בסביבות 5 - 4 לי.

<u>דיון</u>

בבדיקה שנערכה לפני כשנה באגף לתכנון כולל, נבחנו האפשרויות הבאות:

א. פתיחת בועז 1 ובועז 2

ב. פתיחת בועז 1, בועז 2 ופתח נוסף מזרחית לבועז 2

ג. ייבוש הימה

ד. אי השקעה

הבדיקות הנ"ל, שנערכו בתאום עם הצוות ההנדסי וכן בהשתתפות קמ"ט דייג, הראו שאלטרנטיבה מס' 1 נראתה כטובה ביותר.

ישנן כמה סיבות לכדאיות פיתוח הימה:

א. העסקת דייגים וכל הגורמים והמועסקים הנילווים לדיג. זאת בגלל שבאל עריש אין מקורות תעסוקה ברמה טובה כזאת.

ב. פיתוח האזור

ג. השקעה כדאית מבחינה כלכלית למדינה כאשר תוך כמה שנים יהיה החזר של כל ההשקעה שהושחה (ראה תזכיר של האגף מיום 14.6.70). עתה, לאחר שהצטבר נסיון רב יותר בהקשר לשמירה על תקינות הימה, הוברר שיהיה צורך בפעולות הבאות:

א. פעולה מקפת שיש לבצעה כל 6 שנים. פעולה זו כוללת:

1. חפירה של 350,000 קוב חול מסביבות כל פתח (סה"כ 700,000 קוב). חפירה זאת תבוצע לאורך של 5 ק"מ לתוך הימה.
2. שמירה על יעילותם של המזחים המוצבים לפני הפתחים והמונעים מחלק מהסחף להגיע לפתחים. פעולה זו תחייב הרחקתם של כ-150,000 קוב חול מכל פתח (סה"כ 300,000 קוב).

ב. פעולה חד פעמית להארכת המזח בבועז 2. התקציב הנדרש לפעולה זו נאמד ב-500,000 ל"י.

ג. פעולות שוטפות שהינן חפירה שנתית של הפתחים. לגבי סעיף זה ערכנו שני אומדני חפירה, האחד בסדר גודל של 150,000 קוב מכל פתח, והאומדן השני 250,000 קוב מכל פתח.

בטבלה הבאה מסוכמות ההשקעות הנחוצות לשם שמירת תקינות הימה למשך 6 שנים. בשנה השישית (1976) מופיעה ההשקעה לשם שיפוץ הימה (ראה לוח בעמ' 4).

ברור שכאשר מתכננים תוכנית לטווח ארוך עם נתונים לא בטוחים יש סיכוי סביר לטעות. לאחר סיום החפירה השנה בבועז 2 והמשך הסקרים אפשר יהיה לקבל נתונים טובים יותר על כמויות הסחף, תכיפות החפירה הנחוצה לשם אחזקה שוטפת תקינה והארכת המזחים.

לגבי תכיפות החפירה יהיה שיקול של הכמויות שצריך לחפור מידי שנה ואפשרות המחפר להיות מועסק בתקופות מתאימות, בגלל כושר תפוקה גדול של המחפר לעומת כמויות החול שצריך לחפור.

ההשקעות וההוצאות הדרושות החל מ-1 לאוגוסט 1971

השנה	פעולות הביצוע	אומדן נמוך	אומדן גבוה
1971	המשך חפירה בבועז 2	200,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 470,000 לי	400,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 940,000 לי
1972	א. הארכת מזחים בבועז 2	500,000 לי	500,000 לי
	ב. אחזקה בועז 1	150,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 352,500 לי	250,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 587,500 לי
	ג. אחזקה בועז 2	150,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 352,500 לי	250,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 587,500 לי
	ד. פיקוח הנדסי מדידות וכי"ב	120,000 לי	120,000 לי
		סה"כ 1,325,000 לי	סה"כ 1,795,000 לי
1975-1973 בכל אחת מהשנים הנ"ל	א. אחזקה בועז 1	150,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 352,500 לי	250,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 587,500 לי
	ב. אחזקה בועז 2	150,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 352,500 לי	250,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 587,500 לי
	ג. פיקוח הנדסי מדידות וכי"ב	120,000 לי	120,000 לי
		סה"כ 825,000 לי	סה"כ 1,295,000 לי
1976	שיפוץ הימה		
	א. חפירה בבועז 1	500,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 1,175,000 לי	500,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 1,175,000 לי
	ב. חפירה בועז 2	500,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 1,175,000 לי	500,000 קוב × 2.35 לי/קוב = 1,175,000 לי
	ג. פיקוח הנדסי, מדידות וכי"ב	120,000 לי	120,000 לי
		סה"כ 2,470,000 לי	סה"כ 2,470,000 לי

הערה: האומדנים הנ"ל נערכו על סמך התיעצויות עם מהנדסי הימה והאגף לדייג.

ההכנסות הצפויות מהפיתוח

בשנים בהן הימה היתה במצב תקין, היתה דגה בכמות של 2,000 - 2,500 טון לשנה.*

בשנה זו, 1971, הדגה במחצית השנה הראשונה היתה כ-350 טון. מחודש מאי יש נטיה לעליה בכמות הדגה. לפי הערכה תהיה כמות של כ-1,000 טון השנה. כמות זאת קטנה מכמה סיבות.

א. הפסד בדגה בגלל שהימה היתה סגורה והומלחה.

ב. אזור הדייג קטן ומרוכז רק באזור המערבי ששם בעבר לא היה אזור דייג עיקרי.

ג. הגבלות בטחוניות על אזורים עשירים בדגה.

במידה והימה תתפתח לפי המשוער יש ציפיה לשלל דייג לפחות כמו בתקופת המצרים ואפילו יותר. כאשר חושבים על כמות של כ-3,000 טון לאחר מספר שנים שהימה תחזור לקדמותה, אבל כבר לאחר כחצי שנה אפשר יהיה להרגיש בהבדל של השיפור עקב פתיחת הבועזים.

להלן נתונים על ההוצאות וההשקעות לאורך השנים לעומת ההכנסות, כאשר בשנת 1971 ההשקעה קטנה כי לא היתה הערכה נכונה על ההשקעה לפיתוח אזור זה ובגלל קצב עבודה מהיר של המחפר שהשיג את התכנון הקיים.

בשנת 1972 תהיה הארכת המזחים בבועז 2, לכן ההשקעה תהיה גבוהה מאשר האחזקה בלבד. בשנים האחרות תהיה רק אחזקה.

את מחירי הדגים משנת 1974 והלאה לא יכולנו להעריך בגלל שאין לנו סקרים מתאימים על גמישות הביקוש לדגים ועל העליה ברמת ההכנסה בעזה ובצפון סיני כששני גורמים אלה מנוגדים בכיוונים. גמישות הביקוש חוריד את המחיר בגלל עליית הכמות המשווקת לעומת זה העליה ברמת ההכנסה תביא לעליית המחירים.

הוצאות לעומת הכנסות מהימה

השקעה והוצאה לפי שנים				הכנסה מדייג		
שנה	אומדן גבוה אלפי ל"י	אומדן נמוך אלפי ל"י	ממוצע ל"י	יבול בטון***	מחיר ב-ל"י	פדיון אלפי ל"י
**1970	1,500	1,500	1,500	1,700	1.88	3,200
1971	940	470	705	1,000	4.00	4,000
1972	1,795	1,325	1,560	1,500	3.50	5,250
1973	1,295	825	1,060	2,000	3.00	6,000
1974	1,295	825	1,060	2,500	..	..
1975	1,295	825	1,060	2,500	..	..
1976	2,470	2,470	2,470	2,500	..	..

---

* אינפורמציה מאנשים מקומיים.

** השקעה זו היתה עד עתה לפיתוח הימה.

*** הערכת אגף הדייג.

המימון

לאור נתונים אלה אפשר לראות שכדי לכסות את ההשקעה בפיתוח הימה צריך לגבות אגרה מהדייג. ג. לגובה האגרה ניתן להגיע ע"י כך שמתחשבים בהוצאה כל שנה לעומת כמות הדגה. לאור זאת מומלצת אגרה בגובה של -.1 לי לק"ג. הכנסה זו תצטרך לממן את ההשקעה בימה עד עתה שעבורה לא נגבה כל סכום. לעומת זאת, עד עתה נגבו אגרות בסכום של כ-160,000 לי לפי הכללים הבאים:

כלי שייט ממונע -.80 לי לחודש

כלי שייט אחר (מפרש, משוט) -.50 לי לחודש

כל דייג -.10 לי לחודש

בנוסף ניגבה ע"י עיריית אל-עריש מס עידיה בגובה של 8 אג' לק"ג. ב

צריך להביא בחשבון את הוצאות הפיקוח לגבייה. לשם גביית האגרה צריך להחליט על צורה, שלא תקפח את אחד הגורמים המעורבים בדייג. צורה זו יכולה להיות כאגרה על רשיון דייג - לדייגים, אגרה על רשיון דייב לסירות - לבעלי הציוד, אגרה על הובלה ושיווק - לסוחרים, ואגרה על יצואנים. כך שכל הגורמים ישלמו חלק מהרווח על ההוצאות המביאות להם את ההכנסה.

לאחר כמה שנות נסיון אפשר יהיה לדון מחדש על גובה האגרה. הסיבות לדיון מחודש יכולות להיות מכמה בחינות:

א. הערכה לא מדוייקת של המומחים לגבי ההשקעות וההוצאות באחזקת הימה במצב תקין.

ב. שינוי במחירי הדגים שיביאו לכך שיהיה שינוי בהכנסות האנשים המעורבים בדייג.

מנקדת אזור רצועת עזה ולפון סיני
מטרד החקלאות - מחלקת ההדרים

תאריך : 3.1.1972

אל : מר א. אדמון - קמ"ט חקלאות

הנדון : יצוא כמות הדרים (45358) טון - מהתחלת העונה עד תאריך : 31.12.71 - לאירופה, המזרחית ומערבית, עמאן, הגדה ומפעלי עסים בישראל.

1. דו"ח היצוא למזרח אירופה עד : 31.12.71

מפ'פד'	שם הקוחר	הכמות יצוא בטון					סה"כ
		סמוטי	לימון	אשכליות	קלמנטינו	תפוז מחוק	ולנסיה	
1.	יזגי ומרמגי	5252	3259	1636	188	-	-	10335
2.	אבו אל חייר	3035	986	2546	132	-	-	6699
	סה"כ	8287	4245	4182	320	-	-	17034

2. דו"ח יצוא לעמאן, הגדה ומפעלי עסים בישראל עד : 31.12.71

מפ' סד'	מקום יבוא	הכמות יצוא בטון					סה"כ
		סמוטי	לימון	אשכליות	קלמנטינו	תפוז מחוק	ולנסיה	
1.	עמאן והגדה	6811	378	476	25	150	-	7840
2.	מפעלי עסים	-	-	1088	-	-	-	1088
	סה"כ	6811	378	1564	25	150	-	8928

.../1

3. דו"ח היצוא מפרי הדר למערב אירופה וסנגאפור עד 31.12.71

מס' סד'	שם הסוחר	הכמות יצוא בטון						סה"כ
		חמוטי	ליטון	אשכליות	קלמנטינות	תפ"ז מתוק לסנגאפור	ולנסיה	
11.	חג' רשאד אל שווא	130	–	461	–	–	591	
12.	רשאד וראזי אל שווא	676	–	1093	–	36	1805	
13.	ראזי אל שווא	–	–	188	–	–	188	
14.	בקר אל חזנדאר	203	–	222	–	–	425	
15.	אחמד שוראב	682	–	640	–	–	1322	
16.	יזג'י ומרטגי	–	–	98	–	–	98	
17.	אקרם אל טבאע	320	–	218	–	20	558	
18.	אברהים מוסה אל מוגרבי	301	–	494	–	9	804	
19.	עבד ראזל	73	–	157	–	41	271	
20.	ק ר נ י	987	–	2342	–	–	3329	
21.	ראלב עגור	–	–	149	–	–	149	
22.	אברהים וחאלד אל מוגרבי	278	–	506	–	–	784	
23.	חאלד אל מוגרבי	–	–	370	–	–	370	
24.	אבו אל חייר	1793	–	1230	–	164	3187	
25.	סעדי וראלב עגור	–	–	–	–	–	–	
26.	עבדל קרים אל שווא	252	–	131	–	7	390	
27.	פתחי זועראב	–	–	259	–	–	259	
28.	אחמד אל שוראב	–	–	115	–	–	115	
29.	ד"ר חאתם אבו ראזלה	–	–	17	–	–	17	
30.	חג' פריח למצדר	–	–	164	–	–	164	
31.	אל שייך שחדה זועראב	–	–	–	–	–	–	
32.	מחרוס פארס	–	–	121	–	–	121	
33.	עטא אל שווא וילדים	100	–	71	–	–	171	
34.	עבדל עזיז אל ריים	181	–	218	–	12	411	
35.	מחמד אל חסינה	101	–	215	–	27	343	
36.	חלף אבו סידו	–	–	–	–	–	–	
37.	מחמוד עטא אל שווא	–	–	–	–	–	–	
38.	עיסה מראד	95	–	80	–	–	175	
39.	אמין אל שווא	48	–	–	–	–	48	
40.	ע ז ה ד ר	–	–	698	–	–	698	
41.	האם אבו שעבאן	140	–	152	–	17	309	
42.	רשיד אל גמל	–	–	186	–	–	186	
43.	סמי אבו חלים	–	–	177	–	–	177	
44.	עבדל ראוף אל קטאע	20	–	70	–	–	90	
45.	עטא אל בעמראוי	174	–	155	–	–	329	
46.	רמדן נעים	50	–	64	–	–	114	
47.	עבדל חקם עבדל גפור	65	–	164	–	–	229	
48.	פלם אל שרפא	82	–	182	–	–	264	
49.	עבדל רחמן אל שיבה	12	–	209	–	–	221	
50.	יוסף אבו עידה	–	–	140	–	–	140	
51.	רבאח קחיל	88	–	–	–	–	88	
52.	רבחי עגור	94	–	110	–	–	204	
53.	שפיק אל שרפא	10	–	92	–	–	102	
54.	שריף אל קימאוי	–	–	61	–	–	61	
55.	דיא אל נחאלה	–	–	89	–	–	89	
56.	עבדלטיף אבו מדיין	–	–	–	–	–	–	
	סה"כ	6955	–	12108	–	333	19396	

.../3

4. דו"ח סה"כ יצוא עד : 31.12.71

מס'סד	מקום יבוא	כמות יצוא במון					סה"כ
		סמוסי	לימון	אשכליות	קלמנטי'	תפ"וז מחוק	ולנסיה	
.1	מזרח אירופה	8287	4245	4182	320	-	-	17034
.2	מערב אירופה	6955	-	12108	-	-	-	19063
.3	סנגאפור	-	-	-	-	333	-	333
.4	עמן והגדה	6811	378	476	25	150	-	7840
.5	מפעלי עמים	-	-	1088	-	-	-	1088
	סה"כ	22053	4623	17854	345	483	-	45358

5. דו"ח סה"כ יצוא לעונה הבא עד : 31.12.70

מס' סד'	מקום יבוא	כמות יצוא במון					סה"כ
		סמוסי	לימון	אשכליות	אשכליות לקרור	לימון לקרור	חפ"מחוק + קלמטינה	
.1	מזרח אירופה	5659	3003	840	-	-	407	9909
.2	מערב אירופה	3631	706	6637	200	53	-	11227
.3	סנגאפור	-	-	-	-	-	399	399
.4	עמאן והגדה	5800	600	400	-	-	254	7054
.5	מפעלי עמים	-	150	9500	-	-	-	9650
	סה"כ	15090	4459	17377	200	53	1060	38239

6. סה"כ הארוז בבתי אריזה מהתחלת העונה עד : 31.12.71

מס' סד'	שם בית אריזה	כמות יצוא בקרטון						סה"כ
		מזרח אירופה			מערב אירופה		עמאן	
		סמוסי	לימון	אשכליות	סמוסי	אשכליות	תפ" מחוק	סמוסי	תפ"מחוק	
.1	ק ר נ י	246461	33316	44775	49531	127000	-	-	-	501083
.2	ס ו ר א ב	45000	-	7000	7200	170000	2974	-	-	296974
.3	אבו אל חיר	148000	35000	135000	111678	118880	11100	-	-	559658
.4	אל חווא	11352	30473	38979	95300	185560	2596	55766	4045	424071
	סה"כ	450813	98789	225754	328509	601440	16670	55766	4045	1781786

ב ב ר כ ה

ד"ר פהמי אל טורק

מנהל מחלקת הדרים ומטעים

מ.ל

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקוייהכ"ו כסלו חשל"ב
14 דצמ' 71
מס' גמ/4477

מפק' אזור עז"ס/סגן המפקד

הנדון:- צוענת חמרים 1971
מכתבך:- מנ-כ-561
מ- 2.12.71

1. לאור עיון במכתבך הנ"ל, אנו מבקשים שתבהירו לנו, האם לדעתכם סיכום שיווק התמרים היה סוב, והאם ענה על הבעיה. כן, הודיעו אם יש לכם המלצות לעונה הבאה.

דוב ברין - אל"מ

מ פ ק ד ת א ז ו ר
רצועת עזה וצפון סיני
לשכת המפקד
מג - כ - 561
2 דצמבר 71

ב ל מ " ס

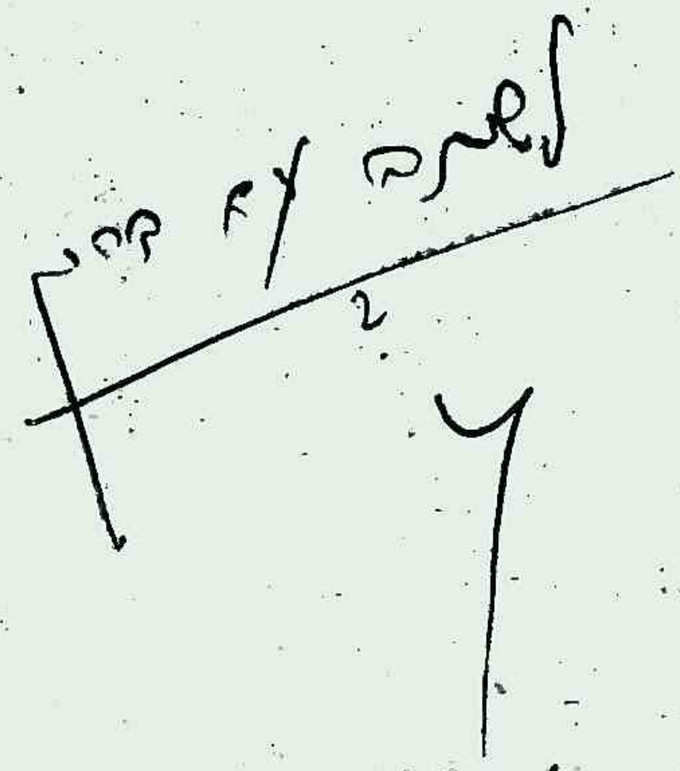

משרד הבטחון/תא"ל ש. בזית

משרד הבטחון/אל"מ ד. ברין

הנדון: עונת התמרים 1971 - סכום

1. מבקש להלן להביא לידיעתך סכום עונת התמרים - 1971.

2.

מקום	כמות	מחיר לטון
א.ליו"ש	1,100 טון	400 ל"י
ב.לירדן	450 "	500 ל"י
ג.לישראל	100 "	600 ל"י
סה"כ יצוא	1,650 טון	300 ל"י
תצרוכת מקומית	1500 טון	375 ל"י (מחיר ממוצע)
	3,150 טון	

3. ההכנסה הכוללת בענף התמרים היתה כ - 1,200,000 ל"י.

4. השנה היה גידול ניכר לעומת 1970 (כ-1,200 טון) והמחירים גם הם היו גבוהים יותר. (הסבות העיקריות: חולירע, סגירת הגבול/עירק ירדן, התערבות יחר שלנו)

יחיאל ב-צבי, אל"מ
סגן המפקד

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

חקריה כ"ו כסלו תשל"ב
מס' 14 דצמ' 71
גמ/4478

מר ע. לנדאו - משרד החקלאות

הנדון:- עונת תמרים 1971

אנו מבקשים שתבהירו לנו האם לדעתכם סיכום שיווק התמרים היה סוב והאם ענה על הבעיה, כן הודיעו אם יש לכם המלצות לעונה הבאה.

דוד ברין - אל"מ

מדינת ישראל

משרד החקלאות

המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

תאריך: 1.2.72

מספר:

אל: אל"מ ד. בארין – תאום הפעולה בשטחים.

מאת: האגף לתכנון כולל.

הנדון: סיכום עונת תמרים 1971

בחשובה למכתבכם גמ/4478 מיום 14.12.71, נערך (ע"י מר ר. ויים) סיכום עונת התמרים ל- 1971.

רצ"ב העתק מהתזכיר.

ב ב ר כ ה,

עקיבא לנדאו

העתק:
ה"ה א. ברום – המנכ"ל
א. שילה – מנהל המרכז לתכנון
א. אדמון – קמ"ט חקלאות עזה
ר. ויים – מחכנן מרכז לשטחים

על/חפ

412

מדינת ישראל
ממשד החקלאות
המרכז לתכנון ופיתוח חקלאי
אגף לתכנון כולל

30.1.72

סיכום עונת התמרים 1970/1 - 1971/2

עם סיום עונת התמרים 1971/2 ברצועה נתבקש האגף לתכנון כולל, במשרד החקלאות לסכם את עונת התמרים ולהמליץ על דרכי פעולה לשנים הקרובות.

להלן מסקנותינו והמלצותינו:

א. בשנת 1971/2 חל שיפור בתנאי השווק של תמרי הרצועה.
הסיבות לשיפור זה הם:

1. כתוצאה מצמצום ביחסי הסחר בין עירק לירדן חיה בשנת 1971/2 יצוא מוגבר של תמרי הרצועה לגדמ"ז שהסתכם ב- 440 טון לעומת 180 טון ב- 1970/1.

2. כמויות ניכרות של תמרים מהרצועה הוברחו לישראל מיו"ש וקיבלו מחירים גבוהים. באותה תקופה איפסו המגדלים הישראלים את הפרי שלהם בקירור.

3. הכמות הכוללת של התמרים היתה קטנה יחסית בגלל הסירוגיות ולכן התקבלו מחירים גבוהים יותר עבור התוצרת.

ב. בעונה האחרונה נעשה נסיון ע"י "סנמרוסט" ליצוא לארה"ב תמרים מוקפאים. השנה יוצאו בדרך זאת 34 טון תמרים מרצועת עזה. לפי דווחי הממעל ניתן יהיה להגדיל את הכמות לכמת מאות טונות.

ג. לעומת הסגיעה החזקה במגדלי התמרים הישראלים בשנים שלאחר המלחמה, הרי בשנתיים האחרונות חל שיפור בתנאי השווק של התמרים הישראלים תודות לשווק המוסת והמבוקר של התמרים. ממעלי בית שאן המארגנים את שווק התמרים בארץ היו ערים לתחרות של תמרי הרצועה והחלו לאסם את היבולים ולשווקם בצורה מבוקרת לאורך תקופת זמן ארוכה. כך מצליח הממעל למכור חלק ניכר מהתמרים הישראלים בתקופה שתמרי הרצועה אינם מתחרים בו (חודשי דצמבר - אפריל). לפי נחונים ממעלי בית שאן המחיר המשוקלל עבור תמרים שהושג ב- 1970/71 היה 1.33 ל"י לק"ג לעומת 1.03 ל"י לק"ג ב- 1967/8, 1.10 ל"י לק"ג ב- 1968/9, ו- 1.09 ל"י לק"ג ב- 1969/70. לגבי שנת 1971/2 אין עדיין סיכומים של השוק היות והעונה טרם הסתיימה והשוק ימשך עד אפריל 1972.

2/..

ד. מומלץ להמשיך במאמצים למציאת שווקים חדשים לתמרי הרצועה, במסגרת מאמצים אלו מוצע לעודד יצוא של תמרים מוקפאים לחו"ל, לעודד יצוא תמרים מריים לגדמ"ז, לעודד עיבוד תמרים לאג'וה, תמרים מיובשים, ריבות וכו'.

ד י ו ן

א. <u>תמרים ברצועה</u>

1. <u>כמויות:</u>

יבול התמרים ברצועה נע בין 5000 - 3000 טון כשהיבולים אינם קבועים עקב הטרוגיות. בשנה האחרונה היה היבול נמוך והגיע לכ- 3000 טון. בשנת 1970/1 חל שיפור בשיווק התמרים מחוץ לרצועה, בעוד שבשנת 1970/1 הכמות ששוקה מהרצועה הסתכמה בכ- 1200 טון הרי בשנת 1971/2 הגיע השווק לכ- 1500 טון.

העליה בכמות המשווקת ב- 1971/72 נבעה מהסיבות:

א. בשנת 1970/1 היתה מחלת החולירע והביקוש למוצרי החקלאות קטנה - כולל הביקוש לתמרים.

ב. המאורעות בירדן בשנת 1970/71 גרמו לקשיים בהעברת סחורה - כולל את תמרים - לגדמ"ז.

ג. כתוצאה מצמצום ביחסי המסחר בשנת 1971/72 בין עיראק לירדן היה ביקוש רב יותר לתמרי הרצועה.

<u>לוח 1:</u>

<u>יעדי התמרים מהרצועה בשנים 1970/1 - 1971/2</u>

השנה	יו"ש	גדמ"ז	ישראל	צריכה עצמית	סה"כ
1970/71	1001	179	36	2000	3216
1971/72	1102	440	82	1500	3124

<u>מקור:</u> קציון שווק רצועת עזה.

ראוי לציין שמהכמויות המועברות ליו"ש יש הברחה לישראל, הכמות המוברחת לא ידועה במדוייק לכן היא לא באה לידי ביטוי בטבלה.

2. **מחירים:**

ישנה נטיה לעליה במחירי התמרים מהרצועה, אולם עליה זו אינה מראה בבירור שיפור במצב המגדלים מהרצועה.

לוח 2:

המחירים הסיטונאיים לתמרי הרצועה ביעדים השונים (ל"י/טון)

השנה	עזה	יו"ש	ישראל	ירדן
1970/71	200-300	300-350	..	400-500
1971/72	250-350	300-450	*450-550	500-550

מקור: קצין שיווק רצועת עזה.

המחירים לכמויות שהוברחו לישראל לא ברורים אולם סבור שהם גבוהים לפחות כמו בירדן, וזאת ניתן להסיק מהמחיר הקמעונאי בישראל שהיה 300 - 1000 ל"י/טון.

3. **פיתוח השיווק:**

בשנת 1971/72 החלו בעיבוד ליצוא של תמרי הרצועה במפעלים שונים. מפעל "סנפרוסט" קלט כמות של 34 טון תמרים לעיבוד ליצוא, לפי הערכות המפעל ניתן להגדיל את הכמות ליצוא בכמה מאות טונות.

מפעלי ריבות קלטו גם כמויות קטנות יותר של תמרים (20 טון ע"י עסיס) ולהערכתם תקלט גם כמות כזו בשנה הבאה.

"פרי ולד" קלט 4 טון תמרים ליבוש.

צורת עיבוד נוספת של תמרים המומלצת, היא עיבוד סניטרי ~~והגיני~~ הגיני לאג'וה.

ישנה מגמה של פיזור ~~היבול~~ השווק לאורך זמן ליעדים שונים כולל יצוא לגדמ"ז.

ב. **התמרים בישראל**

1. **כמויות:**

מחש"ל ואילך אין נטיעה חדשה פרט לחידוש של תמרים לחים, אולם תהיה עוד התבגרות של עצים - דבר שיגדיל את היבול בקצב איטי.

לוח 3:

יעדי התמרים מישראל בשנים 1970/71 -1971/72 (בטון)

שנה	שוק מקומי	יצוא	סה"כ
1970/71	460	131	591
1971/72**	870	130	1000

מקור: מפעלי תמרים בית שאן.

---

* מחירים אלו שולמו ע"י סנפרוסט (550 ל"י/טון) ומפעלי בית שאן (450 ל"י/טון)

** הערכת מנהל החשבונות של מפעלי תמרים - בית שאן.

השיווק בארץ בשנתיים האחרונות xxx מווסת לחודשים בהם אין שיווק בהרצועה,
חוך ביקורת על השוק והמחירים.
עד סוף דצמבר 1971/72 שווקו בארץ רק כ- 220 טון.

2. <u>מחירים:</u>

מחירי החמרים (לפי סך הפדיון) בשנת 1970/71 היו גבוהים בכ- 22% ממחירי 1969/70 ויגיעו לכ- 1.33 ל"י/ק"ג לעומת שנת 1969/70 - שבה המחיר היה 1.09 ל"י/ק"ג.

<u>לוח 4:</u>

<u>מחירי החמרים xxx חישראלים בשנים 1967/68 - 1970/71</u>

השנה	המחיר בממוצע משוקלל ל"י לק"ג
1967/68	1.03
1968/69	1.10
1969/70	1.09
1970/71	1.33

<u>המקור:</u> ממעלי בית שאן.

המרכז לתכנון ומיתוח חקלאי
אגף לתכנון פולל

3.1.1972

אל: מר י. שנקר - קמ"ט האוצר.

מאת: מתאם המעולות ממרד החקלאות בשטחים.

הנדון: מיקוח האוצר עזה על מעולות מסמיות של משרד החקלאות עזה.

בתשובה למכתבך מיום 28.12.71 בנושא הנ"ל, ברצוני להודיעך שאקיים שיחה בנדון עם מר א. אדמון ואתקשר איתך בעתיד הקרוב במטרה להבטיח מעולה חקינה בכל מה שקשור במשרד החקלאות עזה.

בברכה,

עקיבא לנדאו

העתק:
ה"ה א. ברום - המנכ"ל.
מפקד אזור רצועת עזה וצפון סיני
א. פרל - ס/החשב הכללי, האוצר ירושלים
י. קיבץ - תאום המעולה בשטחים, משהב"ט ת"א
א. אדמון - קמ"ט חקלאות עזה.

על/חם

אזור
מפקדת ~~כוחות~~ ~~צה"ל~~
פרצועת עזה וצפון סיני
~~המנהל האזרחי~~-משרד החקלאות
טלפון : 051 - 4143

قيادة قوات جيش الدفاع الاسرائيلى
فى قطاع غزة وشمال سيناء
الحاكم المدنى دائرة الزراعة
تليفون (٠٥١ - ٤١٤٣)

.אל: יואב גיא - לשכה לתיאום בטחון.

עזה : 7 .12 .71
غزة

תיק /8250
رقم الملف

הנדון:
الموضوع

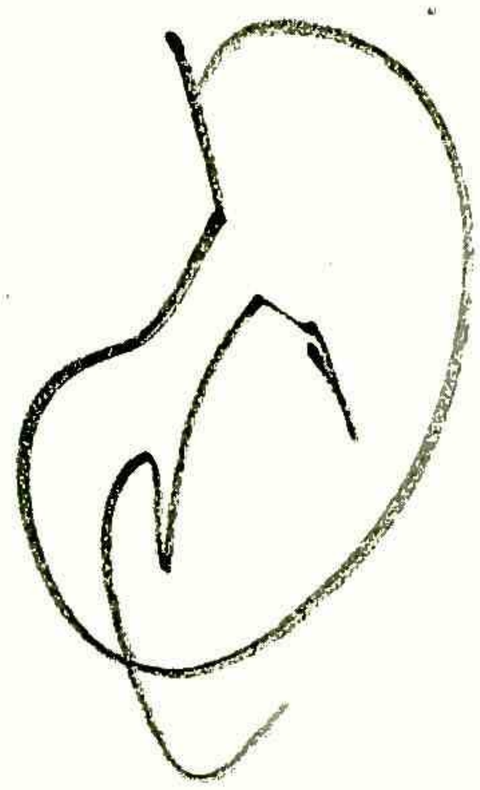

האם יש איזה התפתחות בקשר לשיחרור מכס לחומרי ארגזי שדה או שהענין אבוד ומת.

אני מציע שתדווח על המצב גם לתת אלוף- פונדק מפני שהוא הזכיר ומזכיר בהזדמנויות את העזרה הבדולה שנתנו.

ב ב ר כ ה,

א. אדמון
קמ"ט חקלאות.

העתק: חזי שלח - ע. רמ"א כלכלה.
אלי כהן - כאן.

12.12.

מפקדת כוחות (אזור) צה"ל
ברצועת עזה וצפון סיני
המנהל האזרחי-משרד החקלאות
טלפון : 051 - 4143

قيادة قوات جيش الدفاع الاسرائيلى
فى قطاع غزة وشمال سيناء
الحاكم المدنى دائرة الزراعة
تليفون (٠٥١ - ٤١٤٣)

אל: אל"מ ברין.

עזה : 26 .12 .71
غزة

תיק /8371
رقم الملف

הנדון: עונת תמרים מכתב יחיאל בן צבי,
מיום 2/12/71
الموضوع

לדעתי העונה היתה טובה מבחינת מחירים ושיווק לעונה הבאה יש סיכוי להרחבת היצוא של תמרים מוקפאים.

לדעתי אין צורך בשום פעולה מיוחדת.

ב בתר ב ה,
א. אדמון
קמ"ט חקלאות.

2/1/72

~~העתק~~:

אא/אד

ב ל מ " ס

מ פ ק ד ת א ז ו ר

רצועת עזה וצפון סיני

לשכת המפקד

מנ - כ - 561

2 דצמבר 71

משרד הבטחון/תא"ל ש. גזית

משרד הבטחון/אל"מ ד. ברין

הנדון: עונת התמרים 1971 - סכום

1. מבקש להלן להביא לידיעתך סכום עונת התמרים - 1971.

2. מקום	כמות	מחיר לטון
א.ליו"ש	1,100 טון	400 ל"י
ב.לירדן	450 "	500 ל"י
ג.לישראל	100 "	600 ל"י
סה"כ יצוא	1,650 טון	300 ל"י
תצרוכת מקומית	1,500 טון	375 ל"י (מחיר ממוצע)
	3,150 טון	

3. ההכנסה הכוללת בענף התמרים היתה כ - 1,200,000 ל"י.

4. השנה היה גידול ניכר לעומת 1970 (כ-1,200 טון) והמחירים גם הם היו גבוהים יותר. (הסבות העיקריות: חולירע, סגירת הגבול, עירק ירדן, התערבות יתר שלנו)

יחיאל ב-צבי, אל"מ
סגן
המפקד

מ פ ק ד ת א ז ו ר

רצועת עזה וצפון סיני

ענף כלכלה

מג - 7 - 163

2 ספטמבר 1971

אל"מ ד. ברין

הנדון: תמריצי יצוא פרי הדר - יזגד את מורתג'א
מכתבך: גם - 2681 מיום 18 אוג' 71

1. התביעה של יזגד את מורתג'א מתייחסת לעונת 70/1969.

2. בהתאם לנוהלי התמריצים אין תמריץ לאחר שנה מתאריך הרשימה.

3. במקרה הטוב, ובאם יש לכם עניין בכך ביתן לתת את התמריץ ששרר בעונה ההיא דהיינו 0.35 ל"י לדולר.

4. לידיעתך הפיחות לא ישפר את מצבם כי היצוא שהושלם לפני הפיחות חל עליו השל בסך 0.70 ל"י במידה שהדולרים מומרים לפי השער החדש.

ח ז ל ש ל ח
ראש ענף כלכלה.

5.9.71

מפקדת אזור רצועת-עזה וצפון-סיני
הצוות לתכנון אב

דצמבר 1971
דו"ח מס. 14

בחינת האפשרויות לשווק התמר הלח המגודל ברצועת-עזה

אבי ויינרמן
אהוד קצנלבוגן

צוותי תכנון - שרותי הנדסה בישראל בע"מ

הערות למסקנות

1. **לסעיף 6** - מדגיל להמלצה לפתיחת ישראל בפני תמרים מעזה.
רצוי לבחן מתן סובסידיה לוצרני התמרים הישראלים.

לסעיפים 7-8 - לדעתי אין להסתמך במדה רבה על נושא הקפאת התמרים, בעיקר עקב ההוצאות הרבות הכרוכות בכך. עם זאת, במדה וחברות ההקפאה מוכנות להתחייב לרכישת כמות מסוימת ניתן ולכת בדרך זו.

לסעיף 9 - רצוי לבדק נושא זה באופן ~~[illegible]~~ רציני מאחר ויבוש התמרים ואפשר הארכת העונה.

2. מן הראוי לבדק נושא, לוא לארצות ערב ואירצות המזרח הרחוק - בשנת 1968 היה יבוא תמרים (לאו דוקא לחים) בטונות:

כווית	3388
סעודיה	338
צ.לון	11,664
הודו	41,533
ירדן	2058
לבנון (1967)	5292
סוריה	20908

בימקרה כזה, תהיה תחרות בעיקר עם עירק (יבוא 254,795 טון ב- 1968) ואירן (יבוא 19,826 טון ב- 1968)

מפקדת אזור רצועת-עזה וצפון-סיני

הצוות לתכנון אב

דו"ח מס. 14

דצמבר 1971

בחינת האפשרויות לשווק התמר הלח המגודל ברצועת-עזה

אבי ויינרמן

אהוד קצנלבוגן

צוותי תכנון - שרותי הנדסה בישראל בע"מ

א. <u>סיכום ומסקנות</u>

1. יבול התמרים ברצועת-עזה וצפון-סיני מסתכם בכ- 4,500 טון בממוצע רב שנתי. התמרים הגדלים באיזורים אלו הינם מסוג התמר הלח והזן העיקרי הוא זן החיאני.

2. התמר הלח הינו בעל כושר השתמרות נרוע, תקופת ההבשלה היא קצרה יחסית וכתוצאה מכך יש לשווק בתקופה קצרה כמויות גדולות מאוד של תמרים. התוצאה; מחיר נמוך למגדלים. עונת השיווק מחצית אוק', נובמבר, דצמבר.

3. המחירים הממוצעים שקיבלו המגדלים ברצועת-עזה וצפון-סיני בשנים האחרונות מסתכמים ב- 30-20 אג' לק"ג.
המחיר הממוצע שקיבלו המגדלים בישראל בשנים אלו מסתכם ב- 1.0 ל"י לק"ג.

4. פער המחירים בין ישראל ורצועת-עזה מסכן את מגדלי התמרים בישראל ולפיכך התקבל צו האוסר על הכנסת תמרים מרצועת-עזה לישראל ללא רשיונות. על אף האיסור קיימת הברחת תמרים לשוק הישראלי המוערכת בכ- 500-300 טון בשנה.

5. יעוד התמרים מרצועת-עזה וצפון-סיני הוא בעיקר לצריכה מקומית בתמרים טריים, חלק קטן נצרך כתמר לחוץ-אג'ווה. מלבד השוק בעזה השוק העיקרי הוא ביהודה ובשומרון הקולט מדי שנה כ- 1,200-1,000 טון.
שוק נוסף הוא השוק בעמאן הקולט כמה מאות טון בשנה. לישראל מוכנסים מידי שנה כמה עשרות טון ברשיונות. על אף כל היעדים הנ"ל נשארת מידי שנה כמות ניכרת ללא שוק (האומדן לשנת 1971 כ- 800 טון).

6. בטווח הקצר (עד שפתרונות ההקפאה, ו/או היבוש יהוו פתרון משמעותי לשיווק תמרי הרצועה). קיימת אפשרות של שיווק התמרים בישראל. לפי אומדני אגף התכנון במשרד החקלאות (פירוט ראה בנספח 1) פתיחת השוק הישראלי לתמרי הרצועה תגרום נזק למגדלים הישראלים בשיעור של כ- 300-200 אלף ל"י לשנה. נזק שיגדל ויגיע במכסימום לכ- 450 אלף ל"י (כאשר היבול בישראל יגיע ל- 1,200 טון בשנה, המהווה תקרת יבולים צפויים). זאת מבלי לקחת בחשבון שעקב הגידול העצמי בייצור ממילא היתה נגרמת ירידת מחיר. לעומת זאת צפוי כתוצאה מצעד זה גידול בהכנסות המגדלים ברצועה בשיעור של כ- 500 אלף ל"י לשנה. מכל זאת ברור שבסה"כ פתיחת השוק תגרום לגידול בהכנסת המגדלים. כמו-כן תעלה רווחת הצרכנים בישראל אשר יוכלו לצרוך כמות גדולה יותר של תמרים ברמת מחיר נמוכה יותר. מכל האמור לעיל הננו מוצאים לראוי להמליץ על פתיחה מלאה או לפחות חלקית של השוק הישראלי לתמרים מן הרצועה.

2/..

7. בטווח ארוך יותר (3 עד 5 שנים) נראה לנו ששיווק לארה"ב ואירופה של תמרים בצורה קפואה ו/או מיובשת טחונה יכולים לשמש כפתרון מלא לבעיית שיווק תמרי הרצועה.

8. מבחינה טכנית הוכח שניתן ליצא תמרים לחים לחו"ל. מפעלי עמק-הירדן מיצאים בהצלחה זה מספר שנים תמרים מוקפאים, המחירים טובים ומסחכמים בכ- 600 $ לטון. יש צורך בהערכות מיוחדת ליצוא תוצרת מוקפאת ובמדיניות חדירה לשווקים.

מפעל "סנפרוסט" מגלה התעניינות מיוחדת ביצוא תמרי עזה. השנה ערך המפעל נסיון להקפאה ויצוא של כמה עשרות טון לשווקי ארצות-הברית. לדברי מנהל המפעל התוצאות עד כה הן טובות. אחד מהיתרונות הבולטים של מפעל "סנפרוסט" הוא רשת שיווק מסודרת ומתואמת ליצוא מוצרים מוקפאים, המפעל נעזר ברשת השיווק של חב' האם המוכרת ומבוססת בשווקי ארה"ב. תחזית המפעל היא להגיע ליצוא של 1,000 טון תוך תקופה של 4-3 שנים. לדעתם קיים שוק פוטנציאלי גדול לתמרים לחים בארה"ב וניתן להשיג מחירים טובים.

מפעל נוסף להקפאה "גרדנפרוסט" (הנמצא כיום בשלבי הרצה) מגלה התעניינות בהקפאה ויצוא תמרים לחים מרצועת-עזה.

ישראל היא היחידה המיצאת כיום תמרים לחים לשווקים בחו"ל בעיקר לשווקי אירופה המערבית: אנגליה, צרפת, שווצריה, גרמניה. הכמות היא קטנה יחסית ומסתכמת בכ- 140 טון. לפיכך אין מספיק אינפורמציה על היקף השוק לתמרים לחים ועל מחירים חזויים. התמר הלח שונה מהתמר היבש ויש להתיחס אליו כמוצר שונה. בהתאם לנסיון היצואנים הישראליים החדירה לשוק היתה די קשה ואיטית ולפיכך יש להתיחס בזהירות לתחזיות של אנשי "סנפורסט"

9. במשך השנים האחרונות נעשו נסיונות לייבוש תמרים לחים בתנורים במגמה להאריך את תקופת השתמרותם וליצור מוצרים נוספים כגון תמרים לחוצים ותמרים טחונים. מבחינה טכנית התוצאות היו טובות והמוצרים שהתקבלו השתמרו בצורה טובה. לדברי היזם ניתן לעבד בצורה כלכלית את התמרים ע"י שימוש בתנורים פשוטים וכח-עבודה מקומי, ולשווק בחו"ל ובארץ תמרים טחונים ולחוצים בעיקר למאפיות וקונדיטוריות.

בנוסף ניתן למכור למאפיות וקונדרטוריות בישראל כמויות ניכרות ממוצר זה ובמחירים טובים. למעשה זה שוק חדש ואין מוצרים אלו מתחרים בתמר הישראלי.

3/..

10. שילוב צורות השיווק השונות: - שיווק טרי,
שיווק תמר מוקפא,
שיווק לאחר ייבוש.

והכוונה ליעודים שונים.

שוק מקומי, שוק ישראלי, שוק יהודה ושומרון, שוק יצוא, מאפשר חימרון בין השווקים ועונות השיווק במגמה להשיג מחירים טובים יותר. אם זאת גם הקפאה וגם הייבוש נמצאים בשלבי נסיונות ובשלב זה מהווים מגמות לבחינה ופיתוח בלבד.

11. הדו"ח מתבסס על נתוני המרכז לתכנון משרד החקלאות (האגף לתכנון כולל) ד"ר עודד ראובני מכון וולקני. ה. חומסקי - מפעלי עמק-הירדן, אגרקסקו, ל.מ.ס. נתוני קציץ שיווק עזה.

ב. <u>ייצור - תמרים ברצועת-עזה וצפון-סיני</u>

התמר הגדל באיזורי עזה וצפון-סיני הינו מסוג התמר הלח הזן העיקרי הינו החיאני התמר הלח מבשיל בתקופה קצרה יחסית וחסרונו העיקרי הוא בכך שכושר השתמרותו גרוע.

השטח הנטוע מסתכם בכ- 9,500 דונם מהם כ- 2,500 דונם שלחין באיזור רצועת-עזה וכ- 7,000 דונם בעל בצפון-סיני.

היבול השנתי הממוצע מוערך בכ- 4,500 טון. במציאות קיימות תנודות שנתיות והיבולים נעים בין 3,000-5,000 טון בשנה.

הייצור מתרכז ב-3 איזורים עיקריים

1) דיר-אל-בלח - 1/3 מהיבול
2) חן-יונס - 1/3 מהיבול
3) אל-עריש - 1/3 מהיבול

<u>תחזית לעתיד</u> לא ינטעו שטחים נוספים בעתיד ורמת היבולים החזויה תהיה קבועה ואולי אף תרד במשך הזמן כתוצאה מהתנונות המטעים.

4/..

ג. <u>ייצור תמרים לחים בישראל</u>

התמר הלח בישראל גדל בעיקר באיזור עמק-הירדן ובחלקו באיזור הערבה. בשנת 1955/56 הופסקה נטיעת התמרים בארץ אולם הגידול בשטח המניב ימשך עד שנת 1972 (תקופת ההנבה מתחילה לאחר 6 שנים).

השטח המניב הסתכם בשנת 1969/70 בכ- 600 דונם

והיבול הסתכם ב- 820 טון

כיום מוערך היבול השנתי בכ- 1,000 טון.

היבול החזוי משנת 1972 והילך מוערך בכ- 1,200-1,300 טון.

ד. <u>שיווק תמרים לחים מרצועת-עזה</u>

תמרי עזה משווקים בכ- 4 שווקים.

השווקים העיקריים הם: 1) שוק רצועת-עזה - צריכה מקומית

2) שוק הגדה-המערבית

3) שוק הגדה-המזרחית

4) שוק ישראלי (כמות מעטה בהתאם לרשיונות).

המחירים בשוק עזה הם נמוכים במידה ניכרת לעומת המחירים המתקבלים בתקופה המקבילה בשוק הישראלי. אחת הסיבות היא עונת שיווק קצרה. המחיר ליצרן ברצועת-עזה נע בין 20-30 אג'/לק"ג ולעיתים אף פחות מכך. המחיר ליצרן בישראל הוא כ- 1.0 ל"י/לק"ג. תופעה זו יוצרת לחץ ניכר להחדרת תמרים לישראל אולם בכדי למנוע פגיעה במגדלי התמרים בישראל (המתוכננים ברובם באיזורי ספר עמק-הירדן והערבה). חל איסור על הכנסת תמרים לישראל ללא רשיון.

להלן התפלגות השיווק, כמויות ומחירים בהתאם ליעדים השונים; יעודי השיווק כמויות ומחירים בשנת 1971 בהתאם לדו"ח (1) מסכם עד תאריך 4.11.71*

הסעיף	יו"ש	ירדן	ישראל	עזה	סה"כ
כמויות/טון	970	420	100	1,500	2,990
מחירים ל"י/טון סיטונאיים	350-450	450-500	450-550	250-350	

* קיים חשש שכמות של כ- 800 טון לא תמצא שווקים במחיר המצדיק קטיף והובלה.

(1) נתוני ל.מ.ס.

5/..

השוק לישראל:

מפעל בית-שאן 20 טון - 450 ל"י/לטון

"עסיס" 20 טון - 450 ל"י/לטון

"סנפרוסט" 60 טון - 550 ל"י/לטון

יעודי השיווק בשנת 1970

הסעיף	יו"ש	ירדן	ישראל	סה"כ יצוא
כמויות	1,000	180	36	1,216

יעודי השיווק בשנת 1969

כמויות	1,120	550	30	1,700

עם אף יעוד התמרים מרצועת-עזה לשווקים השונים שצוינו לעיל ולמרות הפיקוח הוחדרו תמרים מרצועת-עזה לשוק הישראלי בכמויות הנאמדות ב- 300-500 טון .

ה. שיווק תמרים לחים מישראל

הבעיה הטכנית של הארכת עונת שיווק התמר הלח נפתרה בישראל ע"י פיתוח שיטת האיסום בקירור.

הדבר מאפשר הארכת עונת השיווק לתשעה חדשים מספטמבר עד מאי ומאפשר ויסות הכמויות המשווקות בהתאם למחירים השוררים בשוק.

להלן השיווק, המחירים והפדיון של תמרים לחים בשנים 1967/8-1969/70.(1)

שנה	כמות משווקת טון	מחיר ממוצע ל"י/ק"ג	פדיון באלפי ל"י
1967/68	561	1.04	586
1968/69	452	1.10	495
1969/70	607	1.09	659

(1) נתוני האגף לחכנון כולל-משרד החקלאות.

היצרנים פנו גם לשטח היצוא בעיקר על-מנת לפתור בעית היוצרות עודפים ובמשך השנים האחרונות השקיעו מאמץ רב וכסף בפיתוח שווקי היצוא. הבעיות שהיה צורך לפתרן היו: -

1. פרי התמר הלח מתקלקל בקלות ויש צורך להובילו בקירור עמוק. לכל אורך שרשרת השיווק יש צורך לשמור את הפרי בטמפ' מיוחדת והדבר דורש השקעות ומיקר הטיפול במשלוח.

2. התמר הלח אינו מוכר בשווקים והיה צורך בחדירה אונטנסיבית לשוקים.

3. רוב הקמעונאיים בחו"ל אינם בנויים לשיווק פרי בקירור ואינם מעוניינים להחזיק בפרי מהחשש שיתקלקל.

להלן נתוני יצוא כמויות ומחירים בשנים האחרונות: -

התפתחות יצוא התמרים הלחים מישראל לחו"ל[1] בשנים 1967/8-1969/70 כמויות ומחירים

שנה	יצוא בטונות	מחיר $ / לטון	סך ערך היצוא אלפי $
1967/68	33.0	500	16.500
1968/69	93.0	560	52.080
1969/70	136.0	600	81.600

התמרים שווקו לארצות אירופה המערבית:

אנגליה, צרפת, שוויצריה וגרמניה.

(1) נתונים ה. חומסקי מפעלי ביח+שאן:

גיל, אגרקסקו.

ו. <u>בחינות אפשרויות נוספות לשיווק תמרים</u>

כיום משווקים התמרים מרצועת-עזה בעיקר בצורה טריה לשווקים שצויינו לעיל. קיימות אפשרויות נוספות לשיווק המתבססות על האפשרות להגדלת כושר השתמרותה של התמר והן: -

1. הקפאה ושיווק בקירור.
2. יבוש, תמרים לחוצים וטחונים.
   תמרים לחוצות אג'ויה.

1. <u>הקפאה</u>

מפעלי עמק-הירדן הוכיחו שניתן מבחינה טכנית לשמור את התמר הלח לתקופה על מספר חדשים בתהליך מיוחד של הקפאה עמוקה- ואיכסון בקירור. תהליך זה הוא יקר ודורש ידע ונסיון, הוכח גם שניתן ליצא את התמר הלח בצורה רנטבילית ובשער דולר סביר

שער הדולר המוסף היה 4.26 ל"י לדולר.

שער הדולר הכולל היה 4.07 ל"י לדולר.

עם זאת המגבלות ביצוא (1) הן:

1) חדירה קשה לשווקים הדורשת גם השקעות כספיות ניכרות.
2) הצורך בבנית שרשרת שיווק מתאימות לשיווק בקירור.
3) קשה להעריך את פוטנציאל השוק היות וישראל היא הארץ היחידה המשווקת תמרים לחים לחו"ל, ובכמויות קטנות ביותר מקורות האינפורמציה על שיווק התמרים והמחירים בארצות היבוא השונות עוסקים אך ורק בתמרים יבשים.

סה"כ ההוצאות לטון תמרים לחים ביצוא הסתכמו בכ- 2,440 ל"י לטון.
וזאת בהתאם למחיר שקיבל המגדל שהסתכם בכ- 1,000 ל"י לטון. ניתן לחסוך בהוצאות לטון יצוא באם מדברים על תמרי עזה שניתן לרכשם במחיר נמוך יותר.

(1) לדברי אנשי עמק-הירדן.

8/..

1.1 <u>מפעל "סנפרוסט"</u>

השנה החל מפעל "סנפרוסט" בנסיונות הקפאה ויצוא תמרים בעיקר לשווקי ארה"ב ומעט לשווקי ארצות סקנדינויה. המפעל משתמש בכל צנורות השיווק ואמצעי הפרסומת של חב' האם בארצות-הברית לדברי אנשי המפעל תוצאות הנסיונות עד היום הן טובות.

השנה קיימת הזמנה של 200 טון תמרים מוקפאים (נראה שהמפעל ימלא רק חלק ממנה). הערכת מנהלי המפעל היא שניתן להגיע ליצוא של 1,000 טון תמרים מוקפאים תוך 3-4 שנים וזאת בהתבסס על אפשרויות השיווק של חב' האם בארה"ב, ועל כושר הייצור המוקצא למטרה זו ע"י המפעל.

נראה שסנפרוסט ימלא השנה רק חלק מההזמנה. המועצה לשיווק פירות אישרה לסנפרוסט הכנסת 60 טון תמרים מרצועת-עזה למטרות יצוא מזה עד 10 טון ניתן יהיה לשווק בארץ (המועצה גובה 3 ל"י לטון כאגרה). לא ידוע על בקשה נוספת לקבלת רשיון ליבוא תמרים.

1.2 <u>מפעל גרדנפרוסט "רמת-השרון"</u>

מפעל זה הוא חדש ונמצא בתקופה זו בשלבי הרצה ראשונים. לדברי אחד ממנהלי החברה מר עודד לב[1] מעונין המפעל לעסוק בהקפאת תמרים לחים מעזה למטרות יצוא וכבר העונה מתכונן להקפיא כמות נסיונית לבחינת התוצאות הטכנולוגיות והקליטה בשווקים.

אם אכן תתאמת תחזית אנשי סנפרוסט הן מבחינת תוצאות ההקפאה ואפשרויות השיווק בקירור והן מבחינת היקף השווקים לתמרים לחים, ובנוסף קליטת כמויות נוספות של תמרים מעזה לשם יצוא ע"י מפעל גרדנפורסט, ניתן לצפות לעליה ניכרת במחיר התמרים ולעליה ברמת-ההכנסה על המגדלים המקומיים.

ברור שבמקרה זה המחיר הוא אשר יקבע את היקף היצוא בהתאם לרווחיות שיותיר למפעל (ליצואנים).

(1) האחים לב היו בעבר ממנהלי מפעל "סנפרוסט".

יש להתייחס בהסתיגות לתחזיות האופטימיות של סנפרוסט וזאת מהסיבות הבאות: -

(1) השוק בארה"ב אינו מכיר את התמר הלח.

(2) שיווק התמר הלח הינו מסובך יחסית ודורש הערכות מתאימה בשרשרת השיווק.

(3) בהתאם לנסיון שהצטבר אצל יצואני עמק-הירדן החדירה לשווקים היא קשה ונעשית בצורה איטית.

אחד מהיתרונות החשובים הוא שחב' סנפרוסט משתמשת ברשת השיווק של חב' האם בארה"ב שהיא מעורה היטב בשוק הירקות והפירות המוקפאים בארה"ב והערוכה מבחינה טכנית לשיווק מוצרים אלו.

2. <u>ייבוש</u>

במשך 3 השנים האחרונות נעשו מספר נסיונות בייבוש תמרים ע"י יזם ישראלי. הנסיונות נעשו לבחינת מספר מוצרים

1) ייבוש התמר לשיווק בצורתו הטיבעית

2) ייבוש ויצירת תמרים לחוצים (ללא גרעינים)

3) ייבוש וטחינה

התוצאות היו משביעות-רצון מבחינה טכנית והתמר נשמר בצורה טובה תקופה ארוכה (לדברי היזם כושר השתמרות התמרים הלחים לאחר היבוש הוא ככושר ההשתמרות של תמרים מהזנים היבשים).

הבעיה היתה המחיר הגבוה שנדרש עבור הייבוש. הנסיונות נעשו במפעל "פרי ואלד" אשר דרש 400 ל"י עבור ייבוש טון תמרים.

לדברי היזם ניתן להוזיל בצורה ניכרת את מחיר הייבוש ע"י שימוש בתנורים פשוטים יחסית וע"י כח עבודה זול להוצאת גרעינים ברצועת-עזה. בזמנו הגיש היזם בקשה להקמת מפעל מאושר לייבוש תמרים באל-עריש למטרות יצוא אולם לא קיבל כל תשובה על-כך.

לדעתו קיים שוק טוב במיוחד למוצר הטחון הנדרש ע"י מאפיות, קונדיטוריות ובתי-חרושת לגלידה, באירופה והמחירים שניתן לקבל הינם טובים ומותירים רווחיות.

10/..

בנוסף ניתן למכור למאפיות וקונדיטוריות בישראל כמויות ניכרות של תמרים טחונים במחירים טובים. הדבר למעשה יוצר שוק חדש אשר אינו מתחרה בתמרים הישראליים.

כמו-כן באם ניתן יהיה להגיע לייבוש תמרים בהוצאות נמוכות יחסית ניתן יהיה להאריך את עונת שיווק התמרים ברצועת-עזה עצמה (עד היום משמש התמר כמזון בסיסי למספר ניכר של משפחות).

נראה שיש לבחון בצורה יסודית יותר אפשרות ייבוש תמרים ברצועת-עזה מבחינה טכנית, השוקים האפשריים והכדאיות הכלכלית.

נספח 1 – מסקנות בדיקת משרד החקלאות לשיווק חפשי של תמרים מרצועת-עזה לישראל

ה ע ת ק

17.9.69

אל: מר א. עמידר, המנכ"ל

מאת: האגף לתכנון כולל

הנדון: בחינת ההצעה לשיווק חפשי של תמרי עזה
בשווקי ישראל במשך חודש

לבקשתך נבחנה הצעה זו, ולהלן מסקנותינו:

א. לפי נתוני השנתיים האחרונות נראה כי הסדר שוק חפשי כזה יביא להשוואת מחירים בחודש השוק החפשי, בין המחירים השוררים עתה בעזה ובישראל. פירושו ירידת המחיר בישראל מכ- 1.1 ל"י/ק"ג עד לכ- 0.40 ל"י/ק"ג ועליה המחיר בעזה מכ- 0.25-0.30 ל"י/ק"ג לכ- 0.40 ל"י/ק"ג בהתאם.

ב. לא ברור באם לאחר הרווית השוק הישראלי במשך החודש ברמת מחיר נמוכה כל-כך, תחזור רמת המחיר לקדמותה אנו מניחים כי המחיר ישאר ברמה נמוכה משהייתה בעבר. לפי הערכה א' יתיצב המחיר על 50 אג' לק"ג ולפי הערכה ב' יגיע ל- 80 אג' לק"ג.

ג. באם הקריטריון הינו שמירה על הכנסות המגדלים בישראל ידרש פיצוי בשיעור של כ- 200-300,000 ל"י בשנת 1969/70. לאור תחזית גידול ביבול הישראלי של תמרים לחים בשעור של כ- 200 טון לשנה, יעלה סכום הפצוי בכ- 100,000 לשנה. נראה כי אין לפצות היצרנים הישראלים בסכום זה במלואו, מאחר ועקב הגדול העצמי בייצור ממילא היתה נגרמת ירידת מחיר.

12/..

ד. באם כוונת הסדר זה הנה לפתור בעית ההברחות נראה לנו כעדיף בשלב זה להמשיך בהסדרים הנוכחיים, כולל הקצבת קרן לקנית עודפים והפניתם לשימושים אחרים. קרן כזו שהיתה קיימת בשנה שעברה לא נוצלה, כתוצאה ממחיר גבוה יחסית לתמרים. דרך זו תעלה במידת מה גם את הכנסת המגדלים ברצועת-עזה. מאידך, באם המטרה הינה העלאת הכנסות המגדלים בעזה נראה כי בהסדר שווק חפשי יחול אמנם גידול בהכנסותיהם בשעור של כ- 500,000 ל"י, כן תעלה רווחת הצרכנים מישראל אשר יוכלו לצרוך כמות גדולה יותר של תמרים ברמת מחיר נמוכה יותר. הדבר עלול לשנות הרגלי צריכה בתמרים ולהביא לביקוש גבוה יותר בעתיד.

ב ב ר כ ה ,

(-)

אריה רפפורט
מ"מ מנהל האגף

העתק: מר א. שילה, מנהל המרכז לתכנון
מר א. קצנלבוגן, המרכז לתכנון
מר צ. סוכודולסקי, המרכז לתכנון.

4

משרד הבטחון

ארכיון צה"ל ומערכת הבטחון

סדר התיק

5000 (1.70) 28/7א